

ROMAN 02

TØRST

TA 2

BETAL FOR 3*

Nok et nulltitallsdrama

Thomas Bjørnskau

© 2004, 2005, 2006

Utgivelse: Høst 2006, Vår 2007

KAPITTEL 1: PRODUKTET

Sitron er gult, lime er grønt. Begynn der. Blås i smaksforskjellen. At den nesten ikke finnes. Tenk farge. Tenk etikett. Tenk uttrykk. Tenk differensiering.

Branding. Logo. Navn. Verdier. Visjon.

Tank basis. Tapp vann på flaske. Sprut inn kullsyre. En dråpe sitron i den gule. En dråpe lime i den grønne.

Nå har du to produkter. Pluss på den blå, den rene, den uten noe. Kun vann. Med bobler. Nå har du tre produkter. Tre hyller i kjøleskapet. Tre promoterende områder på utsalgsstedet.

Tre produkter.

Tre merkenavn.

Der har du utgangspunktet ditt.

Mitt.

Akkurat her kommer jeg inn i konsernet. Inn i fortellingen. Nesten rett fra studiebenken. Bagasjerommet lastet med ambisjoner. Med driv. Med kapasitet.

Rett inn som Assistant Brand Manager.

Det første du tenker, det første jeg tenker, er:

Tre produkter. Kvartalsvise kampanjer. Så kjedelig. Så vanvittig kjedelig. Så sinnssykt stillestående. Hvor lenge skal jeg være her? To år? Tre år? Fem år?

Det er 2007. Konkurrentene våre har vann med tranebær og grapefrukt. Mango og papaya. Villbringebær og skogsbær. Sitrongress. I utlandet får man kjøpt vann med smak av fersken, melisse, ginseng, guarana, drue, blodappelsin, koriander, aprikos, ingefær, ananas, aloe vera, yuza citrus, kiwano, jordbær, nektarin, pære, pepper, kaktus, maracujasaft og vitaminer.

Dette forteller du sjefen din. Dette er det første du hinter om. At forbrukerne må få flere varianter å velge mellom. Så sier sjefen din, sjefen min, at konsernets varianter er lønnsomme. Det holder. Det rekker. Konsumentene er fornøyde. Norge har verdens beste springvann. Vi skal være glade for at vann har begynt å selge. Kritisk suksessfaktor er uansett distribusjon.

Og du lurer på hvordan du skal overbevise mennesker som fremdeles lever på tankegods fra nittitallet om kraften som ligger i uavbrutt innovasjon. Og du lurer på hvordan jypplinger tidligere har nedkjempet disse klassiske konfliktene.

Med forskning på nærliggende områder?

Du går kveldene rundt i supermarkeder. Du tråler reoler opp og ned, ser alt du kan velge mellom. Du ser ikke melk, ost, pålegg, brød, frossenmat, kjøtt og fisk, frukt og grønnsaker, hermetikk eller tørrvarer. Du ser parmesansticks, fløte- og sjampinjongsaus i serveringsferdig sausebeger, salatskåret kylling, frosne chili- og koriandermarinerte reker, ferdigpisket kremost, hvit brunost, pizza med rallymarinert kjøttdeig, frosne minieclairs, singelfrosne blåbær, håndlaget nordnorsk okserull, tube med striper av kaviar og smøreost, italiensk brødspesialitet bakt etter autentisk Toscana-oppskrift, saftig mykstekst løk, minicookies med mye sjokolade, grønn aspargessuppe med krutonger ved siden, pizzadressing, pølsedressing, hamburgerdressing, partydressing, hakket makrellfilet i tomat på tube, melk med smak av kaffe, økologisk tjukkmelk fra Røros, flytende hjerte'go' plantemargarin, swedish style meatballs spicemix, kaldrørt rømme peppersaus, topakning risengrøt, greek pita kit med greek wraps, starter kit for quesadillas, mini taco tubs, finhakkete Bostonagurker, håndskrellede kongeasparges, brune bønner i sursøt lake, ripsgelé med mynte fra naturens kjøkken, syltetøy uten biter på squeeze flaske, sjokoladepålegg på tjuéfemgrams-klemmeflasker, tunasnack tunfisk med soltørket tomat og basilikum, solsikkebrød melblanding, glutenfri fin kakemiks, festmarsipan i tre farger, eventyrfigurer i lys sjokolade, expresskakao, lofot-tran fra torsk fanget i rent og kaldt ishavs vann, iskaffepulver, runde knekkebrød med kanel, Ole Brumm grovkornet kjeks, sprø eksklusiv potetchips med smak av havsalt og knust sort pepper, tyggegummi bubble tape og gravenstein naturmost eplejuice.

Til slutt ender du opp ved konsernets hylleplass.

Du ser den blå, den gule og den grønne.

Det er nå du stopper opp. Det er her du får en viktig idé. En større ambisjon. Nøyaktig i dette øyeblikket gjennomskuer du spillet og lager spillereglene samtidig.

Øk utvalget og folk tror de må velge.

Må velge.

Det er så enkelt, sier du.

Sier jeg.

Jeg heter Thomas Olden.

Jeg driver med Drikke.

Folk spør: Hva driver du med? Jeg svarer: Jeg er i Drikke. Jeg sier at jeg er ansvarlig for en divisjon i et konsern som utvikler flaskevannsprodukter for det norske markedet.

Ansvarlig. Divisjon. Konsern. Utvikler. Produkter. Markedet.

Smak på det. Lansér flaskevann med dråper av Divisjon og Utvikling, stikk tungen ned og smak på det. Det smaker ekkelt. Kunstig. Flatt. Men alle drikker det. Alle går rundt med hver sin profesjonelle plastflaske og har markedstilpasset noe som en gang var i bekken. I brønnen. I springen.

Man er lærer, lege, politiker, advokat, kunstner, snekker, jordbruker. Det blir 2007 og man må reorganisere seg i takt med tiden, markedstilpasse kompetansen og utarbeide nye, bærekraftige visjoner. Hele verden er et kjøpesenter, et eneste gigantisk supermarked. Først er man produktutviklere og markedsførere. Deretter fagpersoner. Og man avskyr det. Man føler seg uvel, kroppen blir svak når man tenker på ord som markedsposisjoneringer og lønnsomhetsforbedringer.

Men du liker det. Jeg liker det.

Vi har selv valgt det, valgt retningen.

Jeg studerte fag som het noe med marked. Jeg ble noe som lignet på økonom. Jeg jobbet et par år i en avdeling som drev med noe vi kalte forretningsutvikling. Så søkte jeg etter ny jobb og fikk nytt visittkort der det står Assistant Brand Manager på begge sider. Og hver dag forteller jeg meg selv at jeg ønsker å drive divisjonen til noe mer enn blått, gult og grønt.

Alle mennesker har et punkt som starter det hele. En liten filmbit av et tidsvitne som triller i gang resten av fortellingen.

Nå kommer min. Dette er alle opp- og nedturers mor. Jeg husker alt ordrett. Husker hvilke stavelser jeg betonte. Husker alle tilhørerne. Hvordan de satt i forhold til hverandre. Kroppsrykningene.

Det er nå vi kaller inn dataanimatørene og lager en liten CGI-film som går i loop. Som går rundt og rundt og rundt og starter denne vanvittige suksesshistorien. For det er det det skal bli. Det er det vi lever for, ikke sant? Ingen vil bli middelmådige. Normale. Alle vil drive med noe og drive det til noe som hadde fortjent eget innslag på fjernsyn. Og det spiller ingen rolle om det er kommersiell teve eller lisensfinansiert. Om det er før eller etter leggetid. Bare noen sitter der, med fjernkontrollen hvilende på stuebordet og tenker: Hvilken suksesshistorie! Hvilket spennende liv! Hvilken drivende type! Hvilken rollemodell!

Det er denne tilskueren du ser for deg når filmen looper og du verken finner stopp- eller pauseknappen.

POV: Et takhjørne i et konferanserom. Objektivet er noe vidvinklet. I sentrum foran et lerret står du. Står jeg. Men nesten viktigere er de seksten møtedeltakerne, sittende på spredte klappstoler. Og viktigst er mannen i midten. Konserndirektøren.

Du står foran, formidlende, glir inn i foredragets sisterunde. Dette sier du:

”Ingen kan leve uten drikke. Men vi velger drikken. Hver gang. Hver gang vi drikker, velger vi hva vi drikker. Dette må vi spille på. For vi velger bare der det er et utvalg. Finnes det hundre forskjellige flaskevannsvarianter, tror forbrukerne plutselig det er viktig å velge blant flaskevann. Viktigere enn å velge blant brus, juice, melk, øl eller kaffe.

Øk mangfoldet og folk tror de må velge.”

Dette sier du to ganger:

”Øk mangfoldet og folk tror de må velge.

Vi må flytte vannvalget fram i hjernen. Valg av vann må bli det viktigste valget av hva vi skal drikke. Derfor må vi øke tilbudet, utvalget, antall varianter. Og det gjør ikke noe om de andre flaskevannsprodusentene gjør det samme. Tvert om.

Adjø lojalitet. Velkommen valg.”

Kall opp videosnutten. Press play. Kjør A til B på repeat. 1/8 hastighet. Fem sekunder som definerer starten på resten av livet mitt. Zoom inn på konserndirektøren.

0:00: Konserndirektørens pekefinger er strak, hardt pressende på høyre kinnbein. Tommelen hviler på hakespissen. De tre andre fingrene er knyttet.

0:01-0:03: Pekefingeren glir ned mot hakespissen, krummer seg.

0:04: Pekefingeren hviler mot haken.

0:04-0:05: Konserndirektøren gjør to korte, svake nikk.

Dette er ikke viktig. Ikke egentlig. Det viktige er at de femten andre i salen ser denne fingerflyttingen, dette nikket, og tolker konserndirektørens innerste tanker, som er noe à la dette:

”Denne mannen er et geni...”

Hvordan kan du være så sikker på dette? Flytt blikket til de femten andre. Alle beveger på seg i løpet av disse fem sekundene. For å se denne direktørens ene reaksjon. Et par setter seg opp i stolen. Noen vrir på seg. Én legger det ene beinet over det andre. Én gnir seg på låret, en annen retter på skjortekanten. To går fra å ha armene i kors til å ikke vite helt hvor armene skal være. Så godt som alle gløtter på konserndirektøren. Så godt som alle ser den strake pekefingeren krumme seg, det svake nikket. Så godt som alle tolker konserndirektørens innerste tanke som noe à la dette:

”Konserndirektøren synes åpenbart denne mannen er et geni...”

Alle mennesker har et punkt der alt starter. Dette er ditt.

Dette er mitt.

Anledningen min er høstens siste Marketingsamling. Her er alle merkevarerjefene samlet i to og en halv dager på konferansehotell. Du er egentlig bare assistent i divisjonen for flaskevann. Men sjefen din, Brand Manager Water, har måttet omprioritere, velger hjemmebane og sender deg i stedet.

Vi er sist ut som vanlig, har han sagt, det er ingen som lytter likevel når Water sier at de skal øke omsetningen med 3 % i Dagligvare, 5 % i Kiosk/Bensin/Service og 10 % i Uteliv. Vi er lønnsomme, har han sagt, men utgjør bare en dråpe i konsernoverskuddet. Du får frie tøyler, har han sagt.

Og du vet at dette er din store sjanse.

Min store sjanse.

Jeg har to opptaksvd-er hjemme med prøvekjøringer av stykket. I langspiltmodus. Ser du hva jeg forsøker å si? Det må nesten festes på film. Ingenting er virkelig lenger før det kan avspilles på flatskjerm. I dag må revolusjoner kringkastes for å virke. Jeg har prøvekjørt PowerPoint-filen i stua, kjørt lydeffektene på maks styrke i surroundanlegget. Jeg har timet alt ned til sekundet. Tatt høyde for programforskyvninger

og lagt opp til alternative lengder. Tretti minutter. Tjue. Helt ned til en fem minutters pangavslutning. Kun ideologi. Ingen tall.

Jeg vet at jeg vil komme til å være junioren. Siste taler ut. Fyllstoff før fylla setter inn. Klokka vil være ett lørdag før lunsj. Lysbildene vil ha sklidd ut av prosjektøren siden torsdags morgen. Tall på tall. Neste års markedsmål vil ha skutt huller i lerret. Skal man virkelig lytte nøye på hva vanndivisjonen har å si? Heller sms-ing til make og unger før et døgnns incommunicado, for nå skal det festes.

Så feil kan man ta. Så vanvittig feil.

Det eneste som huskes fra denne samlingen er livssaken din. Livssaken min.

Det finnes to Marketingvirkeligheter. Før og etter dette foredraget.

Før: Kundens hånd skal plukke produktene våre som på autopilot. Pøs på med reklamekroner for å svi merkenavnet inn i folks ubevisste bevissthet. Sørg for at kunden aldri tenker aktivt, bevisst valg av merke.

Etter: Øk mangfoldet, flytt selve valget fram i bevisstheten. Adjø lojalitet. Velkommen valg.

Attest 1. I konferansehotellets badstue etter lunsj. Sjefen min har sagt at all dialog etter lørdag lunsj skal være blottet for faglig oppfølging av programinnholdet. Dette er konserndirektørens første regel. Kroppen skal være fri for filler i saunaen. Dette er konserndirektørens andre regel.

Du svetter og ser adm.dir. sitte behagelig med brede lår på nederste benk. Skyfler fem øser vann på ovnen. Noen stikker ut for å kjøle seg ned. Mange nok blir igjen. Mange nok til at denne setningen blir spredd rundt i konsernet to dager senere.

”Vet du hva, Olden. Du var inne på noe der. Definitivt inne på noe der.”

Du husker den første regelen og svarer: ”Joa. Takk.”

Attest 2. Mandag morgen. BMW, fram til da-værende BMW, kommer inn på kontoret der du sitter og puster ut etter helgen.

Han smiler: ”Du må hilse på konsernets nye informasjonsdirektør...”

”Hva?” spør du.

Han gliser: ”Har nettopp blitt forfremmet...”

Forfremmet, tenker du og lurert på om det er noe med organisasjonskart du ikke har forstått. ”Og BM Water...?” spør du.

”Vet ikke. Blir vel utlyst internt. Du blir fungerende fra i dag. Til de finner noen nye, antar jeg...” stråler han og det er strengt tatt det siste du ser av ham.

Minuttet etter lyser telefonen din ’666-Hans Hansen’. Det vil si konserndirektøren. Han med fingeren, med nikket, med reglene. Det er knapphet over hele linja, også på telefonen: ”Olden. Hva sier du om å bli vår nye BMW?”

Valg.

Dette er det letteste.

Vann.

Naturlig. Mineral. Vann. Fra kilde.

Du leser dette i 2007. 2008. Og vet følgende: I mange år er det brønnen som gjelder. I 1850 begynner man å legge vann i rør til Norges husholdninger. I 1950 har så godt som alle husene i tettbebygde strøk fått innlagt vann. I 1907 tappes den første flasken fra Farrisvannet under navnet Salus. I 1915 skifter Salus navn til Farris. Rent, naturlig, mineralrikt vann tappet fra en helt spesiell underjordisk kilde under Bøkkerfjellet i Larvik, tilsatt kullsyre og solgt i pene glassflasker med hvit etikett. Til middelklassesøndagsmiddagenes behag. I mange år er flaskevann lik farris. Jeg skriver liten *f* fordi substantivet nå er et fellesnavn. Dette er viktig. Dette kalles de facto monopol. Behagelig for eierne. Drepende for framskrittet.

I 1990 tilsettes Farris – i et innfall av kreativitet – én dråpe sitron. I 1995 én dråpe lime. I 2000 én dråpe grapefrukt. I 1994 lanseres Imsdal. Rent, naturlig, mineralrikt vann tappet fra en helt spesiell underjordisk kilde under Imsdalen i Rondane, uten kullsyre og solgt i pene plastflasker med blå etikett. Innimellom der var det noen greier med Olden på vestlandet også. Jeg snakker nå om produktet Olden, ikke personen. I 1990 kjøper nordmenn **sekstire liter** vann på flaske. I 2006 kjøper nordmenn hundre-og-trettitre millioner liter vann på flaske. Med og uten kullsyre. Med og uten smak.

Dette vet du: Vann fra springen smaker som rent vann på flaske. Rent. Sunt. Trygt. Vann på flaske er ikke noe annet enn vann fra springen. Strengt tatt. Kanskje liker

du store bobler. Kanskje liker du små bobler. Kanskje liker du smaksdråpene. Kanskje er boblene og dråpene hele forskjellen. Uansett. Du er villig til å betale for det.

Dette vet du: Du lever i en tid da alle produkter, alle varer, alle tjenester, konstant videreutvikles. Nye varianter. Nye typer. Nye smaker. Nye emballasjer. Nye størrelser. Nye priser. Slik har det vært med mange ting i lang tid. Slik er det nå med alle ting hele tiden. Før og etter det du egentlig vil se, blir du minnet om det. Ved siden av det du egentlig vil lese, blir du gjort oppmerksom på det. Rett etter det du egentlig vil høre, hører du det på nytt. Underveis dit du egentlig skal, får du det i trynet. Innimellom det du egentlig er der for, får du testet det.

Spots. Helsider. Bannere. Jingler. Boards. Postere. Promotion.

Dette tenker du: Selvfølgelig er det blitt for mye. Selvfølgelig funker det ikke på meg.

Men.

Selvfølgelig er det helt greit.

Det gir meg personlig frihet. Flere valgmuligheter. Bedre underholdning. Mer underholdning. Raskere informasjon. Renere offentlig rom. Mer moderne utstyr. Det skaper framskritt. Dynamikk. Utvikling. Nye moter. Nye trender. Jeg lever. Jeg vet når jeg lever. Hvilket tiår jeg beveger meg i. Jeg skjønner hvem jeg snakker med. Hvilken bås de er satt i. Har satt seg i. Hvilken subkultur de dyrker. Jeg kan jobbe mindre. Konsumere mer. Ha mer fritid. Utvikling er bra. Markedsdynamikk og innovasjon skaper nye muligheter. Hipp. Hipp. Hurra.

Dette vet du: Selvfølgelig kan utviklingen gå for fort. Selvfølgelig må vi tenke på miljøet. Selvfølgelig gjør framskrittet de rike rikere mens de fattige blir hengende etter. Selvfølgelig er det ille at det fortsatt er så mye nød og elendighet, fattigdom og sykdom.

Vann.

Drikkevann.

En komma en milliarder mennesker lever uten tilgang på rent drikkevann. De lever for én – 1 – én dollar dagen.

Pengene hver av disse 1,1 milliarder menneskene lever for i uka er du villig til å betale for én liter vann. Kjøpt på en bensinstasjon, på farten en søndag. En liter av noe som er nøyaktig likt noe du kan tappe gratis fra springen.

Dette vet du: Selvfølgelig er verden full av slike paradokser.

Dette tenker du: Selvfølgelig bør jeg slutte å lese dette med en gang, flytte dit hvor det ikke finnes rent drikkevann, melde meg som frivillig bistandspersonell.

Dette gjør du: Leser videre.

Dette gjør jeg: Freser videre.

Vannstrålene treffer toppen av hodet, strømmer ned nakken og nedover ryggen min. Det trommer som når regndråper slår mot takpapp. Jeg sitter på baken, sammenkrøket, armene tviholder rundt leggene, for at de ikke skal løpe løpsk på en måte. Jeg kjenner de små massasjesteinene bore seg inn i huden. Steinene er dandert utover dusjgulvet for at slitne fotsåler skal lindres. Effekten på baken er motsatt, men det føles riktig.

Slik har jeg begynt å sitte jeg nesten hver dag. Hver senkveld.

Holder fast om noe. Holder kroppen sammen. Mens vannet slår ned i meg. Maksimal avstand mellom dusjhodet og hodet mitt.

Jeg presser ned tærne. Finner en glippe mellom noen steiner. Trekker hælen opp. Det strammer seg på føttenes yttersider og jeg fornemmer krampen, den smitter over på lårene, de skjelver.

Det letteste valget, sier du?

Det letteste valget, sier jeg?

På denne tiden av døgnet er selv det tilsynelatende åpenbare diffust.

Kvart på midnatt. Midnatt. Kvart over midnatt.

Det er ikke så alt for lenge siden jeg forlot kontoret. Jeg går vanligvis litt raskere hjem fra jobben. Uten det målrettede blikket, i stedet feier øynene over fortauet. På hjemoverturene orker jeg ikke mer av det som befinner seg over knehøyde. Jeg vet at jeg er like ved kuben jeg kan trekke meg inn i, der jeg kan sitte for meg selv, slå på vannet, holde meg fast, tømme hodet.

Her er det ingen som ser meg. Ikke engang henne. Min samboer.

Hun tror at jeg står og nynner på crooner-melodier, med beina solid plantet på rullesteinene, to føtter i god balanse, grunnfestet. Hun ser aldri tåken jeg ror rundt i,

øynene som ruller i gjørma, tankene som presser seg nedover, innover og leter etter konklusjoner som ikke finnes. Er det dette jeg egentlig vil? Er det dette jeg egentlig er?

Denne kvelden hører jeg ekkoet etter Hansen, bassen i røret, spørsmålet som dirrer og krever kjapp respons. Et svar som vil dytte meg et steg opp på stigen, et langt skritt nærmere solen. Jeg ser meg selv ovenfra. Oppreist. Jeg hører stemmen som svarer, og jeg ser nå tydelig at figuren som står og skal besvare det kortfattede spørsmålet gjør et kraftig kremt. Et kremt som vil vibrere i brystkassa resten av dagen.

Ja, sier personen med røret i hånda.

Og du flyr videre. Flyr bort fra denne karakteren som blir stående alene tilbake og ender opp som en prikk, en piksel. All karakter jeg mener å være bygget opp av smuldrer opp i et landskap av usikkerhet.

Jeg tviler, skjelver og makter ikke å slå meg til ro under det harde vannskyllet.

For sikker er jeg nemlig bare når jeg sitter ansikt til ansikt med en gjeng av 'det nye næringslivets rollemodeller'. Når jeg 'redigerer høydepunktene' og 'pakker sammen' all action til en 'briljant personlig fortelling', 'the Story of Me', 'dramatisk formidlet' til 'meddistributører av merkenavnet Olden'. I disse situasjonene tvinger jeg meg til å kjøre maks på styrke og poengsanking, for det er røyken fra disse toppene som blåses videre til folk som ikke opplever meg direkte.

Og jeg prøver så godt jeg kan å beskytte ansiktet mot vannet som flommer.

KAPITTEL 2: VENNENE

”Veggie Burger til meg.”

”The Works?”

”Kjør på!”

Vi sitter på FAKE. Nå mener jeg narrativ 'vi'. 'Mine beste venner og jeg'-vi. Ikke 'du og jeg'-vi. Jeg skal introdusere mine beste venner etterhvert som de glir inn i fortellingen og bestiller mat.

Veggie Burger-bestilleren heter Leif Stai. Omtrent femten minutter senere kommer kelneren til å servere en trehundregrams biffburger på lange baconremser med et solid tårn av chili con carne. Leif Stai elsker kjøtt og digger hvordan FAKE parodierer

merkevareindustriens unøyaktigheter. Det siste er ikke så rart. Han tosset denne ideen selv, i en konsulentrapport – et Flux Kommuniké – levert til eierne av FAKE noen måneder tidligere. Brukerfilosofi: Urbanisten ønsker nå bevisst uærlig reklame. En filosofi han altså hadde ønsket å koble med gastrobransjen. Han mente at FAKE måtte ut av de båsene som hadde dominert mattrendene de siste årene, enten det het world cooking, performance food, food doctorism, gourmet express eller hva nå synserne rappet av merkelapper fra storbyene.

Leif Stai: Bestekompis. Livsstilspredikant hos et av hovedstadens trendanalysekonsulentbyråer. Kveldsvirke; trommis i fullservice, kryss-sjanger popband. Fører SønDagbladet med slik-blir-framtiden-visjoner som de kan massedistribueres som helgens zeitgeist. Stai tror ideene spres via foilenes slagkraft.

”Hva med herren i den smarte outfitten?”

Kelneren ser på Diglas. Han sitter i hjørnet av plysjsofaen. Påslått video iPod i transparent brystlomme. Sløret softcore i .mov-format looper som skjermsparer. Under dressjakken en trøye med mangaruter. Smart er antonymet.

”Råkostsalat,” sier han og legger til: ”Jeg slanker meg.”

Kelneren plotter inn noe som senere blir til arugulasalat med ristede valnøttkjerner og mascarpone dressing, dandert på frityrstekte pærer.

”Extra light dressing?”

”Naturligvis.” Maksfettvarianten av mascarpone i dressingen.

Douglas Koppang: Kallenavn Diglas. Arrangør av ukentlige bytteøkonomiske nettverkstreff. Åsted; eget hjem, Villa Digitalia, Norges mest digitaliserte hjem. Mer om dette senere. Diglas er definitivt et hovedknutepunkt i Norges økosystem. Han tror innovasjon er et resultat av relasjoner.

”Kun vann til meg,” sier Alex.

”Vann...,” gjentar kelneren og noterer seg for en Dagens. Dagens suppe, dagens hovedrett og dagens dessert. Kaffe og konjakk.

Alex: Kun Alex. Kjønnkvotert inn i gjengen. Opererer i de mest fornemme kretsene med et utleiekonsept som ikke står listet opp i noen kataloger. Rent-an-Accident. Dramatisk fiksjon i hverdagskulisser levert av et kobbelt dokusåpecastingutslåtte. Hun

mener resultatrike gründere og folk som ikke helt vet hva de skal gjøre med milliardformuene de arver trenger annet påfyll enn vanlig dødelige.

”Og den triste fyren?” spør kelneren meg.

Du sitter med bestevennene fra studietiden. Dere feirer det meste. Inngåtte kontrakter. Gode mediaomtaler. Tv-opptredener. Lønnspålegg. Eller som denne – nye titler. Dere tror på å vise følelser. Tør å vise triumfer. To år tidligere, etter endt eksamen på Kaospilotstudiet i Århus, skåler dere for at man ikke skal ta seierne for gitt og gjøre tamme nikk på innpust ’jaah’. Det skal klaskes i glass, heves never og brøles utpust ’YEAH’.

Du har merker i kinnene etter smilet av suksess. Du er middagens anledning, men de andre vet ennå ikke årsaken. Du kan nesten ikke vente med avsløringen. Du har den der gode følelsen nå. Du har et av de øyeblikkene det er viktig å dele med dine beste kompisar. Du er en boble av forventninger. Du smiler.

Jeg smiler.

”Hva består ’Dagens Bouquet’ av?” spør jeg.

”Det vanlige, antar jeg.” Kelneren stirrer utålmodig over meg.

”Kan jeg få ekstra avacado?” spør jeg.

”Beklager, du har ikke noe valg her...”

”Hvis jeg betaler ekstra,” spør jeg.

”Beklager. Skal du ha en Bouquet likevel?”

Stai hvisker at FAKE ikke trodde på denne delen av kommunikeet. Og kokkene orker ikke kundetilpasninger. Jeg stønner bekreftende.

”Hva med sistemann?”

Arve: Arvingen. Den evige førstemann ut. Egentlig er det bare to ting å si om Arvingen. Han har jevn tilgang av kapital via sin far, gründeren av et-hakk-over-IKEA-kjeden Bolia. Dot-®-com. Noe som jevnlig drypper på de fire andre i gjengen. Og han lever for vært-der-gjort-det-opplevelser. Alltid ute etter å krysse ut det ypperste, ytterligste innen selvrealisering. Arvingen tror ideer skapes i det kreative vakuum.

”Skal ikke ha noe,” sier han snurt. En kode. For de mest innvidde. Det vil si oss. ’Mine beste venner og meg’-oss.

”Du tar ’ingenting’?” spør kelneren for verifisering.

”Ja takk. ’Ingenting’ er bra nok for meg.” Koden godkjent. Kelneren klapper igjen lokket og forlater bordet. Drikke vil som vanlig komme på slump. To til hver. *Take it or leave it.*

Fem minutter senere. Tre øl og to cola. Uflaks i tilfeldighetenes spill. Jeg kan sprette plastomslaget og legge cd-en i spilleren. Unnskyld. Nå bruker jeg historiske metaforer.

”Girly and boyz,” begynner jeg. Med stemt *s* som vi pleier når vi skal spise klisjeene. ”I dag skåler vi for Yttergård-konsernets nye Brand Manager Water.”

Yttergård: Et dagligvarekonsern grunnlagt ved årtusenskiftet av utsolgte IT-gründere, bygget opp med innløste luftpenger fra dotcom-tiden som skulle ut av nettet og inn i nederste delen av næringspyramiden. Med hovedkontor strategisk plassert i et av byens kommende heisaområder, kilt innimellom hovedstadens høyhus og det nesten ferdige praktbygget til Snøhetta, like ved der det en dag skal ligge en spennende bypark med kulturelt liv og røre. Konsernet har opparbeidet seg solide markedsandeler innen segmentene müsli, frukt- og nøttesnacks, ferdigmiddag, eksotisk relish og engangs designerservise. Divisjonen for tappet kildevann med og uten smak har til nå eksistert med knappest mulig margin.

Yttergård står det på fasaden der du tilbringer minst ti timer hver hverdag, så lenge at du nesten rekker å se arbeidsdagens endringer i bybildet Bjørvika. En fem-seks-åtte-ni timer i helgene. Yttergård er egennavnet du bruker når du skal fortelle *hvor* du virker etter du har sagt *hva* du driver med: Jeg er i Drikke. Jobber for Yttergård. Yttergård er for folk flest en gjenkjennbar suksesshistorie. Vannmerket Akva er foreløpig en dagligvarisk kuriositet.

Noen ganger skremmes du, skremmes jeg, over hvor mye av dagen som fylles med varen som har med Yttergård å gjøre. Til og med weekendturer til kontinentale storbyer pleier å ha innslag av timeslang research i dagligvarebutikkene.

Thomas Olden: Hovedperson. Jeg tror nyskapning er et resultat av hardt arbeid.

Håndslag.

Grattis.

Wow!

Sinnssykt kult.

Og så halvannet år før tida.

Det siste spiller på at gjengen setter seg mål. Dere tør å vise følelser, feire triumfer. Og dere tør å sette dere nye mål, tror på ambisjoner. For et halvt år siden satt dere slik som dette, feiret at du hadde fått jobben som Assistant Brand Manager. Den gang hadde du formulert 'opptrykk til manager innen to år'-målet. Urealistisk. Men gjengen skal leve utenfor boksen. Utenfor realismen.

"La Thomas ta backstoryen," sier Stai oppspilt. Han vet hva som kommer. Han har vært med og satt tankene dine i sammenheng.

Tankene mine.

Gå tilbake til der du stopper opp foran den gule, den grønne og den blå. Der du får en viktig idé. Egentlig er det ikke her du gjennomskuer alt. Egentlig er det ikke her ideen oppstår.

Det er nemlig på tide å trekke inn damer.

Tenk deg at du bor sammen med en kvinne. En fantastisk jente. Du bor sammen med drømmedama og hun er strengt tatt i en divisjon over deg. Like fullt, du har fått hennes ja. Dere er forlovet og en gang skal dere gifte dere. Få barn. Bli gamle sammen. Det virker merkelig å snakke om det på den måten, fordi dere har allerede vært sammen i over sju år uten den store framdriften. Forlovelsen er på tredje året. På en måte er det som om tiden bare går og forholdet følger etter. Det er felles leilighet, felles fotoalbum og noen felles møbler, men intet annet skapt i fellesskap. Men det kommer tenker du og merker kanskje et øyeblikks savn.

På dette stadiet i fortellingen er det på tide å trekke inn det motsatte kjønn.

Husk; all markedsføring handler egentlig om reproduksjon. Husk; all produktutvikling handler egentlig om reproduksjon. Husk; all kreativitet handler egentlig om reproduksjon.

Det er nå alle forventer at du skal fortelle verden at du fikk denne ideen fordi du ville imponere damene. Fordi du ville til sengs med en vakker kvinne. Fordi du var ute etter et knull.

Men verden fungerer ikke slik lenger. Ikke for deg.

Ikke for meg.

Du kan være sammen med en fantastisk skapning og noen dager virker det nesten for utrolig. Du kan ha fått hennes ja, og du føler deg uendelig stolt når du går ved siden av henne i offentlighet. Det meste virker idyllisk. Og likevel. Likevel finnes det alternativer. Alternativer som du daglig vurderer. Som daglig frister deg.

Frister meg.

Kanskje er det slik at den gode samtalen over middagen ikke er fullt så god etter sju år. Kanskje er det slik at alle egenskapene du den gang kjøpte, oppleves i nye, forbedrete utgaver andre steder. Kanskje er det bare slik at du ønsker at noe nytt skal skje. Og du tenker: Selv BMW-eiere synes det er kult å prøvekjøre Mercedes en gang iblant.

Dette er i og for seg et sidespor. Men altså, dette spranget til siden er nettopp poenget her. Og det motsatte; den iherdige, påståelige lojaliteten.

Du kan bo sammen med en virkelig skjønn skapning, og så har hun nettopp gått over til bare å drikke vann. Alltid bare vann. Og det irriterer vettet av deg.

Irriterer vettet av meg.

For en som jobber med å selge vann på flaske, skulle man tro dette var et godt utgangspunkt. Men forloveden min har fått det for seg at hun alltid bare skal drikke springvann. Som kanskje ikke er så rart. Eller dumt. Norge har muligens verdens beste og reneste springvann. Det betyr egentlig ikke annet enn at Yttergård har mistet en potensiell kunde. Dessuten bør jeg være glad. Springvann er sunt, slankende og billigere enn alternativene.

Men det er det som er så forbannet irriterende.

Det finnes ikke lenger noen alternativer for henne. Hjemme: Den evinnelige fyllingen av vannmuggen. Type Tua/Mia. Design Maria Botta. Oppsnitting av lime. Aldri sitron. På restaurant: Aldri så mye som et gløtt på drikkemenyen. Kun *og et glass isvann, er du snill*. På besøk: Hjemmevant leting etter glass i kjøkkenskap, tapping fra springen. Til nød *har dere isbiter?*

I startfasen av vannprosjektet hennes prøver jeg meg, gentleman-aktig: Hva vil du drikke til maten, kjære? Du har ikke lyst på et aldri så lite glass med [fill in your preferred beverage]? Hun: Inn i kjøleskapet etter glassmuggen. Ned i fryseboksen etter isbiter. Hjerteformede isbiter med nedfrosset mintblad.

Jeg kommer hjem med prototyper på Akvas nye glassflasker, myntet på restaurantbransjen. Akva-logoen preget inn i selve glasset. Plasserer tre flasker på middagsbordet. Spør hva hun synes om den vridde formen på glasset, den slanke halsen, den svake fargetoning som skiller mellom den gule, den grønne og den blå.

Pent, sier hun. Pent, sier hun og går for å fylle opp muggen, snitter opp to skiver lime og tre skiver agurk. Pent, sier hun og det føles som hun heller isvannet i nervene mine. Jeg sprekker. Innvendig.

Det er egentlig her jeg gjennomskuer spillet.

Det er egentlig her jeg får ideen.

Forloveden min forholder seg rett og slett ikke til Drikkemarkedets muligheter. Det finnes ikke lenger noe valg for henne. Hun er trofast mot springvannet, fordi det ikke er noen grunn til å velge noe annet.

Så kan du hoppe tilbake til spørsmålet om trofasthet og partnere igjen. Tenk deg at du bor på en knøttliten plass i en tid da det ikke finnes biler eller andre raske transportmidler. Tenk deg at det bare finnes en håndfull potensielle partnere. Tenk deg at du har valgt deg ut Den Ene du skal dele resten av livet med. Har du virkelig grunn til å velge noe annet? Har du egentlig muligheten?

Et sted i dette tankeløpet glir disse sporene sammen. Meg foran hyllen med den gule, den grønne og det blå. Forloveden min som ikke ser flaskene jeg har tatt med hjem med svakt gult, svakt grønt og svakt blått preg. Den preindustrielle bygda uten opplegg for partnerbytte.

Disse bildene smelter sammen med løsningen. Jeg må finne opp bilen, bygge veiene, binde bygda til andre små bygder, til resten av verden. En uendelighet av byer. På denne måten øke valgmulighetene.

Denne løsningen blir den grunnleggende ideen. Livssaken min. Jeg må sørge for at det blir mange nok av oss å velge mellom. Det blir viktig å velge. Vann eller ikke. Det spiller ingen rolle hva hun bestemmer seg for, bare hun innser at hun må bestemme seg for noe.

At hun må velge.

Jeg måtte se det i sammenheng. Jeg ringer Stai når jeg må se noe i sammenheng. Ti minutter senere satt vi på en bar og han rablet noe ned i en notatblokk. To hoder. 1970-hodet og 2000-hodet. Titalls kryss over søttihodet. Hundretalls prikker over nulltihodet.

Stai snakket i ti minutter uten slurk. Essensen var dette: ”Digitalrevolusjon. Nye muligheter, innen alle områder: Utdanning. Livspartner. Yrke. Bosted. Mat og husholdningsartikler. Livsstilsvalg. Interesser. Subkultur. Identitet. Medikanaler. Men folk har like mye tid. Så mange muligheter, men samme tid tilgjengelig. Klarer ikke å forholde oss aktivt til alle valgene. Viktige valg fremst i hodet. Uviktige i bakleksa. Glemmeboken. Dytt valget fram. Gjør valget viktig. All markedsføring må gjøre dette valget relativt sett viktigere enn andre valg. Den store valgkampen handler ikke om hva man skal velge mellom, men hvilke valg man skal konsentrere seg om.”

Denne gangen, på FAKE, lar han meg snakke. Jeg gjentar det han sa. Jeg bruker to minutter. Stai trer biter av burger, bacon og chili på gaffelen og er akkurat der i næringslivskjeden han liker å oppholde seg. Han sluker kjøtt-troikaen, venter til jeg stanser opp i resonnementet og slenger til: ”Selection Marketing.”

”Brukte ikke den termen,” sier jeg. ”Men framførelsen var tjue i stil. Jeg hører summingen bak meg i kontorgangene nå.”

Kelneren kommer med et sjakkbrett med mat til Arvingen. ’Ingenting’ er FAKES kodeord for ’alt’. Det vil si ’litt av alt’. En bit av alle retter.

”Hvorfor velge, når du kan få litt av alt?” smiler han.

”Du må huske at litt av alt også er et bevisst valg,” parerer jeg.

”Hva om forbrukerne vil ha litt av alle typene, også konkurrentenes?” spør Alex.

”Topp! Det er simpel matte. Yttergård har i dag tre av markedets tjuefem merkevarianter flaskevann.” Vann definert som vann med/uten kullsyre, uten sukker, med/uten smakstilsetning under **3 % av total væske**. Dette vet vi. ”Det gjør ingenting om det finnes hundre varianter i morgen, så lenge totalmarkedet Vann spiser av andre drikker, og vi er med.”

Kelneren kommer med suppe til Alex. Campbell’s Condensed Green Pea Soup. Hermetikkboks levert ved siden av for samlere. Hun løfter den for å se etter spor av

uautentisitet. ”Shit. Denne er også fra Maoming, vest i Guangdong-provinsen. Virker som de bare baserer Kinakopiene på leveranser fra Sun Yee On-triaden.”

”Kjipt at suppen er det eneste som er ekte *fake* her. Hvordan forklarer rapporten din det?” spør Arvingen Stai.

”Kommunikeet,” retter han. ”Likt de som bærer fake Gucci-veske til slutt ikke bryr seg, fordi alle andre er under illusjonen at det *er* Gucci, spiser vi ekte mat under en felles illusjon om at den er fake. Spiller ingen rolle om symbolsansen bedras med positivt eller negativt fortegn, bare den bedras. Og den tomme boksen settes fram for at de mest innvidde, det vil si Alex, skal kunne avsløre dobbeltspillet. Genialt eller hva?”

”Hva,” sier Arvingen.

”Jeg er skeptisk, Olden,” sier Diglas, griper etter valnøtter og lener seg mot meg.

”Hvorfor det?” spør jeg.

”Du er bare en dråpe i havet, Olden. Hvor mye omsetter dere for i året?” spør han uten å vente på svar. ”Tjuefem millioner? Det er Coca-Colas ukesomsetning.”

”Cola er gårdsdagens leskedrikk,” parerer jeg men kjenner at det stikker i brystet. ”Trodde du fulgte med, Diglas. Flaskevann er den nye Colaen. Har du ikke lagt merke til hva kidsa bærer ut av kiosken.”

”Og tror du ikke at de som har skapt verdens mest berømte ord og deres håndlangere har sett disse grafene? Tror du virkelig at Coca-Cola vil sitte stille og se på at kullsyrevann tar over for brun sirup?”

”Jo. Og derfor lanserte de BonAqua. Som ikke akkurat er en norsk suksess. Det er en ny vind i annerledeslandet Norge,” fortsetter jeg og klisjeene tar over, ”bare se hvordan Norwegian knuste SAS Braathens, fordi de grep tak i den norske folkesjela. Se hvordan Synnøve Finden tok andeler fra Tine. Se hvordan de norske matkjedene holder Lidl utenfor det gode selskap.”

”Du treffer vel ikke blink med de eksemplene, Thomas,” supplerer Alex. Jeg blir sittende stum mens hjernen raser for å finne tilfeller der norske navn har veltet dominerende globale merkevarer.

”Dessuten,” smiler Diglas og legger hendene bak hodet, ”vet jeg fra innsiden at Coca-Cola driver og planlegger det helt store. Og da blir det bare smuler igjen til de andre på drikkemarkedet. Dråper som gir smuler, Olden, det er *der* du satser livet ditt.”

”Gi deg, Diglas!” sier Stai. ”Jeg synes Thomas fortjener kred.”

”Fordi du er premissgiver til planene?”

”Nei. Fordi alle rapporter viser at vann tar stadig større jafs i markedet. Forbrukerne ønsker mindre sukker.”

”Mindre som i ’ikke så mye’ eller som i ’ikke så store’?” spør Arvingen uinteressert med skjult hentydning til Farris’ lansering av Bris. Ingen av oss hopper over til det semantiske poenget.

”Jeg sa aldri at Coca-Colas nye planer om World Domination dreide seg om mer sukker...”

”Hva vet du da?” spør Alex, Stai og jeg i kor.

”Dere skylder meg en Cola. *Hver*,” fortsetter Alex.

”Sorry guys. Confidential. Som det meste av det som skjer på møtene mine.”

”Fy faen du er full av piss, Diglas,” sier Stai og setter ord på det resten av gjengen tenker.

”Full av piss og høy på shit,” ler han. ”Men jeg skal si deg hva vi skal gjøre, Olden. Vi kjører en samling hjemme hos meg. Inviterer en ti-tolv kreative friagenter, slik at du kan få noen innspill utenfra i kampen mot Coca-Cola og den store vannkrigen din.”

”Vannkrigen,” sier jeg. ”Det er din merkelapp.”

”Nei, gutter, nå synes jeg vi skal stoppe den drittkastingen,” kommer det fra Arvingen. Han har holdt seg rolig og plukket biter av fugl, fisk og midt-i-mellom. ”La oss være litt konstruktive. Du trenger et manifest, Olden. Et tipunksmanifest som beskriver holdningene dine.”

”Hva med ’when the going gets tough, the tough gets creative’?” spør Stai og tenker i åttitalsschlagere.

”No English, please,” sier Arvingen. ”Manifestasjoner gjør seg best på morsmålet.”

Stillhet.

Til slutt snur Alex suppeboksen. ”Hva med ’la de tusen blomster blomstre’?”

”Hva er det for noe Tai Chi-piss?”

”Kom igjen gutta. Og jente! Struktur. Vi starter med produktutvikling.”

”For innovasjon, sett opp ti fritenkere med multibakgrunn og la båndet gå’.”

”Mye det samme som det som skjer i Villa Digitalia.”

”Ikke let etter det neste nye,” begynner jeg, ”lag det neste nye’.”

”Den er god. Den er nummer 1.”

En liten time senere. Fem tomme matbrett. Et tipunksmanifest.

1. Ikke let etter det neste nye, lag det neste nye.
2. Sky(t) folk som sier ”slik har vi aldri/alltid gjort tidligere”.
3. Vi selger ikke produkter. Vi markedsfører livsstil!
4. Kunden søker ikke lenger Den Ene Rette, men Nattens Flamme.
5. Hver kunde er unik, hver kunde er spesiell, hver kunde er en vinner.
6. Verden er ikke i forandring, *forandring* er i forandring.
7. Tillat deg å gjøre feil.
8. Gjør konkurrentene dine sterkere.
9. Bli et Business Management Reference Case.
10. _____, _____ og _____ - intentionally left blank.

Det sklir litt ut med engelsken på slutten.

Men vi avslutter nesten alltid på denne måten. Vi møtes og det som skjer er aldri virkelig. Vi snakker ikke på denne måten. Ikke til vanlig. Men det ser bedre ut på trykk. Putt på en femmer og det kommer strenger av hippe slagord. Noen har flippet over, foilet ned og fakturert ut fleretusenlapper for frasene.

Jeg kaller dette mine beste kompiser. Selv om jeg vet det er en unøyaktighet på linje med salgstekstene for nye informasjonsrike, elektroniske tjenester.

Vi ble alle Kaospiloter, utdannet i Århus, rett under Danmarks nese. Vi var alle Class of 2002, Norges bidrag. Vi var alle på nachspiel, natt til 18. august 2002. Det skal ikke mer til. To flasker vin på sluregir og man har et bånd for livet. Tre ting felles.

Tre ting som kan knytte folk sammen, selv om man innerst inne føler at man ikke er på nett, at man egentlig er snytt ut av forskjellige sivilisasjoner.

Jeg husker den første dialogen med Arvingen. (Det er nå jeg må gi en oppvekstdetalj; jeg kommer fra blokk på Hovseter med villaer og tilhørende tobilsgarasjer på alle kanter.) Han: ”Hvor i Oslo er du fra?” Jeg: ”Hovseter.” Han [syngende]: ”...og det er topp å bo i blokk (*klapp-kla-klakla-klapp*) ... he-he...”

Ved første øyekast minnet Arvingen, Diglas og Alex om typene jeg forsøkte å unngå ved å dra vekk fra Oslo for å studere. Jeg kunne lese det ut av små, men viktige detaljer som jeg aldri selv hadde behersket: Krummingen på solbrilleglassene. Fargen på joggeskolissene. Måten tørklet er knyttet. Hvordan enkelte ord blir uttalt. Måten man holder mobilen på. Klappet på skulderen.

Stai var noe mer spiselig. Det var han jeg skålte med under immatrikuleringsfesten. Men det var Diglas som foreslo at norskingene skulle avholde et nasjonalt nachspiel i studentkollektivet i Sjællandsgade. En gammelt byhus i Øgaderne. Forløperen til Villa Digitalia.

Et par slurker alkohol, vi møtte hverandre på nøytral grunn og praten gikk i minste felles multiplum av referanser. Hjemme ville jeg slitt et helt skoleår for å bli akseptert før jeg til slutt ville gi opp. Her var jeg innenfor i løpet av et enkelt etterspill. De neste to årene skulle det bli åpnet mange flasker nachspielvin i dette huset. Alltid supplert med intense diskusjoner om hvor markedet er i ferd med å gå, om post-moderne konsumerisme og den nye fragmenterte mediavirkelighet. Og hvordan kaospilotstudentene fra Norge skulle vende hjem til gamlelandet og snu opp-ned på etablerte sannheter.

Innerst inne visste vi at det bare var en lek med tanker.

Men gjengen ble en vennegjeng. Og i løpet av et par år lærte jeg et par triks av de andre, jeg følte at jeg flyttet meg et par steg oppover i klassehierarkiet. På en måte var jeg et usikkert blokkbarn da jeg dro til Århus for å studere og vendte hjem som en verdensvant urbanist med orden på produktenes relative plassering i merkevarematrisene.

Du holder ut med dem fordi man liksom skal leve videre på studieminnene. Det vil være synd å slette dette fra hukommelsen. Tenk tilbake; første gang du tok toget/båten/flyet bort fra oppvekstplassen, med et par pappesker mer i baggasjen enn vanlig, for å bo for deg selv en periode. Du aner ingenting om hva som møter deg, bortsett fra at du starter med blanke ark og returnerer med vitnemål på stivt papir med preget stempel og en tydelig profil. I studieårene går du gjennom en drømmetilværelse, kanskje mest fordi tenåringsårene er såpass retningsville og det ferdigstøpte jobbelivets rutinepes virker uholdbart. I alle fall var det slik i gamle dager, den etablerte tilværelsen

som arbeidstaker var en orgie i repetitiv adferd. Gamle tanker, tenker du, du vet det blir annerledes. Du vet det blir bølger av nye utfordringer. Bølger som aldri vil slutte å slå innover land. Du er nemlig blitt KaosPilot med kapitél K og kapitél P og har forstått at ungdommens flakkende væren er det nye arbeidslivet og evig lykke på én og samme tid. Det er slik fordi mediene formidler dette i helgebilagene, og alt som publiseres på hviledagene skal man lytte lenge til og fundere lenge over. I alle fall til man blar videre til neste side og får lyst på nye møbler.

Her fornemmes kanskje forakten, som motvekt til all den grenseløse fascinasjonen. Jeg er ikke sikker på om det er et våpen, en rustning eller en festning, men det kjennes godt å ha noe å gjemme seg bak.

Det er kanskje derfor jeg fortsetter å møte disse menneskene også, mine beste venner. Det minner meg om at alt dette bare er en lek med ord. Det føles bedre å være flere om klisjeene. Flere som liker å ironisere over prototypen ung, dynamisk mann. Ung, dynamisk kvinne.

Dere er noenogtjue. Dere skal forandre verden. Og tjene penger samtidig. Dere er oppgangstidens gjengangere. Gjennomgangsfigurer med en god porsjon businessbakgrunn og med store ambisjoner som hovedrett.

Dere er noenogtjue år.

Du er noenogtjue år.

Jeg er noenogtjue.

Det er 2007.

Vi er på vei opp igjen.

Her mener jeg kollektivt 'vi'. 'Du og jeg og samfunnet'-vi.

Vi går fra FAKE. På vei til et vannhull. Jeg går på en spesiell måte når jeg henger sammen med denne firerbanden. Jeg klarer ikke å sette fingeren på hva jeg gjør annerledes. Tror det er noe med armene. Og skuldrene.

”Hva mente du egentlig da du sa at Cola planlegger det helt store?” spør jeg Diglas og spretter bortover som om det var fjærer i skohælene.

”Du ble nysgjerrig nå?”

”Er det ingenting konkret som du kan fortelle?”

”Jeg synes du skal være fornøyd med at vi kjører et nettverkstreff i Villa Digitalia...”

”Du vet ikke så mye altså...”

”Som sagt, Olden, ville du likt at jeg fortalte alle om planene dine?”

”Jeg tror ikke du vet en dritt...”

”Ja, du vet, jeg er full av dritt.”

”Mener å huske at det var full av piss...”

”Skulle bli omtrent det samme.”

”Hvis du er så full av piss som du selv innrømmer, skulle det ikke være noe problem å lekke litt?”

”OK. Siden det er deg, Olden. En av mine beste venner. Og siden du er født og oppvokst i blokk, men er kommet dit du er i dag, vi må ha respekt for det. Her er et lite hint, en liten retningsviser, kan du si. Underholdning.”

”Underholdning?”

”Underholdning. Men det er alt jeg kan si. Men ikke sant, du er så smart at du hører hva jeg ikke sier. Ikke distribusjon. Ikke smak. Ikke PR. Markedsføring. Ikke flasker. Etikett. Kork. Hva faen. Men underholdning. Nå sier jeg ikke mer. Greit?”

Han spiller et spill jeg kjenner ut og inn. Vi er enige om spillereglene. Kommunikasjon dreier seg ikke om hva som sies, men hva som ikke sies. Det var mantraet vi meditererte rundt da vi studerte PR-fag. Når man formulerer seg, og spesielt når man er del av en offisiell kommunikasjonsstrøm fra avsender til mottaker, er poenget at man hopper bukk over det viktigste. Utelater det farlige. Vrir seg unna poengene.

Du velger hva du vil si ved å velge bort det du ikke vil si.

Det er derfor jeg skjønner alt når han trekker fram underholdning. Som ikke er noe nytt i seg selv. Coca-Cola har vært en del av underholdningsbransjen siden de formgav den moderne, vestlige julenissen.

Det nye er at jeg vet at det kommer noe nytt som er viktig.

”And now, Daniella & Elektra will perform the lesbian dance.”

Det er på tide å komme trekkende med damene igjen.

Det er på tide å pudre ludderne. Kjøre noen gamle Prodigy-strofer. Vibrerende basselementer i fløyelssofaene. La dukkene svinge seg rundt stengene til første vers. *Smack my bitch up*. Ut i båsene til refrenget. *Change my picture*.

Det er på tide å gjøre noe skikkelig meningsløst. Dra på gogo-bar. Fire gutter i beste sendetid rundt et bord i et avlukke. Arvingen og Diglas applauderende ytterst. Stai og meg beklemte innerst. Alex har naturlig nok sagt god natt.

Strippeklubber. Massasjestudioer. Timeshotell. Peepshow-bokser.

Det er egentlig bare to typer som oppsøker disse stedene. Type I: Menn uten hemninger. Type II: Menn uten erfaringer.

Den første typen er han som får det til. Kongen av sjekkegulvet, med en kjede av forhold bak seg. Evig attraktiv. Vi kan lure på hvorfor han til slutt oppsøker disse stedene. Antakelig orker han ikke lenger arbeidsinnsatsen. Det er som å gå bort fra selvbergingshusholdningen. Man orker ikke å dyrke egne grønnsaker, holde egne dyr i all evighet. Det blir lettere å kjøpe varene på torget. Arvingen. Det finnes ingen flauhet. Ingen skrupler. Bare fristelser. Og det var sikkert lett å trampe over grensen første gang, droppe ”bare se, men ikke røre”. Det begynte kanskje med en forbudt følelse; hvordan føles det å kjenne på et bryst jeg ikke eier? Du lever bare en gang, hvorfor la det bli med tankene? Og foran hver en fristelse blir minnet nullstilt slik at man aldri vil føle seg som en seriebedrager. Det dreier seg kun om en serie med tilfeldige, enkeltstående hendelser. Men på veien leder han sine venner inn i fristelse.

Den andre typen er han som ikke får det til. Han finnes ikke i denne gjengen.

Det finnes en tredje type også. Den tredje typen er kultivert og mener slike steder er et signal på at det fremdeles er for mange tragiske skjebner i verden, han skjønner at de glade stripperne er en del av et økosystem der man blir voldtatt og resirkulert på bunn. Den tredje typen blir motvillig med inn, men ser mer i bordflaten enn på danserne. Sniktitter via veggspeilene. Den tredje typen blir egentlig kvalm av luften. Den tredje typen er deg.

Den tredje typen er meg.

Daniella & Elektra dirtydanser fra bås til bås. Den ene legger seg opp på gutteklubbene. Den andre stuper ned, sniffer seg inn i den førstes redlighvite truse.

Publikum mikser synsinntrykkene med lesbefilmer. Den første typen jubler. Den andre typen er iferd med å sprekke. Den tredje typen vrir på klokka.

Daniella & Elektra klatrer over til oss. Daniella kryper over og forbi Arvingen, legger seg på rygg over meg. Gnir baken sin over fronten min. Det lukter søtt av henne. Hun fører håndflatene mot underlivet så det danner en trekant rundt trusen. Elektra smyger seg opp mot trekanten. Gløtter på meg med nifse tigerøyne. Slikker teatralisk kollegaen. Det er over på noen sekunder.

Selvfølgelig har du sett dette før. Selvfølgelig har du sett pikelek på internett. Selvfølgelig vet du hva som skjer når du ser to jenter begraver seg inn i hverandre i såkalt lesbisk lek.

Det er kveld. Forloveden din tar en øl med noen venninner. Det vil si vann og pistasjenøtter. Du sitter på hjemmekontoret. Laptopskjermen er eneste lyskilde. Nettsidene har mørkere bakgrunn enn vanlig. Du klikker 'lesbian' og streameren teller opp prosentene.

Snurr film. De sitter påkledd først. *Have you been with a girl before? Ehrm...no.* Den blyge ler med redsel i øynene. Den første kroppskontakten, det første synet av tunge mot tunge og du kjenner rykningen i underlivet.

Dette skjer: Hjernen skiller ut et stoff som heter xxx. Det er et signal til kroppens underliv om at det skal pumpes mer blod ut i penisstammen din. Den begynnende ereksjonen forsterker utskillelsen av xxx. Dersom du holder konsentrasjonen på det som i første omgang trigget utskillelsen av xxx, vedvarer pumpingen av blod. Du får full ereksjon. Dersom den ene piken legger hodet med brystet til den andre, river vekk bh-stoffet, legger tungen inntil den ene brystvorten, fører den ene hånden inn mot skrittet, skal det mye til å ikke holde på konsentrasjonen. Når dette har pågått rundt tretti sekunder, må hjernen din ha nye stimuli for at den skal fortsette å skille ut xxx. Etter tretti sekunder reiser jentene seg samtidig, den ene fører an i avkledning. Tilstrekkelig nakne dytter hun den andre ned på rygg, tvinger beina fra hverandre, fjerner håret fra kinnet slik at man best kan se tunge mot klitoris. Dette trigger ny utskillelse av xxx. Tretti nye sekunder, nytt stillingsskifte. Den ene snur seg, står på fire i sofaen, ryggen svai. Den andre støter ansiktet inn mellom rumpeballene. Nesen treffer den lille hullet. Tungen

sluker griskt området ned mot det store hullet. *Feels so good. Ahh.* Ansiktet hennes stråler av griskhet. Nysgjerrighet.

Dette skjer: Hjernen din sier at din egen nytelse kan bli større. Grip tak i penisstammen. Dra forhuden opp og ned. Fingre med glansen. Hold øynene fokusert på kvinnekjønnets som møter kvinnemunnen. Hold fingrene kraftig rundt pikkroten. Dra.

Dette skjer: Du justerer. Du kjenner hjernens kontrollsenter fortelle deg hvor nærme du er utløsning. Du vet at jentene blir råere senere. Du vet at de tar fram massasjestavene. Du vet at de gnir stavene inn i olje. Du vet at de fører gummileker inn i alle hull. Du vet at de skriker uten å mene det. Du vet at de gjør ting med hverandre du aldri vil komme til å erfare, men likevel alltid vil kjenne som et behov. Du vet at de blir objekter uten sjel villige til å gjøre nedverdiggende ting for at du skal føle råheten. Du justerer. Du holder igjen. Du kjenner kroppen din og vet når du skal ta de siste dragene. Du justerer. Du vil være med helt til den siste scenen. Helt til den ene dildoen sklir ut av den ene jentas lille hull. Helt til hun fører staven inn i egen munn. Helt til du ser hvordan den ene jenta liksomnyter saftene, luktene. Til slutt væter du pekefingeren, lar den gli inn i anushullet ditt. Du ser jentenes uskyldige, rå latter. Du trykker på punktet rett innenfor anushullet. Kjenner hvordan det strammer seg nederst ved penisroten.

Dette skjer: Ved intens nok stimulering av penis, av penishodet, av erogene soner forskjellige steder i mannens underliv, blir det til slutt sluppet ut et stoff som heter **yyy**. Dette gir signal til kroppens testikler om at det skal gjøres noen sammentrekninger. Sammentrekninger som er så sterke at mellom førti og trehundre millioner spermceller sammen med sædvæsken går fra lagringsplassen i testiklene, gjennom sædlederne, og spruter ut av penishodet i en hastighet av rundt 45 km/t. Disse sammentrekningene gjentas med syv tiendelssekunds mellomrom i omtrent ti sekunder. De første to-tre er de sterkeste, det strammer seg i lårene. De neste fire-fem har til hensikt å tømme sædlederne for sæd som ikke kom seg ut i de første to-tre ladningene.

Noen ganger føles det omtrent like sterilt som et Wikipediainnlegg når du skyller ned toalett papiret. Du knepper knappene i gylfen. Setter deg i sofaen og slår på tv-en. Et debattprogram senere kommer forloveden hjem. Hun er i godt humør. Dere elsker på sofaen. Du prøver å holde på et bilde der pikeduoen fra nettet får besøk av en uttrykksfattig mann som har spist seg opp på eggehvite, en sekvens der den ene jenta

tvinger den andres munn vidåpen idet han sprøyter guffet sitt inn i henne. Du klarer å presse fram en utløsning til. Forloveden din får orgasme. Dere pusser tennene og legger dere.

Jeg legger meg.

Pose og sekk.

God natt.

Jeg ser bakenden til Daniella i den neste båsen. Rollene er byttet om.

Diglas lener seg mot meg: ”Kom igjen’a, Olden. Private lapdance er kun 500, blowjob 800. Det er din kveld i kveld.”

”Lavmål,” svarer jeg. ”Betale for utløsninger er siste på lista,” svarer jeg og mener det. Jeg er dannet. Jeg kan nemlig se for meg at Daniella er den tjueårige kusinen min. Jeg kan forestille meg en datter som fyller søtten. En juvel jeg ikke ønsker å slippe løs til slampene i gata.

Jeg ser en rødmusset fyr i sidebåsen vippe av bh-stroppen til Elektra. Hun lepjer etter ham i luften. Jeg streber med å holde underlivet i ro. Forteller hjernen at den skal vente med å droppe ut xxx-stoffet.

Så dirrer det i bukselomma. Melding. Jeg flipper ut mobilen.

Heisann skatt.

Skulle bare si natta

Send meg et foto,

så vet jeg du er

snill gutt. xxx.

Forloveden min har nettopp oppdaget mobilens evne til å være BigBrother i parforholdet. Hun koser seg med å sende slike meldinger. Vi diskuterte det på vennemiddag en gang: Dersom du ikke har noe å skjule, hvorfor skulle du velge å *ikke* sende bildet tilbake?

Selvfølgelig har jeg ikke noe å skjule. Jeg kobler meg på nett, hekter meg på en tjeneste som direktesender webkamera fra flere av hovedstadens barer, fryser et stillbilde fra Bar 1 på Aker Brygge. Mikser dette med et stillbilde jeg har liggende i arkivet. Stai, Arvingen, Diglas og jeg skålende foran en bluescreen. Erstatte blåskjermen med Bar 1,

trykker 'send'. Komposisjonen spretter mellom basestasjonene, tilført realtime dato og tid.

Snill gutt skal bli.

Det vibrerer på nytt. Jeg vrir på hjulet.

VI VET NOK

HVA DU GJØR

Jeg glemmer hvor jeg er. Leter etter avsendernummer, men alt er blankt. Ser meg rundt i båsen, men gutta er et annet sted. Diglas har vært fraværende en timinutters tid. Jeg trykker 'erase'. Diglas kommer tilbake. Han gliser.

Jeg er ikke som dem.

Jeg er faen ikke som dem. Eller er jeg?

Jeg er hjemme igjen. Hun sov godt da jeg sjanglet inn i entreen. Hadde lyst til å kaste meg ned på sofaen, men så ble jeg usikker og satt meg ned i dusjen i stedet.

Og her sitter jeg.

Sammenkroket, så liten jeg kan være. Jeg hadde såpet meg inn i skrittet, lemnet hadde reist seg ved tanken på Daniellas bakende gnissende mot gylden min. Jeg hadde prøvd å tilfredsstille meg selv, men blitt liten og slapp ved tanken på hvilke skjebner fantasien rotet rundt med.

Jeg er ikke som dem, tenker jeg, men vet innerst inne at under de rette omstendighetene, når alle produktegenskaper er kryssset av, pris og kvalitet stemmer, har jeg ingen betenkeligheter med å legge pengene på disken og slå til. Dytte kortet inn i sprekken, kunne jeg også sagt, men det blir for dumt.

Jeg dunker meg hardt i brystkassa, påfører med et par slag over beltestedet. Det kunne vært primatens sett å formidle styrke, men jeg irriterer meg over at jeg stadig synker ned på dette nivået, til denne tumleplassen der man liksom skal glemme at man har innsikt, la seg rives med av simple stimuli og se bort ifra at ens egne handlinger har konsekvenser, at hundre og tjue kroner i inngang og to dyre drinker er med å røve enda en mager tenåring uten framtidsutsikter ut av en asfaltgrå, ukrainsk boligblokk og inn i en tilværelse av evig blacklight. Like idiotisk vil det være å glemme at man er oppegående nok til å skjønne at et lite feilskjær er det lille som skal til for å velte hele den nøysomt

oppbygde samboidyllen. Like løgnaktig vil det være å hevde at man er fri til å velge. At konsumenten er en konge med uinnskrenket makt.

Mens vannet sildrer nedover hodebunnen sitter jeg og fatter ikke poenget med å messe om å øke produktutvalget for å få større mulighet til å velge og realisere sin sanne personlighet. Hadde jeg bare tørret å holde godt på den ene, tenker jeg og prøver å velge et kne å konsentrere armstyrken på. Og så blir jeg flau når jeg oppdager at jeg sammenligner livsledsagersker med kneskåler, jeg gremmes over idiotiske lignelser og forstår ikke hvilket stadie i utviklingen jeg befinner meg på.

Jeg tenker på hun som ligger i rommet bortenfor og sover, forloveden min, som har vært en del av meg siden det siste året på videregående. Jeg tenker på en ungdomstid som var iferd med å ende opp med resultatet komplett miserabel, inntil denne Lillesandsjenta falt ned i armene mine på en russefest utenfor Tønsberg et sted. Jeg tenker på alle de søkende, feilende årene på ungdomsskole, på videregående, alle årene utenfor sirkelen, alle årene der jeg satt med følelsen av å ikke strekke til, og hvordan alt ble endret etter en helg med påfølgende telefonsamtaler og en sommer på Sørlandet. Jeg kommer stadig tilbake til disse lykkelige sommerukene etter endt skolegang da det føltes som om alt falt på plass og det lå en mening bak all denne ungdommelige lidelsen gjennom seks år på to skoler i Norges rikeste nærmiljø. Jeg får stadig for meg denne serien av perfekt komponerte bilder. Svabergene, duften av tang og havsalt, den varme steinen og det myke plasket. Denne opplevelsen av å svømme et par meter under vann og gripe tak rundt ankene til den man var nyforelsket i, var helt ny og hadde nesten alltid virket uoppnåelig. Følelsen av å kjempe seg opp av vannet ved å gripe fatt i små sprekker i svabergene, rispe seg opp under foten på de harde skjellene og kaste seg ned på det hete berget, sette tungespissen først ned på den salte steinen, deretter det salte kinnet hennes, høre latteren, se de små smilerynkene som var helt ekte, blottet for den påtattheten jeg var vant fra jevnaldrende klassevenniner. Hele denne collagen av sommerlykke, alt fra den varme velkomsten på busstasjonen i Lillesand og de blide håndtrykkene fra hennes foreldre, som selv om de bodde i villa i Lillesands bedre strøk, var likegyldig til alt annet enn at du så ut som en grei fyr. Alt dette var levende bilder som snytt ut av en trettisekunders promotionvideo for Postens nye CD-samling med all time best summer hits. Det var uvant å være sammen en jevnaldrende jente som lo så inderlig, så lenge av

mine selvironiske sleivspark. Og det var befriende å gå en tur i kveldslyset, holde hånd, men først og fremst vite at man ikke kom til å passere noen bajasser fra åsen som ville måle deg opp og ned med øynene for å finne ut om uniformen din lå innenfor akseptert område.

Jeg hadde vært der. Jeg hadde bygget videre på det. Vi hadde holdt sammen etter disse første månedene. Jeg hadde holdt på henne, holdt av henne gjennom studieårene, da jeg utførte verneplikten og deretter ble Kaospilot i Århus mens hun tok jus i Oslo. Vi hadde sett hverandre tilstrekkelig mange ganger i løpet av årene, hele sommeren og holdt oss unna sidesprang i fristende studentertiliv. Vi hadde nærmest begynt på nytt da vi etablerte oss i felles leilighet i Oslo, og vi ble et par som fortsatt hadde tid til hverandre selv med de hektiske førstejobbene på hver vår kant. Under en helgetur til Roma, hadde vi til og med lovet at vi skulle gifte oss med hverandre.

KAPITTEL 3: SAMBOEREN

”Jeg blir mer og mer fornøyd med den peisen,” sier hun. ”Var det ikke smart at vi brukte Bernard til å velge modell?”

”Jo,” sier jeg. ”Bernard vet hva som gjelder.” Jeg setter meg ned ved siden av henne ved kjøkkenbenken. En skive plommetomat vipper av speltbrødsken og legger seg på kjøkkenbenken i naturstein type Black Night. Vi strekker oss begge etter papirrullen. Jeg ser mot stativet med reagensglassrør fylt med forskjellige søttsmaker.

”Jeg føler på meg at det er vanilje i dag,” sier jeg og smiler til forloveden min. Hun går selvfølgelig ikke på kaffe selv, ikke engang latte som alle hennes jevnaldrende, men hadde den gode ideen med å fylle rørene med søt sirup i forskjellige varianter. Vanilje. Pistasj. Amaretto. Karamell. Kanel. Mandel.

”Det var en god idé, ikke sant?”

”Var det Bernard, det også?” spør jeg uten at hun tar den bitende tonen.

”Vet du hva, apropos Bernard, du var ikke på Bar 1 i går!”

Hun holder fram mobilen som om hun vil skryte at den er ny.

Hun sier: ”Bevisgjenstand A. Hvem sitter innerst i hjørnet?”

Jeg myser mot pikslene. En krølltopp i lilla dress. Bernard. Det er umulig å ta feil av ham. Krøller og lilla dress er hans personlige logo. Han har preget businesskortene sine med dette.

Jeg tenker at det er på tide jeg også designer en personlig logo.

Hun sier: ”Jeg tekstet Bernard rett etter jeg fikk mms-en. Det var ikke noen Thomas på Bar 1 og feiret igår.”

Jeg går mot henne, tar tak i begge hendene, spiller uskyldig på en ironisk måte, sier beklager men jeg kunne ikke skrive at vi var i badstua til Arvingen og hadde guttesex.

Hun sier: ”Denne diskusjonen har vi hatt før. Hvorfor sender du ikke bare det bildet?”

Jeg forteller henne at vi må stole på hverandre, at det ikke er noe poeng å være forlovet dersom vi ikke har tillit. Dessuten er mms dyrt, sier jeg.

Hun sier: ”Er det om penger nå? Kan du ikke sende det bildet? Du skryter av at det bare er to klikk på mobilen din.”

Jeg slipper hendene hennes, gjør det internasjonale jeg-resignerer-tegnet overdrevent støttet av et kejjåkej.

Her er min lille samlivsanalyse: En pluss en er fortsatt best.

Vi har vært sammen i sju år. Forlovet i over to. Antakelig skal vi gifte oss. Antakelig skal vi få barn. Antakelig skal vi nedbetale siste rest av boliglånet sammen. En gang kommer en prest til å stå foran oss og markedsføre ekteskapsproduktet med *til døden skiller dere ad*. Og et øyeblikk tenker vi kanskje begge to at framtidens uker skal bli like spesielle som den første. I denne stunden er alt malt med lykkens pensel og vi nekter å godta at bildene fra Sørlandsukene den spesielle sommeren kun er postkort fra fordums tid.

Du jobber med produktutvikling.

Du jobber med markedsføring.

Alt markedsføring handler om er reproduksjon. Der stopper sannheten. Alt annet er løgn.

Du sier: Jeg elsker deg. Vil du gifte deg med meg?

Har du lyst, har du lov. Dagen er ikke helt den samme uten. Det skjer ikke noe før du begynner. Litt dyrere, for smakens skyld. Innrøm at du liker det. Klart du kan. Det skjer ikke noe før du begynner. Alltid foran. Bare må ha det.

Ja. Bare må ha deg.

Du vet én ting: Det handler ikke om kjærlighet. Det handler ikke om å finne tvillingsjelen. Det ser bare bedre ut på invitasjonen å være to. Det er fint at det ligger et menneske i sengen når man våkner midt på natten. Det er hyggelig at det finnes noen man alltid kan sende tekstmelding til. Det er fint at man kan samarbeide om det store reproduksjonsprosjektet.

Det handler ikke om kjærlighet.

Det handler om bekvemmelighet.

Convenience is the new Love.

”Kan vi ikke snakke om noe annet?” sier jeg. ”Diglas mener vi bør bytte bredbåndsleverandør. Han har vært med på Brede Seil-oppstarten og mener introtilbudet er overlegent alt annet i markedet.”

”Jeg synes ikke det vi har i dag er så tregt,” sier hun.

”Da har du ikke opplevd alternativet.”

”Er det billigere?”

”Ikke billigere, kanskje. Men de har en annen prismodell. Mer fleksibelt.”

”Jeg synes det vi har i dag er greit. Med rabatt fordi vi har tele, kabel og nett samme sted. Og med autogirobelastning.”

”Det er der problemet ligger. Det er for enkelt. Når operatøren gjør det så lett for kunden, er det fordi kunden ikke skal forholde seg til valg av leverandør. Tro meg, det er akkurat dette jeg jobber med til daglig.”

”Da får du styre med det. Jeg orker ikke å forholde meg til alle disse greiene. Jeg har viktigere ting å bruke tiden min på.”

”Det er det som er poenget. Raskere tilgang, slik at vi får mer tid til å gjøre det vi virkelig vil.”

”Bare hold det unna kjøkkenet. Du vet hva jeg synes om teknologi på kjøkkenet.”

”Det kan jo hende at framtidige eiere synes det er greit med nettaksess på kjøkkenet.”

”Framtidige eiere?”

”En dag må vi jo ha noe større.”

”Hvorfor skal vi ha noe større? Har du sett boligprisene? Vi har rett og slett ikke råd til noe større.”

”Hvis vi får barn...”

”Barn?”

”Nå snakker jeg på veldig lang sikt.”

”Det håper jeg også.”

”Vi er jo forlovet. Det er vel ikke noe galt å tenke litt lenger fram.”

Hun står stille og ser på meg.

”Beklager, Thomas,” sier hun plutselig. ”Jeg har en viktig sak i dag. Jeg mente ikke å være så brå.” Hun kler på seg ytterklærne. Kysser meg på munnen. Det smaker tannskyllevann. ”Jeg elsker deg, Thomas. Fiks de internett-greiene, du. Hvor var dere egentlig i går?”

Hun er ute av leiligheten før jeg får funnet fram forklaringen.

Hun elsker meg, tenker jeg på vei til jobben.

Jeg blir mer og mer usikker på hva det betyr. Elsker hun meg mer enn den nye peisen?

Da jeg var yngre, tenåring uten noen som helst suksesshistorier fra det motsatte kjønn, tenkte jeg hvordan alt ville løse seg bare det kom en kjæreste inn i livet mitt. Så skjedde sommeren i Lillesand og alt ble snudd på hodet noen måneder. Så dro vi hver til vår kant for å studere og det var alltid dette savnet i Århus, denne mangelen som gjorde at hvert lille helgebeselek ble noe fullt og virkelig, hver sommer ble en orgie i lykkerus. I alle fall kjentes det slik i etterkant, under periodene med savn. Jeg husker jeg pleide å tenke på hvor godt det ville bli å etablere seg. I Oslo. I felles leilighet. Prøve ut et liv jeg til da aldri hadde levd.

Vi flyttet sammen. Ble paret som delte det samboere deler. Så kom følelsen av at bindingen var for svak. Jeg fridde. Hun sa ja. Bare må ha deg. Vi satte aldri noen dato, men det virket forpliktende.

Jeg møter øynene til en som går forbi. Hun er noen år yngre enn meg. Yngre enn forloveden min. Så smiler hun. Jeg gjør en liten smilerynke tilbake og tror det virker uanstrengt. Det er tross alt tidlig morgen. Jeg har killerfølelsen. Killerblikket.

Men jeg tenker stadig oftere på det kommende giftermålet. På en måte vet jeg at det ikke vil løse noe som helst. Jeg vet at når ringen sluttes, må jeg begynne på nytt igjen.

Jeg snur meg og ser etter hun som passerte. Jeg liker hvordan genseren hennes strammer seg over baken. Jeg merker at det ikke er jenta jeg er ute etter. Men baken. Jeg vender hodet. Ser på meg flyktig i butikkvinduet som jeg passerer. En dyrebutikk, tilleggsutstyr for hest og hund.

Så tenker jeg tilbake på scener fra Lillesandsommeren.

”Vet du hva jeg liker med deg, Thomas?” spør hun. Klokken er kanskje fire. Natt. Men lyst nok for de som vil prate hele natten. Som ikke trenger mer søvn enn et par timer fra seks til ni eller ti kanskje. Døser av på svabergene. Sitter foran utepeisen til de små timer. Oppslukt av hverandre. Vi kliner nesten hele tiden. Jeg husker jeg tenkte at vi ikke måtte bruke det opp. Derfor bruker jeg munnen min på nesten hele kroppen hennes.

”At du er så glupsk,” fortsetter hun og ler. ”At du er overalt og vil sluke hele meg. Jeg har aldri vært sammen noen som er så god med hele meg. De fleste gutter vil bare kjappest mulig inn.”

”Inn hvor?” spør jeg barnslig.

Hun slikker meg i nakken. Jeg er et berg av selvtillit når jeg forstår at jeg vinner sammenligningskampen overlegent.

Hun tar tak i hånden min og fører den varsomt mot skrittet.

”Du liker ikke at noen trenger seg inn der altså?” spør jeg og knurrer som en tigerunge.

”Jeg *elsker* at du trenger deg inn der,” sier hun.

KAPITTEL 4: JOBBEN

Slik motiverer du dine kollegaer i 2007: La dem finne ut at det gir mer personlig frihet å være lenger ned i systemet. Fortell dem at det er en belastning å være på topp. Si at det er *de* som er stjernene.

”Det er *dere* som er stjernene,” sier jeg og ser produktutviklingssjefen, innkjøpssjefen, produksjonssjefen, sisteleddssjefen og salgssjefen inn i øynene så samtidig jeg makter. Det er mine fem funksjonssjefer i vanndivisjonens ledergruppe. ”Det står manager på visittkortet mitt, men det er dere som er helter, som goaler og skriver autografer.”

Slik motiverer du dine kollegaer i 2007: Bruk tøysete lignelser. Sammenlign næringslivet med sport. Si at det er motsatt der metaforen ikke passer inn.

”Husk at det er omvendt i business,” sier jeg og merker at produktutviklingssjefen og sisteleddssjefen returnerer blikket mitt med skepsis. ”Det er kompetanse som er vinneregenskapen. Det får man bare med erfaring. Alle disse koordineringsdrittjobbene BM-en må gjøre, kan man sette folk som er villige til å slite seg ut til å gjøre. Husk: Min jobb er å sørge for at jobben din blir så enkel som mulig.”

Slik motiverer du dine kollegaer i 2007: Et sted i verden ligger det en graf og noen markedstall som støtter saken din. Finn den. Bruk den.

”Dette er utviklingen av bølgeis markedet i California,” sier jeg etter at sisteleddssjefen har brukt fem minutter på å fortelle at visjonen min med femti flaskevannvarianter innen to år er hinsides all fornuft. ”Fra 1995 til 2005. Endring fra 130 varianter til 980 varianter. Totalomsetningen økte i samme periode med femti prosent. Hvorfor? Kundene fikk flere alternativer å velge mellom.”

På alle mulige områder kommer du til å møte motstand. Det er yrkeslivets naturlov. Du har jobbet som assistent i vanndivisjonen et halvt år. De fem andre rundt bordet har tilsammen rundt femti års erfaring fra flaskevann og andre drikkevarer. Minst to av dem mener de er langt bedre skikket enn deg i jobben som Brand Manager. Men du hadde visjonene. Du spilte inn tre DVD-RW'er med prøvekjøringer. Det er du som nettopp har fått nytt visittkort.

Det neste produktutviklingssjefen kommer til å si er at denne omsetningsøkningen er tilfeldig. Ismarkedet er sesongbetont. Du kommer til å parere med at sammenligningsårene var klimatisk identiske.

Det neste salgssjefen kommer til å si er at planene er for ekspansive. Salgsrapporteringen kommer til å bli et kaos. Du kommer til å vise til at Toro ikke har noe problem med sine uendelige suppeposervarianter.

Det neste sisteleddssjefen kommer til å si er at suppeposer og flaskevann ikke kan sammenlignes. Alt er forskjellig. Hylleplassering. Kjøpsbeslutning. Merkevarerstrategi. Du kommer til forklare at divisjonen er der Toro en gang startet. Man må drive kontinuerlig produktutvikling.

Det neste produksjonssjefen kommer til å si er at vann er vann. Som øl er øl. Og melk er melk. Du kommer til å si at divisjonen må gjøre vann sexy. Sexy produkter driver markedet.

Det neste innkjøpssjefen kommer til å si er at man skal være glade for at man går i pluss. Norge har verdens reneste springvann. Du kommer til å si at dere ikke skal selge springvann. Dere skal selge nyheter. Dere skal selge dynamikk. Dere skal selge den nye tiden.

Slik motiverer du dine kollegaer i 2007: Bruk sinnssyke lignelser. Si at vannmarkedet i Norge er som Kina i 1978 når det gjelder klær, før Deng dro på USA-besøk. Alle hadde tilgang på skjorter, bukser og skjørt i de beste materialer. Men alt var grått. Så sa statsoverhodet at landet skulle inn i markedsøkonomien. Tretti år senere flommer butikkene over av klær i alle former og varianter. Spør hvorfor. Spør hvorfor to ganger og fortsett uten å vente på svar. Økningen i produkttilbudet. Markedsføringen av dette. Fra planøkonomi til mangfold og personlig frihet.

Slik motiverer du dine kollegaer i 2007: Få dem til å tro på dette.

Det neste sisteleddssjefen kommer til å si er se på meg, hvorfor går jeg alltid i svart? Fordi jeg ikke orker å ta stilling til moten, til nye trender.

Du kommer til å svare at det er også et bevisst valg.

Du kommer til å si at han likevel må ta stilling til hva han skal velge.

Du kommer til å si at i nye Kina er produktvalg viktigere enn spørsmålet om demokrati.

Du kommer til å si at divisjonen må sørge for at valg av vann blir viktigere enn valg av politisk parti.

Du kommer til å si at i morgendagens Norge vil alt handle om produktvalg, det er nå vi kan gjøre produktvalget vann viktig.

”Et slikt Norge vil jeg ikke leve i,” sier sisteleddssjefen.

”Du har dessverre ikke noe valg,” sier du.

Og det blir helt stille.

”Kan vi ta en fem-minutter?” spør produksjonssjefen.

Og så går alle ut på gangen. Og så sprer vi oss. Til vannkolben. Til kaffeautomaten. Til toalettet. Innom PC'en for å sjekke epost. Inn med ørepluggen for å lese av en talebeskjed.

Tretten minutter senere sitter vi nok en gang rundt bordet. Jeg må prøve en ny strategi. Jeg må vekke kampinstinktet. ”OK. Det vi diskuterer nå, handler egentlig om hele flaskevanndivisjonens eksistens,” begynner jeg dramatisk. Når jeg sier dette siste ordet tar to av sjefene på seg oppgitthetens maske. Jeg lar meg irritere av skuespillet.

”Poenget med å skape nye varianter er ikke å klamre seg fast til målene for omsetningsvekst, men å unngå å dukke under. For det er det det er snakk om nå. Å leve eller dø. Nå skal jeg fortelle dere noe, og dette er det ikke mange som vet. Vi konkurrerer ikke mot Farris. Eller Olden. Eller Imsdal. Eller BonAqua, for den saks skyld.

Vi konkurrerer mot Coca-Cola. Mot Beyoncé. Og mot iPod. Og den krysspromoterte kraften i slike merkenavn. Det er dette dere må forstå. Hvis vi ikke skjønner hvordan våre mest lønnsomme kunder – de unge – forholder seg til Drikke, og Drikke som en del av underholdningsbransjen og teknologirevolusjonene, kan vi bare glemme å være i markedet.

Jeg vet – og dette har jeg fra insidere – at Coca-Cola er iferd med å utvikle konsepter som gjør at vi forblir dråper i havet, smuler som forvitret i det store intet.

Derfor må vi skjønne noe mer enn Coca-Cola, skjønne det raskere, og håpe at vi tar innersvingen på dem fordi konsumentene har begynt å heie på utfordrerne.

Kontinuerlig produktutvikling og ideen om det store valget mellom uendelige varianter skal være bærebjelken vår. Men vi må tørre å tenke lenger, vi må se på hvordan drikkevannet vårt kan leve seg inn i andre bransjer og utnytte tidens sanne kommunikasjonskaos.”

”Så vi skal strekke oss etter Coca-Cola,” sier salgssjefen, ”som har førti prosent markedsandel på segmentet brus og mineralvann?”

”Nei,” sier jeg bestemt. ”Vi skal ikke strekke oss etter Coca-Cola. Vi skal bli den nye Cola’en.”

”Akva is the new Coke,” prøver produktutviklingssjefen seg på. Ironisk.

Jeg ser ikke ironien. ”Nettopp. Det er faktisk nærmere enn du tror. Vi er den nye vinen. Flaskevann er den nye Colaen.”

Dette er det første møtet i lederteamet i vanddivisjonen i Yttergårdkonsernet med deg som sjef. Dette er det man kan kalle en ilddåp. Disse fem menneskene er de viktigste medhjelperne til den store livssaken din. Du vet at suksess avhenger av drivkraften til disse menneskene.

Du går ut av møterommet. Det har vært høy temperatur. Høyt tempo. Spent stemning. Du har overbevist tre. Tre av fem. Én er tvilende. Én er motstander.

To timer etter møtet kommer det en epost fra sisteleddssjefen. Tjue motargumenter sirlig organisert etter betydning.

Dette gjør du, fordi du fortsatt har kort erfaring: Du sitter kvelden ut, fire timer overtid, etter å ha trykket ’reply all’ på eposten hans. Du legger til konserndirektørens adresse i cc-feltet. Dette kalles å løfte diskusjonen opp på konsernnivå.

Fy faen som jeg skjelver. Det trommer i øregangene. Jeg merker jeg skulle gitt meg tidligere, men jeg følte jeg måtte avslutte eposten. Og argumentene hopet seg opp. Jeg ble sikrere og sikrere etter hvert som jeg drepte alle motargumentene til sisteleddssjefen. Jeg sitter under vannet og prøver å la strålene skylle vekk tankene som fortsatt er sperret inne i eposten jeg nettopp fyrte av.

Burde jeg latt den ligge i utboksen, lest over dagen etter? Er dette lederskap? Er dette motstand som er nødvendig for at alle de ambisiøse planene skal realiseres?

Jeg vet ikke. Jeg svømmer rundt i ukjent farvann. Har tatt opp kampen mot de store haiene, men er en liten drittfisk selv. Et yngel som vil bli slukt uten at de store merker noe engang. Et måltid som ikke blir tygget.

Jeg strammer hendene, kniper øynene igjen og vender ansiktet mot dusjhodet. Åpner så vidt munnen, men merker fornemmelsen av å drukne. Det er slik det er, tenker jeg. Det er dette som er kampen jeg har ventet på hele livet. Å bli sluppet ned i det store bassenget der de som gjelder dominerer svømmebanene.

Det er mulig jeg blir et lett bytte, men jeg gir meg ikke uten en ærlig kamp.

Dagen etter er du på kontoret før åtte.

Jeg er på kontoret før åtte. 666-Hans Hansen ringer.

”Olden. Slike diskusjoner tar vi på divisjonsnivå. Når du bestemmer deg for at en funksjonssjef ikke kan fungere under deg, mailer du personaldirektøren, så gjør vi en omrokking på denne funksjonssjefen. OK?”

”OK,” kremter jeg.

”Jeg forventer at du gjør feil. Mange feil. Men akkurat denne forventer jeg ... at du ikke gjentar. OK?”

”OK,” kremter jeg.

Jeg sammenligner tiden konserndirektøren ofret på meg med tiden jeg ofret på sisteleddssjefen kvelden i forveien. Dette kalles å lære en ny taktikk.

Jeg ringer sisteleddssjefen på mobilen. Kona hans tar den. Sisteleddssjefen står i dusjen.

”Haster det?” spør hun.

”Ja,” sier jeg.

”Vent litt.”

Pause.

”Ja?” sier sisteleddssjefen spørrende.

”Ad. eposten. Slike diskusjoner tar vi muntlig. Når du bestemmer deg for at du ikke kan fungere under meg, finner vi andre muligheter i konsernet. OK?”

”Hva mener du?” spør han. Det blir et øyeblikks stillhet. Jeg kan nesten høre vanndråpene som drypper.

”Er du med meg eller mot meg på den nye visjonen?”

”Som jeg skrev...”

”Jeg vet hva du skrev. Spørsmålet er; med eller mot?”

”Jeg er på jobb om en halvtime. Kan vi ikke...”

”Med eller mot?”

”Hvis du absolutt skal ha et svar akkurat nå, er jeg mot...”

”OK.”

Jeg dreper forbindelsen. Pulsen er litt høyere enn vanlig. Jeg hopper rett på mailprogrammet. Skriver noen enkle linjer og sender til 'persdir@yttergard.no'.

Dette kalles å redusere friksjon.

Fem over åtte.

Jeg merker dråpen som triller nedover ryggen. Ta det med ro, tenker jeg, det er bare én. Jeg merker skjelvingen i underkjeven. Jeg merker en vag, kvalmende fornemmelse nederst i brystet.

Tid for kaffe.

Dobbel espresso.

Jeg treffer på salgssjefen i gangen.

”Jeg sjekket litt rundt i går kveld,” sier hun. ”Etter møtet. Jeg tror det er noe i det du sier. Om Coca-Colas planer mener jeg...”

”OK?” sier jeg.

”Ja, jeg har jo noen eks-kollegaer som er inni systemet. De sitter ikke sentralt nok til å vite noe konkret, men de var ganske laidback om det hele, og kunne fortelle meg at de har noen spennende ting på skissebordet. Det har visst en link til musikkbransjen. Men dette gjelder jo brussegmentet, så de skjønnte ikke helt at vi konkurrerer direkte. De ville nok ikke sagt noe dersom det var snakk om BonAqua.”

”Kan ikke du prøve å fiske ut noe mer,” sier jeg og tar meg i å være fiksert på sjødyrene igjen.

”Skal se, men jeg tror ærlig talt ikke de får vite noe selv; de pleier å få tredd markedsplanene nedover hodene. Det er jo slik de jobber. Alle strategiske avgjørelser og den store produktutviklingen skjer jo i Statene. Coca-Colas apparat i Norge er ikke noe annet enn løpegutter som bestiller mediaplass og utfører kampanjene.”

”Hva synes du selv, forresten?”

”Om vyene dine?”

”Ja.”

”Jeg var skeptisk, men synes det høres mer og mer spennende ut. Jeg skal jo selge noe nytt, og det kan bli en artig suksess. Slik jeg ser det, er det et spill om markedsandeler, og jeg synes slike spill er motiverende.”

”Spill?” spør jeg og vrir det ene øyet.

”Det var kanskje feil ord. Men når man har to små barn som krever oppmerksomhet og oppfølging blir de fleste andre ting i verden mindre alvorlige.”

”Visste faktisk ikke at du er småbarnsmor...”

”Det er mye du ikke vet om meg,” smiler hun lurt og kommer seg videre.

Jeg kjenner espressoen slå til.

KAPITTEL 5: FRITIDEN

Det blir lørdag. Det er lørdag formiddag. Det er en lørdag i 2007 og du er Brand Manager Water i et av Norges største dagligvarekonsern. Du har fungert som Brand Manager i én uke, det er lørdag og du har fridag. Hva gjør du?

Hva gjør jeg?

Jeg ringer Stai. Min beste venn. *Livsstilsanalytiker*. *Prosessleder* i konsulentbyrået Tendens. *Trendkatalysator* som det står på kortet hans. Dersom folk fortsatt ikke skjønner hva han gjør etter at han har sagt disse tre titlene, pleier han å si *fasilitator*. Med aksent. Om ikke annet for å føle seg som Arnold Schwarzenegger. Eller Vin Diesel.

Kommer vi til å slappe av?

Kommer vi til å la jobb være jobb og nyte fridagen?

Vi sitter på Stockfleth's i Tinghuset. Norgesmesterne i espresso som serverer så små porsjoner at rurale mennesker tror de mottar en smaksprøve før den ordentlige kaffen kommer. Vi surfer trådløst på Herr Nilsens regning, har to store mål med dagen. Arbeid og fritid kolliderer som vanlig.

Vi kikker etter stunts på gamespeopleplay.com.

Vi finner ett vi synes passer.

Vi logger oss på pratekanalen, skriver noe svada i profilen.

Vi venter.

Og slipper aldri helt jobben.

”Først må vi finne den absolutte kjernen. Hva er egentlig vann?” spør Stai.

Jeg sier det åpenbare. Væske. Tørsteslukker. Noe absolutt nødvendig for å drive kroppen.

”Og dersom du tenker utenfor behovet for å drikke?” spør Stai videre.

Jeg sier noe som finnes i all mat. Noe vi kan tilsette matretter. Noe man koker i. Eller lar ting ligge i bløt i.

”Og hvis du ikke bare tenker på mennesker og næring?” spør han.

Jeg sier det som gjør at planter, blomster og andre vekster lever. Det man bruker for å vaske seg og rense ting. Det fisk og annet sjøliv lever i. Det som regulerer klimaet. Det som gjør at noe kan transporteres over lange distanser og det som har gitt grunnlag for bosetning.

Vi taster simultant små beskjeder i minivinduene.

Vi ber de mest interessante sjekke bloggen vår.

Vi oppfordrer ’2x16’ til å gå inn på candid-scam.blogspot.com. Vår egen tumleplass på nett. I år heter det vodcasting. I fjor het det vlogging.

”Dette er bra,” sier Stai. ”Så går vi fra kjerneegenskapene til symbolverdiene. Hvordan har vann blitt brukt billedlig opp gjennom historien?”

Jeg sier livbringende. Livets vann. Symbol for renhet. Renselse. Til dåpen. Og Jesus som gjorde vann til vin.

”Der er nøkkelen,” sier Stai. ”Hva betyr dette?”

Jeg sier omdannelse fra noe enkelt, med liten, men grunnleggende verdi, til noe med betydelig merverdi. Jeg sier fra ingenting til noe.

”Der er poenget,” sier Stai. ”Vann er noe, samtidig som det ikke er noe. Et slags tomrom som er nødvendig for at alle andre ting skal være.”

Jeg sier at jeg forstår. Vann er ingenting. Men det kan utvikles til noe verdifullt. Ved å gjøre ørsmå forandringer.

’2x16’ er med.

Vi avtaler å møte dem på Byporten.

Vi ber dem ha med seg hvert sitt Vanity Fair.

Vi rydder sammen og løper ut, mot Grensen.

”Hva gjør dere i dag av slike forandringer?” spør Stai pesende.

Jeg sier at vi tilsetter kullsyre. Jeg sier at vi tilsetter en dråpe sitron eller lime eller ingenting.

”Og hva kjøper kunden?” spør Stai og går over i gange.

Jeg sier at de kjøper tilgjengelighet. Jeg sier at de kjøper smaken av noe annet enn ingenting. Jeg sier at de kjøper opplevelsen av kullsyre. Jeg sier at de kjøper seg vekk fra alternativet, som er usunt.

”Hva slags symbolverdier står dere for i dag?” spør Stai.

Jeg sier at divisjonen har definert produktet Akva rundt verdiordene AKVA. Amorøs. Kvikk. Vital. Aktuell. Jeg sier at vi betalte reklamebyrået 200.000 for å leke seg med synonymordboken. Jeg sier at eks-BM'en var oppe i skyene fornøyd.

”Og hva slags symbolverdier mener du dere skal stå for?” spør Stai lettere i pusten nå.

Jeg sier vi skal markedsføre livsstil. Jeg sier vi skal levere opplevelser. Jeg sier vi skal bygge subkultur. Jeg sier vi skal gi kunden meningen med livet.

Vi langer ut nedover Kirkeristen.

Vi spaserer inn Byporten.

Vi finner stedet vi har peilet oss ut som observasjonsplass.

Vi skaffer oss oversikt over situasjonen.

”Og helt til slutt: Hvordan skal dere greie dette?” spør Stai.

Jeg sier vi må være dynamiske. Leverer stadige nyheter. Noe anti-voksnet. Som +30 ikke forstår. Ting som multiplayer first-shooter dataspill og lan-parties, MySpace-grupper, mess-teve-diskusjoner, ravis og sagging. Jeg sier vi må bidra i de unges evige søken etter det nyeste nye. Som egentlig er søken etter seg selv. Som til slutt er søken etter selve meningen med livet i deres øyne.

”Så du vil at vannet ditt skal levere dette?” spør Stai.

Jeg sier at vannproduktene er et viktig skritt på veien. Jeg sier at forbrukeren skal spørre seg selv *er dette meg? Er dette fellesskapet jeg vil tilhøre? Blir jeg mer av det jeg vil være dersom jeg blir sett med dette?*

Vi ringer Diglas og spør om alt er klart.

Vi rigger opp utstyret.

Vi klargjør mikrofonene.

Vi ser to jenter komme mot oss med hvert sitt Vanity Fair under armene.

Stai går bort til de to.

Han kommer til å peke ut hvor jeg sitter i skjul med videoopptakeren, at vi filmer dem, følger etter dem og filmer. Han kommer til å fortelle dem hva de skal gjøre, hvordan de skal oppføre seg. Han kommer til å fortelle hvilken adresse de skal dra til, hvilket kundenummer de skal oppgi til taxisjåføren. Han kommer til å si at de ikke har noe å være redde for.

Jeg ser at de lyser opp fordi det endelig skjer noe i livene deres.

Jeg ser at den røde dioden på videokameraet lyser opp fordi den plutselig føler seg benyttet.

And ... action!

Damen i NRK har sagt god natt. Men du går ikke til sengs.

Damen i NRK er det eneste mennesket i verden som fortsatt følger deg gjennom tv-kvelden, ser deg inn i hvitøyet og sier god natt før du trykker rødt på kontrollen, slukker det som er igjen av lyskilder i huset og legger deg.

For femten år siden var dette sant.

Damen i NRK sier god natt. Du legger deg.

Men du legger deg ikke.

Jeg legger meg ikke.

Vi legger oss aldri.

”Du og jeg og alle andre som må vite med sikkerhet at det virkelig ikke finnes noe annet verdt å se på på noen av kanalene”-vi.

News. Documentaries. Talk shows. Game shows. Sitcoms. Soap operas.

Dramadies. Reality shows. Satirical news. Makeovers. Mini series.

Etter at forloveden min har gått til sengs, etter at vi nok en kveld ga oss halvveis i en film ingen av oss egentlig hadde lyst til å se, konsumerer jeg tv slik jeg liker det best. Jeg gjør flyktige sjangerhopp. Jeg sitter med høyretommelen på opp-og-ned-piltastene, venstretommelen på dvd-opptakerens røde knapp.

Jeg prøver å kapre en story. Jeg ønsker å sette sammen en collage av cliffhangere. Jeg knepper fem sekunder fra en breaking news-bit. Tar ti fra en Jon Stewart-joke på Comedy Central. Plukker noen sekunder fra Trumps dissing av sine læregutter. Fanger øyeblikket da Motepolitiet klapper inn den stygge andungen som Miss Universe. etc. etc.

Jeg ser etter mønstrene som gjør at den ene biten passer inn i den neste. De bittesmå variasjonene som gjør at den ene brikken fester seg til den andre. Som jeg kunne sitte med et femtusenbrikkers puslespill hele ettermiddagen som lite barn, sitter jeg nå med dette gigantiske lappeteppet av rullende videobiter. Jeg vet det er en sammenheng. Bare jeg pusler lenge nok, vil jeg se bildet.

I to-tiden har jeg disket opp en timinuttersseanse. Jeg ser gjennom filmen. Den oppsummerer denne kvelden i mitt liv. Men jeg vet det er en forsmak på noe større. Noe jeg bare har sett traileren til.

Jeg trykker eject. Tar ut skiven. Markerer dagens dato. Legger platen i boksen.

Jeg aner ikke om noen søker det samme som meg.

Jeg aner ikke om noen deler disse hobbyene med meg.

Jeg aner ikke om det engang kan kalles en hobby. Hva er en hobby? Noe som flytter tankene vekk fra kroppen de tilhører, og ned på en ufarlig samling objekter. Ting som bare betyr noe innen rammen som definerer hobbyen. Tinnsoldater. Miniaturtog. Frimerker. Bruskorker. Vinyl-ep'er. Eller som denne andre jeg har brukt fritiden min på i dag: Regisserte eventyrstunts fra det offentlige rom. Amatørfilmer på skoj.

Publisert på candid-scam.blogspot.com.

416 registrerte henvisende blogger.

Et par måneder tidligere.

”Olden. Du trenger en hobby. *Vi* trenger en hobby.”

Jeg har vært BMW-ass i noen måneder. Seks uker på rad med ni-til-ni i snitt arbeidstid. Stai og jeg hviler ut foran noen sør-afrikanske ”Smil til det skjulte kamera”-repriser.

”La oss definere noen kriterier,” sier Stai.

”Ny teknologi. Nettpublisering,” sier vi i kor. Forutsigbare som femåringer på juletreffest.

”Krysspromotering i bloguniverset og audiovisuell historiefortelling,” sier jeg.

”Der hovedpersonene er uvitende idioter,” sier Stai.

”Og statistene viser en ulidelig trang til ekshibisjonisme,” sier jeg.

”Tematikken må berøre seksuelle nåtidsfenomener på en ironisk måte,” sier Stai.

”Er det ikke bakvendt at rikskringkastingens skjult-kamerastunt var topp lørdagsunderholdning, mens fjortisenes jackasskopier med dv-kamera er fullstendig avskyelig?” spør jeg.

”Var!”

”Joda. Hilsen Norge på NRK2 og Norwaylive.no er en betinget suksess...”

”Jeg føler vi må ta dette et steg videre.”

”Tenker du som meg?”

”Intelligent jackass?”

”Candid scams for feinschmeckere?”

”Vanvittig bra uttrykk!”

”Vet du forresten at ni av ti nordmenn tror candid betyr skjult?” spør jeg.

Jeg må inn og se responsen. Vi publiserte opptaket for et par timer siden.

Jeg går inn og trykker på videostillbildet under siste innlegg. Avspilleren bufferer seg opp.

INT. BYPORTEN

De to jentene går bort til en type. *Kan du tenke deg å være med på noe fun?* Han trekker seg bort. Nytt offer. Han rister dem unna. Tredje forsøk. *Hva mener dere med moro?* De er direkte. *Med dere to?* Jentene bekrefter. *Skal dere ha betaling?* De ler det bort.

Kutt.

MONTAGE.

Ryggene til de tre som forlater plukk-opp-stedet. Ut av kjøpesenteret. Mot drosjeholdeplassen. Inn i en taxi. [Lyd fra jentenes mikrofon] *Har du vært med på dette før?* Bil gjennom sentrumsgatene. Stopper foran gammel lagerbygning. De tre inn døren. Den ene jenta geleider mannen inn. Han snur seg.

Kutt.

INT. [Fra Diglas' kontorlokale. Rom satt opp med skjulte kameramygger i takhjørnene. Wallpaperkjekk innredning. Tre dører] Den ene jenta finner stereoanlegget. Mary J. Blige. Dronningen av Hip Hop Soul. De to danser sensuell parringslek. Hvisker noe i øret hans. Han setter seg i sofaen. Tenner en røyk. *Hva er opplegget?* Bind, svarer den ene. Den andre strammer bindet foran øynene. De to opp på glassbordet. Mer dans. Lyden av stillethæler. *Kom her*, sier han. De kliver ned. En annen dør åpner seg. To menn med hetter kommer inn i rommet. Rollebytte. Jentene forlater rommet. Gutta setter seg i sofaen. Stryker hendene over låret hans. Han lener seg bakover. Vil se. Bind av. *Hva faen*. Hettegutta er hardere mot ham. Fast grep om armene hans. Han river seg løs. Løper mot utgangsdøren. Låst. Snur seg. Hettene følger etter. Løper mot neste dør. River den opp.

Kutt.

POV DEAD GUY [kamera montert i hodet til kvestet mann bak døren. Virkelighetsnært, sminket av filmsminkestudenter.]

And now, the candid shot:

Skriket.

Frykten.

Øyeblikksbildet auteurene vinner undergrunnspriser for.

Kutt.

INT. Mannen faller. Panisk strever han seg opp. Stormer mot den tredje døren. Løper ut til friheten.

End of tape.

Jeg kjenner stoltheten.

Jeg kjenner gleden av å ha skapt noe ekte.

Jeg aner ikke om noen deler disse hobbyene med oss.

Jeg aner ikke engang hvorfor vi holder på med dette.

Jeg leser noen av kommentarene til filmen i brukerforumet vårt. Noen hyller Skriket som et moderne mesterverk. Men en av responsene treffer meg midt i magen:

VI VET NOK

HVOR DU BOR

Damen i NRK har sagt god natt for lenge siden.

Klokka er halv fire. Jeg må ta en dusj. La kommentarene skylle nedover meg, ned i sluket og ut i kloakken.

Sjekk han dusten Thomas.

Hva var det han gjorde?

Gikk inn i damegarderoben med løspikk utenpå gylfen.

Uæææh. Lite flaut.

ØY! Trur'u damene tenner på sånt, Thomas?

Det er gymnastid. Jeg husker jeg satt innerst i dusjen. Alle dusjene stod på maks varme. Jeg prøvde å gjemme meg i tåka. Det gikk kvalme sug gjennom magen. Det føltes som redsel. Skammens frykt.

Jeg trodde slike ting var inngangsbilletten. Jeg hadde regnet med å få annerkjennende dunk på overarmen og kommentarer som gikk fra *kult* til *dødsfett*. Jeg ante ikke at vulgærkomikkens stunt skulle ta hensyn til avsenderegenskaper.

Jeg fikk ikke puste i dampen. Tenkte at det kunne være like greit.

Så er jeg tilbake i nåtidens vannstorm.

Og jeg aner virkelig ikke hvorfor jeg driver med dette. Det ser bare tøft ut på overflaten. Jeg fanger ironien i en helironisk tilværelse, hvor ingenting er alvorlig nok til å ikke spøkes med. Ingen grenser å bryte, ingen grenser å sette. Er det morsomt? Trenger noen å le lenger. Er det lovlig? Er det virkelig noen som bryr seg om det, det er hobbyen vår for faen. Det er slikt vi gjør på fritiden. Det er bare noe vi driver med fordi det kjennes meningsløst å sitte for lenge passivt foran skjermen. Og det er stadig flere som forteller oss at YouTube er vår tids ungdomsopprør. En gang het det Rock'n'Roll. FlowerPower. Punk. Techno. Men det var aldri noen automatikk i at neste opprørsbølge skulle være musikalsk. Under punken kunne hvem som helst lære seg tre grep på elgitar, starte band og hyle løs om anarkiens fortreffelighet. Et par tiår senere kunne hvem som helst skru på noen knotter på PC'en, kalle seg DJ, spre piller i smug og flippe ut i strobelys uten å mene et døyt med armbevegelsene. I dag kan hvem som helst være et helintegrert kringkastingselskap, produsere rørlige bilder i sanntid og vite at man kommer på nedlastingstoppen utelukkende ved å ty til ekskrementer og ekstremiteter.

Det var det jeg trodde den gang. I tredjeklasse i sjuognitti. Gutta fra åsen kunne hyle bæsje på hjemmealenefest og damene kom krypende i hjørnesofaen som stålspon til magneten. Sjekk her kunne en fyr med designerhårtørkle si, føre en flaske bayer ned i skrittet sitt og sprette korken med pungen, og det ville være nøkkelen til å bli avsugd på dass. Med døren på gløtt, selvfølgelig, det var et poeng at noen hadde førstehåndskjennskap til skrytehistoriene.

Men Oldens ene forsøk på å være kopikatt i damedusjen ble aldri noe mer enn et selvforsterkende feilskjær. Påpasselig trukket fram de få gangene blokkbarnet fra Hovseter ble ofret oppmerksomhet.

Dytt'en ned i gjørma.

Kom deg tilbake til postordrekatalogen der du hører hjemme.

Jeg aner ikke hvorfor jeg tenker disse tankene nå

Til slutt går jeg og legger meg. Kryper godt inntil forloveden min. Jeg tenker at et sted i Oslo står en far og beundrer sin sovende unge, det svir kanskje i øynene hans. Han lurer kanskje på hvorfor han sa ja til å bli med to fremmede tenåringsjenter hjem. Kanskje føler han seg uggen fortsatt.

Og jeg finnes ikke søvnig.

KAPITTEL 6: MARKEDSRØMMET

Slik motiverer du dine ansatte i 2007: Inviter til temaparty. Kall opp festen etter den visjonen du vil alle ansatte skal gå rundt og tenke på.

Adjø lojalitet!

Utvikl en enhetlig grafisk profil som tydelig kommuniserer denne nye visjonen, dette nye slagordet. Trykk opp z-foldere, bokmerker, espressokopper og drikkeglass i matt plast med dette visuelle uttrykket.

Dette kalles intern markedsføring.

Slik motiverer du dine ansatte i 2007: Sett sammen en video med klipp som egentlig ikke har noe med saken å gjøre. Legg på et musikkspor som ikke uttrykker noe annet enn trøkk. Snu en bruske opp-ned. Still deg på kassa. Plasser deg slik at filmen

lager mønster på skjorta. Kjør multimedia! Sørg for at videosnutten avsluttes med plakater der visjonens slagord og den grafiske profilen vises.

Dette kalles virkemiddel.

Slik motiverer du dine ansatte i 2007: Ønsk velkommen. Sørg for at alle har noe i glassene. Punsj med alkoholmarinert fruktkjøtt. Si noe med forbrukere, frigjøring og den nye tiden. Avslutt med et bilde ingen tar feil av. Si at ekteskapet er dødt. Sidespranget er blitt for fristende. Sørg for at folk forstår at dette innerst inne er ironi. Pass på at folk likevel skåler og er med.

Dette kalles ”propaganda”.

”Propaganda” er undervurdert som virkemiddel i intern markedsføring.

Dette ”vet” du.

Dette ”vet” jeg.

”Skål,” sier jeg til forsamlingen og tar en stor slurk. En bitter ettersmak dominerer over både søt fersken og syrlig appelsin. Jeg lar blikket gå fra hode til hode, prøver å se menneskene bak ansiktene, slik gode ledere og gode veiledere skal. Prøver å se hvor hver enkelt befinner seg i livshistorien, hvor denne talen hører hjemme i hver enkelts lille motivasjonsrom.

De kunne like gjerne båret masker. Hvite, glattpolerte masker med to sorte hull som stirrer meg inn i usikkerhetens fengsel. Så ser jeg maskene dreie hodene på skakke i unison forundring. Kroppspråket deres spør om vi er ferdige, om det kommer mer. Har Olden noe nytt på agendaen?

Jeg leter etter ord. Etter nye bilder. Enda fjernere metaforer. Jeg titter ned på håndflatene som om jeg hadde jukselapper i stiv kartong, men alt jeg ser er tynne, hvite fingre som hakker i en avansert form for trommelek.

Så ser jeg maskene flytte blikket mot hendene mine.

Den svarte grøten av blick vokser.

Jeg klapper fingrene sammen og slår hendene mot hverandre i et par-tre høye klapp.

”OK,” sier jeg og trapper ned fra bruskassen. Jeg ser forsamlingen løse seg opp, det oppstår grupper og et øyeblikk føler jeg at jeg står på fritt.

Jeg kaster i meg resten av drinken, sluker fruktkjøttet, snerrer og kaller fram dyret i meg. Jeg må ikke svikte på dette stadiet.

Så går jeg en tur på toalettet og når jeg kommer ut blir jeg heldigvis møtt av beundrende håndslag.

På tide med nye koster.

Håndtrykk.

Nå skal det bli moro å være i Water.

Skål.

Jeg takker og flytter meg bort til salgssjefen. ”Skål for salg,” sier jeg og klirrer stumt med henne. ”Hvorfor er ikke PUS-en her?”

”Hun hadde billetter til operaen,” sier salgssjefen og gjør et nikk mot det hvite isslottet utenfor. ”De har visst startet testingen der nede.” Hun rykker oppgitt med øynene. Hun er med. Og hun vet at produktutviklingssjefen ikke er helt med.

”Synd,” sier jeg. ”Dette handler om hvordan man ser verden. Du har sikkert hørt om de to sykkelselgerne som dro til Beijing for å vurdere markedspotensialet. Den ene rapporterte skuffet hjem: Her har vi ingenting å gjøre, *alle* sykler jo. Mens den andre ringte glødende hjem til hovedkontoret: Her er fantastiske muligheter, *alle* sykler jo.”

”Det var ikke på langt nær så mange sykler i Beijing som jeg hadde forestilt meg. Jeg var der i fjor sommer. Husker det mest som en uke i bilkø.”

”Poenget er at du sier: Her er det fantastiske muligheter, alle må jo ha vann. Mens sisteleddssjefen sa: Her har vi ingenting å gjøre, alle må jo ha vann. Jeg er redd PUS-en tenker på samme måte.”

”Skål for den nye visjonen,” sier salgssjefen. ”Skal vi gå bort til salgsteamet?”

Vi finner noen klappstoler og setter oss sammen med selgerne. De driver med en slags ’hvilken bil/filmstjerne/nasjon er [fill in the brand]’-lek.

”Der har vi sjefen sjøl,” sier en av selgerne, blottet for ydmykhet. Et typisk trekk ved skandinavisk bedriftskultur. ”Da kan vi spørre ham selv. Hva slags bil er Olden?”

”Flaskevannet eller mannen?” spør jeg.

”Flaskevannet. Regner med at du mener mannen er en BMW,” ler en av de andre selgerne.

”Ser dere på Olden som en konkurrent,” fleiper jeg. ”Er ikke Olden et kuriøst vestlandsfenomen?”

”De er inne overalt nå.”

”Da sier jeg Skoda,” sier jeg. ”Anno 1980.”

”Med potensiale til å bli Skoda anno 2000?” spør salgssjefen.

”Alle har potensiale til å bli alt man vil,” begynner jeg og fyrer meg opp. ”Glem hva merket står for i dag. En merkevare er bare folks kollektive oppfatning av et produkts viktigste symbolegenskaper. Det kan endres sånn,” sier jeg og knipser. ”Tenk utenfor boksen. Kan vann være nyhetsformidler? Kan vann være en realityserie? Kan vann bli den nye sigaretten? Det er ikke viktig om svarene er ’ja’. Men det er viktig at vi spør.”

”Det var akkurat det vi holdt på med før dere kom,” sier en av selgerne. Hun er antrukket i kort kjole, leopardmønstret over glitrende nylonstrømper. Jeg flytter blikket og følger glitteret ned i høye støvler. ”Hvilken bil er ...”

Hun skriker etter dyrisk adferd og jeg bestemmer meg for å negge henne. Har lest at det skal fungere. ”Det der er forresten skikkelig nittitalls fokusgruppe,” avbryter jeg. ”Det betyr at du sammenligner med dagens marked. Yttergård skal skape morgendagens marked. Det finnes ingen bilmerker i dag som står for det vi skal være i morgen. Hva heter du forresten? Du er ganske fersk, ikke sant?”

Hun sier hva hun heter, og det er nesten nok til at jeg forelsker meg. Ikke i henne, men i tanken på hva hun kan gjøre med meg. Jeg er langt forbi det stadiet der jeg drømmer om å dele livet med andre mennesker. Men hele hennes vesen er påfyll til forbudte fantasier, og det eneste som gjør tankene virkningsfulle, er vissheten om at fantasiene potensielt kan la seg realisere. Hun snur seg etter en drink. Jeg fester blikket på baken hennes og forestiller meg at jeg borer fjeset inn i baken hennes og tar to-tre dype åndedrag innover.

Det er slik du gjør det, ikke sant. Det er slik du filmer dyrets grisehistorier når du ikke er på nettet og laster ned påfyllet i strie strømmer.

”Jeg kommer fra Coca-Cola Drikker,” sier hun. ”Solgte Tab X-tra.”

”Interessant,” sier jeg og avbryter genren som er på vei inn i hodet mitt. ”Si meg, hva er det i disse ryktene som går for tiden?”

”Hva tenker du på? Husk, jeg har nettopp hatt tre måneders karantene.”

”Ja, riktig. Men vi har hørt så mye i det siste om at Coca-Cola har tenkt å lansere et nytt drikkekonsept. Noe som ingen har sett maken til. Noe som kommer til å forandre hele markedet for brus og mineralvann.”

”Da er det nok etter min tid,” sier hun. ”Men jeg kunne godt ha tenkt meg at Coca var mer innovative. Det var litt lite dynamisk der. Det var derfor jeg ønsket å flytte på meg.”

”Da har du kommet til rett sted,” sier jeg. ”Godt at det finnes jenter som deg.” Jeg lener meg mot øret hennes. Jeg lukter en duft jeg ikke har kjent tidligere. ”Det er nok av skeptikere her...”

Du kommer til å støte på dem overalt. Skeptikerne. Du kommer til å møte dommedagsprofetene. Du kommer til å møte de som mener at utviklingen går for fort. I feil retning. At framskrittet egentlig er et tilbakeskritt.

Du kommer til å møte førtifemåringen med tenåringsbarn som frykter at denne samfunnstrenden bare fører til økt kommersialitet og reklame, sterkere konsumpress på barn og unge, enda mer fokus på materialisme, egoisme og overforbruk.

Du kommer til å møte sekstiåringen som har resignert, som er sjeleglad for at han snart skal førtidspensjonere seg, som bare skal trekke seg tilbake, fiske og slippe å tenke på trender og nye produkter og all denne forbanna omstillingen for å møte nye krav.

Du kommer til å ta alle diskusjonene så lett som dette.

Knips.

Du kommer til å ha alle svarene klare.

Knips.

Du har tross alt sittet nachspiel etter nachspiel under studietiden og diskutert de samme tingene med studiegjengen.

Du kommer til å gi dine motstandere kreditt for å engasjere seg, rose dem for å ha brakt noe veldig viktig inn i debatten. Men du kommer til å si at de trekker feil konklusjon.

Knips.

”Overforbruk? Folk trenger vann. Folk trenger drikke. Og det er grenser for mange liter som kan konsumeres i løpet av en dag.”

”Egoisme? Hvem sier at vi skal utvikle produkter som støtter opp om egoismen? Ta mobiltelefonen. Skeptikerne hevdet at dette var et ledd i en utvikling som ville føre til mer egoisme. Hva skjer? Mer kommunikasjon mellom mennesker.”

”Materialisme? Tvert imot. Vi blir mer og mer opptatt av hva tingene står for. Alle symbolene. Alle de immaterielle verdiene. Dette er faktisk anti-materialisme.”

”Nye trender og nye produkter? Alle generasjoner må få lov til å ha sine greier, som de godt voksne ikke forstår. Rocken. Flower power og buttons. Pønken. Miljøbølgen. Rave og ecstasy. Dette tiåret var det blogg og Xbox, Idol og gummiarmbånd i alle farger som gjaldt. Ikke noe galt i dette. Du er ung bare én gang.”

Knips.

”Vi må forholde oss til virkeligheten. Lukker vi øynene og tviholder på at vi bare skal selge tre produkter – den gule, den grønne og den blå – er jeg redd du må starte fiskingen i morgen.”

Tror jeg på dette?

Selvfølgelig tror jeg på dette.

Nachspiel i Århus etter typisk studenterfestlørdag der vi hadde havnet på Cafe Engelen igjen. Arvingen, Stai, Diglas, Alex og jeg har åpnet et par flasker kvantitetsvin vi ikke kommer til å drikke opp.

”Hva skåler vi for i natt, girlz and boyz?” spør Arvingen typisk.

”Er vi helter eller tåper?” spør Alex.

”Som produsenter eller konsumenter?” spør Stai.

”Hvorfor tåper?” spør Diglas.

Jeg tar på meg rollen som dommedagsprofet, som alltid: ”Fordi vi vil utvikle produkter som skal dekke behov ingen egentlig har. Fordi vi vil be om større reklamebudsjetter for å dytte fram nye konsepter ingen strengt tatt har tro på. Fordi dette vil øke det totale reklametrykket. Fordi dette vil gjøre enda flere usikre på hva man mangler i livet.”

”Gubbepreik,” sier Diglas. ”Mennesket har strengt tatt ikke behov for så veldig mye for å overleve. Næring, luft og søvn. Kun det nederste trinnet til Maslow. Behov blir altfor abstrakt til at vi kan bruke det for eller mot det vi snakker om her.”

”Jeg mener vi er på rett vei,” sier Stai. ”Masseproduksjon til massemarkedet er passé. I post-modernismen er det fragmentering på alle områder. En uendelighet av forbrukerbåser gjennomsyret av tegn og symboler. Det eneste som gjelder for den post-modernistiske konsument er kunnskap nok til å dekode disse tegnene. Det er klart vi blir helter. Vi vil være med å definere disse segmentene. Vi vil jobbe med å posisjonere nye produkter og nye konsepter utifra en stadig mer kompleks markedsrealitet.”

”Dette er akademisk mish-mash,” sier jeg. ”Forbrukerne vil ikke oppleve dette som mangfold. De vil bare oppleve større press etter å finne sin egen stil, sin egen livsstil. De vil strebe etter å konsumere opp mot disse livsstilene.”

”Jeg er dritt lei av at framskrittet blir vurdert opp i mot noen få samfunnstapere som ikke klarer å forholde seg til den nye virkeligheten,” sier Arvingen.

”Er det bra eller dårlig for et samfunn at det blir flere valgmuligheter?” spør Alex.

”Dessuten finner flere og flere plassen sin i det post-modernistiske landskapet,” sier Stai. ”Folk opparbeider seg rett og slett kunnskap om de nye livsstilskodene og hva de bærer med seg av symboler. Det skapes en bevisst distanse til ideen om hvem man vil være, og folk setter sammen sin personlighet basert på dette.”

”Og husk,” sier Diglas, ”uten valgmuligheter kan ikke menneskets personlighet komme til uttrykk...”

”Dere overbeviser meg,” avslutter jeg typisk debatten. ”Skål, girlz and boyz.”

Det typiske er at jeg skåler og drikker, men kjenner bismaken av underutviklet vin.

Det typiske er at jeg tar noen ekstra slurker, fordi jeg vet jeg dermed vil sove tyngre og unngå at denne debatten blir med meg inn i drømmelandskapet.

Det typiske er at jeg innerst inne ikke vet om jeg er enig eller uenig med meg selv, verken i starten eller i slutten av slike diskusjoner.

Jeg forlater tema festen. Adjø lojalitet! Jeg går ut av Oslo Atrium i Christian Fredriks plass 6 der vi holder til. Tar jeg veien rett fram, krasjer jeg i motorveien som snart skal senkes ned i tunnel lenger ut i vika. Jeg ser hvite felt av operabygningen over og under Bispelokket, om et par år skal nye bygg skjermes for den nye storstuen.

Velger jeg å dra østover, gå til venstre, havner jeg nærmest i det store intet. Et par høyhus er iferd med å ta form, men fremdeles dominerer jernbanelinjer, sporadiske plasser og ingenmannsland denne delen av byen som et åpent sår.

Jeg går vestover. Som alltid. Dit jeg bor. Noen ganger hiver jeg meg i en taxi, det havner på minstetakst likevel, og det ligger klare avtrykk av overklasse i det å la seg transportere fra dør til dør. En luksus som jeg tidvis unner meg for å kjenne forsmaken på dit jeg kanskje skal.

Men i kveld orker jeg ikke å narre flere.

Jeg går forbi Thon Hotel Opera, holder meg under tak så langt det er mulig, til høyre skimter jeg den lille byens drøm om å bli stor, Oslos skyskrapere, som ikke engang napper borti lav tåke.

Slik denne kvelden er full av.

Jeg skrår over Christian Fredriks plass på Sentralbanestasjonens sjøside, peiler meg ut enden av Tigerstadens hovedgate. Fasaden til østbanehallen virker tom, vinduene er halvveis tildekket av solskjermer som får fronten til å stirre på meg med sløve øyne. Et øyeblikk lar jeg meg nesten hisse opp over bygningens fravær av modernitet, men tenker at det kanskje ikke er så ille at noen gamle praktbygg framstår som enkle markedsboder uten å prange seg inn i folks synsfelt.

Dette het en tid Plata. Det var her de stod, med svikt i beina og var levende holdningskampanjer som har vært med å få unge mennesker til å holde seg unna første brukerdose. Lokalpolitikere er fortsatt ikke enige med seg selv om denne effekten er mest virkningsfull dersom rusmiljøet igjen samles på Plata, eller spres på flere hushjørner. Markedskommunikatøren i meg sier at det kommer an på produktet man vil selge.

Så går jeg over Jernbanetorget der ingen har blitt enige om noe som helst, bortsett fra lystavlen på Byporten som påstår at I♥OSLO og den malplasserte tigeren som snerrer mot de som sjangler over krysset fra Karl Johans gate.

Karl Johans gate.

Egentlig liker jeg å gå denne gaten. Fra begynnelsen ved fotgjengerkrysset over Fred Olsens gate og helt fram til trappen foran statuen av Carl XIV Johan. Selv om det er en liten omvei for å komme hjem til Pilestredet Park. Den inneholder tross alt hele byen,

alle dets samfunnslag og samfunnsinstitusjoner i løpet av 1260 meter. Børs og horer. Nattklubb og tiggere. Storting og turister. Media og gressenkemenn. Teater og beilere. Jeg går 1260 meter og det er ingenting som mangler.

Men akkurat denne natt til fredag skulle jeg tatt en taxi. Jeg merker det allerede i starten. I de første kvartalene opp til Domkirken. De er ute etter meg. Og jeg mener ikke alle de tvilsomme menneskene som har inntatt denne delen av prydgangen.

Ikke rusmisbrukerne. Ikke horene. Ikke hallikene. Ikke tiggerne. Ikke fyllikene.

De slår mot meg, langer ut mot hodet mitt. Prøver å knuse meg.

Egentlig er det ikke spesielt overveldende. Ikke i omfang. Jeg har vært i flere byer med atskillig høyere frekvens og mindre plass mellom hvert innslag. Det er heller det solide inntrykket de gir. De glattpolerte overflatene, de knallsterke fargene og det proffe snittet. Jeg blir nesten lammet. Og føler suget. Kjøpepresset. Det forlokkende anskaffelsesbehovet. Alt jeg har føles feil. Om det er musikk, har jeg feil låtrekkefølge i feil pakke. Om det er klær, har jeg for tynne striper, for brede bretter. Om det er pølsemenyer, finnes det en smak jeg ikke har testet.

Egentlig er det ikke spesielt elegant utført heller, tenker jeg. Det gjennomsnittlige kjøpesenteret stiller med langt bedre kort i virkemiddelesken. Det er jo helt trivielt. Nesten fattig. Tannløst. Strengt tatt finnes det ikke en framstilling jeg ikke kunne gjort bedre, mer fengende, fangende. Jeg savner mer bevegelse, rørlige bilder, blinkende lys, messende lyder og sprutende installasjoner. Og det er akkurat dette synet som forvirrer meg og presser meg ned, dytter meg ned i steinhellene. Jeg har sett for mange innslag på framtidens overeksponerte offentlige rom, og det er denne visjonen som slår meg ut. Jeg har alt for god forestillingsevne.

Inni mitt hode finnes de overalt. I hvert vindu. På hvert hjørne. På hver eneste stolpe. Hver eneste ledige plass. På bakken. I lufta. Jeg klarer ikke lukke øynene. Jeg klarer ikke å stenge meg inne i meg selv. Gå uten å vurdere hva de vil meg. Uten å tvile. Klarer ikke å tette igjen skallet. De skyter etter meg og treffer. Det aller innerste. Lengselen. Manglene.

Jeg går forbi en klesbutikk, nesten oppe ved Egertorget. Nattarbeiderne forbereder neste dags framvisning av nyinnkomne modeller og det er ikke noe galt i det. Bortsett fra at jeg fornemmer frykten for hva som kommer.

Så er jeg på Egertorget, stanser og blir stående og se på den nye storskjermen som skal festes opp over nedgangen til t-banen. På lerretet utenfor skjermen er det annonsert åpningstidspunkt og egen galla for å markere høytideligheten.

Jeg vender meg og ser opp på Freia-klokken, byens eldste multimediale reklameplakat, lys, tekst, logo og visernes bevegelse som var et markedsstående sjokk på sin tid. Nå skal logoen, den norske kulturarven, våke over storskjermen som vil spy ut kjøpsframkallende langfilmer rundt Sporveiens informasjonsplakater.

Jeg har nådd høydepunktet. Jeg har nådd hovedgatens makshøyde over havet. Så går det nedover. Alle forestillte synsforstyrrelser menger seg med virkelighetens lysplakater og det stikker under hjernebarken. Jeg småløper ned mot Spikersuppa, midt på Eidsvolds plass. Da ser jeg lyset, først tvinger det seg gjennom lønnetreet. I øyekroken ser jeg logoen, verdens mest kjente varemerke, blinke mot meg i rød neon. Løkkeskriften lyser potent opp hele plassen. Det røde skjærer i øynene mine, et blodig slør legger seg over ansiktet mitt og jeg føler pulsen øke, hjertet slår kraftigere enn vanlig et par ganger, halsen snører seg og jeg kjenner den siste drinken tvinge seg opp mot brystet igjen.

Jeg løper mot vanddammen, setter meg ned på kanten, men vannet er borte. Jeg brekker meg og den guloransje gallen treffer gulvet. Når jeg løfter blikket igjen er alt fortsatt rødt.

Jeg småløper videre opp Karl Johans gate, sakner farten det siste strekket forbi Universitetsplassen og går roligere oppover grusveien mot Slottet. De siste hundre meterene har jeg greid å riste dem av meg. Maktet å fri meg fra de påtvingende slagene.

Jeg setter meg på trappen foran rytteren. Puster ut. Hodet hviler mellom hendene. Jeg vet at hvis jeg løfter blikket kommer inntrykkene tilbake.

Det piper.

Jeg tar fram mobilen. Trykker 'read message'.

VI VET NOK

HVOR DU GÅR

Blank avsender nok en gang.

Jeg sletter.

Glemmer.

Ser mot venstre. Mot parken. Tar to tunge magedrag. Løper mot den mørke, grønne skogen. Den virker tryggere enn hovedgaten. Her er alt dunkelt. Ingenting lyser opp og stjeler oppmerksomheten. Ingenting er utformet av profesjonelle som får tusen kroner timen for å overtale meg i senk. Pulsen blir normal. Kroppen virker ikke lenger skremt. Jeg går Holbergs gate og svinger av mot den ene inngangen til dette kvarteret jeg kaller min soveby.

Jeg skjønner ikke hva som skjedde.

Jeg skjønner virkelig ikke hva som skjedde.

Vannet trommer igjen på hodebunnen.

Jeg er en del av dette nå, kan ikke velge å se bort fra hvordan alle framstøtene former veiene vi beveger oss gjennom. Det hadde vært enklere dersom jeg var den eneste som stod fram, men alle kjemper desperat om det samme øyet, det samme savnet.

Jeg skal måles etter hvor godt jeg treffer, hvor bra jeg mestrer overtalelsens kunst, men er det virkelig verdt å trekke fram denne målestokken? Tvinges jeg inn på en skala der jeg er dømt til å falle utenfor måleenhetene?

Og jeg har tatt opp kampen med den største av de største uten å vite hvorfor. Jeg famler i motivene. Det hadde vært mye enklere dersom jeg drømte om rikdom, bolig nummer to ved sjøen og tre på fjellet og en bil det bare er poeng å kjøre på Autobahn.

Jeg ser en lysstråle fra soverommet. Ser på klokka. Halv tre. Det overrasker meg. Hun sitter med ryggen til. Ett ben på gulvet. Ett ben krøllet opp på sengen.

”Hvor ble det av deg? Det var over et kvarter siden jeg hørte du kom...” sier hun.

”Måtte bare ta en dusj.”

”Beklager, Thomas,” sier hun og jeg spør hva hun mener og går rundt sengen.

Hun fjerner voks fra leggene.

”Jeg traff en type på middagen i kveld,” sier hun og tørker bort voksrester med et håndkle.

Jeg sier javel og kjenner et kjølig drag fra vinduet.

”Beklager at jeg ikke har vært ærlig med deg i det siste. At jeg har oppført meg slik,” sier hun og reiser seg for å henge vekk håndkleet.

Jeg gjentar 'oppført deg' og lar spørsmålet henge det også.

”Jeg følte meg så varm etter å ha snakket med ham. Og nå forstår jeg hva som mangler i forholdet vårt,” sier hun og setter seg igjen.

Jeg spør om hun ikke synes vi har det bra sammen.

”Jo. Alt er så veldig perfekt. Men vi tar alt for gitt. Det er det som er helt feil.”

Jeg sier at jeg ikke skjønner hva dette dreier seg om og ser ut vinduet mot det opplyste mørket.

”Det er meg, Thomas. Jeg vet ikke hva slags fyr jeg lever sammen med,” sier hun.

Jeg skal til å si noe brutalt. Jeg er trøtt, føler meg uvel igjen og merker at jeg må på dass.

”Sett deg her, Thomas. Hør på meg. Jeg sitter ved siden av en type i to timer. Vi snakker om alt og ingenting.” Hun har fått tilbake noe av Lillesandsdialekten som er iferd med å forsvinne i storbyen. ”Han er marketingsjef i et stort konsern. Han snakker om noe markedsføringsblablaba. Om nye tider, om en ny era for markedsføring. I begynnelsen hører jeg nesten ikke etter. Det er jo akkurat som å høre deg. Han forteller at han nettopp har vært på seminar. Hvordan en annen av konsernets marketingsjefer hadde overbevist ham fullstendig. Han sier noe om valgmuligheter. Om å øke valgmulighetene. Først da skjønner jeg. Foredraget du hadde forberedt i dagsvis. Som jeg måtte høre på fire-fem ganger. Som jeg selvfølgelig ikke hørte på i det hele tatt. Og det er nettopp det. Jeg er jo ikke tilstede i livet ditt lenger. Du har bare glidd ut av tankene mine. Jeg tar deg for gitt, Thomas.

Denne typen sitter altså og skryter hemningsløst av en annen person. Som jeg til slutt forstår er deg. Forloveden min. Og da går det opp for meg hvor unik du er. Hvor stolt jeg bør være av deg. Jeg blir helt varm innvendig. Samtidig føler jeg meg elendig fordi jeg ikke har oppdaget det tidligere.”

Hun stanser opp. Ser på meg. Skyldig.

”Sett deg, Thomas.”

Jeg setter meg. Legger hendene ned i hennes. Hun gnir håndflatene våre sammen.

”Jeg har kanskje ikke vært så flink heller, til å vise hvor stolt jeg er av deg,” sier jeg og tenker på alle sakene hennes. Den enorme arbeidskapasiteten.

”Skal vi bli hjemme fra jobb i morgen?” spør hun.

Jeg holder på å si at jeg har et viktig møte. Men jeg sier det ikke. Jeg vet det bare er snakk om oppfølging av en framdriftsplan.

Tre mennesker, et kvarter.

Jeg kan ta det per telefon.

Dette dreier seg om to mennesker, én dag.

Vi kan kalle det en sykedag.

”Jeg har en bedre idé,” sier jeg etter en stund som virker som en evighet men antakelig ikke er stort lenger enn et halvt minutt. ”Vi tar en tur. Det er så lenge siden.”

Jeg strekker meg etter mobilen, hekter meg på restplass.no, blar meg nedover i tilbudsgluggen. ”Hva med Baltikum?”

”Ja, det har jeg hørt at begynner å bli verdt et besøk,” sier hun og er over i østlandsdialekt igjen. ”Tallinn?”

”Nja. Finner ikke noe på Tallinn. Men de har Riga til 797,- tur-retur.”

”Er det Riga som er nærmest Finland?”

”Spiller det noen rolle?”

”Nei, nei, men jeg husker aldri hva som er hvor.”

Jeg googler Riga. ”Det er hovedstaden i Latvia. I midten. Skal jeg bestille?”

”Kan du ikke sjekke hoteller først?”

Et par knastetrykk senere har jeg booket en Loft Suite på Hotel Bergs, 1,3 kilometer fra Rigas Old Town.

Det er slik det foregår. Lenge leve spontaniteten. Transportbilletten er litt i overkant av månedskort med Oslo Sporveier og det gir rom i budsjettet til å bo spesielt.

Morgenen etter er vi reiseklare i nitiden. Pakker ikke skift, det er obligatorisk å shoppe nytt antrekk den første timen på nytt sted. Og hotellet er hendig plassert ved Bergs Bazaar, Rigas *Little Paris*. Kostymene er med å sette datostempel på reisebildene. En slags visuell innkjøpslogg.

I Riga føler vi oss nesten hjemme. Narvesen, Rimi, Dressmann, BikBok, Vero Moda og Cubus ligger på rekke og rad og vi føler for en gangs skyld at Norge har fått det til på konsumentmarkedet. Vi peiler som vanlig ut to cafeer og to restauranter som ville sluppet gjennom Wallpapers redigeringsrom, og jeg tar med meg camcorderen i to-tre av

byens supermarkeder. På Domplassen er det et stort jentekor som har konsert søndag formiddag. Dansen fra de lekne artistene i rødt, oransje og gult suppleres av østeuropeiske tegnefilmer på storskjerm og vi tar et par bilder til reisebloggen vår.

Vårt fellesrom på nett.

KAPITTEL 7: NETTVERKET

Forestill deg alle menneskene som du kan kontakte, ta en telefon, sende en epost eller en sms-melding til. Som du kan skrive 'Hei fornavn' til og vite at denne husker eller burde huske deg. Dere har møtt hverandre. Dere har snakket sammen. Dere har etablert en kobling.

Dette er dine førstegradsbekjente. Dette er hjembyen din.

Tenk deg at hver av disse menneskene har en mengde nye personer som de kan kontakte. Andre enn dem du finner i hjembyen din.

Dette er dine andregradsbekjente. Der har du fylket ditt. Regionen. Landsdelen.

Utvid befolkningen med nok et ledd. Kontakter av en kontakt av en kontakt.

Dette er dine tredjegradsbekjente. Her er Norge ditt.

Det finnes ikke én innflytelsesrik person i virkelighetens, geografiske Norge som befinner seg utenfor Norge, ditt Norge. Det finnes knapt noen som bor utenfor fylket ditt.

Så. Hvor stort innskudd har du i prestisjebanken?

Du er Brand Manager.

Du har direkte kontroll over tusener av hyllemetre i landets dagligvarebutikker. Du bestemmer noe av det som sendes mellom programmene på TV2. Du setter tidvis preg på byens mange plakatarealer.

Et øyeblikk kan dette virke stort, men du vet det betyr nesten ingen ting.

En dråpe i havet.

Det er de store bølgene som skaper mest liv.

Det er de største nettene som fanger mest fisk.

Du vet dette er tiden å snakke i bilder.

Jeg vet det.

Vi samles til middag. Jeg kjenner ingen av dem egentlig. Men alle kjenner noen som kjenner meg. Det er slik vi gjør det. Det er slik næringslivet holder seg flytende og vi passer på at alle duver i samme rytme. At intet bytte unnslipper nettet. Og det flotte med dette økosystemet er at fiskene kan fanges flere ganger.

Jeg snakker fortsatt i bilder av slike sjødyr

Innerst inne er det bare snakk om produsenter og konsumenter. Selgere og kjøpere. Løgnere og drømmere.

Og som alle andre biter jeg meg selv i halen. Løgneren har også en drøm.

Hvitt.

Jeg står i salongen i Villa Digitalia. Med unntak av to HD-klare førtitotommers plasmaskjermer er alt hvitt. Erik Jørgensen-sofa i hvit anilin hud med matchende salongbord. Hvit Montana-reol med sparsommelig innredet med hvitryggete bøker og noen pyntegjenstander type ... Hvitt Bose stereoanlegg med markedets minste høyttalere. Hvitt håndknyttet gulvteppe med lange tråder. Hvite vegger.

Fargerike mennesker mot det store, hvite intet.

Pulserende fargekollaps på flatskjermene.

Diglas knipser. Nye toner. Han har ønsket oss velkommen. Han har fortalt at huset har en én terabyte harddisk med plass til 200.000 mp3-låter. Ordnet etter seksten sjangerområder. Nå rullerer velkomstsjangeren på slump. Livet er tilfeldig, har han lallet og fått oss til å tro at han fant opp dette slagordet. Hver gang han knipser, toner en låt inn i den neste tilfeldig utvalgte. Det er dessuten festdemokratisk, har han sagt og gitt oss alle blankofullmakt til å knipse vekk låter vi ikke liker.

I denne delen av Villa Digitalias guided tour brøt satellittradioprogramskaperen inn og lurte på hvorfor Diglas ville begrense seg til 200.000 låter.

Han er invitert fordi Diglas og jeg har funnet ut at flaskevann kan sponse framtidens radiovirkelighet.

Jeg unnskylder meg og går inn på toalettet. Det er en kube, to ganger to ganger to meter, som er presset inn i det ene hjørnet av salongen. Kubens yttervegger er frostet glass. Idet jeg går inn i kuben, slår rødlyset seg på automatisk og min tilstedeværelse blusser opp i salongen. Etter at jeg er ferdig med mitt går jeg bort til vasken. Jeg bryter en

lysstråle og toalettet flusher. Bryter en annen og springvannet flommer. Bryter en tredje og varmluften tørker meg.

Knips gjerne på toalettet også, har Diglas fortalt og selvfølgelig gjør jeg det. Jeg er som en unge på Teknisk Museum. Ikke en eneste knapp skal være uttrykket. I en åttendedels rute av speilet får jeg plutselig siste nytt fra CNN. Nytt knips og jeg får nyhetene på britisk engelsk.

Og legg nå endelig merke til den matte glasskulen på toalettet, fargenyansen svinger etter kursene på aksjeporteføljen min, har Diglas fortalt og jeg ser ballen gløde mørkeblått. Kraftig opptur.

Teknologi skal nytes, ikke synes, har Diglas lallet og spurt om noen la merke til de seksten overvåkningskameraene utenfor huset. Så begynte han å fikle med noe i lommen sin og plutselig ble det stille og mørkt.

Det aller meste av elektronikk i dette huset kan slås av og på eller justeres via denne mobilen, har Diglas fortalt og fisket fram en flatklemt Moto RAZR V3 fra lommen.

I denne delen av Villa Digitalias omvisningstur brøt teknologiaksjeanalytikeren inn og sa 'nok et eksempel på wireless pervasive intercommunicating technology' og alle nikket.

Han er invitert fordi Diglas og jeg har funnet ut at flaskevann kan teknologisere seg inn i gadgetbransjen.

Jeg går ut, kuben dør og jeg går bort til en dame med Mikli-briller. Hun er emballasjedesigner og har egen spalte i et tenåringsmagasin. Hun er invitert fordi Diglas og jeg har funnet ut at flaskevann kan innta nye dramatiske flaskeformer.

Vi utveksler navn og tittel og starter en avansert Memory-lek der meningen er å se om vi har harmonerende interessefelt.

”Naturlig mineralvann på flaske?” begynner jeg.

”Heller lightbrus,” sier hun. ”Kunst i produktemballasje?” Hun smiler på en måte jeg har sett før. Det skal liksom lyse opp av inderlig nysgjerrighet, men jeg vet hvor tomt det er, poststemplett Oslo 3.

”Interessant. Men funker sjelden. Reklamefilm?”

”Zap!”

”Sisteleddsmarkedsføring?”

”Anmassende.”

”Flaskedesign?”

”Flaskedesign er spennende.”

”Rettet mot trendsetterne?”

”Skulle massesegmentet være interessant?” spør hun. Det er noe med hvordan øynene hennes trekkes opp, som om hun har sympati med middelklassen.

”Mot opinionslederne blant tenåringene?”

”Mitt spesialfelt.”

”Hva er det neste?”

”Skreddersøm selvfølgelig.” Jeg ser på brillene hennes. Hun får den lille vippen på overleppen, smigret over at jeg legger merke til smykket på brillestangen. Et personlig uttrykk som understøtter det siste argumentet hennes.

”Individualisme er dyrt.”

”Pris er irrelevant. Hva koster flaskevannet ditt per liter i kiosk?”

”Point taken.”

”Flasker er kanskje dyrt, men labelling er billig.”

”Etiketter er ganske kjedelig.”

”Heldekkende plast. Sexy.”

”Hva synes du om Colas forsøk med personlige plastomslag på 7-11 i 2004?”

”Glimrende idé. Feil gjennomføring.”

”Hvorfor?”

”De unge er smartere enn Colas merkevarer. De vet at multinasjonale selskaper står for konformitet. Det blir som om foreldrene dine bestemmer hvilken musikk sjanger du skal høre på og gir deg full frihet innen denne sjangeren.”

”Så Coca-Cola burde testet konseptet med et av de andre merkene sine? Fanta eller Powerade?”

”Først og fremst var det feil tilnærming til kustomisering. Hva ver det egentlig snakk om? Velg blant fem ulike plastomslag? Hva slags personlighetstilpasning er det?”

”Hva ville du anbefalt?”

”De burde hatt stående en pc, der folk kunne laste opp whatever av bilder; ikoner, mønstre, fotos, og skrive ut helt egne omslag. Så kunne de alltid supplert med en inspirasjonsbank med bidrag fra undergrunnskunstnere. Du må huske at de fleste mennesker ikke akkurat er geniale kunstnere selv, men de kjenner igjen en kul piece når de ser den.”

”Hvordan ville du overført musikk og sjangerlære til flaskevann?”

Hun ser mot en annen person. Jeg føler at jeg er iferd med å glippe henne. ”Skal vi ta opp tråden ved en senere anledning? Beamer du meg dataene dine?”

To trykk på mobilen.

Slik flytter hun inn i hjembyen min. Jeg føler at vi strengt tatt ikke tilhører det samme nabolaget, men teknologien behandler alle relasjoner som likeverdige. Det er det jeg liker så godt med data'n.

Her er den elektroniske Rolodexen min, har Diglas fortalt, pekt på en liten skjerm på skrivebordet og bedt alle klargjøre for overføring av elektroniske visittkort. Han har oppfordret oss til å legge igjen den utvidete versjonen av businesskortene våre. Komplet med cv, fokusområde og profil på LinkedIn eller Orkut eller andre tjenester med hensikt å nøste sammen trådene. Jeg kobler dere med framtidige gjester av Villa Digitalia og sammen danser vi virtuell tango inn i morgendagens marked, har Diglas lallet.

I denne delen av føringen brøt PR-rådgiveren/eventmakeren inn og spurte om Diglas hadde Datatilsynets velsignelse til en slik database.

Han er invitert fordi Diglas og jeg har funnet ut at PR-rådgivere kan brukes til nesten hva som helst.

Så brøt livsstilscoachen inn og mente det er teknologinettverkens store illusjon at vi skal få til noe særlig vellykket matching av mennesker basert på uttalte interesser i det virtuelle rom.

Hun er invitert fordi Diglas og jeg har funnet ut at flaskevannet kan segmenteres og posisjoneres inn i livsstilsmatriser.

Deretter brøt designerdrugeksperten inn og mente at det ikke gjør noe så lenge folk tror på at de vil finne noen som passer for seg.

Han er invitert fordi Diglas og jeg har funnet ut at flaskevannet bør fornyes uten å la loven begrense idéutviklingen.

Til slutt brøt ernæringslobbyisten inn og mente at poenget med slike koblinger er uansett å styre folk mot adferd de ikke hadde tidligere, ikke å gjenta historisk adferd.

Han er invitert fordi Diglas og jeg har funnet ut at flaskevannet faktisk er sunnere enn de aller fleste alternativene.

Jeg nevner ikke disse menneskenes navn, fordi jeg aldri vil forholde meg til navnene deres.

Jeg nevner ikke disse menneskenes arbeidsplassers navn, fordi det bare er en midlertidig streng bak alfakrøllen.

Jeg nevner ikke disse menneskenes rolle i denne fortellingen, fordi jeg rett og slett ikke aner hvordan vi påvirker hverandre.

Limegrønt. Sitrongult. Appelsinkjøttoransje.

Jeg sitter i underholdningsrommet. Puster ut i sofaen sammen med Idol-promotøren. David Davidsen. Han har vært førstegradsbekjent en stund. Han spiller i samme band som Stai. Sammen utgjør de kompet. Bass og trommer.

Det verker i tomlene. Vi gjennomlever spillet. Vi var bitre motstandere for noen sekunder siden. Nå sitter vi og oppsummerer hva flerspiller Xbox Halo 3 på storskjerm og dundrende rundtomlyd egentlig er.

En foryngelseskilde.

Et øyeblikks følelse av å være en superhelt. The Master Chief.

Frarøvelsen av tid og rom.

En forsmak på himmelen.

”Nå skulle folk sett oss,” sier jeg.

’Folk’ spiller her på de som har bestemte meninger om hva dresskledde menn og draktkledde kvinner gjør på nettverksmiddager. La dem beholde sine karikerte forestillinger. La dem tro vi er de svarte i en verden uten farger. De slemme i det gode mot det onde. La dem tro at vi ikke har det noe gøy. Men innerst inne vil vi alle bare fikle med konsollene våre. Tomle med stikkene. Leke med heltene.

Livet er en lek, har Diglas lallet og satellittradioprogramskaperen og teknologiaksjeanalytikerens og emballasjedesigneren og PR-rådgiveren/eventmakeren og

livsstilscoachen og designerdrugeksperten og ernæringslobbyisten og David Davidsen og jeg lo fordi vi alle kjenner spillereglene.

”Stai nevnte forresten at du er på vei ut av Idol?” sier jeg.

”Kan du holde på en hemmelighet? Årets Idol blir det siste. Det har vært en halvering av antall VG-forsider på Idol-gjengen i år i forhold til i fjor. Elleve i 2007-sesongen mot tjueto i 2006. TV2 prøver seg med KidsIdol neste år, men jeg orker ikke promotere sjuåringer.”

”Så nå blir det bass på heltid?”

”Ikke mulig å leve av musikk. Hvis du ser bort fra de aller dyktigste konsertmusikerne. Etter Ipod har du bare en sjanse; få tak i noen glætte produsenter som kan ronke fram en radiovennlig hit, noen måneder med trailerliv sponset av VG og royaltybonus fra ringelyder.”

”Kan ikke Idol-Nissa spe på med å være postergutt for flaskevann?”

”Funker ikke med mindre du er Mariah Carey og kliner med et annet kjei for Pepsi. Selv om du hater musikken, aksepterer du at hun er toppen av poppyramiden. Idol-Nissa er en helt annen liga. Tre fjerdedeler av befolkningen skulle helst stappet typen et visst sted.”

”Hva om jeg er ute etter den siste kvarteparten?”

”Skal gi deg en statistikk TV2 ikke ønsker å publisere: Halvparten av Idolseerne er kids mellom seks og tolv. Utenfor teveuniverset. De drikker neppe flaskevann?”

”Si ikke det...”

”Forresten er dette tv-kanalenes store problem. Tenker bare demografi. Driter i psykografi og post-moderne forbrukermønstre. De skjønner ikke at underholdningskonsum skjer etter smaksfaktorer, ikke kjønn, alder og bosted. Derfor ønsker jeg meg ut av tv-bransjen.”

”Høres ut som du har lest din Bourdieu som alle andre?”

”Er du ikke enig? Du hører jo hjemme i en bransje som har begynt å fatte det.”

”Hva tenker du på?”

”Det har skjedd noe viktig innen dagligvarebransjen de siste årene. Før stod varene i hyllene etter bestanddel. Alt av korn et sted. Ris et annet sted. Pasta. Kjeks. Hermetikk. Supper. Og så videre. Nå har man skjønt at noen varianter er knyttet til

livsstil. Derfor finner man ris både under biologiske produkter, på hyller med fair trade, sammen med eksotiske sauser og krydderblandinger, under barnematen, i store kvanta i billighjørnene. Og selvfølgelig hvert sted; sitt format, sin variant.”

”Hva tror du om dette og flaskevann?”

”Dere må tenke mer bevisst her. Butikkene kjører kraftig på om de er lavpris, fullsortiment, bekvemmelighet eller nisje. Derfor må dere tilpasse konseptene til dette. Dessuten må dere tenke andre merker med andre egenskaper på steder som skoler, sportsarenaer, offentlige kontorer, restauranter, for å ta noe.”

”Du har et bra poeng der.”

”Forresten, henger du med på konserten i kveld?”

Vi sitter i taxien til konsertstedet. Det er en av disse karaokedrosjene. Men vi orker ikke å underholde oss selv lenger.

”Hva heter bandet deres?” spør PR-rådgiveren/eventmakeren.

”Hedofile Neoterister,” svarer Davidsen.

”Pedofile hva-for-noe...?” følger PR-mannen opp.

”He-dofile. Spiller på hedonismen. Det å sette lyst og nytelse som høyeste mål for handlingene våre.”

”Og neoterister...?”

”Neoteristene er som deg og meg. Og Thomas her. Alle vi som jager etter det nyeste nye.”

”Faen, dere bruker flere fremmedord enn seniorrådgiverne våre. Vil det ikke redusere det kommersielle potensialet?”

”Selvfølgelig. Men vi er ikke *in it for the money*.”

”Det er kunst med andre ord...?”

”Nei-nei-nei. Det er ikke *art* heller. Vi ser faktisk ikke på det som musikk i det hele tatt. Vi er i samme bransje som deg, kan du si. Rådgivning. Vi leverer trendbeskrivelser i et crossoverformat. Vi har en liten klan som digger oss.”

”Hva slags stiler krysser dere?”

”Lokalspråklig rap og første generasjons new wave. Kjøtt møter Tungtvann, på en måte. Men crossover spiller først og fremst på at vi kobler en polarisert media- og trenddiskurs i PowerPoint-format med undergrunnsmusikk.”

”Kanskje ikke så rart at jeg ikke har lest om dere...?”

”Vi bryr oss ikke om media. Vi bryter opp i det øyeblikket vi får spalteplass. Poenget er at vi skal levere en opplevelse som bare er tilgjengelig for publikum. Det redigerte referatet om bandet ødelegger produktet. Derfor driter vi i merkevarebygging. Vi trenger ikke å bry oss om hvordan vi oppfattes i markedet.”

”Er dere ikke avhengig av word-of-mouth?” bryter jeg inn.

”Hva mener du?”

”For at folk skal komme på konserten?”

”De som vil kjenne til oss, kjenner oss.”

”Men dere må jo være avhengig av en viss merkevareprofil? Rap møter new wave. Mediaanalyse møter undergrunnsmusikk. Tilstedeværende i konsumøyeblikket, men fraværende i mediakanalene. Der har du innskuddet i brandet ditt. Det er disse verdiene som går fra munn til munn, utenfor det etablerte media. I et samfunn der vi alle er merkevarer og der alle konsumerer merkevarer på alle vare- og tjenestenivå, er det ikke mulig å velge å ikke være et *brand*. Det er som artenes klassifiseringssystem – du kan ikke velge å ikke være menneske,” sier jeg. ”Trodde dette var barnelærdom for Stai.”

”Stai gjør bare trommer og research i Hedofile Neoterister. Det er gitaristen som er bandets sjefsideolog. Det er han som mener vi skal gjemme oss unna mediene.”

”Høres ut som dere har en potensiell bandkonflikt på gang...” sier PR-rådgiveren. ”Uansett, da har dere neppe behov for tjenestene våre.”

”Har dere mange artister i kundeporteføljen?” spør jeg ham.

”Stadig flere. Vi har noen av dem du sender til ulvene, Davidsen.”

”Som jeg sa til Thomas, jeg er på vei ut av Idol.”

”Kanskje du kan brukes hos meg,” sier jeg. ”Jeg trenger en ny sisteleddsansvarlig. Hvis vi glemmer all filosofi rundt Hedofile Neoterister; har du erfaring fra fast-moving consumer goods?”

”Har delt ut Morning Shine frokostbarrer på Quarten...”

”Så du er bare et ledd unna Celina Midelfart?”

Det er ikke slik det foregår.

Men det er slik det føles å være innenfor.

Dette vet du: Seksti prosent av alle jobber lyses ikke ut. Det er det som kalles et åpent, demokratisk arbeidsmarked. Selvfølgelig er det annerledes med stillinger som krever hjernekraft og mange år på studiebenken. Men du trenger en sisteleddssjef som først og fremst er med på planene. Som sier ja-ja-ja uten å spørre seg hvorfor. Du trenger en uten grenser. Du trenger en med små masker.

Jeg trenger en med små masker.

Her kommer disse bildene igjen.

Jeg tramper takten. Har nettopp slettet ny melding med blank avsender fra mobilen.

VI VET NOK

HVA DU HØRER

Jeg blir forbannet. Har lyst til å bytte nummer. Men jeg har spredd nummeret ut til alt for mange steder. Min viktigste kontakt-ID ble skutt ut til åtte nye telefoner denne kvelden. Å skaffe seg nytt nummer blir som å flytte til en ny by.

Det er god armplass i lokalet. Konsertstedet tar bare et femtitalls publikummere, men selv det virker glissent. Stai har en gang nevnt at bandet plukker opp rekruttene fra fokusgrupper og virkelighetsteveintervjuer. De som duver i velferdsstatens nett og inderlig ønsker at noe skal skje.

Problemet er at det ikke skjer noen verdens ting fra scenen. Jeg spurte Stai en gang hvor de fikk tekstideene fra.

PR-rådgiveren/eventmakeren kommer bort til meg, skåler og smiler. Jeg skåler og smiler tilbake.

”Hvor får bandet tekstideene fra?” spør han.

”Brainstormingfoiler som ble liggende på gulvet,” sier jeg. De burde blitt liggende, tenker jeg og lytter til teksten.

Kan 'ke leve av å kutte skjegget av hverandre, jammen /

Tatovere eller stutte leggen for å endre hammen /

Men vi svever når vi knegger det på teve sammen /

*Det er alt for mange stemmer, alt for lite tid /
Kan'ke trengje gjennom i de vanlige kanaler /
Alle slottene på teve, hva forteller de oss? /
Er det fasiten på det vi skal oppleve? /
Si meg hvorfor lever du? hvorfor strever du /
Med å finne deg selv? /
Det er bare markedsanalytikere som leter etter deg likevel*

”De burde blitt liggende,” sier han.

”Det er samtidens største problem,” roper jeg inn i øret hans. ”Alle ideene skal testes. Alt skal publiseres. Alt skal kjøres gjennom kommunikasjonskanalene. Hele løpet fra avsender til mottaker. Bare fordi du kan,” sier jeg.

Bare fordi jeg kan.

Jeg tramper takten. Prøver å husker hvor lenge det er siden jeg følte noe for ny musikk. All verdens utgivelser, et klikk unna. En harddisk med alt jeg samler på, i digitale versjoner. Fullstendige bakkataloger av alle stilarter jeg har følt noe for. Pluss de obligatoriske klassikerene. Listetoppene. I løpet av et par år med digitalt bonanza har jeg skaffet meg alt. Det finnes ikke den sang som ikke kan strømme ut av anlegget mitt hjemme.

Likevel mangler jeg det viktigste.

Følelsen for musikk.

Er det bare det at det ikke går an å toppe det jeg digget da jeg var søtten år?

Jeg tenker gjennom all den tiden jeg investerte. Tid de fleste andre brukte i det sosiale fellesskapet. Jeg husker kunnskapen jeg bygget opp, total meningsløs kunnskap når jeg tenker etter. Alle timene fordypet i britiske musikkmagasiner. Så prøvelyttingen for å bli helt sikker på hvilke skiver jeg skulle bruke den spinkle ukelønna til. Og den herlige ventetiden mellom singelutgivelsen og albumet ble sluppet. Byturen med timene i platebutikk, det endelige kjøpet og juvelen tettepakket i plastomslag nederst i plastposen på vei hjem. Strevingen med å sprette plastfilmen på t-banen. Lukten av innercoveret, det eneste som duftet noe i cd-boksen. Studeringen av bandets takkeliste, oppdagelsen av referansene.

Alt ledet opp til det magiske øyeblikket. Disken inn i spilleren. Hodetelefoner på. Lyden rett under sprengeløpsgrensen. De første anslagene. Spor to; singelen man kjente ut og inn. Hvordan man lyttet samtidig som man leste listeplasseringer og nye anmeldelser til man ble svart på henda.

Det var denne disken som ville gå på repeat de neste par ukene. Være original soundtrack til en ellers begivenhetsfattig gymnastid. Det var dette som var lydskulper til pugging av simple trivialiteter til lekseprøven dagen etter.

Jeg husker sjarmen ved å ikke på langt nær ha råd til alt. Kun den éne cd-en, i høyden to, i måneden.

Låtene ble liksom sterkere når de var begrensete. De levde og fikk egenverdi.

I dag går jeg rundt med en dings på størrelse med en ispinne fullastet med tjuetusen slagere og jeg vet én ting: Jeg kan bare lytte til en låt av gangen likevel.

Jeg har ikke tid til å bli kjent med sangene.

Jeg har ikke ork til å leve meg inn i rytmene.

Jeg har bare en høyteknologisk lollipop jeg kan vise fram på fest og intet annet.

Jeg er fanget i eget nett.

KAPITTEL 8: SAMTALEN

”Han var helt riktig,” sier jeg til forloveden min og setter meg ned ved det overdimensjonerte bordet. Vi er på Ylajali. Jeg hater denne restauranten. Ingen à la carte-meny. Velg mellom en treretter og en sjureretter. For et valg.

Selvfølgelig er det min forlovedes yndlingssted.

”Kan jeg få et stort glass isvann,” sier hun til kelneren.

”Er det greit at dere sitter slik?” spør han. Bordet er halvparten av en avkappet ellipse. Vi har satt oss der bredden er størst. ”Jag kan venda bordet slik at dere sitter ved den smale enden...”

”Helt greit,” sier forloveden min. Den smale enden er plassert klin inntil rommets gigantiske veggmaleri. Det ville vært ubekvem å sitte og snuse inn terpentinet. Vi velger å myse etter blikkontakt.

”Det bildet er så sterkt. Har jeg sagt det før?” sier hun idet kelneren kommer med vannet hennes.

”Tror det,” sier jeg. ”David Davidsen heter han. Bassist i bandet til Stai.”

”Pedorastene? Kom det mange denne gangen?”

”Rundt tjue. Som vanlig.”

”Han har vel råd til det...”

”Hvem da?”

”Stai. Er ikke han også millionærsønn?”

”Stai er som meg. Det vet du. Oppvekst i billigblokk nær høystatusområde. Lambertseter opp mot Bekkelagshøgda og Nordstrand er som Hovseter mot Holmenkollåsen.”

”Og denne Davidsen hadde like traumatisk oppvekst som dere?”

”Rykkinn! Selve vorten på Bærums rompe. Men det betyr jo ingenting at vi alle har vokst opp som dyr i zoologisk have. Vet du hva han gjorde under intervjuet?” sier jeg og forteller om dukken.

”Og dette går du på?”

”Syntes det var effektivt. Mest på grunn av sokkene.”

”Ja, ja. Sokkene...”

Dette skal du egentlig spørre om: Sterke og svake sider. Hvor er du om fem år. Konflikthåndtering. Hva motiverer deg. Hvordan takler du stress. Hva vet du om selskapet vårt. Fortell om en utfordring du tok på strak arm. Hva var det viktigste du lærte i studietiden.

Oksedritt. Dette er det kandidaten har pugget til eksamen.

”La oss tenke fritt,” sier jeg og ser Davidsen inn i øynene. ”La oss leke litt,” sier jeg og har allerede bestemt meg. Han er en åndsfrend.

Du kommer til å si at han har atten blå og fjorten grå sokker i en skuff i en kommode i et mørkt rom. Du kommer til å si at han skal trekke ut et matchende par. Du kommer til å spørre hvor mange sokker han må ta ut.

”Jeg skjønner,” sier Davidsen. ”Case interview. Skapt av konsulentbyråene for å se om skoleflinke streitinger mestrer banal logikk. Jeg leste en gang om en type

tankeleker som barnehagebarn greide bedre enn dressene. Konsulenter har en tendens til å komplisere virkeligheten,” sier han og trekker opp buksebeina. En grå og en blå.

Du kommer til å plassere ham på utsiden av et rom med tre taklamper med hver sin bryter på utsiden. Du kommer til å lukke døren slik at han ikke kan se lampene og bryterne samtidig. Du kommer til å spørre om hvilken bryter som hører til hvilken lampe. Du kommer til å si at han ikke kan åpne døren og gå inn i rommet mer enn én gang.

”Hei du, er du på plass,” sier Davidsen etter å ha trykket en hurtigtast på mobilen sin. ”Nei da, vet det, men trenger hjelp til noe annet først. Ser du det mørke rommet ved siden av det vi står i? Fortell hvilken av lampene som går på nå. Og nå. Og nå. Takk. Venstre. Midten. Høyre,” sier han etter han har åpnet døren og gått inn og peker på de tre.

Dere kommer til å fortsette i samme stil det neste kvarteret.

Du liker at han er oppfinnsom.

Du liker at han gjør narr av det etablerte.

Du liker at han tenker utenfor boksen.

Jeg liker at han tenker utenfor boksen.

Boksen. Han ser ikke engang boksen.

Rett før avtalt sluttid tar han mobilen ut av innerlomma, gjør noen nye trykk, dreier ansiktet mot vinduet, holder seg til munnen for å skjule en latter.

Utenfor vinduet svever en dukke. Kopi av Davidsen. Samme klær. Heliumfylt ballongkropp. Jeg ser en grå og en blå sokk. En tau festet til dukkens sko. Plakat festet til tauet. Jeg leser: ”Ikke verdens beste cv, men Davidsen kan sveve.”

Jeg tar hånden hans. ”Velkommen til Yttergård.”

”Hva er det vi driver med egentlig?” spør jeg. Tilbake ved spisekartet.

”Hva mener du?” spør forloveden min.

”Hvor er respekten?”

”Jeg bare fleiper med deg. Trodde du tok ironi?”

”Dette er ikke ironi. Du mener nøyaktig det du sier.”

”Skal vi bestille?”

”Hva er det å bestille her? Skal vi ha noe annet enn trerettern med kjøtt til hovedrett?”

”Nei.”

”Da skjønner jeg ikke hva du spør meg om.”

”Kelner,” sier hun og overhører meg. ”Vi tar treretteren. Med kjøtt.”

”Som om vi har noe valg,” mumler jeg.

”La oss snakke om noe annet. Beklager hvis jeg såret deg. Fint at dere fant ny sisteleddssjef. Håper han er riktig.”

”Det er jeg helt sikker på.”

”Flott.”

”Fint.”

”Må bare sjekke en ting,” sier hun og tar mobilen ut av vesken. ”Hmm... nei.”

”Venter du beskjed fra noen?”

”Egentlig ikke...”

”Nei...,” sier jeg og sjekker min.

1 new message.

VI VET NOK

HVA DU SPISER

Slett.

”Så... Hva tror du maleriet er verdt?” spør jeg.

”Dette?” spør hun og veiver mot hel veggen.

”Er det plass til noen andre her?”

”Hørte det var verdt nærmere millionen.”

”Kunne du tenkt deg å ha det hjemme på veggen?”

”Jeg tror ikke all kunst behøver å måtte henge hjemme hos noen.”

”Nei.”

”Jeg tviler på at kunstneren mente at dette bildet skulle henge privat.”

”Kunsten må ut i gatene, hva?”

”Nettopp. Vet du hva. Det er noe slikt som bør henge på alle disse superboardsene. Ikke reklame for Akva og alt annet.”

”Men da glemmer du en viktig ting.”

”Hva da?”

”Kunst er en utgiftspost, ingen inntektskilde.”

”Hva mener du?”

”Vet du egentlig hva Oslo bruker reklameinntektene til?”

”Går vel inn i det store sluket...”

”Det brukes til rengjøring, vedlikehold, snømåking, byutvikling og sånn. Alt som gjør at fellesoppgavene kan utføres uten å øke kommuneskatten.”

”Jeg hadde ikke hatt noe imot å betale litt ekstra for å slippe dette H&M-søppelet på alle husveggene.”

”Tror du de fattige tenker det samme?”

”Sikkert derfor de føler seg så fattige. På grunn av alt dette presset etter å kjøpe, kjøpe, kjøpe.”

”Og jeg er med å gjøre vondt verre, mener du?”

”Akkurat.”

”Skål for det, da,” sier jeg og løfter glasset. ”Beklager. Glemte at du bare drikker vann...”

Hun skåler og smiler likevel. ”Skal vi elske når vi kommer hjem?” sier hun og jeg kjenner foten hennes oppover leggen.

KAPITTEL 9: HJERNESTORMEN

”Vi øker utviklingsbudsjettet ditt, Olden.” Jeg ser ned på telefondisplayet. 666-Hans Hansen. ”Jeg har også hørt dette med Coca-Cola Drikker. Vi vet ikke for sikkert at det ikke har noe med BonAqua å gjøre, derfor må vi være i forkant. Jeg kjøper det. Vi kan ikke matche dem på reklame, men det er noen spennende posisjoner å ta på det konseptuelle. Jeg er helt enig det, Olden.”

Jeg sitter med disposisjonen foran meg. Argumentene gruppert, overstrøket og understreket. Jeg visste jeg hadde et drøyt minutt til å overbevise ham. Jeg endte på tre ganger VI; Virkelighetsforståelse, VIsjon, VInnerformel.

”Hva er Step One nå?” spør han avslutningsvis. Jeg hører på stemmen hans at han bare er ute etter et stikkord. Det er ikke bare snakk om hva jeg sier, det er like viktig hva jeg ikke sier.

”Brainstorming,” sier jeg. ”Vi må ut av boksen.”

”Bra, Olden. Vi øker med tretti.” Jeg hører kneppet i røret, displayet tømmes.

Du er merkevaresjef i en divisjon som leverer kviktspinnende forbruksvarer på det norske markedet. Det aller beste du kommer til å oppleve i arbeidslivet er den banebrytende hjernestormseansen som leder opp til den innovative forretningsutviklingen som resulterer i lanseringen av den splitter nye produktlinjen i alle landets utsalgssteder.

Brainstorming. Concept Development. Product Launch.

Smak på det.

Dette blir høydepunktet.

Dette blir klimakset.

Dette blir merkevaresjefens råeste utløsning.

Brainstorming. Concept Development. Product Launch.

Dette er merkelappene på arkene som henger øverst på veggen.

Dette er filnavnene på mappene som ligger som snarveier på skrivebordet.

Dette er overskriftene på prosesspilene som går fra nå til pluss tre måneder.

Dette er livet ditt akkurat nå.

Livet mitt.

Jeg ønsker å sette en standard. Jeg ønsker å rette divisjonen inn mot nye lanseringer hver trettende uke. Jeg ønsker å kunne skrike nyhet fire ganger i året.

Jeg vet det er ambisiøst.

”Vi klarer ikke å jobbe med slike tidskrav,” sier produktutviklingssjefen og snakker om venninna i Toro som bruker ørtten uker på bland, test, smak, bland, test, smak.

”Sa ikke du at flaskevann og suppeposer var to vidt forskjellige ting,” sier jeg og tar fram to glass.

”Men...”

”Dette er kjerneproduktet vårt,” sier jeg og heller vann i glassene.

”Det er ikke sånn...”

”Hvor tidkrevende kan det være å teste nye smaker?” sier jeg og heller en klype sukker i det ene, slenger en flik av en kontorplante i det andre og smaker på vannet.

”Kundene våre er blitt ganske kritiske til smaken. Det er ikke tilfeldig hvor mye sitron vi tilsetter per liter,” sier produktutviklingsjefen og nevner alle ukene i smakslaboratoriet.

”Kundene våre drikker hva som helst,” sier jeg og spytter ut planterestene. ”Gresskarkjerner. Basilikumdryss. Gutta drikker dråper av geiteurin, for svarte, dersom vi forteller at de drar damer på det.”

”Kundene våre...”

”Kundene våre er kritiske til flaskens utseende. Korken. Åpne- og lukkemekanismen. Etikettfargen. Hvilke kjendiser vi bruker i reklamen. Hvilke tv-programmer vi kommer innimellom. Hvor vi står i butikken. Hvilke produkter som står ved siden av våre. Hvem av kompisene deres som drikker det samme. Hva folka deres mener om de greiene de drikker. Hva som skjer på websiten vår. Om de kan betale med mobilen.”

”Kundene...”

”Kundene bryr seg absolutt alt om navnet på flaskevannet og omtrent ingenting om dråpen. Og vet du hvorfor?” spør jeg uten å vente på svar.

”Altså...”

”Smak betyr ingenting,” sier jeg. ”*Image is everything.*”

Jeg hater det at jeg sklir ut i engelske floskler.

Jeg hater det at jeg ikke lar kollegaene mine slippe til med argumenter. Spesielt når jeg vet at de innerst inne har rett.

Jeg hater det at jeg føler ting var enklere før.

Jeg hater nostalgikere.

Jeg hater det at jeg er en nostalgiker.

”Du får ta en brus, Thomas. Du vet jo hvor de står. Har kjøpt inn både Solo og Cola,” pleide hun å si. Mormor. Jeg løp inn hagedøra, inn på kjøkkenet. ”Kan jeg ta blandings?” ropte jeg ut av vinduet til henne. Hun satt under parasollen og smilte. Jeg fylte glasset med halvparten gult og halvparten svart. ’Øl’ pleide vi å kalle det under søndagsmiddagene. Det stod til det som de voksne drakk, selv om det ikke var tillatt.

”Så,” ville mormor kanskje ha sagt til de voksne under en slik seanse, da alle hadde forsynt seg med erter og melkokte poteter. ”Hvem tar Pils og hvem tar Brigg?”

Jeg kom ut i hagen igjen, møtte den intense duften av nyperoser. Hun lo litt når hun så glasset mitt. ”Ja, det er vel greit at du blander, nå som mamma og pappa ikke ser det.” Jeg så fatet med kjeks. Maryland Cookies og Pepita. Som alltid. ”Nå skal vi kose oss, Thomas,” ville hun si og by meg fatet.

Jeg er seks år eller noe sånt. På overnattingsbesøk hos mormor.

Det er fredag og jeg vet at jeg får se detektimen senere samme kveld.

Jeg har akkurat det jeg trenger for å velge det gode liv.

Det vil si; jeg er for ung til å vite hva valg er.

”Det er ikke smaken vi må ta dem på, men konseptene,” sier jeg.

”Ta hvem?” spør PUS-en.

Jeg kjenner den beske smaken av planterestene. ”Cola,” sier jeg.

”Jeg skjønner ikke helt dette fokuset på Cola. OK, jeg vet at de gjør mye med BonAqua og jeg skjønner at de har noe ’på gang’, men jeg synes vi skal fokusere på å bygge videre på det sortimentet, den profilen og det renomeet vi har opparbeidet oss. Vi har jobbet nøysomt og langsiktig til nå, og jeg mener det er viktig å fortsette med et solid produktutviklingsarbeid og gode forbrukertester.”

”Greit. Det mener du. Men strategien er endret og budsjettene har økt. Vi har tretti prosent mer å rutte med.” Jeg refererer samtalen med Hans Hansen. ”Nå skal du høre; problemet med Coca Cola er arrogansen deres. De tror de kan få til å bli first mover bare fordi de heter Coca Cola. Men denne gangen kommer de til å bli tatt på senga. Vi kommer ikke til å ta utgangspunkt i de produktene vi har og bygge videre på disse.

Hvorfor?

Fordi vi strengt tatt ikke har en dritt å tilby. Den gule, den grønne og den blå? Er det det vi skal videreutvikle?

Poenget er at vi må glemme hva vi har og hva AKVA står for. Så skal vi sette oss ned sammen og tenke helt nytt. Beskrive det ideelle drikkeproduktet. Oppheve alle grensene for hva som er mulig å konsumere. Så griper vi fatt i idealkonseptet og gjør en Feasibility Study etterpå.”

”Men altså, til syvende og sist dreier dette seg om markedsføringsbudsjetter. Og der har vi nothing i forhold til Coca Cola Driker.”

”Det er der du tar så vanvittig feil. Finansielle muskler var kanskje viktig på nittitallet, men nå er det smartness som gjelder. Forstå de nye konsumentene. Men se hva som skjedde med Zero! Det handlet bare om trykk i markedet og ingenting om innovasjon. Hva var det denne gigantlanseringen dreide seg om? Cola uten sukker! Når de først skulle slå så enormt på stortromma, kunne de i alle fall gjort noe mer enn å kopiere Pepsi Max. Eller Tab X-tra for faen.”

”Og vår greie er vann med ny smak. Jeg skjønner ærlig talt ikke hvordan dette kan bli så revolusjonerende.”

”Da får du deg kanskje en stor overraskelse i morgen.”

Du ligger våken og vrir deg og tenker: Hva er kreativitet? Hvordan skjer kreativitet?

Etter alle disse årene er du like blank. Dette er det eneste du ikke aner noe om.

Du ligger våken og vrir deg og tenker: Hvorfor skjer kreativitet?

Jeg står opp, går inn på badet, setter meg i dusjen.

Jeg sover nesten aldri.

Jeg har rett og slett ikke peiling. Jeg aner bare én ting. Jeg vil være med å drive denne verden videre. Jeg må bryte den ned i små biter, før den bryter meg ned.

Tenk behov. All innovasjon tar utgangspunkt i erfarte mangler og problemer. Det er fortsatt behov å dekke. Det er fortsatt mange som ikke godtar status quo.

Tenk utviklingslære. All nyskapning skjer fordi noen har evne til å se litt lenger, til å oppdage et bedre samfunn. Framskrittet er eneste målestokk. Derfor må kritikernes hylende røster om tilbakegang alltid feile. Alle ideer som ikke har livets rett i markedet, vil dø likevel.

Tenk formering. All kreativitet dreier seg om reproduksjon.

Å bli født på ny eller å skape en ny og bedre utgave av seg selv. Det går ut på det samme. Jeg tar det beste fra meg selv og blander det med det beste av noe annet.

Jeg er ikke redd for å lansere et dødfødt produkt. Alle mislykkede lanseringer vil til slutt resultere i det ene sterke. Det ene som overlever.

Egentlig er dette snakk om grunnleggende forplantningslære.

Jeg skal skape et barn.

Forme et menneske.

Så banalt er det.

Jeg reiser meg opp, går ut av dusjkuben, tørker meg og stiller meg opp foran speilet. Drar hånden gjennom det våte håret og går gjennom hva jeg egentlig vet om mennesker.

Dette vet jeg om mennesker:

De liker å forandre seg. De liker å bli bedre. De liker å møte andre mennesker og spørre *ser du noe nytt?* De liker ikke at andre peker ut hva som er feil. Men de liker å høre seg selv si *men jeg kan forbedre meg*. Jeg kan bli ny. Ny og bedre.

Det første jeg vil gjøre med flaskevannet er å gjøre det nytt og bedre. Nytt og bedre skriver jeg i dugget på speilet.

Dette vet jeg om mennesker:

De er opptatt av hvordan de ser ut. De er opptatt av hva de går i. De er opptatt av å skille seg ut. Fra andre. Fra den de var i går. I stad.

Det andre jeg vil gjøre med flaskevannet er å pakke det inn på nytt. Ny flaske. Ny etikett. Nye farger. Ny profil. Ny logo. Nytt navn.

Dette vet jeg om mennesker:

De elsker å kunne velge. De elsker å gjøre én ting det ene øyeblikket, en annen det neste. De elsker å vite at et sted finnes det noe som er skapt akkurat for en selv. Som ingen andre liker. Den ene rette.

Det tredje jeg vil gjøre med flaskevannet er å lage uendelige varianter. Hver flaske blir et unikt produkt.

Dette må du ha fått med deg nå.

Jeg mener her 'du-som-leser-dette'-du.

Dette vet jeg om mennesker:

De spiller. De leker. De konkurrerer. De kjemper mot hverandre. Eller samarbeider i en felles kamp. De søker spenning. Drives av tevlinger med innslag av flaks og ferdigheter. Quiz. Poker. Game. Race.

Det fjerde jeg vil gjøre med flaskevannet er å gjøre det til en lek å drikke vann. Et spill. En konkurranse. Et mesterskap.

Dette vet jeg om mennesker:

De trenger å se noe kjent. De trenger å snakke om typer som alle vet hvem er. De trenger idealer å strebe etter. Ikoner som står for verdier. Helter å lytte til. De trenger å se, å vite om, å snakke med kjendiser. Hver eneste dag. Hver eneste time.

Det femte jeg vil gjøre med flaskevannet er å trekke inn kjendisene. Ikke bare i reklamen. Ikke bare på utsiden. Men putte selve kjendisen ned i vannet.

Dette vet jeg om mennesker:

De liker å flytte på seg. De liker å hoppe mellom sosiale arenaer. Mellom steder. Mellom medier. De har funnet opp en rekke kommunikasjonsmidler for at hvert byks skal skje så raskt som mulig. De ser ingen grunn til bare å være et sted hele tiden.

Det sjette jeg vil gjøre med flaskevannet er å la produktene hoppe mellom alle mulige arenaer. Fra tv-showet til kioskhyllene til skolepensumet til dataspillet til t-skjorten og tilbake til tv-showet. Det kalles krysspromotering .

Dette vet jeg om mennesker:

Jeg vet plutselig utrolig mye om mennesker.

De digger teknologi. De absolutt digger teknologiske duppeditter. Ting som lyser, ting som blinker, ting som er små og som ingen forstår noe som helst av. Bare at det er high tech og framtiden og at framtiden er her. Nå. Gjerne støttet av en flashy website.

Det siste jeg skal gjøre med flaskevannet er å gjøre det høyteknologisk.

Det er så enkelt. Det spiller ingen rolle om du bare selger vann. Om du bare tilsetter dråper.

Jeg leser over ordene som har tegnet seg i dugget.

Du gjør det *nytt og bedre*. Pakker det inn på nytt. Lager *uendelige varianter*. Innfører en *konkurranse*. Trekker inn *kjendisene*. *Krysspromoterer*. *Teknologiserer*.

Det spiller ingen rolle hva du selger.

Hva jeg selger.

Salt. Luft. Møkk. Stein.

Følg lista.

Start brainstorming.

Nå.

Vi går inn i møterommet. Produktutviklingssjefen, innkjøpssjefen, produksjonssjefen, salgssjefen, David Davidsen og jeg.

Rommet har to tavler, tre flipovers, en overheadprosjektor, tusjer i fem farger og to fulle kaffekolber.

”Det er bare én regel,” sier jeg. ”Ingen kritiske kommentarer. Alle setninger som begynner med ’men’ er bannlyste.”

Klokka er to over ti. De første ordene som skrives på tavlen er:

Melon

Pære

Papaya

Røsslyng

Det som kommer til å skje nå er en Black Box. Ingen vet hva som skjer inne i en Black Box. Den beste forklaringen på hva en Black Box er, er ’magi’. Pur magi med utspring i frykt og fortvilelse.

Vi går ut av møterommet.

Klokka er to på fire. Noen må hente barn i barnehage. Vi har mange nok punkter likevel. På den største tavlen, med sprittusj, står det:

Idol el. lign. jippo

Product placement

Hodedreide flasker med hel plast

Hver finalist sin smak

Flytende figurer

Hitech-chip

MP3-fil i chip

4MB brikke

Remix, karaoke vers., dagbok

Musikkvideo

Trådløs overf.

Karaoke MP3-spiller

RFID-tag i etikett

Samlespill

Opplyste kjøleskap

Monitor i hyller

Interaktivt ikon tv-reklame

Smaken av suksess

Smaken av berømmelse

Smaken av stjernene

Smaken av fremtiden

Jeg nevner ingen frukter, ingen bær, ingen urter, ingen krydder, ingen planter, ingen mineraler, ingen vitaminer, ingen grønnsaker, ingen næringsmidler, fordi det bare er snakk om dråper likevel.

Her mener jeg bokstavelig talt.

Jeg nevner ikke engang vann.

”Jeg fikk forresten de tallene du etterspurte,” sier innkjøpssjefen. ”Har tatt med meg en utskrift.”

Vi sitter på møterommet og spiser overtidspizza fra Peppes. David Davidsen, innkjøpssjefen, produktutviklingssjefen og jeg. Rundt oss, på alle veggene, henger det avrevne A1-ark med skriblerier i fire farger. Til og med glassrutene ut mot korridoren er dekket av tusj og ’LA STÅ’ i øvre venstre hjørne.

Detten tenker vi ikke på til daglig, men alt du ser rundt deg har en gang vært ord og fraser nedrablet på slike møteromsvegger. Alle bygninger, varer og tjenester, alle

løsninger og vedtak om plassering og innhold. Og jeg vet at dette bare blir varig dersom vi får revet disse ordene ned fra veggene, konseptualisert dem og satt dem ut i livet. Vi må få personer til å tro på konseptene, skape eierskapsfølelse og oppfølgingsiver hos mennesker som motiveres av å få ting til.

For jeg vet nemlig én siste ting om mennesker:

De vil finne et område der det virkelig skjer noe. De vil lete etter alle mulige slags signaler som forteller at det skjer noe veldig viktig på akkurat dette feltet. Og de vil jobbe innen slike grensesprengende områder. Bare på denne måten vil de føle at de betyr noe.

Det er dette mennesker egentlig vil. Det er dette jeg egentlig vil.

Det handler ikke om penger. Ikke om status. Ikke om makt. For hva betyr penger, status og makt i det lange løp?

Det dreier seg om reproduksjon.

Innerst inne er vi redde for å dø. Vi tror ikke på et liv etter døden. Og vi har aldri trodd på gjenfødelse.

Vi tror bare på å sette spor etter oss.

Vi vet det gjelder å gå i spissen og sette de dypeste sporene.

Jeg vet det.

Jeg føler tiden er inne til å vise mine nærmeste kollegaer at vi driver i en bransje som kommer til å gløde. ”Se her,” sier jeg og peker på den første tabellen.

Hvor mange liter flaskevann drikkes per capita per år?

Høyest:

Lavest:

Frankrike 145 liter.

New Zealand 7 liter.

Italia 135 liter.

Danmark 12 liter.

Spania 123 liter.

Nederland 15 liter.

Belgia 121 liter.

Finland 16 liter.

Tyskland 97 liter.

Norge 16 liter.

”Vi må se på Frankrike og Italia, fordi de sier noe om hvor mange liter flaskevann et menneske kan kjøpe i løpet av året. Se potensialet vårt!” fortsetter jeg flammende og peker på Norge. Jeg går raskt videre til neste tabell; endring siste fem år:

Størst:	Minst:
Canada +124%.	Finland +8%.
New Zealand +118%.	Norge +14%.
Irland +86%.	Italia +15%.
Storbritannia +83%.	Sveits +16%.
USA +53%.	Frankrike +17%.

”Og vi må skule til de engelskspråklige landene, fordi de sier noe om hvor raskt vannbransjen kan vokse. Og Norge? Markedet vokser, men det er helt tydelig at vekstpotensialet er enda større.”

Ny tabell. Hvor mange liter flaskevann med smak drikkes per capita per år?

Høyest:	Lavest:
Sverige 7,7 liter.	Italia 0,1 liter.
Storbritannia 5,7 liter.	Hellas 0,3 liter.
Østerrike 5,7 liter.	Nederland 0,7 liter.
Finland 3,9 liter.	Tyskland 0,8 liter.
Belgia 3,4 liter.	Sveits 1,1 liter.
	Norge 1,9 liter.

”Og vi trenger ikke å gå lenger enn til Sverige for å se den enorme interessen for smakstilsatt vann. Norge? Én komma ni liter vann med smak kjøper Jan Johansen hvert år. Det er fem komma to milliliter hver dag. Det er ingenting. Dråper. Tenk hva som ligger foran oss! Se for dere den urealiserte veksten.”

Jeg tar fram det siste arket for å bevise poengene mine. Endring siste fem år.

Størst:	Minst:
Østerrike +1800%.	Tyskland +14%.
Italia +1600%.	Belgia +21%.
Nederland +300%.	Norge +26%.

Storbritannia +83%.

Sveits +37%.

Irland +78%.

Danmark +43%.

”Det er bare å se på Østerrike, så skjønner man hvor raskt dette markedet kan vokse i forhold til den beskjedne veksten vi har sett i Norge,” sier jeg og peker på de to prosenttallene, ”til nå.”

De tre andre følger nøye med. Dersom noe skurrer med magesfølelsen, pleier solid markedsstatistikk å hjelpe på overbevisningen.

”Du har faktisk et poeng,” sier produktutviklingssjefen. ”Jeg var i Wien i fjor med operaklubben og var overrasket over hvor mange vannvarianter som var i hyllene der. Men jeg må innrømme at jeg tenkte på dette som mislykkete kampanjer.”

”Trodde det var velkjent at bugnende hyller ikke nødvendigvis betyr at produktet ikke selger. Snarere tvert om,” sier Davidsen og jeg ser at PUS-en rødmer.

”Et annet interessant markedstall,” sier innkjøpssjefen og redder henne ut av den pinlige situasjonen, ”er at snittprisen per liter flaskevann ut til forbruker er 12,03 kroner i Norge, mot verdenssnittet 2,79.”

”Dette,” sier jeg og snurrer hånden tre ganger rundt i luften, ”skal hjelpe Norge inn på veksttoppen.”

Jeg låser meg inn i halv elleve-tiden. Forloveden min sitter på kjøkkenet og jobber foran sin bærbare. Hun sier ”hei-hei”, trykker noen taster og slår ned lokket.

”Hva driver du med?” spør jeg. ”Overtidsarbeid på deg også?”

”Ja, men det føles ikke som jobb nå som jeg kan jobbe hjemmefra. Det ble mye lettere etter vi fikk bredbånd og den der WLAN-boksen.”

”Ikke sant?” sier jeg spørrende og skjuler ’hva-var-det-jeg-sa’-gesten så godt jeg kan.

”Fikk dere gjort det dere skulle?” spør hun.

”Vil du høre?”

”En annen gang. Kan vi ikke heller legge oss?”

”Men hør... dette blir ganske rått...”

”Thomas, jeg vil at vi skal gå inn her en tur,” sier hun, tar hånden min og fører meg mot soverommet. Hun trekker meg ned i dobbeltsengen, legger seg halvveis over meg, kysser meg på halsen, strekker den ene hånden mot nattbordsskuffen.

”Du må ikke bli sint. Eller fornærmet. Men det er noe jeg vil prøve.”

Hun trekker noe opp av en pose. Den ligger forseglet i hardplastemballasjen. Jeg vet ikke helt hva jeg skal si.

”Batteries not included,” smiler hun og griper vekkerklokka, tar av dekslet og tar ut to hun vet passer til innsiden av saken hun holder et fast grep om. Hun legger den fra seg på nattbordet, vender seg mot meg. Jeg legger hånden fast på skuldrene hennes, kysser henne forsiktig, først bak øret, lar tungen trille langs kinnbeinet, kysser henne varsomt på munnen. Hun besvarer meg med en glupsk tunge.

Så får vi opp farten. River av oss klærne, beholder sokkene på. Hun presser seg mot meg, trykker skrittet mot det ene låret mitt. Vi råkliner.

”Skal jeg prøve den på deg?” hvisker jeg andpustent, forlegent.

”Ja,” peser hun inn i øret mitt.

Jeg strekker meg etter staken, famler litt med bryteren som skrur på hjelpemiddelet. Til slutt dirrer staven og jeg fører den ned mot brystene hennes. Hun legger hånden sin over min og fører apparatet lenger ned, veileder meg til punktene der effekten er størst. Jeg prøver meg fram. Når hun ynker og sier ja, vet jeg at jeg er på rett sted. Jeg prøver ut hvor hard jeg skal være mot henne og hun hjelper til selv med å justere trykket.

Jeg åpner øynene, ser lenge på ansiktet hennes mens jeg føler jeg har begynt å få til teknikken. Ansiktet hennes virker sløvt, men leppene skjelver og trekker seg opp på en måte jeg aldri har sett før. Hun humrer for seg selv, rykker til idet jeg treffer bestemte områder og jeg begynner å se mønsteret i bevegelsene.

Jeg holder et fastere grep om vibratoren, prøver meg fram med nye sirkulasjoner. Hun smiler, ler og hikster om hverandre og jeg begynner å like teknologiens kraft. Jeg fortsetter, dytter staken litt innover, men hun geleider meg ut igjen og jeg fortsetter bevegelsene utenpå. Jeg merker at kroppen hennes nærmer seg noe, det bygger seg opp til klimaks og hun krangler med hendene mine om å ta over kontrollen. Vi holder fast på vibratoren begge to og så glir hun over i den reneste ekstase, hun hylar ut og jeg lurer på

om hun virkelig føler det så sterkt, før hun synker ned i senga og ler på en måte jeg ikke har sett før. Hun ligger stille, tung, må ta seg inn, før hun vender seg mot meg igjen og sier 'deilig, Thomas', kysser meg lett og jeg kjenner at jeg blir enda hardere der nede. Hun tar tak i lemmet mitt, sier 'å ja, du må jo også få litt'.

Så tenker jeg at det er flere som vil eksperimentere litt. Jeg kysser henne farvel på munnen og fortsetter nedover, langs halsen, ned mellom brystene og mot trekanten hennes, sniffer inn og kjenner den kåte duften av henne. Jeg bruker tungen på alt jeg greier å gape over, og så tenker jeg at jeg har lyst til å bevege meg lenger innover, bakover. Tungespissen søker mot det lille hullet, men plutselig vrir hun seg bortover og sier 'nei, Thomas, ikke der'. 'Hvorfor ikke?' spør jeg og tror at vi fortsatt leker. 'Jeg synes det bare er så ekkelt' sier hun på en måte som får meg til å forstå at hun virkelig synes det er ekkelt.

Jeg kjenner suget i magen. Ikke det gode, opphissende suget, men det vonde, skremmende suget. Skammen. Nedverdighelsen.

Jeg beveger meg opp igjen, ønsker å kysse henne, men hun vrir seg unna. 'Kom inn i meg,' sier hun, nesten litt motvillig. Jeg fører staken min inn, må nå er den blitt nesten like bøyelig som gummi. Hun legger seg bakover, stønner og jeg antar at hun ikke mener noe med det. Jeg tvinger fram noen bilder på netthinna, borer ansiktet ned i puten under henne. Jeg slår febrilsk med underlivet mot hennes, men blir ennå mer oppgitt av at det kraftløse lemmet mitt ikke klarer å fylle henne. Jeg merker hvordan tankene mine river rundt i forbudte fantasier og til slutt klarer jeg å presse kroppen, rompeballene, lårene hardt nok sammen til at det kan føles som en utløsning. Jeg kjenner fraværet av de hundre millioner små celler som vanligvis forlater røret i en fart av 45 kilometer i timen, jukser meg gjennom sammentrekningene så godt jeg kan, teller opp et snaut sekund mellom hver krampetrekning. Etter sju-åtte slike, puster jeg ut og legger meg tungt over henne. Jeg hvisker 'det var deilig' inn i øret hennes og hun sier 'elsker deg, Thomas' tilbake.

Hun snur seg. Jeg legger meg ved siden av henne. Stryker hånden lett over skulderen hennes. Hun puster tungt, rytmisk og jeg kan nesten fornemme hvordan hun spoler tilbake og sletter den siste episoden fra tankene sine, slik at bare den gode følelsen med forlystende teknologi står tilbake.

KAPITTEL 10: BEVEGELSEN

Et par dager senere har jeg innkalt noen av våre samarbeidspartnere til et arbeidsmøte. De sitter behagelig i møterommet med hver sin kopp kaffe og småprater når jeg stormer inn i rommet. Jeg beklager meg for å komme noen minutter for sent, men de bryr seg neppe. De oppdaterer hverandre på trender og er langt inne i framtiden uten å mene noe med det. Jeg setter i gang showet, snubler litt i starten og banner litt over at jeg ikke har testet det ut på noen tidligere. Før jeg tar meg i det og konkluderer stille at dette jo er testen. Disse menneskene betyr strengt tatt nesten ingenting.

Femten minutter senere legger jeg ned den siste konseptskissen. Ser de to andre inn i øynene. De er eksperter på hvert sitt felt. Vannkvalitet. Og elektroniske minnebrikker. Håpet er at de to skal samtykke at det er mulig å produsere et produkt som skal smelte kullsyreholdig smakstilsatt vann sammen med hitmusikk eller annet innhold levert digitalt. Jeg vil at det skal strømme ut musikk samtidig som forbrukeren spretter korken. På et stadie i framvisningen så de to på meg som om jeg kom fra en annen planet. Heldigvis var skissene elegante nok og kartongen de var klistret til stiv nok til at de ble noe mer overbevist.

Gadgetgeniet tar ordet: ”Det hadde vært problemløst dersom brikken kunne festes utenpå flasken. En MRAM-chip kan i dag lagre opp til 4 MB, som er nok til en sang, og den har per 2007 en pris/størrelse som gjør det mulig å feste dette til flasken. Chippen kan dessuten kommunisere trådløst.”

”Ja, men det er et absolutt krav at datainnholdet først er tilgjengelig for forbrukeren når flasken er åpen,” sier jeg.

”Skjønner. Og der har du utfordringen din...”

”Vi ser for oss en figur, av plast eller liknende, som flyter i vannet,” fortsetter jeg.

”Det løser ingenting i seg selv, chippen kan fortsatt snakke med mottakerapparatet gjennom vann. Den må være innpakket i det som kalles en mesh, det vil si et nett med en maskevidde som er mindre enn bølgelengden datasignalene overføres med. Signalene går jo gjennom den supehøye delen av frekvensskalen, så jeg tror at et nett av aluminium vil være det mest kosteffektive materialet.”

”Da må det være svært enkelt å fjerne denne innpakningen...”

”Hva om den sitter i kapselen og er beskyttet av en slags lapp med dettet nettet både over og under, og så river forbrukeren av den ene etter man har skrudd av korken?” spør eksperten.

”Ja, det ligner på en slik type lapper som gjerne sitter over selve flasketuten på mange typer drikker allerede i dag,” sier jeg. ”Høres ut som en grei løsning.”

”Jeg er skeptisk til hva som kan skje med vannkvaliteten,” bryter den andre eksperten inn. ”Denne chippen vil garantert forringe vannet.”

”Ikke hvis den ligger innpakket i et ufarlig materiale,” sier jeg. ”En gummikapsel eller noe slikt...”

”Da kommer det an på hvem som produserer denne innretningen. Dere må være sikre på at kvaliteten er optimal. Noe sier meg at dette blir veldig vanskelig.”

”Disse lokkene over flasketuten er vanlige. Og dette virker problemfritt.”

”Men likevel. Det verste som kan gå galt i disse tilfellene, er at innholdet lekker ut av lokket. Det vil aldri kunne skade drikken.”

”Chippen må uansett ligge inne i noe,” sier elektronikkeksperten. ”Chippen tåler ikke vann og forbrukerne må ha mulighet til å skru på korken dersom ikke hele innholdet er konsumert.”

”Nettopp,” sier jeg. ”Vi lager en solid løsning som sørger for begge disse tingene.”

”Jeg tror likevel produktet må testes grundig før det lanseres.”

”Det er klart det skal testes...” avslutter jeg og tenker på de to dagene som er satt av til test av ny emballasjefunksjonalitet. ”...grundig.”

Det haster, tenker jeg senere på dagen. På vei til spin-trening. Alt haster. Jeg har klippet i tidslinjen, kuttet timer der jeg kan. Jeg vet at Coca-Cola har noe på gang, noe som inkluderer underholdning, og det kan være musikk. Det kan hende at det sitter noen i akkurat dette øyeblikket og tester ut chips på flaske, som har avtalene klare, med TV, med artister, med media, som snart har alle delene av rørsystemet fra tappeanlegg til forbrukergapet ferdiginstallert.

Du har bare en sjans på å være den første som beveger markedet.

Jeg har bare en sjans.

Change My Picture. Smack My Bitch Up.

Jeg trækker. Jeg trækker intenst. Jeg står bakerst i rommet, stempler pedalene rytmisk ned og banner når instruktøren mener vi skal skru nok et hakk mot høyre. Jeg kjenner t-skjorten stikke i armgropene, den ligger klamt over ryggen. På vaskelappen stod det 'tekstiler av revolusjonerende ny teknikk for perfekt svetteabsorbering'. Jeg tror jeg svetter ut bedre med denne. Jeg tror på alt.

Vi tror på alt.

Her mener jeg 'alle-vi-som-står-rett-opp-ned-og-spinner'-vi.

Det er kun én i rommet med vanlig hvit t-skjorte i bomull. Men jeg ser av merket at det er økologisk dyrket bomull. Han er urban og trendy med samvittighet. Det er en bevisst plassering i matrisen det også.

Change My Picture.

Hadde det bare vært 3 for 49,- t-skjorter kjøpt via Ellos.

Slik som meg for ti år siden.

Slik som ham for ti år siden.

Det er han som sitter alene på gangen i friminuttet. Alltid med hodetelefoner, ekstra sett oppladbare batterier i sekken til diskmannen. Prodigy. Chemical Brothers. Massive Attack. Faithless. Primal Scream. Fugees. Portishead.

Det er han som ennå ikke har forstått koden. Som ikke har råd til inngangsbilletten til det eneste merkeuniverset som gjelder. Som ikke forholder seg til andre brands enn noen utvalgte artistnavn.

Det er han som flykter inn i musikken fordi han ikke føler han har noe å stille opp med når Polo-skjortene, Boss-jakkene og Oakley-brillene skråler skrytehistorier fra forrige helgs hjemme-alene-partaj.

Han kunne sikkert tatt noen av lappene han bruker på musikk og investert i et par Timberland-sko. Han kunne sikkert fått seg helgejobb i klesbutikk og tilgang på moter uten avansetillegget. Han kunne sikkert brutt seg inn i Diesels lager og rippet uniformer for både høst, vinter, vår og sommer.

Men han velger å være merkeløs. Venneløs.

Smack My Bitch Up.

Jeg trækker. Jeg svetter. Jeg får pulsen opp til et nivå der jeg antagelig leker med livet.

Dette skjer: Kroppen skiller ut et stoff som heter **yyy**. Dette påvirker hjernens stemningstilstand. Du blir rett og slett i godt humør. Du føler deg uovervinnelig. Du får en enorm tro på alle dine vanvittige prosjekter. Du er sjelen hele universet er skapt for, formet rundt, og det gjør deg høyere enn himmelen.

Jeg er høyere enn himmelen.

Jeg har et nytt flaskevannkonsept på tegnebordet.

Jeg har en plan og et opplegg og brikkene er iferd med å falle på plass.

Jeg tar en slurk av Extreme Energy-flasken. Jeg hører den velkjente takten. Jeg presser på. Jeg drikker vann og føler meg slik jeg vil at kundene mine skal føle seg i framtiden. Maks drikkeopplevelse. Universets Bullseye.

Jeg er ti år eldre enn jeg var da sangen ble født, jeg har hodet fullt av **yyy** og jeg merker hvor langt jeg har kommet siden jeg satt alene i skolekorridoren og så Peak Performance-jakkene surre forbi.

Det er mulig slike tanker kan kalles hevn.

Jeg skrur til høyre igjen, det drypper dråper på styret og jeg biter tennene sammen. Det man ikke hadde da, kan man sikkert skape senere.

All kreativitet handler om reproduksjon.

Dette handler egentlig om kysset jeg aldri fikk fordi det ikke stod Ralph Lauren på skjortebrystet mitt. Dette handler egentlig om stroppen jeg aldri fikk løsnet fordi det ikke stod Calvin Klein over buksekanten min. Dette dreier seg egentlig om å ta igjen for alt klisset som havnet rett i dasspapiret fordi kroppen min var fri for fikse egennavn.

Jeg krysser Slottsparken og er hjemme igjen før jeg har hvilepuls. Pilestredet Park har alt i urbanistens behovspyramide i tusleavstand. Forloveden min gikk til sengs før jeg dro på trening. Har en viktig sak i morgen, har hun sagt, ikke vekke meg når du kommer hjem.

Jeg går gjennom stuen, inn på kjøkkenet. Den bærbare maskinen hennes ligger nedslått på kjøkkenbordet. Jeg ser at det blinker gulgrønt fra lysdioden. Den har ikke lagt seg ennå, den bare hviler.

Jeg tar opp lokket. Skjermen spør etter passord. Jeg prøver meg med navnet på favorittdesigneren hennes, venter på inntreden forbudt-lyden, men summingen fra viften starter opp og jeg er inne på området hennes.

Jeg åpner nettleseren. Aktiviserer History og trykker 'Today'. Den er tom. Så titter jeg på klokka på verktøylinjen og ser at vi er forbi midnatt.

Her mener jeg 'alle-vi-som-tror-på-en-universell-tid'-vi.

Jeg klikker på 'Wednesday'. Sorterer etter tid og oppdager at hun var på nett fram til 23.20. Søvnurfing? spør jeg og dobbeltklikker den siste url-en. Nettleseren hopper inn til en blogger som kaller seg VirginSarah. VirginSarah er ung. VirginSarah er pen. VirginSarah skriver først og fremst om sex. Jeg bestemmer meg for å snike meg inn i VirginSarahs dagbok, inn i VirginSarahs fantasiverden, som egentlig er å snike meg inn i min forlovedes fantasiverden.

Today I just don't feel like writing about sex. There's just been so much lately. So many guys. So many dicks, skriver VirginSarah og jeg klikker et frimerkebilde for å se hvem denne VirginSarah egentlig er.

Hun smiler som om hun nettopp har fjernet tannreguleringen.

Jeg ville ikke solgt øl til henne. Eller sigaretter.

Mum tried to talk to me about safe sex the other day. You know, the big conversation. I wonder if she felt the same way I do when she was at my age, if it was the same excitement for her. Fuck! The other day, when a friend of mine was licking my pussy, licking my ass, and I was sucking another friend's cock, god, it felt like discovering a whole new planet.

Jeg klikker meg rundt i blogginnleggene, gjennom fotogalleriet. Jeg får ikke tekst og bilde til å passe sammen. Jeg får det ikke til å stemme at dette er litteratur forloveden min har hengt seg opp i.

Fra soverommet hører jeg noen lyder. Jeg taster Alt+F4 et par ganger. Logger meg av. Klaffer ned lokket. Så står jeg urørlig og lytter. Det er stille.

Jeg tapper et glass melk fra krana i kjøleskapsdøren.

Jeg drikker innholdet i en slurk.

Jeg setter fra meg glasset på benken. Skyller ikke.

”Gi deg. Den er nesten helt makaber,” sier Liv.

”Men er den ikke litt stilig også? Den er fra Alessi Collection, altså,” sier Sandra. Kveldens vertinne. Det er blitt kveld og vi er på middag hos Sandra og Carsten.

Sandra og Carsten utleverte sin femtikvadratmeters toppleilighet for forvandlingsfikserte TvNorge-seere høsten 2006. Ekstrem oppussing. Bruk ordet ’ekstrem’ og du øker nedslagsfeltet med 25 prosent. Ekstremsportveka. Ekstremsex. Ekstrem lavpris. Ekstremvær. Ekstremnyhetene på TV2.

”Asså...*hva* er det der?” spør Robert.

”Det ser du vel,” ler Cathy, hans bedre halvdel.

”Hva synes du om dette, Carsten?” spør Børge, Livs samboer.

”Med den formen vet jeg iallefall at hun bruker den på seg selv,” sier Carsten og refererer til gripehåndtaket som er utformet slik at resten av massasjegydsakene kun kan nytes solo.

”Men Carsten! Du vet jo at jeg ikke har brukt den. Men jeg syntes formen var så elegant at jeg bare måtte ha den. Du vet hvordan det er på Home Parties...,” sier Sandra.

”*Vet han det?*” spør Robert med trykk på alle ordene og ler.

”Var du også på dette Home Partyet?” hvisker jeg spørrende til forloveden min. Hun bare smiler.

”Det fikk meg forresten til å tenke på en ting...,” begynner Carsten.

”Hør på ham, da. Nå sitter han der med to forklaringsbehov og skal ro seg bort,” sier forloveden min avskjærende.

”Finnes det egentlig noen typer produkter der det *ikke* har kommet noen designerutgaver i det siste?” avslutter han.

”Hva mener du?” spør jeg.

”Nå kan man få kjøpt designeroppvaskbørster, designerhandlekurver, designergrytekluter, designertannpirkholdere, designeroppslagstavlestifter, designerepleskrellere og designerjordbærhamsfjernere.”

Alle ler. Unntatt jeg.

”Alle varer er vel designet,” sier jeg.

”Ja, ja, ja. Men du vet hva jeg mener. ’Designer-designet’.”

”Du mener eksklusiv design utført av en skolert formgiver som fordyrer produktet slik at de kjøpesterke får inntrykk av at de kjøper estetisk kvalitet?”

”Thomas, nå er du bare vanskelig,” sier forloveden min.

”Men se her,” sier verten og tar fram tre oppvaskbørster. En mørkeblå med skaft i jevn bredde og uten annet fiks-faks enn et hull til oppheng. To med små plattfotben og skuldre uten armer. Én mørk lime og én lys oransje. ”Disse,” sier han og holder fram de to citrusfargete med slapp bust til alle kanter, ”er vi alle enige om at er en designerbørster.”

Definitivt.

Stilig.

Er den også Alessi Collection?

Nei. Tim Dish Brush, design av Koziol.

”Hvilken bruker dere mest?” spør jeg.

”Den benløse er til hverdags. Disse er til fest.”

”Dere fester endel, da,” sier jeg.

”Ja, ja, ja, så er ikke brukskvaliteten på designerbørstene aller best. Men spørsmålet mitt var; finnes det noen produktgrupper som ikke har designervarianter.”

”En hel haug,” sier jeg, lener meg litt bakover og irriterer meg over at det ikke er mulig å sitte komfortabelt i Arne Jacobsen-stolen. ”Herretøfler. Sikringer. Lommetørkler. Klesklyper. Skurekluter og støvkluter. Snøbørster for bilen. Hammere og skrutrekkere. Si meg; har du en skjult agenda her,” spør jeg. Carsten har agentur på en rekke produkter som formidles via interiørkjedene. En lang rekke av dem hadde fått gode eksponeringsmuligheter i seks episoder på TvNorge.

”He-he,” sier han.

”Forresten må du huske på at alt det du legger i design, designervarer, smak og eksklusivitet er skikkelig gammelt nytt. Hvis du går tilbake til Verdensutstillingen i Crystal Palace i 1851 ble tusenvis av nye produkter presentert på en måte som skulle få fram design, god smak og estetikk. Hvorfor tror du at det het krystallpalasset?”

Dette tenker vi ikke på til daglig: Alt er egentlig oppgulp av noe gammelt.

Myndighetene kritiserte bøndene for kjøp av luksusvarer og overdådig forbruk allerede i 1845. De mente det trakk bondestanden vekk fra idealet om selvberging, at kjøp av overflødige varer hindret nyinvesteringer i gårdene.

Det kom massiv kritikk mot kjøpesenterkulturen allerede i 1873. Steen&Strøm åpnet landets første stormagasin og kritikerne fryktet for at det nå ville bli dannet miljøer for massekonsum og at byvandringen skulle bli en eneste stor shoppingtur.

Folk flest kritiserte de nyrike jobberne allerede i årene rett før første verdenskrig. De avskydde dem for at de fråtset helt uten takt og tone, brukte lakksko til lunsj og bestilte magnumsflasker champagne ved å heve knyttnevene til vær.

Godt oppdradde nordmenn kritiserte de anti-puritanske, anti-patriarkalske, egenfikserte flapperne allerede i de ville tjueårene. Disse unge kvinnene som kun tenkte på silkestrømper, knekorte skjørt, hatter og fornøyelser, og promenerte nedover Karl Johans gate med stadig nye grensesprengende moteklær og frisyre, en mani støttet av billige masseproduksjonsteknikker og storskalaproduksjon.

Ser vi godt nok etter, kjenner vi igjen alle reaksjonære holdninger.

Femtitallets kritikere til det materielle velstandsprosjektet, til Marshallhjelpens bidrag til å skape fart i konsumet og kulturpåvirkningen fra the land of the free.

Sekstiåttens opprør mot bruk-og-kast-mentaliteten, mot nyhetsfeberen og det økende konsumet, deres betingelsesløse kritikk av det kapitalistiske prosjektet, og kampen mot reklamen, den store undertrykkingsmekanismen som skulle lulle oss dypere og dypere inn i forbrukerparadiset.

Åttitallets avskyresolusjon til jappene, børshaiene og mediaimperiumsbyggerne.

Det er bare å trykke repeat-knappen. Spole båndet tilbake og spille av på nytt.

Det folk tror er nyheter, er alltid repriser av gamle serier.

”Kan du ikke bare glemme jobben din når du treffer vennene mine,” sier forloveden i drosjen hjem.

”Glemme jobben? Jeg?”

”Jeg blir så lei av alle disse teoriene dine?”

”Men du; jeg er jobben min. Det er en del av pakka Thomas Olden,” sier jeg.

”Kan du ikke begrense deg litt da, i det minste.”

Jeg vet at det enkleste så sent er å stemme i. ”Kan jeg sikkert...”

”Fint.”

”Det var forresten ikke bare meg. Carsten drev med åpenlys fising etter nye forretningsideer.”

”Det er din tolkning. Dessuten hadde han et godt poeng.”

”Greia med Carsten er at han er en jævla kopiist. En snylter. Han ser seg rundt i verden etter ting han kan fylle kjedene med. Hvordan skulle det gå med dette landet dersom alle tar inn produkter fra utlandet uten å gi noe tilbake? Hvor er nyskapningen?”

”Og du skal selge vann til Sahara,” ler forloveden min, fornøyd over ordspillet.

”Vi har faktisk internasjonale ambisjoner.”

”Hvor mye selger dere i Norge, egentlig, fire millioner liter? Det er jo ingenting. Hvordan skal dere klare dere utenlands?”

”Vi har et ganske bra konsept. Dersom du hadde giddet å høre etter.”

”Jeg tror ikke jeg orker å høre mer om dette akkurat nå, Thomas.”

”Nei vel. God natt, da,” sier jeg og kryper inntil henne i baksetet.

Denne natten sover jeg ikke.

Jeg sover nesten aldri.

Men denne natten sover jeg ikke i det hele tatt.

Til slutt går jeg inn i dusjen, setter vannet på fullt og blir sittende og tenke over hvem jeg er.

Hvem faen er jeg?

Jeg måler meg mot vennegjengen til forloveden min. Jeg vurderer et billigmerke opp mot merkevarene. Jeg klarer ikke å late som jeg er oppdratt med smak. At jeg flyter på status. At jeg har *det* og at det ligger i meg. Det eneste jeg kan klamre meg til er håpet om å knipe noen øre av drikkepengene deres.

Gjennomsnittsnordmannen kjøper fem milliliter vann hver dag, tenker jeg og former en hånd til en skål og prøver å forestille meg volumet. Disse menneskene kjøper femhundre. Jeg lager en større skål med to hender. Bare fordi det smaker bedre. Bare fordi det er mer status å betale for noe man kan få gratis. Bare fordi man liker det estetiske i at vann i krystallglass bobler.

Men jeg er ikke ute etter disse menneskene her og nå, er jeg vel?

Jeg er ute etter tenåringsversjonene.

Jeg er ute etter alle dem jeg aldri hadde sjans til å være.

Du forstår det for første gang den dagen du slutter å være barn. De dagene du sakte men sikkert oppdager alle de samfunnsmekanismene som egentlig betyr noe. De gangene noen i venneflokken plutselig nevner de tingene som gjelder, plutselig vokter produsentnavn mot hverandre. Når lekene slutter å være leker og blir objekter med symbolverdi.

Du føler det på kroppen den dagen en av gutta i gata, i en av gatene lenger opp, i åsen, kommer trekkende med en vannpistol som er større, mer avansert, kraftigere, mer bevegelig, mer flerbruksartet, høyteknologisk, sett på tv og framfor alt dyrere enn den slappe gummifisken du har i hånda.

Den varme sommerdagen du kommer hjem, søkkvåt, og det ikke har vært noe morsomt i det hele tatt. Den barnlige vannkrigen er ikke lenger hysterisk, fordi det eneste som nå betyr noe er hvilket navn som står på vanngeværløpet. Du kommer hjem, slenger tøyet på gulvet i vaskerommet. Moren din spør om du ikke har hatt det bra. Du svarer ikke. Går rett inn på gutterommet. Setter deg i din del av køyesenga og vet at fra nå av kommer det ikke lenger til å være en lek. Det kommer ikke til å være noe gøy lenger, fordi du er elleve år og vet at du ikke har råd til det som er gøy likevel.

Du visste det.

Jeg visste det.

KAPITTEL 11: SAMARBEIDET

De neste ukene faller bitene på plass. Jeg opplever det som en sammenhengende strøm av gjøremål og handlinger som alle sammen er vridd i min favør. Jeg tenker at jeg må holde meg inne i dette rommet, inne i denne delen av verden som er satt sammen på min måte. Dersom jeg slipper tak, dersom det glipper, er jeg ute av det igjen. Det er dette som kalles flyt, ikke sant? Det gjelder å ikke ta pauser, ikke for lange avbrekk.

Jeg stempler verken ut eller inn.

Når dagen likevel er fylt med skraverte felt, ingen tomme tidsfelt, når todo-listen alltid øker med to idet én boks krysses av, når det nesten alltid er samtaler på vent, hva skal man egentlig med arbeidstid?

På dette stadiet i fortellingen kutter jeg ned på dusjingen. Den om kvelden.

På dette stadiet i fortellingen innser jeg at de tankene som kommer fram under vannstormen bare er til hinder. Det er motstand mot forandring, ikke utfordrende friksjon.

Jeg kommer meg hjem til slutt. Som regel rundt midnatt. Som regel med taxi. Jeg setter meg i sofaen. Skrur på fjernsynet. Slår opp lokket til laptop-en. Vipper opp mobilen. Jeg surfer i tre kanaler. Jeg lar den audiovisuelle orgien voldta sansene, rive meg vekk fra all kritisk tenkning. Jeg gir slipp på kontrollen, lener meg bakover, har ingen mulighet til å presse fram noen søkeord, men tyr til nye mediers alle slumpknapper. Hit Me! Whazzup? Det er de nye bloggernes kraft, det tar aldri slutt, det finnes ingen grenser, ingen ende, kun den evige strømmen av nye forbindelser. Når jeg en sjelden gang går tom for lenker, går jeg tilbake til start, til blogguniversets framside og knipser borti på *random*. Så har jeg flyttet meg sidelengs i gjørma, jeg bruker maskinens tenkepause til å pile meg nedover i kanalvelgeren og fyker videre innover i mobilens portalåpninger. Alltid nye sprang inn i nettet. Og jeg er ikke engang sikker på om jeg spiser eller blir spist.

En del av meg sier at det bare er en lek likevel. Jeg har tre liv og uendelige muligheter til å taste reset. Blanke systemet. Starte på nytt.

Det er bare en lek og med dette utgangspunktet kan jeg greie å forstå hva som egentlig er iferd med å skje i markedet. Det er dette puslespillet som må på plass, alle disse bitene som må settes sammen for å se det ene store.

Og de faller på plass.

Bitene.

I arbeidsdagen møter jeg dem til ny runde i denne 'se-hvem-som-best-forstår-hva-som-egentlig-er-iferd-med-å-skje-i-markedet-leken'. Vi sitter rundt møtebordet og bygger på hverandres vanvittige suksessformler.

Jeg mener nå 'REMA-gruppens forretningsutviklere og TV2s programavdeling og Yttergårds flaskevannsddivisjon'-vi.

REMA-utviklingsdirektøren åpner. Det er han som har rullet igang prosjektet.

”Grunnen er enkel. Tyske billigkjeder kjører så hardt på pris at vi mister marginen vår. Vi har måttet tenke nytt. Ideene kom løpende da vi spurte oss: Hvordan skape merverdi under handleturen? Vi falt ned på musikk. Elektronisk musikk.”

REMA-forretningsutvikleren fortsetter. Det er han som er hovedarkitekten.

”Vi snakker om å bli framtidens virtuelle musikkbutikk. Gutter: Forestill dere en skjerm festet til stangen på handlevognen. Forestill dere kunden trillende med hodetelefoner, lyttende til smakebiter mens han gjør unna fredagshoppingen. Forestill deg at han plukker digitale musikkfiler mens han ruller mellom reolene, betaler i kassa og Vips! Fire pils, pizza og siste Thomas Dybdahl.”

REMA-kronprinsen overtar. Det er han som sitter på lommeboka. Det er han som spiller Honky Tonk Woman på gitar på nachspiel og leier Oslo Spektrum til trettiårsdagen.

”Vi har skjønnet det ingen andre i bransjen har skjønnet. Kidsa i dag gjør flere ting samtidig. Helt naturlig. De kan være i platebutikken samtidig som de er i matbutikken. De kan sjekke ut ny musikk samtidig som de henter lørdagschipset. De vil ha tilgjengelighet. De kan multitasking. De vil leve med den nye teknologien overalt. Men først og fremst vil de at alt dette skal kjøre sammen med TV. Derfor kontaktet vi TV2.”

Vi lider alle av samme syndrom. Det kalles ALMOS, Always Looking for Market Opportunities Syndrom, og oppstod i California på slutten av nittitallet.

TV2-programdirektøren åpner del to. Det er han som spiste lunsj med REMA-lommeboka.

”Vi har lenge sett etter arvtakeren til Idol. Poenget er at innen TV må man alltid toppe forrige sesong. Det har vært vanskelig å finne noe som slår det som virker som den ultimate drømmen til unge eksponeringsvillige. Vi måtte rett og slett spørre oss selv: Glem popartisten; hva er det unge mennesker virkelig drømmer om?”

TV2-programprodusenten følger på. Det er han som kjenner hvilket blandingsforhold mellom tårer, skrik og jubel som må til for å få forsider.

”*They wanna have it all*. De vil ikke bare bli popstjerner. De vil også være programledere. Spille hovedrolle på film. Være reklameikon. Glamourmodeller. Ha luksusbolig i Oslo sentrum. Og fet bankkonto. Og alt dette vinner de på TV2s nye

primetimekiller, Starocracy. 1. Platekontrakt med singelutgivelse og musikkvideo. 2. Reklametid for å promotere låten. 3. Eget show neste sesong. 4. Filmrolle i dansefilm. 5. Reklameoppdrag. 6. Modelloppdrag. 7. Designerhjem og fire sider slik-bor-jeg i Se og Hør. 8. Ti millioner cash. Vi skaper ikke bare et idol. Vi skaper en gud.”

TV2-sponsorsjefen kommer innpå. Det er han som trekker inn slike som oss.

”For å klare å gjøre denne tv-serien til tiårs begivenhet, må vi være overalt. Media er greit nok. De kaster seg på. Garantert. Men vi må også inn i butikkene. I bybildet. Med produkter. Og produktreklame. Løsningen er fast-moving consumer-goods. Snacks. Sjokolade. Kjeks. Drikkevarer. Etcetera. Derfor må vi knytte oss til en produktgruppe som virkelig tør å gå hele linja ut. Som kan produktifisere alle finalistene. Coca-Cola eller Pepsi ville vært ideelt, men de tør ikke gjøre noe med antall produktvarianter. Coca-Cola Drikker var nesten der, men de trakk seg ut i siste liten.” Her puster jeg lettet ut. ”Hadde noe annet på gang, sa de. Vi tror egentlig de overdriver.” Og tar et dypt åndedrag igjen.

Vi deler det samme genet. Et slags jeg-øyner-muligheten-til-å-ta-en-stor-del-av-et-voksende-marked-men-trenger-noen-partnere-som-utfyller-meg genet.

Jeg tar ordet. Det er jeg som skal fylle hullet. Det er jeg som skal fylle hyllene.

Jeg legger hele konseptbeskrivelsen på bordet. Jeg legger like godt ut om sjefsiden som er iferd med å gå fra lappesystem til ferdig prøvbar prototype. Vi har allerede utviklet storyboard i tegneserieformat. Jeg blar framover, peker og forklarer og leser responsen i ansiktene til REMA-laget og TV2-gruppen.

De smiler. De nikker. De noterer. De lukker øynene og mottar priser.

Jeg tviler ikke et øyeblikk på at REMA-gruppen står lanseringsklare med skjermene og har førti millioner kroner å bruke på samlet premie til vinneren av TV2s nye fredagsshow.

Jeg tviler ikke et øyeblikk på at TV2s nye serie kommer til å overgå alt hysteriet tidligere skapt av lignende show, både blant publikum, deltakere og i pressen.

De tviler ikke et øyeblikk på at Yttergård-konsernet kommer til å realisere planene beskrevet på stive skisseark, at flaskevannsdivisjonen kommer til å få smakene på plass, og flaskene, teknologiene, salgsarenaene og konkurransene.

Vi tviler ikke på hverandre, fordi vi ikke har noe å tape.

Det er bare en lek likevel.

Og i denne leken smelter vi brikkene fra dagligvarebrettet sammen med brikkene fra musikkbrettet sammen med brikkene fra underholdningstevebrettet sammen med brikkene fra merkevarebrettet sammen med brikkene fra reklamebrettet. Et eneste stort flerspiller, flernivåspill slik dagens unger er vant til.

Etter dette møtet skriver du en kommunikasjonsbrief. Du legger den ved helt bakerst, i vedlegg I, fordi du vet at ingen virkelig kommer til å lese den likevel. Kanskje skimmes den av spesielt interesserte. Antakelig brukes den bare av de som trenger å forstå at du har forstått noe med samtiden. At du kan ta pulsen på samfunnet samtidig som du endrer takten på pulsen.

Briefen leverer du til reklamebyrået. Dette er tankegodset byråets kreative tar videre når de skal lage tretti sekunders lydspor til kveldstoalettbesøkene.

Bestemoren din hadde ikke skjønt en dritt.

Fadderbarnet ditt i Latin-Amerika ville ikke ant noen av ordene. Med unntak av Coca-Cola.

Men du og byråets skaperduo vet nøyaktig hva som briefes.

Dere vet nøyaktig hva dere vil.

Vi vet nøyaktig hva vi vil.

Vi vil lage årets greie.

Det står helt til slutt og setninger som kommer helt sist klarer alle å få med seg. De hviler på toppen av tomhet, de lener seg på resten av arkets blanke flate. På den deilige, betryggende stillheten som oppstår når alt er over.

Jeg innser at jeg ikke vet nok fra førstehåndsbrukerne om greienes hva, hvordan og hvorfor denne sesongen, og gjør noen avtaler inn i grunnskolen. Jeg ringer noen bekjente i skoleverket og to dager senere står jeg foran en forsamling som ikke krever noe som helst av meg.

”Noen som vet hvorfor det er bilder av Shrek fra Shrek den tredje på denne Corn Flakes-pakken?” spør jeg sjuåringene.

De smiler ivrig. Jeg er blitt introdusert som en som jobber med å lage mineralvann. ”Kildetappet flaskevann med kullsyre,” hadde jeg rettet. ”Wow! Jobber du for Cola?” spurte en fyr med Barcelona-t-skjorte. ”Akva,” hadde jeg svart. ”Akva?” spurte flere i kor.

Minimal kjennskap.

Jeg smilte fordi jeg liker utfordringer. Det er dette segmentet vi skal inn i.

Jeg gjør dette fordi jeg faktisk mener det er viktig å drive litt bistand og fortelle kidsa triksene så tidlig som mulig.

David Davidsen hadde nevnt at McDonalds i Statene kjører fokusgrupper på toåringer. Han tilbød seg å gjøre research i byens storbarnehager, søsteren hans var bestyrer på Sophies Minde. ”Tenk ’a,” hadde han sagt og glødet i øynene. ”Firehundre unger mellom ett og fem. Det er nesten statistisk representativt.” ”Ikke faen,” hadde jeg sagt. ”Et sted går grensen for kynisme. Skal vi inn i skoleverket, skal vi gi dem matnyttig kunnskap.”

Til manifestet; punkt elleve: Lær bort grunnreglene, slik at morgendagens forbrukere kan definere nye spilleregler.

”Fordi det følger med Shrek-figurer i gave, vel,” sier en gluping på første rad. ”Og samler du alle figurene får du tilgang til Shrek-spillet på nettet. Og klarer du alle levels’ene der, får du Happy Meal-rabatt på McDonalds og kan du vinne billetter til Shrek den tredje på kino.”

Jeg smiler fordi jeg vet man kan lære mer ved å spille med åpne kort enn å drive fokusgrupper med skjulte kameraer og skumle baktanker.

Jeg tar fram pakken, peker på den grønne kjempen som dominerer for- og baksiden. ”Fordi hver gang dere ser dette smilende uhyret, tenker dere enten over hvor vanvittig mye dere har lyst til å se Shrek den tredje, eller hvor vanvittig mye dere har lyst til å se Shrek den tredje *én gang til*. Ikke sant?”

”Men jeg har jo sett den tre ganger allerede,” sier hun med englevinger.

”Så hva tenker *du* når du ser bildet av ham?”

”At jeg ønsker meg dvd-en til jul,” svarer hun.

”Nettopp,” sier jeg. ”Nå skal jeg fortelle dere en hemmelighet. Dette er viktigere enn alt dere vil lære om algebra.”

”Hva er algebra?” spør to i kor.

”Noe dere får på ungdomsskolen,” sier jeg fort og fortsetter med timens tema.

”Shrek den tredje er laget av et animasjonsselskap som heter DreamWorks SKG.

DreamWorks vil selvfølgelig at flest mulig mennesker skal se Shrek den tredje flest mulig ganger...”

”Er det noen som ikke vil se Shrek, da?”

”...derfor kan de godt tenke seg å betale Kellogg’s – som lager Corn Flakes – masse penger, antakelig flere millioner, for at de skal trykke bilder av Shrek på pakkene sine og gi bort figurer og lage konkurranser der man kan vinne billetter og annet stæsj, for at alle barn skal skjønne at Shrek er det desidert kuleste på kino akkurat nå...”

”Hva er stæsj?” spør en jente. Jeg glemmer at hver generasjon får nye slangord.

”Dette er akkurat som reklame,” fortsetter jeg. ”Og det har dere helt sikkert hørt om, og sett masser av.”

”Reklame er kult,” sier glupingen.

”Det som er kult her,” sier jeg og peker på Kellogg’s-merket som skjuler seg bak Shreks ene øretrompet, ”er at det ikke er lov i Norge å vise reklame direkte rettet til barn. Men det er tillatt å reklamere for filmer, så derfor betyr ikke dette forbudet så mye for DreamWorks. Men tenk dere Kellogg’s, som gjerne vil reklamere for Corn Flakes’en sin til barn, men som ikke får lov. Hva skal de gjøre?”

Forsamlingen er taus.

”Det snedige er at Kellogg’s bruker Shrek-filmen som en slags reklamekanal. Alle barn vet jo at det er den filmen som gjelder akkurat nå. Derfor er Kellogg’s villige til å betale DreamWorks enda mer penger for å være den eneste frokostblandingen som har lisens til å bruke Shrek-figurene på pakkene sine.” Jeg tar fram pakkene fra Kellogg’s sine konkurrenter, både konvensjonell Corn Flakes og andre tilnærminger. ”På denne måten kan de andre produsentene som lager Corn Flakes og liknende frokostblandinger, **xxx, xxx og xxx for eksempel**, ikke bruke figurene fra den kuleste filmen på markedet på sine pakker. Og hvilken frokostblanding liker dere best?”

”Kellogg’s sin,” sier glupingen. ”For der kan man finne figurene fra Shrek den tredje.”

”Nettopp. Og dette er et triks som kalles lisensierte merkevarer. Det å lisensiere ut kjente figurer for å øke oppmerksomheten til at annet produkt som egentlig ikke har noe med figurene å gjøre.”

”Jeg vet hva oppmerksomhet er. Mamma sier alltid ’Nå må du leke litt på rommet ditt, Sara, du skal ha mammas oppmerksomhet hele tiden jo’,” sier hun med englevingene og ler.

Jeg overser henne. Jeg kan ingenting om det å være forelder likevel. ”Så, for å oppsummere; DreamWorks vil betale en del penger til Kellogg’s for å reklamere for Shrek den tredje på pakkene. Og de velger Kellogg’s, for da kan de nå flest. Men Kellogg’s vil altså betale DreamWorks enda mer for å ha eksklusiv lisens til Shrek-figurene. Så da får de for det første litt penger igjen fra DreamWorks. Og de får mulighet til å treffe barna, som blir helt spinnvillige når de ser Shrek i butikken. Og alle blir happy!

Dette kalles en gjensidig avtale om promotering. Eller kryss-promotering, om dere vil.”

”Kryss hva-for-noe...?”

”Krysspromotering. Men det viktigste er at begge deler er reklame. Og begge produsentene har til hensikt at dere skal velge akkurat dette merket. Hvor mange her spiser en porsjon av dette til frokost?” spør jeg og ser maksimalt antall armer sprette opp i luften samtidig. ”Og hvor mange liker animasjonsfilmer?” spør jeg før armene rekker å falle til pulten. ”Men det er altså viktig for Kellogg’s at dere kjøper Kellogg’s sin merker...”

”For det er jo den originale, sier pappa,” sier glupingen.

”Vi kjøper bare Coop X-tra Corn Flakes, vi,” sier en med briller på vindusrekka. ”For den er mye billigere og bedre og så får vi kjøpeutbytte på alt vi handler på Coop, sier pappaen min.”

Jeg kjenner at den ene kontaktlinsen min blir tørr. Jeg gnir meg til øyet. Jeg myser mot vindusrekka og i samme øyeblikk tvinger solen seg gjennom skydekket ute, og jeg må myse enda mer. Jeg ser t-skjorten til brillegutten ved vinduet. Portishead. ”Bra band,” sier jeg og peker på skjorten hans. ”Har arvet den fra fetteren min,” sier han stolt.

Jeg tenker at om et par år er han ikke så stolt over det lenger.

Og så kommer jeg helt ut av det.

”Og det er viktig for Dreamfucks... eh...” og alle barna hylskriker mens lærerinnen i hjørnet kremter. ”DreamWorks, mener jeg, at dere går på Shrek den fjerde.”

”Er den laget?” spør glupingen.

”Når kommer den på kino da?” sier hun med englevinger.

”Den kommer ikke før 2009. Det er bare å søke på Wiki,” sier han med Barcelona-skjorten.

Jeg kremter. Skifter eksempel og forteller litt om Bounty-is og joint branding, men jeg merker at det blir for komplekst. Så jeg snur meg mot tavlen, tegner Maslow-pyramider og de enkleste kommunikasjonsmodellene som finnes. Sper på med noen bokser og matriser signert Olden og mine tjue minutter veldedighet for det norske skoleverket er straks omme og jeg får stående applaus.

”Unnskyld den der forsnakkelsen,” sier jeg til lærerinnen når alle barna er ute i skolegården, ”men jeg ble litt varm da solen kom fram.”

”Men det der var jo kjempebra,” sier lærerinnen. ”Det er ordentlig bra at dere gidder å ta dere tid til slikt.”

”Ja. Det er jo viktig at morgendagens borgere blir obs på alle markedsfellene,” sier jeg. ”Krysspromotering, co-lisensiering og joint branding er ekstremt effektive verktøy som jeg mener alle bør ha innsikt i.”

”Fikk *du* noe ut av det da?”

”Hva mener du?”

”Er det ikke viktig at dere produktutviklere lærer noe om morgendagens forbrukere også?”

Jeg er ikke sikker på om hun tøyser med meg. ”Jo da. Det var nyttig å høre hvor lite de egentlig er klar over hensikten med reklame,” sier jeg.

”Jeg er så glad for at det ikke var Coca-Cola vi inviterte. Og jeg må beklage at jeg kalte Akva for mineralvann,” sier hun og rekker fram hånden.

”Det er litt forvirrende det der,” sier jeg og trykker hånden hennes før jeg går mot døren. ”De fleste i Norge kaller fortsatt Cola og Solo og sånn for mineralvann.”

”Forresten,” sier jeg og snur meg. ”Hva er egentlig årets greie for barna på barneskolen?”

”Årets greie?”

”Ja, du vet. Frisbee. Rockering. JoJo. Rubiks kube. Donkey Kong. Tamagotchi. Pokemon-kort. Beyblade.”

”Det er vel fortsatt Ipoden, det.”

”Ikke en leke altså?”

”Nei, de fikler mest med musikkspillerne i friminuttet.”

”Har alle IPod?”

”Ja, nesten, tror jeg...”

KAPITTEL 12: REISEFORBEREDELSENE

Årets greie oppstår i vest. Formes i vest. Kjøpes i vest. Brukes i vest.

Men lages i øst.

Dette vet alle som lever av marginer. Av bonus på marginer.

Tenk høyt. Tenk stort. Lag smått. Lag billig. Selg dyrt.

Og reis til Kina.

Jeg pakker ned tre slips. Ett for hver anledning. Et sobert, mørkegrått med tynne diagonalstriper for møtet. Et gyllengrønt med tykkere diagonalstriper for mørke hotellbarer. Et potent, rødfiolett med bølgemønster for undergrunnsscenen. Jeg avslutter med undertøyet, men tar ut én av alt og legger i håndbaggasjen.

Forloveden min titter innom soverommet. Jeg står ved garderobeskapet og klør meg i hodet.

”Hva er poenget med å pakke tøy i håndbaggasjen?” spør hun. Hun har vært i Kina før. ”Vet du ikke at du får kjøpt all verdens merkeklær til prisen av norsk flaskevann der borte?”

Jeg innrømmer at jeg pakker som en tante når det gjelder å sikre pikk-pakket.

”Det er bare å stikke hånden ut av drosjevinduet, så får du trepakning Calvin Klein-truser til tretti yuan,” fortsetter hun.

”Fake Calvins,” sier jeg og teller over valutaen i konvolutten. Jeg har nettopp vært i banken. Det føles uvant å ha besøkt et banklokale. Krone mot renmenbi er omtrent én til

en komma tre. Jeg har sikret meg på det finansielle området også. Jeg regner ut at jeg nesten har råd til fem tusen hvite Calvins på det svarte markedet.

”Jeg skjønner ikke hva du skal med så mye cash. De tar VISA på alle hoteller og restauranter. Til og med markedsbodene tar kort.”

”Jeg vet,” sier jeg og ser på kortet som ligger innimellom lappene. Kortet Arvingen ga meg dagen i forveien.

”Hva gjelder i sør-Kina?” har jeg nettopp spurt ham. Vi sitter på bar. Jeg trenger noen tips. Arvingen kan alt om ultimate opplevelser på fremmede steder. Poker Run offshore race fra Miami Beach til Key Largo. Hvithai-dykking utenfor Guadeloupe-øya. Golf&Safaritur til Kruger nasjonalpark i Sør-Afrika. Zero-G-dag med Boeing 727-200 over Fort Lauderdale. MIG21-trening ved Zhukovsky-basen utenfor Moskva. Porsche Cayenne Desert Safari i Dubai. Slalomkjøring ned vulkanen Etna. Her snakker vi om noe annet enn de vanlige raftingferdene, bungyhoppet, helikoptersvippturen og stekte gresshopper til lunsj som backpackere flest kan skilte med.

Han begynner med mat. Han begynner som regel med mat.

”Klisjeen er at folk sør i Kina, i gamle Canton, spiser alt på fire ben og alt som flyr. Bortsett fra bordet og flyene. Da jeg var i Guangshou første gang i 2001, krydde det av eksotiske dyr på markedene. Nå har myndighetene innsett turistpotensialet og fjernet disse handelsvarene fra overflaten. Men det meste kan skaffes likevel. Folk endrer jo ikke spisevaner over natten.”

”Hvis du tenker på hund er jeg ikke så veldig interessert,” sier jeg.

”Hund er ikke spesielt eksotisk. Jeg snakker om helt andre ting. Utrydningstruede dyr som ikke vil være på menyen om noen år. Skilpadder med mykt skall fra Sumatra. Pangolin fra Vietnam. Pytonslager fra Myanmar.”

”Hjernen fra levende aper?” spør jeg og tenker på noe jeg har lest i et glanset, britisk herremagasin.

”Nei-nei. Den der apehjernehistorien er en urban myte. Det finnes ingen bevis på at noen asiatiske folkeslag faktisk spiser hjerner fra dopede aper skrudd fast i et hull til bordflaten. I alle historiene jeg har hørt, blir det dessuten alltid hevdet at et annet folkeslag driver med dette. Indoneserne mener at taiwaneserne gjør det, taiwaneserne

mener Hong Kong-folk gjør det, Hong Kong-folk peker på landsbygdkinesere nær grensen til Vietnam. Spør du kinesiske myndigheter i nord vil de hevde at det er sørkineserne som driver med slikt. Når det er sagt, kan jeg anbefale kokt apehjerneragu, tilsatt fersk ingefær og chilli.”

”Hva smaker det som? Kylling?”

”Nei-nei. Hvor tar du alle klisjeene fra? Tofu.”

”Tofu?”

”Det har du vel smakt. Lages av soyabønner og inneholder masser av jern. Men det du virkelig må smake er pangolin. Dette skalldyret som ser ut som en diger grankongle. Smaker dritt. Konsistensen er en blanding av brusk og gummi. Men utrolig kult å ha prøvd. Vi kommer nok til å overleve pangolinen, for å si det sånn.”

”Er det ikke fare for bakterier?”

”Bestill well-done...” sier Arvingen og gliser.

”Er det godt for potensen?” spør jeg. De fleste arter går dukken for å dekke menns behov for Viagra-substitutter.

”Altså, når det gjelder primitive kulturer og matvaner, ser de fleste som spiser eksotiske dyr symbolverdien i dyrets fysiske egenskaper. Neshornets eiendommelige horn på nesens og sikahjortens praktfulle gevir malt eller i løvtynne skiver er potensfremmende. Pangolin spises selvfølgelig for å styrke huden og kurere hudsykdommer.”

”Hvorfor skal jeg så spise skillpadde med mykt skall?”

”Faen, Olden,” sier Arvingen og skifter stemning. Skifter tema. ”Du skal være så jævlig smart hele tiden. Du har alle disse teoriene, alle disse sammenhengene, og alt må passe inn i verdensbildet ditt. Du er iferd med å bli fullstendig meta, iferd med å miste grepet på virkeligheten og bosette deg i en eller annen skyggeverden. Nå må du begynne å leve, Olden. Kjenne på følelsene.”

Jeg sitter taus noen sekunder. Ser Arvingen inn i øyet. ”Det er faen ikke sant,” sier jeg til slutt.

”Nei vel. For hva er egentlig sannhet?” sier han spydig.

”Jeg lever faen så intenst,” fortsetter jeg. ”Jeg sitter faen meg helt i spissen og forandrer på tingene i samfunnet. Jeg setter faen meg spor etter meg. Om et par år kan du

gå inn i butikkene og ingenting vil være det samme lenger. Og det er Yttergård som er først ute. Hyller og varer vil være konseptuelt annerledes. Forbruker-Norge vil være løftet opp til det neste nivået. Og alt er Thomas Oldens fortjeneste. Faen heller, du burde skjønne dette, du, som reiser verden rundt for å leve ut toppen av Maslow-pyramiden. Det er vel faen meg samme greia jeg holder på med. Jeg har bare valgt å knytte selvrealiseringsgreia til jobben min.”

”Du glemmer å leve på veien, Olden,” sier han og flytter seg nærmere meg. Tar fram lommeboka. Fisker fram et visittkort med gyllen forside. ”Nå skal du høre på meg, Thomas. Nå skal du faen meg høre på meg. Når du har vært ute og spist med de kinesiske forretningsforbindelsene og skal videre på karaoke...”

”Hvorfor karaoke?”

”Kinesere drar alltid på karaoke. Det er der dere blir enige om kontraktsbetingelsene. Uansett. Si at du ønsker å dra på dette stedet,” sier Arvingen, griper den ene hånden min, snur håndflaten min opp, legger kortet ned og lukker fingrene mine om kortet. ”De kommer garantert til å forstå. Det er på tide at du finner ut hva som ligger i begrepet forbrukermakt. Ta med ti tusen i kontanter,” avslutter han.

Jeg føler på kortets framside med tommelen. De tre kinesiske tegnene er preget. Under dette står det Qi Xing Dao. Og helt nederst, et ellevesifret nummer. Ingenting annet. Ikke så mye som en dråpe av et punktum.

Jeg veier konvolutten med lappene i hånden. Er fortsatt usikker på hva slags forbrukermakt pengebunken vil gi meg.

”Hvor mye kontanter har du egentlig med deg?” spør forloveden min nysgjerrig.

”Jeg fikk anbefalt å ha med femti tusen, som et slags servicegebyr,” lyver jeg.

”Servicegebyr. Er det det de kaller korrupsjon nå for tiden?”

Jeg forteller henne ikke at midlene er realisert aksjefondgevinst. ”Hvor går vi egentlig?” spør jeg.

”Tja. Du reiser til Kina i morgen og jeg på jobb som vanlig.”

”Er det ikke på tide at vi kommer oss videre?”

”Jeg tror du har blitt alt for opptatt av produktnyheter, Thomas.”

”Faen, du får det til å høres ut som jeg trenger ny partner. Jeg tenker på at vi må fornye oss, snakke om de store valgene i livet.”

”Jeg liker tingene som de er.”

”Ja, ja, ja. Du liker vann fra springen. ’Et glass vann, takk’,” hermer jeg.

”Skal *det* være meg? Er det slik du oppfatter meg?”

”Beklager,” sier jeg. ”Dårlig parodi.”

”Er det det verste du kan tenke om meg? At jeg bare drikker springvann?”

”Ja, men faen, du kan jo velge noe annet en gang iblant...”

”Hva er poenget med all denne banningen, Thomas?”

”Har du mer å utsette på meg?”

”Takk i like måte.”

”Er det så vanskelig å si ja takk til noe annet enn springvann?”

”Handler det virkelig om dette? Er det vannforbruket mitt vi krangler om nå?”

”Ja, for faen. Unnskyld.”

”Hvis du vil ha meg over på det flate kunstvannet ditt, kan du bare glemme hele greia.”

”Det er bare at det gjør seg dårlig at forloveden til Brand Manageren alltid drikker vann, men aldri flaskevannet vårt.”

”Vel. Det er ditt problem.”

”Hva mener du?”

”Enten må du godta at det gjør seg dårlig. Eller så må du kvitte deg med problemet.”

”Jeg har vel ikke tenkt å kvitte meg med... Det er vel ikke noen grunn til at jeg ikke skal satse på oss to...”

”Nei. Det håper jeg virkelig ikke,” sier hun og går ut av soverommet.

Jeg blir stående, kjenner fortsatt tyngden av konvolutten. Jeg legger pengene ned i innerfôret av håndbaggasjen. Servicegebyr, tenker jeg. Drar igjen glidelåsen. Går inn i stuen der forloveden min sitter og zapper. Jeg vet hvordan hun hater å veksle mellom kanalene.

”Beklager,” sier jeg. ”Jeg vet ikke hva som gikk av meg. Tror jeg er spent før reisen. Det betyr så mye at vi får det til der borte. Og jeg hater slike lange flyturer.”

Hun treffer den røde knappen. Skjermen dør. Hun trekker beina opp i sofaen.

”Kom her,” sier hun og jeg legger meg over henne. Hviler hodet mellom brystene hennes. ”Du skal egentlig være glad for at jeg bare drikker vann fra springen. Det er faktisk sunt. Og billig.”

”Jeg er veldig glad for det,” sier jeg. ”Jeg er veldig glad i deg, Nora.”

Det kjennes godt å ligge sånn. Det kjennes godt å si navnet hennes. Jeg sier det alt for sjeldent.

Jeg tenker at jeg gleder meg til å kjøpe noe til henne fra Kina. Noe eksklusivt. Jeg vil skjemme henne bort for alt hun er verdt.

Du legger deg tilfredsstilt. Det har egentlig vært en stor dag på alle områder. Du skulle ha følt deg mett. Du skulle ha pustet dypt, jevnt og tungt i et par minutter og glidd inn i drømmeland. Du skulle ha snudd på deg, kjent varmen fra henne ved siden av, snust inn duftene fra den søte huden hennes, fått den der fornøyde smilerynken rundt munnen. Og sovnet.

Men likevel blir det 00.37. 01.02. 01.25. 02.34. Og tankene stormer videre fordi det alltid finnes et bilde til å klikke på.

Du blir svettere. Varmere. Klammere. Eklere.

Jeg ser omrisset av Nora. Hører den tunge pusten hennes. Jeg vil ha henne her og nå. Jeg vil ha henne i all uoverskuelig framtid. Hadde hun vært en uendelig lang, sammenrullet løper, kunne jeg dyttet på rullen og sett løperen trille ut mot horisonten og tenkt at hele denne veien har jeg lyst til å gå sammen med deg, Nora.

Jeg ville ikke klart å legge ut på denne ferden alene.

Jeg ville ikke vært sterk nok til å komme hjem til ingen.

Langt der borte, i døgnets minste timer, i et område der jeg ikke merker om jeg sover eller er våken, føler jeg meg minimal. Helt ubetydelig.

Jeg ser konturen av Noras kropp, hvordan den bølger seg mot gjenskinnet fra den urbane parken utenfor soveromsvinduet. Jeg bytter ut ansiktet hennes. Forestiller meg andre kvinner på hodeputen. Det blir feil. Det finnes bare én kvinne.

Hun er et svaberg.

Hun er svaberget jeg alltid kan vende tilbake til. Som jeg alltid kan holde meg fast til.

Likevel føler jeg meg lysten på en liten svømmetur.

Jeg blir ikke borte lenge, Nora. Jeg skal bare ut og ta en liten dukkert.

Det er nå det går dypt nedover.

Det er nå jeg ikke aner bunnen.

KAPITTEL 13: FORRETNINGSTUREN

Det er nå vi står ved kaffebaren på Gardermoen. 'Davidsen-og-jeg'-vi. Reiseklare. Retningsviseren mot Østens lavkosthimmel.

Det er nå jeg slipper myntene på disken og sier: En dobbel espresso, ta-med.

Det er nå jeg dobler innsatsen og sier: Nei vent litt, lag to.

Det er nå jeg snur meg mot Davidsen og smiler og sier: Vi har en lang reise foran oss, de serverer bare drittkaffe på flyet. Han ser spørrende på meg. Vi har nettopp gjennomført en lang planleggingsdag. Han vet ikke hva han har i vente. Det er sjelden jeg har publikum så mange timer av gangen.

Det er nå jeg tripler innsatsen.

Jeg får med meg en firerkartong. Setter mine to og Davidsens ene i tre av hullene, grabber en neve brunt sukker-poser og legger i det siste hullet. Vi småløper mot utgang OSL-KBH.

En halvtime senere er vi luftbårne. Jeg har en halv dobbel espresso igjen. Den første doble har begynt å virke. Davidsen tar fram lesestoff, skal til å sprette platen på en fagbok av to svenske, hårløse næringslivsprofessorer. Jeg vrir hodet på skakke og sniktitter. *Ping Pong Markets*.

”Jeg kan fortelle deg essensen i Ridderstråle og Nordströms tanker,” sier jeg. Det er sant. Jeg kan Funky Business og Karaokekapitalismen på rams. Og et tjuetalls tilsvarende ledelsesbøker i disko stil. Svenskene kladder fagbøkene sine på tusentalls av Post-It-lapper. Jeg har hodet mitt fullt av lignende lapper og begynner å lekke ut vyer til Davidsen.

Det som følger nå er strengt tatt bare interessant for helt spesielle.

Det vil si deg.

Det vil si meg.

”Ta merkevarer. En merkevare er ikke et navn. Ikke en logo. Ikke en grafisk profil. Ikke et produkt.”

”Hva mener du ligger i merkevaren?” spør Davidsen og innser at han ikke vil få åpnet permene.

”Merkevaren er mange nok personers felles magesfølelse overfor et bestemt produkt, tjeneste eller bedrift. *Vi* kan aldri fortelle markedet hva merkevaren er. *De* må fortelle oss. Profitten ligger i differensiering. Hva er det verste unge konsumenter vet?”

”Å være som alle andre?”

”Nettopp. Ta produktdesign. Tradisjonelt har design hatt fire mål: Å identifisere, å informere, å underholde, å overtale. Men viktigst i dag er et femte mål, å differensiere. Coca er det eldste eksemplet. De vred seg unna konkurrentene ved å dreie på flaskeformen.” Jeg hater det når jeg må ty til Coca-Cola som eksempel.

Jeg setter stolryggen i hvilestilling. Hører mannen bak oss sukke.

To timer senere er vi på vei KBH-HKG. Davidsen banner og tørker vanndråper vekk fra slipset.

”Du må huske på kabintrykket. Elementær reisekunnskap,” sier jeg og fortsetter. ”Den ene halvdel av befolkningen vet ikke lenger hvor den skal gå for å finne det alle andre følger med på, og den andre halvdel gjør alt for å unngå å følge alle andre. I dagens fragmenterte medielandskap stormer vi ikke til den ene kanalen, slik vi gjorde under NRK-monopolet, men svermer rundt alle her-og-nå-jippoene overført i nydelig simultanrus på hver sin måte fra alle tilgjengelige medier samtidig. Og den møysommelige, nasjonale kulturoppbyggingen er overtatt av dagligvarebransjen. TineStabburNoraToroGildePrior-godene representerer nå det trygge, gode, typisk norske.”

”Gilde?”

”OK, dropp Gilde da. Poenget er likevel: Det er summen av produktene i mathyllene som definerer nasjonen.”

”Så du ønsker å være en moderne Asbjørnsen og Moe?”

”I oppmerksomhetsøkonomien er vi alle eventyrformidlere. Jeg er sikkert drevet av penger, status og makt som alle andre. Men jeg ønsker den makten du føler når andre nynner et refreng du har laget, statusen det gir deg å bli gjenkjent for å ha skapt noe, pengene som gir deg frihet til å konsumere det en vil. For faen, jeg er ikke ute etter å gjøre Det Gode eller Det Rette. Konsumismen er gjeldende samfunnsinnretning. Lik det eller ei. Folk kjøper til de stuper og niåringenes merkevarekunnskap er bedre enn mattekunnskapene. Kanskje gjør dette at vi hiver biter av sjelen i søpla slik vi er vant til å kvitte oss med emballasjen etter endt forbruk. Folk stormer hyllene etter den store opplevelsen, det store eventyret. Jeg vil være med å gi dem det. Og forbrukerne får vann på kjøpet.”

Det er nå vi flyr over Tibet. Det er her vi ikke sover likevel.

”Det sinnssyke er at teknologiutviklingen durer fram uten bremses. Hvorfor skal vi sitte og vente på at noe treffer markedet? Det var det som gjorde brainstormingen vår helt unik. Vi ga oss aldri. Vi sa ikke ’dette er ikke mulig i dag’. Jeg tror POS-ens karaokesyngende nevø som hadde blitt verdenskjent via YouTube gjorde utslaget. Aldri før har *så* mange voksne mennesker på *så* kort tid blitt *så* perplekse av digitalteknologiens nye muligheter. Det er en ny teknologirevolusjon på gang og den er vanvittig mer frigjørende for enkeltmennesket enn noen gang tidligere. Tenk deg. Nå sitter Farris-pjokkene og vrir seg rådløse om de skal utvide utvalget med aprikos eller hyllebær, mens vi snart sitter på et fuckings hotellrom i Guangshou og skal møte noen som kan hjelpe oss å pakke inn plastflaskene med nye stjerneansikter og fylle korkene med strålende lyd. Da blåser man en lang marsj i hvilken frukt vannet minner om.”

Det er nå vi blir tidsfjerne, nærmer oss Hong Kong og etterspør mer kaffeskvip, flere konjakkminiatyrer.

”Kundene går fra tilstelning til tilstelning, fra nedlastning til nedlastning, alt må pakkes som den store happeningen, de må skjønne at de klikker på noe som er topprangert. De speider etter den neste store bølgen, vi må sørge for at den skyller over dem som en tsunami. Sorry, vet det er en spekulativ metafor. Men vi må bryte oss ut av den annonseringsplassen vi vanligvis fokuserer på og inn i det virkelige liv. Vi må bli tøffere og viske ut grensene.”

”Viske ut grensene?”

”Virkelighetsteve snudde opp-ned på forståelsen vår av virkeligheten. Før dette var visuell historiefortelling enten basert på virkeligheten, for eksempel nyheter og dokumentarer, eller den var fiksjon, som i tevedramaer, sitcom og spenningsserier. Realityteve ga seg ut for å være virkelig, men var naturligvis en gjennomregissert virkelighet. Dessuten ga denne sjangeren tilretteleggerne av nyheter og dokumentarer nye dramaturgiske virkemidler.”

Det er nå vi har landet og sitter på hurtigtogene gjennom Kowloons landskap.

”Individet har endelig befridd seg fra geografien. Du har tilgang på de samme technolåtene, de samme dataspillene, de samme lærestedene om du sitter i Indre Sirdal, Oslo eller Berlin. Verdens populærkultur er en jukebox med cd-ruller som aldri tar slutt, du danser etter den rytmen du ønsker og kan entre baren uansett hvor i verden du befinner deg. Se rundt deg. Hva tror du blir kinesernes religion? Materialismen naturligvis. Markedsplassen blir gudshuset. Misjonærene er på plass og det er ikke bibelen de vifter med. Gudene har forvandlet seg og blitt til logoer. Og vår tids logos – nå mener jeg verdensfornuften – er alle reklamebudskapene som formidles 24/7 via fasadenes storskjermer. Det snedige er at det nettopp er kineserne som er grunnen til at alle tingene materialistene streber etter nærmer seg null i produksjonskostnad, slik at du og jeg, som står for den immaterielle komponenten, kan tenke i de banene vi gjør og håve inn.”

Det er nå vi låser oss inn på Shamian Island Hotel. Det er her jeg har satt meg i en skinnstol kledd i tykk, stram, gjennomsiktig plast på Davidsens rom og zapper mens han innreder seg på badet.

”Egoene har landet. Vi har gått fra en medieørken med noen få, men livsviktige oaser til en mediejungel uten klare navigeringstårn. Vi er alle VIP-gjester på hverandres reunionsfester. Den usynlige hånd er en truende knyttneve som henleder oppmerksomheten vår til sexsymbolenes patter. Vi må velge om vi vil dies av kapitalismens bryster eller dø av dens slagkraft. Til syvende og sist er vi kikkere. Vi gidder ikke engang å skjule at vi sitter og klikker med dicken. Kjendissex er det eneste budskapet som treffer midten av pupillene, det eneste som gir full oppmerksomhet i medienes selvoppholdelsesdrift. Det finnes bare et talent i kampen om attraksjonen; evnen til å være kjendis. Kjendisbildet er som maskene heksemenn brukte for å vise sin magiske kraft over resten av stammen. Populærkulturen er elektrisk og skaper hastigheter

som visker ut tid og rom. Den er den eneste globale konsekvens, fordi den er her og nå, nekter å se seg tilbake, nekter å se seg rundt. Målet med all teknologisk utvikling er fullverdig sanselig opplevelse, å leve i ett med naturen, som er iferd med å bli hundre prosent kultur. Et ultimatum her og nå-eventyr. Å leve fullstendig i nuet. Som er eneste måte å sørge for evig liv. Evig ungdom. Evig lykke.”

”NEI FY FAEN! NÅ ER JEG DRITT LEI!” kommer det plutselig fra Davidsen mens han står og tørker hendene. ”DETTE ER JO BARE PISS. Nå har jeg hørt på den der DRITTEN DIN i over et døgn. Jeg skjønner at du er JÆVLIG flink og smart og forstår deg på alt du driver med. Men det må jo FOR FAEN gå an å snakke om noe annet. Har du egentlig fått med deg noe på reisen? Har du sett ut av vinduet og fått med deg noe som helst. Eller er alt bare bilder som du prøver å passe inn i denne marketingteoretiske kulturverden du driver og fantaserer rundt? Det må da FOR FAEN gå an å se en risåker med noen stråhytter uten å måtte reflektere over hva slags forhold de som jobber med innhøstingen har til *fast-moving consumer goods*? Åkej, åkej, så kommer kinesiske bønder til å hoppe over noen trinn i siviliseringskjeden og fyke rett inn i en slags hyperkommersiell markedsreligion, men det er vel FOR FAEN ikke sikkert at jeg ønsker å høre om alt dette.”

Det er nå jeg stopper å telle hvor mange kinesiskspråklige tevekanaler som finnes. Det er nå jeg lurer på om Davidsen egentlig er rett mann på rett sted til rett tid. Det er nå jeg tenker at det ikke hjelper å banne i kapiteler.

”Vet du hva,” sier jeg. ”Det er fortsatt et par timer til møtet. Jeg tror vi har godt av en hvil på hver vår kant. Jeg går inn på rommet mitt, så slapper du av her en stund. Så er vi klar for kamp.”

”Greit. Sorry. Måtte bare få det ut,” sier han spakt.

Det er nå jeg trenger en dobbel espresso. Men det nærmeste jeg kommer i Kina er Nescafé på burk.

KAPITTEL 14: FORRETNINGSMØTET

”We are in the bottled water industry,” begynner jeg.

Den ene kinesiske agenten avbryter meg umiddelbart: “Are you selling *water*?” spør han overrasket.

”Well. We develop, produce, market and sell flavoured bottled water for the Norwegian market. We are planning to expand our business abroad. First Scandinavia, then Western Europe. And then, we’ll see...” fortsetter jeg.

Den andre kinesiske agenten ler på en unormal måte. “We thought *water* was the brand name of your hitech-product. Like *bird* in Ningbo Bird gives life to the slogan *flapping wings and flying high*, we thought *water* meant something like *running fresh and giving life*.”

Ningbo Bird er Kinas mobiltelefoni suksesshistorie. Vi har hørt nesten alt om Kinas suksesshistorier. Hvordan Ningbo Bird skjønnte at kineserne ønsker mobiltelefoner med *clamshell design* og *pulsing lights* og hvordan Ningbo Bird er som en tjuetåring *going go-go-go-go and try-try-try* der Motorola framstår som en førtiårs *boring businessman*.

Vi har hørt hvordan hele vesten tror at Kina vil forbli en *workshop for the western world*, mens alle kinesiske forretningsmenn jobber for at Kina kommer til å lede den neste teknologiske revolusjonen. Shanghai World Expo i 2010. *Next Crystal Palace, you know?*

Vi har hørt historien til Shenzhen, den spesielle økonomiske sonen rett nord for Hong Kong. En liten fiskelandsby med tjuetusen innbyggere så sent som i 1980. En megaurban by med fem millioner unge, dynamiske mennesker idag. Pearl River-deltaet med de tre millionbyene Hong Kong, Guangshou og Shenzhen. Verdens hissigste næringslivsregion.

Vi har hørt hvordan kinesiske byutviklere reiser New Towns på rekordtid. Blokk for blokk. Åtte leiligheter per etasje, femtifire etasjer per blokk, åtte blokker per bygningskompleks, åtte slike komplekser per New Town. Totalt 27.648 leiligheter og 140.000 innbyggere over to kvadratkilometre oppført på atten måneder. Eget kjøpesenter, eget sykehus, bussterminal og de fasiliteter som trengs for å dyrke kinesisk fritid.

Vi har hørt postkommunistiske slagord om *full freedom of research in science and technology*. *China next world leader in space*. *And mobile technology*. *And energy*. *And human cloning*. *Work hard today. Get rich tomorrow*.

”I don’t get it, why do you need these state-of-the-art chips you mentioned in the email?” spør den tredje kinesiske agenten.

”Actually,” begynner jeg på samme måte som de tre agentene flere ganger har startet setningene. ”We are making our own little cultural revolution within the water industry. And within marketing. That’s why we need the smallest, cheapest and most advanced memory chips that exist. Magnetic RAM. You know, this new universal memory technology.”

”We know-know. Interesting. Very interesting.”

”This,” sier jeg og drar fram skissen med produktideene. ”This is how we imagine our new line of products. This bottle may look normal, but here at the top, inside the cork, there is a little MRAM chip containing data. 32 megabit. Which equals 4MB. Just enough for a hit single. When the consumer unscrew the cork, we imagine data is transferred wireless to the digital device the consumer is using. A mobile phone. A personal digital assistant. An MP3-player. A handheld game console. Or any other digital device that can download data from radioready chips. Either with bluetooth using 802.15.1 or WLAN based on the 802.11p specs. It depends.”

”Actually, you can do both. We know producers that make such chips with multiple transmission options,” sier den første agenten.

”Excellent,” sier jeg. ”And on this label there is just a normal radio frequency identification tag. We expect that you know everything about this technology?”

”We know. We know.”

”The idea is that the consumers are using their mobile phone with GPS-location tools to search for the right artist. And that the chip in the cork delivers the hit music.”

”The woman on the label is the artist?” spør den andre agenten og peker på flaskeetiketten på skissen.

”Exactly. Or a wannabe-artist. A participant in a TV-show. You see, we’re sponsors of a brand new, groundbreaking television show where all participants get their own flavoured water sold through the shops. Every bottle will contain chips with music from the show. This is the future. Groceries melting together with entertainment, with technology, with marketing.”

”Why use normal bottles?” spør den tredje agenten.

”What do you mean? Each bottle will be dressed in plastic coats with full bottle-size pictures.”

“I see. I see. But don’t you want the bottle shaped as a person’s head?”

“Can you do that?”

“Can do. Can do. Tomorrow we show you a factory that makes head-shaped drinking bottles for Pepsi. Prototypes with Robbie Williams and Mary J. Blige. Very nice. With plastic coats as on your picture.”

“Pepsi Cola...?” spør jeg. “Not Coca-Cola?”

”Won’t they be very expensive?” spør Davidsen.

“Yes,” sier den tredje agenten. ”Will not.”

”Will they or will they not?” spør jeg for å avklare hvorvidt vi har felles forståelse for nektelse og bekreftelse i fremmedspråket.

”Cheap-cheap.”

”Good. What about transportation? Bottles take up a lot of space?”

“No-no. We flat-pack. 1 standard cardboard box of 60 cubic decimetres equals 300 bottles. 1 twenty-foot equivalent unit of 39 cubic metres equals 650 boxes times 300 bottles equals 195.000 bottles. 1 container equals 2 twenty-foot equivalent units equals 390.000 bottles. Price Norway equals 780 dollar equals 0,2 cent per bottle. Not expensive. Cheap-cheap.”

Møtet fortsetter i samme *can do*-stil. MRAM-chipen. Korken. RFID-brikken. Flasken. Flaskefrakken i plast som må reise cargo air for å få oppdaterte smil på etikettene. Til slutt sitter vi igjen med enhetspris for flaskekonseptet på drøye halvannen krone. Frakt til Norge på 1,4 øre per flaske. Et par millioninvesteringer for å tilpasse tappeutstyret til flasker som må blåses opp, nye korker og PC-utstyr som laster opp musikken. Dagens enhetspris for flaske, etikett og transport ligger allerede på åtti øre. Dobling av kostpris er helt overkommelig.

Kinesisk arbeidskraft kan kjøpes ned til snaue tre kroner timen.

Den norske industriarbeideren koster drøye tre kroner minuttet.

Verden er full av slike eksempler.

Dette er ikke et paradoks. Det er fakta.

Det er rikingenes frihet.

Frihet i en liten klode.

Dette er meg noen timer senere. Jeg er uskyldig. Stemmen min har nettopp debutert fra podiet. Vi er på hotellets karaokebar. Jeg har akkurat sunget ut på siste ordet. Det er ingen overraskelse at ordet jeg avslutter med er York.

Jeg setter meg ned hos de fire andre. Som nå har blitt til seks. To vertinner i lange, behagelige, røde kjoler har kommet til. ”You really are from New York,” sier den ene og skåler. Hun smiler, men jeg er ikke dummere at jeg skjønner at hun får proserter av slurken jeg tar. Promiller av promillen.

Den ene agenten glir mot meg i sofaen. Legger armen sin over skulderen min. Jeg har lest et sted at dette er en helt vanlig kameratslig gest i sørøst-Asia. Jeg får stadig flere kryss på listen over ting som liksom må skje på forretningsreise i Østen.

”You want her company?” spør han. “She’s the best-looking here. I have saved her for you since you are Big Boss.”

”No-no, I couldn’t possibly accept that,” sier jeg og munnen min former seg i et smil som understreker det absurde i situasjonen. Rettere sagt; hvordan jeg ville spilt en karakter som smiler når han oppdager det absurde i situasjonen. ”I have girlfriend in Norway. I am engaged, you see.”

”Me too. Girlfriend in Hong Kong. Girlfriend in Shenzhen. Girlfriend in Guangzhou. The privilege of having triple location,” sier han.

”Ehhøhr-he,” sier jeg og føler meg som en guttunge. Jeg vet ikke om det høres ut som latter. Det er en av disse lydene du helst skulle fjernet i ettertid. En av rødkjolene gir meg en ny Carlsberg. Også *thanks* får denne famlende øhr-lyden.

Dette er meg en halvtime senere. Vi har nå forflyttet oss inn i et privat karaokerom. De tre agentene er over i skrålehumør. Jeg må en tur på toalettet. Går ut og lukker døren bak meg. Det er kun bassrytmen igjen av skrålingen. Overforbruket av plysjmateriale på innsiden demper. Slike privatavlukker er først og fremst satt opp for å skåne andre gjester.

Jeg støter på den første agenten i gangen bort til dassen. Det er nå jeg blir en tåpe i dress. Det er nå jeg tar fram kortet preget med de tre tegnene som har ligget i baklommen min og gnaget i rompeskinnet hele kvelden.

”Do you know this place?” spør jeg ham og sjekker en ekstra gang om korridoren er fri for overvåkningskameraer.

”Ahh... that is why. We will go there tomorrow,” sier han og smiler uten at jeg helt har lyst til å forstå hva som er så jævlig oppklarende.

Dette er menneskets mest outrerte fantasi. Jeg vet ikke hvordan det passer med den kvinnelige delen av befolkningen, men jeg kan i alle fall snakke for den andre halvdel. Denne episoden passerer guttas hjerner med jevne mellomrom:

En kropp. En kvinne. En form. En figur med behagelige, bevegelige deler. Hull, tunger, hender, utvekster, fordypninger. Et objekt uten annen vilje enn å utføre nøyaktig de kommandoene du gir. Som aldri stiller spørsmål, som aldri sier nei, som alltid går et steg lenger. Stønn som om du mener det! Aahhhh. Et menneske uten sjel. Uten fortid. Uten framtid. Uten andre oppgaver enn å tilfredsstille dine lyster i dette ene øyeblikket.

En ting er å ha denne fantasien sperret inne i en liten boks. Rått kjøtt som bare ligger der vakumpakket. I en slags ugjennomtrengelig beholder. Virkelig bare i det uvirkelige. Eksisterende kun i tankesettet.

En annen ting er å kommodifisere dagdrømmen. Gjøre diktet til et produkt. En vare. Gripe etter kjøpskraft fra innerlommen og erverve seg dette objektet.

Dette er virkelighet. Dette er meg dagen etter. Jeg er skyldig allerede før jeg gjør noe galt. Før vi kommer til stedet. Før vi ser neonlysene blinke diskret på enden av den ene husveggen. Jeg har aldri sett neon blinke så beskjedent.

”Let me tell you about prostitution in China,” sier den første agenten. Min mann. Min inngang. Mitt adgangstegn. ”Officially it is forbidden. The government has this Strike Hard-campaign on men buying sex. They are sweeping away the blue. But, this doesn’t mean anything. Twenty million girls are selling sex in China. In some areas, one third of Chinese men have probably bought sex last year.”

”Why?” spør jeg. Jeg gjør dette fordi jeg spiller en karakter som er med for å skaffe seg kunnskap om et problemområde uten å selv bli en del av problemet.

”Today, there are forty million forever bachelors in China. One child policy, you know. It is perfectly OK to buy sexual services. Also for men living with wives. Actually,

the first and second wife-thing has long traditions. And also, you have to know this to understand our culture; girls are worth nothing for their families. In the end, they must make their own life, outside their families. And selling sex is easy money, because of the big demand.”

“So the karaoke hostesses yesterday...”

“Of course! But where we are going today is completely different. Let me tell you another thing about Chinese culture: The married woman’s vagina belongs to her husband. It is a property he can use as he wants. And it is exactly the same for the woman selling sex. Her vagina is a property other men can buy and use for their own satisfaction. Therefore, a Chinese prostitute perceive herself as a married woman. She doesn’t feel ashamed when she leases out her vagina. Because it will always be a property a man can use, married or not.”

“Same, same, but different,” sier jeg og aper etter noe Arvingen fortalte.

“But, Chinese prostitutes will never give oral or anal sex. That would be really degrading. The reason is simple; for a married woman neither the mouth nor the bottom belongs to her husband. Same for a prostitute, she will never accept selling these parts of the body.

Still, there is a demand for such services in China. Both Chinese men used to western culture and western businessmen enjoy girls giving head and doing anal. Like yourself,” sier han og skumper borti meg med albuen. ”That is why we have imported Eastern European prostitutes.”

Dette er meg når jeg fjerner meg fra virkeligheten. Når vi entrer inngangspartiet, kommer inn i en opplyst hall med speil i tak og på vegger, går bort til det ene hjørnet av rommet, den mørke inngangen med det tunge, svarte teppet hengende som deksel, forbi de to dørvaktene som stiger til hver sin side som om det var keiseren som kom på visitt.

Dette er meg når følget kliver nedover mørke trapper opplyst av black light, innover smale ganger med fløyelskleddede vegger, gjennom et underjordisk labyrintsystem som jeg er ganske sikker på hvor ender.

Dette er meg når jeg følger etter mine tre forretningsforbindelser, når jeg merker bassen tromme i korridor gulvet, når jeg enser lukten av kåt parfyme, når jeg kjenner hvordan det blir tyngre å puste.

Dette er meg når jeg er på vei nedover.

Velkomstkomiteen, et eksemplar av hva som venter der inne, tar oss imot. Hvitbleket, rettstriglet hår. Heldekkende fiskegarn kun overtrukket av en lilla g-streng. Patter på en pinne. Glinsende, svartmalte lepper med ekstra fyll. Slaviske kinnben. Munnen former et *welcome*, den mumser som om den slikker på noe søtt.

Jeg er nøye på detaljene. En del av meg er fortsatt bare med som observatør.

Hun går til side. Trekker forhenget til side. Slipper diskanten ut. Slipper oss inn. Avslører søsterskapet på innsiden. Det henger kjøtt i alle former, men kun én fasong, rundt påler og fra kroker, på hyller og i avlukker.

Det er dette som kalles å gå inn i butikken.

Vi setter oss ned borte ved hovedscenen. Agentene har reservert stedets beste plasser. Det er pikekos på podiet. I den grad *piker* synes det er *kos* med knyttnever i skrevet.

Jeg kjenner en duft til høyre for meg, merker hår som flagrer borti kinnet mitt, en munn som berører øreflippen min, en stemme som hvisker spørrende hva jeg vil drikke. Jeg snur meg. Hun er toppløs. Hun er eksploderende stor oventil. Det er uaktuelt å velge noe annet enn den dyreste champagnen.

Hun slår seg ned minuttet senere. Har med tre høye glass, flaske i vinkjøler og en tvillingsøster.

Sugar, sier hun.

Vanilla, sier venninnen.

Holden, sier jeg. Texas Holden.

Vi ler.

Vi skåler.

Vi småprater. Jeg trekker pusten dypt og slipper en linje jeg har lest i *The Game*. Jeg vet det er å skyte ballen mot et åpent mål.

”....” sier jeg.

Vi ler.

Vi skåler.

Vi holder rundt stetten med den ene hånden og har den andre fri.

Det er nå jeg stiger ut av rammen for hva som er virkelig. Det er her jeg kliver ut av boksen. Boksen. Jeg ser ikke engang boksen.

Vi ler.

Sugar stryker den frie hånden på innsiden av overarmen min.

Jeg fører den frie hånden min under brystet hennes. Veier det.

Vanilla gnir sin frie hånd opp og ned utenfor baklommen min.

Jeg stikker en av fingrene på min frie hånd ned under trusestrikken hennes.

Det er her vi ikke lenger forholder oss til samfunnets regler for kroppskontakt.

Det er dette du gjør når du beveger deg rundt i en klesbutikk og sier til ekspeditøren at du bare titter litt. Det er dette som kalles å kjenne på varene.

Det er nå Sugar griper hånden min. Holder den fast. Ser meg hardt inn i øynene. Ler. Fører den ned mot kanten av trusen sin. Ned innunder. Inn mot sprekken. Inn i et område som nylig er vannet. Raskt ut. Opp mot ansiktet mitt. Inn i munnen min.

Det er dette du gjør når du går inn i prøverommet, tar av deg benklærne, hiver på deg de nye tekstilene og ser deg i speilet. Det er dette som kalles å prøvesmake.

Vi ler.

”Let’s go to another place, Texas Holden,” hvisker Sugar.

”Let’s take you to a place you thought didn’t exist,” hvisker Vanilla.

Jeg reiser meg. Legger en hånd på baken til Sugar, en hånd på baken til Vanilla.

Det er dette du gjør når du tar meg deg varene til disken. Det er dette som kalles kjøpsbeslutning.

Plutselig er vi helt alene. Plutselig er det bare et rom uten dører, uten vinduer. En seng. To produkter som er mine, bare mine, for skreddersøm.

”So, Texas Holden, would you like to hear the menu?” sier Sugar.

”How much?” spør jeg og tenker at kjøpsprosessen foregår på nøyaktig samme måte i en butikk der varene henger på utstilling uten prislapp.

”Depends on what you want...” hvisker Vanilla.

”I want to see you lick each other,” sier jeg. Uten å kremte. Uten å harke.

”500 yuan.”

“I want both of you to suck me.”

“Another 500 yuan. Each.”

“I want to fuck both of you.”

“Another 500 yuan. Each.”

“In the ass.”

“Another 500 yuan. Each.”

“I want to...”

“Holden. Give us 5000 yuan each and you can do whatever you want with us.”

Jeg fører hånden mot innerlomma på dressjakken. Jeg tar ut rullen med lappene. Mao Zedong ganger hundre. Sugar tar rullen. Vanilla tar jakken og henger på veggen. Det finnes en knagg for alt.

Det er dette du gjør når du trekker kortet gjennom betalingsterminal og taster fire sifre. Det er dette som kalles ingen returrett. Ingen angrevert.

Halv seks. Jeg setter hullkortet i sprekken, trekker ut. Det lyser grønt. Jeg åpner. Det er en av disse hotellromsdørene som åpner uten at låsen gir fra seg annen lyd enn et stumt klikk.

Jeg slenger dressjakken over sengen. Jeg sitter i et rom uten knagger. Løsner det rød fiolette slipset. Tar fjernkontrollen fra nattbordet. Skrur på. Flipper kanaler til jeg kommer til noe jeg kan ha i bakgrunnen.

Jeg ser en horde av skrikende ungjenter. Robbie Williams fra Albert Hall som synger croonermelodier. Jeg stirrer tomt mot skjermen. Klør meg på kinnet, men fører hånda raskt bort når jeg kjenner eimen av kunstig ren kvinne. Duften av stramt kjønn kamouflert i billig parfyme.

Robbie er inne i ekstranummeret. Han tolker Sinatra noen mil bedre enn jeg selv gjorde dagen i forveien. Jeg vrir på håndleddet. To dager i forveien.

Det svir i øynene. Jeg har alltid hatet det pop’ete uttrykket til den tidligere boyband-artisten. Men nå, i dette øyeblikket, på denne hotellsengen, får jeg en klump i halsen. Det er rett og slett for sterkt.

Før nydelig.

Jeg hulker. Fører hendene mot pannen.

Det er dette som kalles å komme hjem fra byturen og oppdage at buksen ikke passer. Ikke i det hele tatt.

Jeg hater meg selv for feilkjøpet. Prøver å fortelle den lille figuren på hotellsengen at det ikke er enkeltkjøpet som er ille. Alle kan leve med et impuls kjøp. Det er gjenkjøpet som former den svake karakteren. Jeg har kun konsumert en uskyldig liten testdose og har på ingen måte tenkt å skrive under på abonnementsavtalen.

Og enda bedre.

Jeg bøyer meg etter dressjakken. Tar ut digitalkameraet fra en av lommene. Skrur på og setter det til visning.

Jeg har det hele på film.

Jeg kan velge å terminere hendelsen fra minnet.

Jeg trykker startknappen. Ser Sugars skrevende midtparti over Holdens slikkende tunge. Husker hvor jeg var i seansen. *Film us with my digicam* hadde jeg sagt til Vanilla. Kameradamen går nærmere. Monitoren er fem komma tre ganger fire centimeter liten, men krystallklar. Jeg ser tungespissen min slikke seg oppover mot Sugars stjerneformede anushull. Jeg husker den intense smaken. Jeg merker hvordan det strammer seg om kjønnet mitt. Halvannen time etter siste utløsning.

Er det derfor jeg filmet? For å kunne leve på denne realiserte drømmefantasiene utover denne ene, korte natten?

Eller er det slik at jeg vet at jeg kan slette episoden fra livet mitt ved å slette hele filen?

Jeg ser hvordan de bittesmå pekefingerne mine krummer seg på filmen, presser seg inn i det lille hullet hennes, tvinger skinnet rundt hullet hennes videre. Jeg hører Sugar skrike om mer. Jeg gjør hullet større. Hvor stor er den mørke flekken? Først ganger førti skjerpiksler? Stor nok. Jeg hører Sugar rope *yes-yes-yes-YES*. Jeg ser tungen til kameradamen komme til syne i billedutsnittet. Tungespissen til Vanilla som grådig veksler mellom hullet til Nika og tungen min.

Jeg merker hvordan det river i underlivet mitt.

Jeg trykker på slett-knappen.

Jeg kan leve med skammen.

Men jeg kan ikke leve med bildene.

Are you sure? spør kameraet som om det var et vesen med bevissthet.

Jeg trykker på knappen som flytter markeringen fra *yes* til *cancel*.

Jeg venter.

Jeg ser rulletekstene etter Robbie-konserten på fjernsynet.

Det høres et pling fra teven. Melding fra hotellets informasjonssystem.

You have 1 new message(s)

står det og jeg trykker meg innover i meldingssystemet med fjernkontrollen og leser:

VI VET NOK

HVORDAN DU LEVER

Jeg tar opp digitalkameraet igjen, flytter markeringen tilbake.

Yes.

Klikker.

Dreper kameraet med av-knappen.

Dreper fjernsynsapparatet.

Hiver fjernkontrollen i veggen.

Lokket faller av. Batteriene spretter ut.

Curacell.

Jeg står og blar gjennom et stativ som bugner av designvesker. Stativet er et av fire som står oppstilt i myldreområdet utenfor butikken. *Fast moving designer goods*. Innenfor vareskogen finnes det sju-åtte kvadratmeter med mer av det samme.

Det er én av et hundretalls tilsvarende sjapper i denne etasjen.

Det er fjerde av elleve slike etasjer. Etasjen under heter '3', etasjen over heter '6'. Tallet fire uttales nesten som 'død' på kantonesisk. Det er ikke spesielt heldig.

Ekspeditøren har sovnet i nuddelboksen. Hun våkner idet jeg bryter lysstrålen til det som definerer 'innenfor' i butikken hennes og det plinger irriterende. Hun kaster seg over regnemaskinen, reiser seg og går mot meg.

"Which do you want, Sir. I give you good price."

"I'm just looking," begynner jeg og prøver å ignorere henne. Jeg må fokusere på arbeidsoppgavene. Hva står til Noras kveldsdrakter?

”Yes-yes,” smiler hun. ”Lookie-lookie.” Hun plukker ned noe røft i helhvitt med den obskure Versace-logoen. Det er milevis fra Noras preferanser. ”What about this one? Very nice.”

”No thanks,” sier jeg. Høflig.

”This very nice. Normal price 600. I give you for 500.”

”500?” sier jeg forskrekket. Det er tre stavelser for mye.

”You say how much.”

”I don’t want that one.”

Hun gir meg kalkulatoren. ”You say how much.”

”No. No.”

Hun legger den digre Casio-saken i hendene mine. ”You show how much.”

Hun skal vekk med et skambud, tenker jeg og taster fem, null.

”Fiffety? Riddiculus price.” Hun river til seg apparatet, nuller ut fire-fem ganger og skriver ’300’.

Jeg feier henne unna. Glemmer alt jeg har lært om folkeskikk. ”I don’t want to buy that one.”

”You say how much.”

”I. DON’T. WANT. TO BUY. THAT ONE.”

”OK-OK. I give you for 200,” sier hun idet jeg går ut av rommet hennes.

Jeg er tre meter bortenfor inngangen hennes.

”OK-OK. You can have it for fiffety,” sier hun og jeg går to meter til før jeg innser at jeg må snu.

Jeg står utenfor Shop E-556. *Fiffety* renmenbi fattigere. Ser ned i posen. Kjenner på vesken. Jeg har venninner som ville betalt *fiffety* hundrelapper for noe slikt i Bygdøy Allé. Jeg innser at det koster fem tusenlapper å kunne si navnet på butikken der varen ble kjøpt uten å ty til hvite løgner. Vesken er antakelig mer solid også, men det er en ulempe så lenge vestens kvinner ser på sine accessoarer som ferskvarer.

Jeg går bort til rekkverket. Holder meg fast til den speilblanke stangen. Titter oppover, deretter nedover alle etasjene i det gigantiske kjøpesenteret med tusenvis av småbutikker som har spesialisert seg på ekte falske vesker, sko, sjal, klokker, drakter, dresser, sportsklær.

Vesker. Sko. Sjal. Klokker. Drakter. Dresser. Sportsklær.

Jeg setter posen på gulvet. Kjenner svimmelheten. Griper rekkverket med begge hender. Lener meg mot den blanke, runde stangoverflaten. Jeg fornemmer lukten av et uvanlig rengjøringsmiddel. Jeg kjenner kvalmen. Det lukter gammel oppkast. Jeg ser ansiktet mitt i speilbildet. Hvite spøkelses kaller kantonesere slike som meg på generelt grunnlag. Den hvite løgneren. Jeg ser helt utdratt ut. Det drypper en dråpe på bommen. Jeg gnikker den vekk med fingeren. Fingeravtrykket mitt sitter igjen på gelenderet. Jeg vil ikke sette spor etter meg. Heldigvis kommer det to gamle damer med et arsenal av pussefiller og dytter meg unna.

Jeg hever hodet. Ser etter en søppelkasse. Bruk og kast. Jeg speider etter utveier. Småløper nedover mezzaninen, tar til høyre, stopper opp. Den neste korridoren er identisk med den jeg kommer fra. Løper videre. Nytt veiskille. Tar til høyre. Finner rulletrappene, men begge går oppover. Jeg stormer opp til sjette etasje. Mer åpent, samtidig lukket. Tekstiler og stoffer i alle farger.

Jeg kaster fra meg posen på gulvet.

”Sir. You dropped something.”

Jeg gidder ikke snu meg. Sliter meg gjennom bord med stoffruller liggende utover som nedslåtte dominobrikker, stativ med stoffer dandert nedover som teglsteinstak, stenger med kleder hengende ned.

Så krasjer jeg. Rett inn i en smilende pike. Femten-seksten år gammel kanskje. Som alle andre ekspeditører i kjøpesenteret.

Hun smiler. ”You want massage, Sir?”

Det rykker i underlivet. “Yes. Please,” sier jeg.

Hun geleider meg mot en heis. Den gjemmer seg bakerst, innerst i lokalet. Hun trykker på knappen. Vi venter sammen. Hun trykker fire-fem ganger på nytt. Heisknappen kan ikke lyse sterkere enn den gjør.

Til slutt er heisen der. Hun trykker på ’11’ og vi beveger oss oppover.

”Follow me,” sier hun idet vi går ut av heisen i ellefte etasje. Vi går slalåm mellom enda flere stoffutsalgshoder. Til slutt stopper vi opp foran en brun dør. Hun låser opp. Innenfor er det tre svære, brune skinnstoler og fire smilende tenåringsgutter.

”Ehrrm, I...,” sier jeg.

”You want foot massage?” spør en av guttene.

”Ahh... yes... of course.”

”Twenty-five yuan for half hour.”

”Yes, please,” sier jeg og setter meg dypt ned i den ene stolen.

Den ene gutten griper den venstre foten min.

Den andre gutten griper den høyre foten min.

Smerten jeg kjenner nå overstiger all annen smerte jeg har følt tidligere.

Men det er verdt det.

Jeg merker hvor godt det er å bli pint.

KAPITTEL 15: BRUDDET

Her har du meg og Nora, nest siste gang.

Vi sitter i hver vår ende av sofaen. Det vil si, hun ligger på sjeselong-siden.

Alessiskålen balanserer på magen. Type Big Love. Design av Miriam Mirri. Hun hiver innpå kinesisk snacks av japansk opprinnelse. Wasabi Peas. Tørkede erter drapert i japansk pepperrot.

”Det er ikke så verst,” sier hun.

”Hva?”

”Snackset du hadde med deg hjem.”

”Nora?”

”Ja.”

”Jeg gjorde noe skikkelig out-of-character i Kina.”

”Hva har du gjort nå?” spør hun og tar en ny ert.

”Jeg vet ikke om ...”

”Hva mener du?”

”Jeg vet ikke hva som gikk av meg. Det føltes helt greit der og da.”

”Thomas. Hva har du gjort?”

”Jeg burde egentlig ikke...”

”Kan du ikke bare si det?”

”Jeg kjøpte...”

”Vet du hva. Jeg er ikke så sikker på om jeg vil høre dette.” Hun reiser seg opp. Setter fra seg bollen. Går bort til hylleseksjonen.

”Jeg kjøpte en Robbie Williams-dvd.”

”Ja?”

”Piratversjon.”

”Og...?”

”Nei. Bare det.”

”Var det det? Var det alt? At du kjøpte Robbie Williams på dvd?”

”Ja.”

”Hva mener du jeg skal si om det?”

”Men er det ikke ille?”

”Jo. Helt grusomt. Latterlig egentlig, når jeg tenker meg om.”

”Ikke sant.”

”Latterlig at du henger deg opp i slike detaljer. At du skal være så opptatt av at alt skal passe med den karakteren du liksom har definert deg som. At du tror dette ødelegger den posisjonen du havner på i en eller annen livsstilsmatrise. Gjorde du noen andre feilkjøp på turen?”

Selvfølgelig gjorde jeg ikke det.

Jeg har tomt minne.

”Hva synes du? Er det et poeng å skille mellom *urban green* og *rural green*?”

”Hvor mange båser står vi igjen med?” spør jeg.

”Skal vi se,” sier Davidsen og teller gjennom ordene som ikke er strøket over på white boardet. ”Everything Boards. Gothic Fantasy. Wired Freaks. Underground.”

”Skulle vi ikke kalle det Rap Attitude?”

”Jo, riktig. For å distansere det fra Everything Boards. Videre Red Poets.”

”Som inkluderer alle de som leser, uansett om det er dikt eller ikke?”

”Nettopp. Olympic Heroes.”

”Ikke egen Football-kategori?”

”Nei.”

”Chic Gold Glam. NuMetal. Sleek Form. Bizzy Brains. Travel Wide. Digital Beauty. Breaking News. Bi Cultural. Og med både Rural Green og Urban Green blir det altså seksten. Det var det vi skulle ha.”

”Hvordan skulle skillet mellom rural og urban green være?”

”Nei, det sier seg vel selv,” sier jeg og legger hendene bak hodet. ”De rurale er typisk opptatt av natur og friluftsliv og er vel mer ekte grønne. Mens de urbane tenker miljøsak på en trendy måte. Går i moteklær, men er bevisste på at klærne de kjøper har en etisk eller en økologisk dimensjon. Resirkulerer intenst og vil være de første som kaster seg på hybride biler. Gitt at de har kult design, selvfølgelig.”

”Så det blir mose versus miljøvennlig asfalt på en måte?”

”Nettopp.”

”Fordelte folkene i prøvecastingene seg jevnt på disse subkulturene?”

”Jeg tror det var en overvekt innen kategoriene Digital Beauty, altså pen, kjekk ungdom uten tydelig uttrykt profil annet enn at de har de riktige merkeklærene og sminket etter boka. Dessuten en del Chic Gold Glam -folk, fordi Dorthe Skappel-moten fremdeles er sterk. Og Breaking News, fordi alle fortsatt vil jobbe i media. Men vi kan sikkert kjøre noen av de som bare er vakre og ikke har noe særlig personlighet inn i båsene Bizzy Brains, NuMetal og Urban Green. Disse var underrepresentert. Og Red Poets da, som ingen falt inn i.”

Vi har hatt debriefing med castingbyrået. De har hatt et hundretalls ungdommer innom en tenkt casting. Det ble lansert som sesongens store begivenhet med masser av hemmelighetskremmerier rundt seg. Som det strengt tatt skal være. Det er hjelpemiddelet vårt til å finne fram til den passende livsstilsmatrisen.

Jeg snakker nå om det viktige, grunnleggende valget. Valget av personlighet.

Det er ikke lenger snakk om at personlighet er noe man har.

Personlighet er noe man identifiserer.

Det gjelder bare å sørge for at det finnes klare, unike elementer som passer inn i pakka. Litt musikk. Litt klær. Pluss tilbehør. En og annen politisk mening. Kall det gjerne subkulturens store idé. Gjerne uttrykt som avstanden til det etablerte. Noen rollemodeller. Referanseartister med x-faktor. De eventyrene som gjelder. Innerst inne er vi alle eventyrformidlere.

Den store ideen om mangfoldet er en vits. Friheten til å velge.

Man kan ikke blande fra subgruppene før man er voksen. Det er det elegante ved å jobbe mot ungdomssegmentene. De har ikke noe valg. Går du for boards-kulturen, har du ikke noe valg. Det nytter ikke å digge artister med svart leppestift. Disse vil ha en eksklusiv bruksavtale med gotherne.

Det er slik det fungerer.

Jeg jager Davidsen ut av møterommet.

Det nærmer seg nå.

Jeg kjenner det banke litt ekstra.

Jeg setter meg ned.

Og hva med deg?

Hva med meg?

Er jeg voksen nok til å velge?

Finnes det en subkultur for meg?

Jeg prøver å glemme det utenomfaglige fra Kina-turen. Og blir sikrere for hver dag. Jeg er tydelig på hvem jeg ikke vil være. Som gjør meg tydeligere på hvem jeg skal være. Det er bare å velge. Personligheten for den neste fasen av livet.

Jeg ser en rose. Et kjede av noe glitrende. Et brennende lys. En ekstra god saus. To stoler. Glimtet i øyet. Og den rette setningen.

Romantikeren.

Romantic Gent.

Den trofaste. Gentleman mot alle, men trofast mot én spesiell. Det er nødvendig for at romantikken skal virke for den ene.

Romantikeren.

Det er innskuddet i merkevaren min. Det er grunnstoffet jeg er laget av.

Jeg merker at jeg blir rolig.

Det er en tanke å være lojal mot.

Jeg tar fram mobilen. Ringer henne. Vil fortelle at jeg har en overraskelse. Men jeg møter bare svareren hennes. Så husker jeg at hun har en viktig sak denne ettermiddagen. Det passer perfekt. Det gjør at jeg kan raske meg hjem. Klargjøre alle ingrediensene som hører til et romantisk kveldsmåltid for to med felles framtid.

Jeg låser opp ytterdøren. Den går ikke helt opp, møter motstand på innsiden. Jeg dytter til og oppdager koffertene.

”Nora...?” roper jeg. I stua står det enda en koffert. Jeg går mot soverommet. Tause Nora tømmer sin del av klesskapet. To åpne bagger på senga.

”Hva skjer?” spør jeg.

Hun tar en ny stabel fra skapet.

”Kan du ikke forklare hva som skjer?”

Hun legger stabelen i den ene baggen. Ser fortsatt ikke på meg. ”Jeg skulle egentlig skrive det på en lapp, men siden du kom hjem før tiden: Jeg flytter fra deg.”

”Hva?”

”Det er slutt. For alltid.”

”Mellom oss?”

”Mellom oss?” hermer hun. ”Selvfølgelig *mellom oss*.”

”Men. Hvorfor?”

”Hvorfor?” hermer hun på nytt. ”Hvorfor? Skjønner du ikke hvorfor? Jeg skal fortelle deg hvorfor. FORDI JEG IKKE KAN LEVE MED EN HOREKUNDE!”

Hun skriker inn i skapet. Jeg ser på henne. Jeg sier ingenting.

”Fy faen så teit du er. Ikke bare skal du kjøpe sex på forretningstur. Fy faen så helvetes gutteklubbklisjé. Men du filmer det også! Hvorfor i helvete skal du filme det? Skal du ha noe å vise gutta? Et eller annet jævla bevis på hvor tøff du er? Skryte av det og så slette filen?”

Jeg gikk gjennom sekundene der jeg trykket på slettetasten. Hvordan jeg bladde i kameraet for å være sikker på at alt var borte.

”Jeg skjønner virkelig ikke...”

”Nei. Du skjønner ikke noe du. Da skal jeg fortelle deg det. Slik at du vet hvordan du må gjøre det neste gang. Husker du de bildene jeg spurte etter forleden? Bildene jeg hadde tatt fra den middagen og som vi trodde aldri skulle printes ut? Som vi slettet før du fikk med deg kameraet til Kina? Vel. Plutselig trengte jeg disse bildene, og da ringte jeg til Bernard, fordi jeg vet at han har greie på slike ting. Så fortalte Bernard at det var mulig å finne fram slettede bilder, så lenge de ikke var overskrevet. Og det var de jo ikke, for du

tok ikke så utrolig mange bilder i Kina. Bare et titalls fra dagligvarehyllene slik du pleier. Så fikk jeg Bernard til å gjenvinne gamle filer og brenne en cd. Men der lå det ikke bare fotoer, nei, der lå det faen meg også pornofilmer, og jeg tenkte hva i all verden er det som går av Bernard, før jeg altså så hvem sine fingre som drev og vrent ut rævva på en eller annen polsk bimbo. Fy faen, Thomas.”

”Jeg er...”

”Fy faen så glad jeg er for at jeg fant dette. Vet du hvorfor, Thomas. Vet du egentlig hvorfor? Tenk om jeg hadde giftet deg med deg. Tenk om jeg trodde jeg hadde funnet mannen jeg ville dele resten av livet mitt med. Og så hadde jeg ikke funnet meg noen mann. Bare en helvetes forpult horekunde.”

”Jeg...”

”DU ER FAEN MEG IKKE MYE MANN.”

Hun zipper igjen baggene.

Går mot utgangsdøren.

Borte. For alltid.

Så mye for romantikken.

KAPITTEL 16: STREKTEGNINGEN

Det var ikke viktig at hun gikk.

Det er ikke viktig at hun går.

Med en gang hun går ut av døren, nekter jeg å innrømme at det finnes noen annen utgang på felleskapet vårt enn at hun kommer til å vende tilbake. Og tilgir. At hun følger meg på ideen om at sletteknappen har visket ut overtrampet en gang for alle.

Jeg har vært en tåpe.

Jeg har all skyld. Unnskyld.

Hun tilgir.

Jeg ser ingen annen slutt på denne episoden.

Det vil aldri gjenta seg.

Jeg skal endre adferd. Forbedre meg.

Olden. Nå ny og bedre.

Jeg går og setter meg i dusjen igjen. Stiller vannet kaldere enn det jeg vet er behagelig. Jeg vil tømme hodet. La det flomme ut av beholderen. Men det finnes ikke lenger noen ting der oppe. Det blir kaldere nedover nakken, ryggen kjøles ned og blir stiv. Jeg kjenner et støkk og farer opp.

Det er nå jeg innser at hun ikke kommer tilbake.

Det er her jeg innser at all verdens viljekraft ikke kan endre noe.

Hun har bestemt seg. Valgt meg bort.

Det eneste faste innslaget i livet mitt er borte.

I kjærlighet må man være to om valget.

Dette kommer jeg ikke til å forstå.

Dette kommer jeg ikke til å godta.

Jeg legger meg og merker hvor mye jeg vil at ansiktet hennes skal være der ved siden av meg, ligge der slik jeg er vant til.

Du kommer ikke til å slippe henne. Du kommer ikke til å godta at det skal være så enkelt. Du kommer til å prøve alt. Ringe henne. Sende tekstmeldinger. Epost. Sende henne et postkort. Et langt brev. Kontakte vennene hennes. Sende henne små dvd-skiver med angrende tilståelser. Ringe på der hun bor midlertidig. Dra hjem til foreldrene hennes. Sette inn en annonse i avisen.

Du kommer til å prøve alle tilgjengelige kommunikasjonskanaler.

Bare fordi du kan.

Bare fordi du må.

Bare fordi du mener at det har blitt gjort en feil.

Du kommer ikke til å møte noen returkanaler.

Det er dette som kalles *no feedback. One-way communication. Message bouncing.*

Det er først når du mister noe at du begynner å lete etter det.

Det finnes ikke noe godt norsk ord som skiller mellom å være borte for øyeblikket og borte for alltid. Hadde det vært det, ville jeg visst hva jeg har å forholde meg til.

Du tror det som er borte vil komme tilbake.

Derfor kommer du til å lete overalt.

Du gir deg ikke.
Jeg gir meg ikke.
Det er slik vi er. Du og jeg.
Vi gir oss ikke.
Vi gir ikke slipp på noe.

”Adjø lojalitet, Thomas. Det er det vi har sagt hele tiden,” sier Stai.

Det er fire dager siden Nora gikk. Første lørdagskveld. Det er nå skjemaet forteller at hovedpersonen skal sitte på høy barkrakk sammen sin beste venn. Drinken. Sine beste venner. Drinken og bartenderen. Stai forkludrer bildet. En mann skal ikke ha noen å snakke ut med.

”Jeg vil bare at hun skal komme tilbake,” sier jeg.

”Selvfølgelig,” sier Stai. ”Men du bør svømme rundt, nå som du har sjansen.”

Jeg ser på ham og merker hvor vanvittig lei jeg er av disse klisjeene fra sjøens rike. ”Det kommer ikke til å hjelpe,” svarer jeg.

”Hun må merke at du er attraktiv. Som mann.”

Jeg tar en sipp av whiskeyen.

”Hvorfor gikk hun?” spør Stai.

”Hun måtte tenke, sa hun. Være helt sikker før hun bestemte seg.”

”Det er så jævlig tradisjonelt. Hvis det er på den måten hun vil ha det, så må du også tenke tradisjonelt. Tenk Kotler. Tenk på den tradisjonelle kjøpsprosessen.”

Vi kan slike ting på rams selv om vi mener å tro på det motsatte.

Awareness -> Knowledge -> Liking -> Preference -> Conviction ->

Purchase.

Han snakker om hvor Nora befinner seg i relasjonen sin til meg. Han gir meg hele forhistorien om Nora og meg. Forteller meg når og hvordan hun ble gjort oppmerksom på meg. Vorspielet for et år siden. Jeg hadde skilt meg ut mot veggen av advokatvennene hennes. Snakker om at Nora kontaktet våre felles bekjente for å høre mer om merkevaren Thomas Olden. Likte meg mer og mer etter hvert som vi var ute på middager, hadde følge til selskaper, dro på helgeferie sammen. Vurderte meg opp mot tidligere forhold og

samtidige beilere. Opparbeidet seg preferanse. Delte hjem og var overbevist da jeg fridde knestående på gulvet av restauranten Supper Club i Roma.

Stai tegner og forteller. Dreier på sannheten som det passer seg slik vi alltid gjør når kartet ikke helt stemmer med terrenget.

”Hun må bare være et hundre prosent sikker før hun kjøper, Thomas. Det koster for mye å bytte. Tror du ikke hun er klar over det? Hun jobber tross alt sammen med et koppel av skilsmisseadvokater.”

Det er nå jeg ser hvordan bildet av Stai går over fra å være en fotorealistisk framstilling til å bli mer og mer tegnet. Han sitter bøyd over halvliteren sin ved siden av meg og ender opp som en karikert strektegning.

”Du har rett,” sier jeg og tar siste den centiliteren i én slurk. ”Adjø lojalitet.”

Jeg slenger hundreogfemti på disken.

Det er nå jeg gir slipp på alle faste holdepunkter i livet.

Det er her jeg starter. Kutter alle bånd til dem jeg en gang kalte venner.

Hver dag velge nytt.

Nye varer.

Nye løsninger.

Nye bekjenskaper.

Nye chat-partnere.

Nye måltider.

Nye steder.

Nye rutiner.

Nye livsstilsmagasiner.

Nye søkemotorer.

Nye teveprogrammer.

Nye biler.

Nye hobbyer.

Nye arbeidsprosesser.

Nye møbler.

Nye kroppsbevegelser.

Nye nyheter.

Til slutt har jeg bare én ting å holde fast ved. Ett fast spørsmål som dukker opp.

Hvorfor gikk hun?

Det er eneste måten jeg vil klare å forholde meg til situasjonen. Unngå å binde seg. Jeg tegner en plansje. Meg selv i midten. Tynn som en strek. Bokser og kryss, flere strekfigurer og andre kruseduller rundt denne. Jeg lager rette linjer fra midtpunktet til alle de andre objektene for å markere avhengighetsforhold. Legger til pilspisser på linjene og det slår meg at det er linjene med piler i begge ender som er problemet.

Det er slik jeg fjerner meg fra det. Det er mulig det kalles et forsvar, men denne abstraksjonen er det eneste jeg behersker. Slike diagrammer er det eneste jeg er virkelig god til.

Jeg ser på strektypen i midten. Jeg kan forholde meg til ham som dette.

DEL II – NOEN UKER SENERE

KAPITTEL 17: DET SISTE VALGET

”Ta meg bort,” sier jeg.

Hoster. Hiver etter pusten.

Jeg kjenner pilen som pirker bak adamseplet. Intenst. Et punkt jeg aldri kan nå. Mister jeg pusten? Kveles jeg?

Før meg vekk herfra før jeg forsvinner. Før godt.

Hodet er et blylodd mellom hendene. Kroppen hviler ut på en hylle. Innerst i hjørnet i et eller annet opplyst lokale. Jeg ser ned på flaskene. Turtle wax... . mmm. nnn. Drivgods som flyter rundt på gulvflisene.

Jeg hører stemmer. Borte ved disken. Der det piper.

Skjedd med ham?

Ikke godt å si.

Full eller?

Som en dupp.

Virker helt borte.

”Ta meg bort,” sier jeg på nytt.

Noen dunker meg med en butt hammer i brystet. Nå stanser pumpen. Så dør jeg. Ribbeina sitter stramt som en redningsvest, jeg føler ingen trygghet. Kaver alene. I mørket. På dypt, åpent hav. Ingenting å klamre seg til. Ingen skjær i sikte. Nå drukner jeg. Skal jeg gi opp nå?

Jeg prøver å stanse rykningene i henda ved å presse dem inn i hodebarken. Et par sko nærmer seg.

”Ha deg bort,” sier jeg inne fra dotten av et hode.

”Bare slapp av nå,” hører jeg kroppen foran meg si. Ingen hvit frakk. Bare en vanlig konsument i knallgul boblejakke.

”Kan noen ringe etter hjelp?” roper jeg utover i døgnbutikken. Boblejakken trekker seg tilbake til køen.

La ham være.

Skulle komme en bil.

Fått noe å drikke?

Ville bare ha vann.

Vann. Jeg husker noe. Jeg husker gispet.

Bråvåkningen. Jeg husker jeg måtte kaste meg halvveis opp i sengen. Jeg husker den drepende kløen ved et lite punkt i halsen. Det sperret for åndedretten. Jeg husker soverommet. Skjortene strødd utover gulvet. Sokker og t-skjorter nederst på dyna. Jakka slengt over en pinnestol.

Jeg sparker til flaskene. De dreier rundt som tannhjul. Jeg holder fast lårene. Flytter henda opp foran munnen. Har sett det på film. Prøver å puste rolig, men alle musklene føles lamme som etter en innspurt.

Jeg husker jeg virret rundt i leiligheten. Stormet inn på badet, ut av badet, inn på badet igjen. Jeg husker jeg måtte legge meg ned, holde meg fast i steinflisene. Jeg husker de iskalde flisene bore seg inn i kinnbeinet. Jeg reiste meg opp, så et ansikt i speilet, det løste seg opp i den grå mosaikken på veggen bak meg.

Jeg kroker meg sammen, folder henda rundt skinnleggene og drar beina opp. Føttene trekkes oppover. Den økte vekten gjør at hyllen knekker under meg.

”Ærlig talt,” sier stedets uniformerte, kommer bort til meg og griper tak i skulderen min. Jeg vifter ham bort.

Ærlig talt, tenker jeg. Jeg ser meg selv forlate tevestudioet noen dager tidligere. Taklysene tennes. Ærlig talt, er det virkelig så enkelt?

Den rødgrå uniformen prøver igjen med kroppskontakt. Jeg dytter hardere denne gangen. Han går bort til sin side av disken igjen, ristende på hodet.

Jeg sitter med hodet nedsenket i skuldrene, ser utover lokalet, så langt jeg klarer med bøyd hode. To jenter er på vei mot veggen av kjøleskap. Jeg ser de tre monitorene fargesprake innenfor glassdøra. Kjenner igjen bildene som looper. Starocracy-yndlingene som jubler, gråter, hopper og lider i korte snutter. En av de to jentene peker mot den ene skjermen, skyver opp døra. Jeg hører hitlåten fra forrige fredag. Jenta gir skjermen et slengkyss før hun griper en av flaskene, Digital Beauty-fyren. En av flaskene våre. Fem kroner netto til Yttergård-konsernet. Jeg føler meg like tilfreds som sparegrisen som får dyttet kronestykker ned i sprekken. Jente nummer to griper to flasker, Gothic Fantasy-jenta og NuMetal-typen. Hun måler ansiktene mot hverandre. Velger til slutt begge.

Det er egentlig dette du skal ånde for.

Det er egentlig dette som skal gi livet ditt mening.

Det er nå du skal kjenne på framskrittet. Vite at verden går framover i riktig retning og at du har vært med å dytte den. At alle disse produktforbedringene og konvergerte underholdningsvarene er den eneste meningsfulle fortsettelsen av historisk markedsutvikling. Det er følelsen at du har vært med på dette som skal returnere den gode livsenergien.

Jeg føler bare et panisk sug.

Jeg kjenner magen gjøre en omdreining.

De to jentene går mot disken. Stiller seg i kø. Klargjør mobilene. Den første jenta er framme. Legger mobilen inntil avleseren. Det piper syntetisk gjennom lokalet. Yttegård-konsernet får femmeren rett inn på konto. Jenta skyver hodetelefonen på plass. Spretter korken. Forlater servicestasjonen nynnende på noen strofer jeg ikke har greid å slette fra korttidsminnet. Jente nummer to henger seg på henne. Det neste kvarteret bor de i en verden skapt av flaskevannstappere, teveprodusenter, musikkspidere,

mobilkommunikatører, dagligvarekjedeiere og bekvemmelighetsbutikkstyrere i skjønn forening.

Det er egentlig nå du skal føle at verden fungerer slik dere har laget den.

Det er egentlig nå du er vitne til framskrittet.

Jeg kjenner bare stikket i halsen. Sterkere. Halsen føles tilstoppet. Hodet er murt igjen. Jeg merker alle symptomene som har dukket opp den siste uken. Det skulle ha vært annerledes. Jeg har økt frekvensen på trening den siste tiden. Mer spinning. Hardere løping og tyngre vekter. Jeg skulle ha blitt sterkere, men armene kjennes livløse. Jeg er for svak, tenker jeg. Det er en innrømmelse jeg ikke har tenkt før. Det svir i øynene. Hvorfor valgte hun meg bort?

Jeg husker at jeg måtte ha vann. Jeg sprintet mellom kranene i leiligheten. Husker glasskåret i vasken. Kuttet i fingeren. Skummende lyserødt. Tåler ikke blod. Tykkere enn vann. Familien som jeg valgte bort. Mor. Far. Søster. Bror. Alle borte i lojalitetsbruddet. Hvem forholder jeg meg til? Jeg husker blodet som aldri tok slutt. Den blødende fingeren som malte bokstaver i speilet. N. O. R. A. Streket vannrett midt på N'en.

Jeg husker at jeg løp nedover gata. Trafikklysene som forsøkte å brenne seg gjennom den tåkete natten. Jeg husker at jeg ble reddet av det store, gule skjellet. Skyvedørene som gled lydløst opp. Innenfor ventet en lydkulisse av tyggegummipop. Jeg husker at jeg så skogen av kjøleskap.

Måtte ha vann.

Bare måtte ha vann.

Men ikke bare bare vann.

Jeg husker at jeg stod foran dørene. Det virket som et flomlys ble tent bak flaskerekkene. Det brant i væsker i alle farger. Det danset i alle mulige fasonger.

En vegg.

En vegg av valg.

Det er egentlig nøyaktig slik du har bestemt at det skal være.

Fem brede skap, side ved side. Plastglass fra gulv til over hodehøyde. Hyller av glinsende netting. Flasker innover så dypt det er mulig å skimte. En gigantisk kube av fluidum, maksimalt med drikke for å dytte tørstebehovet til toppen av selvrealiseringspyramiden.

Jeg husker at hodet blokkerte seg. Gripehånden frøs til. Jeg husker at jeg så tilbake på meg selv der jeg stod over vaskeservanten. Vannet som fosset ut fra hullet i kranen. Alt var feil. For kaldt. For varmt. Vannet manglet smak. Jeg måtte ut. Og her var jeg. Morgendagens forbruker. Jeg måtte redde meg i land med framtidens teknologi.

En himmel full av flasker.

Et uendelig rom av bredde ganger høyde ganger dybde med alle verdens alternativer.

Alle ble med ett for mange.

”Ta meg bort,” hvisker jeg. Ta meg hjem, tenker jeg.

Jeg husker at hun hadde stått fram i skyggen av servicestasjonen. You wanna make looove? hadde hun spurt og vrikket på en fyldig rompe i tettsittende jeans. Så beleilig. Så tilgjengelig. Så bekvemmelig.

Convenience is the new Love.

Jeg husker at jeg hadde dyttet henne unna. Nå er det på tide å slutte med dette.

Det piper i mobilen.

VI VET NOK

HVA DU EGENTLIG VIL

Jeg sletter. På rutinen. Blir de aldri lei? Hvem er det som koddet med meg?

Jeg løfter hodet igjen. Ta deg sammen, Thomas. Ta deg sammen, Thomas. Ta deg sammen, Thomas.

Skyvedørene glir opp igjen. Tre av nattens løver stormer inn. Alle tre blir dratt inn av en usynlig tråd som henger foran mobilen.

”... GPS-en sier fem meter unna.”

”... gir meg, disse greiene er helt konge.”

”... hvilken er du keen på?”

To av dem går til flaskeskapet. Til mine hyller. En av dem går bort til bladhyllene en meter unna meg. Vi har blikkontakt.

”Har jeg ikke sett deg TV?”

Ærlig talt, tenker jeg, jeg var fem minutter på et debattprogram. Det er ingen som husker så godt. ”Nja,” mumler jeg. Ser en annen vei.

”Jo faen. Du var på det derre debattprogrammet på TV2. *Ærlig talt*.” Han snur seg og roper til kompisene. ”Hey. Her er fyren bak Starocracy-vannet!”

De tre står foran meg med hver sin flaske. Overøser meg med godord. Jeg prøver å lage et smil. Ha dere bort, drittunger. Den ene sier noe om hvor mye han hater Cola, Fanta og de greiene. Den andre sier ”keep up the good work”. Den tredje fikler med mobilen og stikker bort til disken. De er vekk.

Jeg ser ned. Skjelver. Det kommer to i hvitt bort til meg. De stanser rett foran meg. Jeg ser opp.

”Er du dårlig?”

”Nei.”

”Har du vondt noe sted?”

”Nei.”

”Er det ikke på grunn av deg vi er tilkalt?”

”Nei. Falsk alarm.”

De snur seg og går bort til mannen bak disken. Løvene er på vei ut. Hodetelefoner på plass. Lave stemmer. En av de hvite frakkene kommer tilbake.

”Er du helt sikker på at du ikke trenger hjelp?”

”Ja. Ikke.”

Jeg tar fram telefonen min. Slår åtte sifre jeg alltid vil huske. Selv om nummeret ikke er lagret i adresseboken lenger. Det ringer flere ganger.

”Hallo...?”

”Hei. Det er Thomas.”

”Jøss. Det var lenge siden. Vet du egentlig hva klokka er...? Har det skjedd noe?”

”Kan du komme å hente meg, Pappa...”

KAPITTEL 18: HJEMMET

”Ta en kjøttkake til,” sier hun. Hun virker gråere enn jeg husker henne.

Jeg er ikke sulten. Jeg føler meg ikke uthvilt. Jeg har ligget flere timer under tykke dyner på sofaen på det gamle rommet mitt og sett i veggen.

”En potet, da? De er nykokte,” fortsetter hun.

”Vil han ikke, så vil han ikke,” sier pappa.

”Du kan sove her i helgen. Så er du sikkert grei igjen til mandagen. Har du ringt og sagt at du ikke kommer på jobb i morgen heller?”

”La nå gutten være,” sier pappa. Jeg husker kjøkkenbordet større enn dette.

”Vi var jo så stolt av deg da du var på *Ærlig talt*,” sier hun plutselig. ”Hvorfor fortalte du ikke at du skulle være med? Da kunne jeg tipset alle på avdelingen. Det var flere som hadde sett deg. Sånne ting kan du vel ringe og snakke med din gamle mor om, Thomas.”

Lukten av fløtesaus gjør meg kvalm.

”Du er jo så flink til å snakke for deg. Det sa alle som så det. Vi diskuterte det i lunsjen. Barna drikker alt for mye brus for tiden. Før drakk vi melk til skolematen, men nå har visst forskerne funnet ut at det heller ikke er så sunt. Da er det veldig lurt det dere selger. Vann med litt smak.”

Hun går ut og tar en flaske fra kjøleskapet.

”Se. Vi kjøper det, vi også. Faren din som aldri ville drikke vann før,” sier hun og viser meg Urban Green-jenta.

”Gi deg,” sier pappa.

”Jo-jo. Det ville du ikke. Du har alltid sagt at vann ikke smaker noe.”

”Jeg drakk øl,” sier pappa og tar en slurk.

”Iallefall fikk han beskjed om å kutte ned på pilsen. Da er dette vannet deres mye bedre enn Cola,” sier hun og skjenker vann i det tomme glasset mitt. Det havner lenger inn på bordet enn der jeg satte det fra meg.

”Du sier så mye fornuftig. Vi tok det opp på video. Fikk med alt sammen, fordi de annonserte at du skulle være med når de var inne fra *Ærlig talt*-studioet før reklamen,” sier hun og ser stolt ut. ”Jeg syntes du så godt ut på teve, Thomas. Var det bare sminken det da? Spiser du egentlig nok? Du jobber vel ikke for mye? Du kunne vel stukket innom oss i ny og ne. Vi bor i Oslo vi også.”

”Sofie,” sier pappa. ”Han er voksen nå.”

”Han har en voksen søster også. Hun er her annenhver helg, selv om hun bor på Lørenskog.”

”Hun har barn,” sier pappa. ”Hun gjør det først og fremst fordi vi skal se barnebarna våre, Sofie.”

”Er det lenge siden du var hos Anette, Thomas? Kan du ikke ta deg en tur? Du har tre nevøer som du sikkert ikke har sett på lenge.”

”Må legge meg nedpå...,” sier jeg og forlater bordet.

”Ta noe mer vann da iallefall,” hører jeg mamma si bak meg, men jeg har allerede lagt meg nedpå igjen på sofaen på gamlerommet. Jeg ser meg rundt. De har ikke helt bestemt seg for om de skal kaste meg ut for godt. Sengen er byttet ut med en sovesofa. Skrivebordet er ryddet og en pc årsmoell 2000 troner midt på bordflaten. Ved siden står den gamle fjortentommeren min. Det har sneket seg inn flere krimbokserier i hyllene mine og klesskapet mitt blir brukt til diverse ting uten fast plass. Veggene er nesten tomme, men det har de alltid vært.

Jeg føler meg tom.

Det er ingen ting igjen.

Pregløst. Som dødt, stille vann.

Jeg ligger i halvmørket. Tankene virrer rundt i tomheten.

Jeg har det ikke i meg, tenker jeg. Jeg har det rett og slett ikke i meg.

Jeg greier ikke å drive det lenger. Lengre.

Jeg ser et eneste bilde av meg selv på veggen. Eksamensfeiring. Jeg ser smilet, hvite tenner, munnvikene som peker oppover. Det er som å stirre inn i gledesrusen til en fremmed.

Jeg ligger på siden. Jeg vet jeg ser bildet, men befinner meg et annet sted. Ta deg sammen, sier en stemme. Ta deg sammen, Thomas. Knytt nevene og reis deg. Jeg bøyer fingrene på venstre hånd, legger dem ned i håndflaten, strammer til, men føler bare et ørlite trykk. Ta deg sammen, tenker jeg og ser på knyttneven. Den er blek uten å ha den overdrevne hvitfargen en knyttet neve ville hatt.

Jeg griper fjernkontrollen, skrur på apparatet for å få tiden til å gå, flytter meg nedover i kanalene. De diskuterer noe på TV2, klokka er nitten tretti og *Ærlig Talt*. Jeg merker at kroppen sperrer seg. Det suger i magen. Knyter seg i brystet.

Ett trinn bakover.

Jeg ser programlederen tittle over juksearkene. Noen roper ”tjue sekunder til sending” og jeg har mest lyst til å løpe ut.

Han ser inn i et kamera. Jeg ser teksten fare hvitt-på-sort over lesemaskinen utenpå katedralinsen.

”I går vedtok Stortinget å forby brusautomatene fra norske skoler. Men de rødgrønne i regjeringen vil gå enda lenger: De ønsker å innføre attenårsgrense på kjøp av brus fra kiosker, butikker og alle andre utsalgssteder nær skoler i skoletiden. Så i dag spør vi: Er ikke norske barn og ungdommer ansvarlige nok til å bestemme selv hva man ønsker å drikke og når?”

Fire hoder sitter i svingbare lenestoler på den andre siden av studioet. Avstanden er kortere enn den virker på teve. Det er de rødgrønne og deres sannhetsvitner. Nedenfor meg sitter opposisjonene i nyanser av blått.

Jeg hører ikke etter.

Jeg vet hva som sies likevel.

Alle som glaner vet nøyaktig hva som menes av hvem.

Du kommer til å høre Fremskrittspartiet snakke om overformynderi. I verdens rikeste land.

Du kommer til å høre Kristelig Folkeparti snakke om å beskytte de svakeste og samtidig gi folk valgfrihet.

Du kommer til å høre Sosialistisk Venstreparti snakke om å redusere det kommersielle presset og skjerme de unge mot storkapitalismen.

Du kommer til å høre Senterpartiet være opptatt av en sunnere livsstil basert på norskproduserte, kortkjørte næringsmidler.

Men du behøver ikke å høre etter.

Du trenger bare å lytte til ekkoet av PR-rådgiveren som aldri dør ut på innsiden av hodet ditt. Du sitter i annen rekke. Kroppen er et steinmonument støpt fast til benkeraden. Du prøver å få kontakt med de indre organene ved å puste dypere, tyngere, men kvalmen gjør at du kun resirkulerer toppluft.

”Du har tretti sekunder, Olden, tretti sekunder på første innlegget. Du skal ikke svare på spørsmålet fra programlederen. Du skal ikke tå opp tråden fra andre debattanter. Du skal holde deg til temaet og levere enlinjeren vi har drillert inn.”

Du ser ikke inn i kameraene. Ikke fordi teveprodusenten har sagt at det gjør seg dårlig på teve. Men fordi du ikke tør å tenke på hvor mange kunder som sitter på den andre siden av overføringsteknologien.

Du ser bare munnen som holder det gående.

Jeg ser bare munnen som holder det gående.

Det virker som en evighet.

”Så får du ti sekunder replikk. Kanskje femten. Ta ordet enda en gang og du får femten nye sekunder. Fem hundre tusen seere, Olden. En halv million potensielle kunder. Ett minutt gratis reklametid. Det er et helt årsverk, Olden.”

Jeg glatter ut buksene. Ser ned på kartotekkortet med stikkordene. Skrifttypen er to punkt for liten.

Jeg stirrer på munnen som taler.

Et punkt bak adamseplet mitt kjemper mot den første formuleringen som står på det stive kortet. Ordene danner en grøt, men heldigvis har ikke programlederen hoppet over til næringslivets utsendte ennå.

”For all del, ikke la seeren merke at det er innøvd. Ikke bruk lapper. Ikke hør ut som du leser fra manus. Vær ledig. La dem tro at enlinjeren kommer spontant. Og ikke tro at du kan få fram alt du har på hjertet. Konsentrer deg om den ene setningen; den som er aller viktigst for saken din.”

Rett på lufta. Den store viseren i rommet har beveget seg tolv knepp. Vi er fortsatt bare på innledningen. Hovedaktørene er ennå ikke ferdig med å definere banehalvdelen.

”Dette må du tenke på: De som ser på er ikke passive selv om de sitter henslengt i sofaen og knasker potetgull. Jeg lover deg: Aldri er man mer samfunnsengasjert enn når man ser på et førti minutters debattprogram. Det stormer i hodet, man løser verdensproblemer og selv den slappeste, mest apatiske sofapoteten former grandiose argumenter i sin egen lille hjerne. Noen skriver til og med en sms.”

Jeg tenker på fattern som alltid blir illsint på liberalistiske utspill.

Jeg tenker på alle gangene han reiste seg halvveis opp fra Ekornes-stresslessen.

Jeg er glad jeg ikke tipset dem.

”Du skal uttrykke meningen til en gruppe av seere. Du er snakkeredskapet deres. Og du må ikke skuffe tilhengerne. Du må få dem til å tro på budskapet slik du selv tror det.”

Jeg snur lappen. Gjentar ordene. Det stokker seg.
Det er for mange som hører på.
Det er for mange som ser.
Uten at jeg kan se tilbake.
Dette er ikke som å messe til dvd-skivene.
Dette er ikke som å evangelisere til BM-ene.
Dette er sann massekommunikasjon.
Det er nå du henger deg opp i sannhet.
Det er nå jeg lurar på hvor sant det som står på undersiden av den stive lappen min er.

Det er nå jeg stivner. Tenker at nå reiser jeg meg, forlater studioet, må i et viktig møte, sender inn vikaren.

Men jeg blir sittende.
”Blir du nervøs, ta tre dype magedrag. Tenk deg at du snakker til barnehagebarn. Forestill deg at de andre i studioet er fireåringer.”

Programlederen nærmer seg tribunen, henvender seg til annen rekke der jeg sitter. Sidemannen min prater. Han representerer sukkerdrikkene. De er nettopp blitt sparket ut av skoleverket. Mistet millionoverskudd. Han er rasende. Han snakker om midlene de spytter inn i barne- og ungdomsarbeid.

Så ser programlederen på deg. Så krummer han håndflaten, vifter noen omdreininger med denne i din retning, han introduserer deg, inviterer deg inn i diskusjonssirkelen. Smiler og er hundre prosent venn.

Så er du helt rolig.
Det er bare deg og forbrukerne.
Og alle danser til det samme refrenget.

”Yttergård har tro på å gi folk et valg,” begynner du. ”Men vi har skjönt at det finnes andre alternativer. Sunnere alternativer. Vi er opptatt av mangfold, men det *må* ikke bidra til livsstilssykdommer. Derfor skal vi gi ungdom mulighet til å velge drikke

utifra den livsstilen de dyrker. Med våre produkter velger ikke de unge bare selve smaken, men også en musikkstil og subkultur. Slik de er vant til å velge ellers.”

Jeg er nøye med å ikke si produktnavn. Alle vet hvilke merker jeg snakker om likevel. TV2s nye fredagssatsning har sprengt alle rammer for seertall.

”Ja, for dere har knyttet produktene deres opp mot finalistene i Starocracy, som alle vet er TV2s nye fredagsshow?”

”Ja, men det er tilfeldig at det ble akkurat dette programkonseptet. Vi i Yttergård mener at vannproduktet bare er en plattform. Det kan knyttes til kunst og politikk like mye som til kultur. Poenget er at de unge er opptatt av at kommunikasjon skal være kult, nytt og spennende og på en måte som de voksne ikke fatter.”

”Ja, det var akkurat det jeg følte da min fjortenårige sønn kom nynnende med flasken i hånden forleden. Kan du forklare hvordan dette produktet virker, Olden?”

”Nei. Det er jo nettopp det magiske ved produktet. Vi tror heller ikke på gigantiske marketingbudsjetter som skal tyte ungdommenes ører fulle av slagord de ikke tror på likevel.”

Det er nå pønsjen kommer.

Det er denne setningen som står med tre streker under på tavlen der du satt med PR-rådgiveren en time i forveien.

Det er dette som er sannheten.

Det er nå du legger inn en kunstpause.

Det er her du virker spontan.

Jeg virker.

”Yttergård skal gi de unge et valg. Et valg de oppfatter som ekte og relevant.”

KAPITTEL 19: SOFAEN

Dette må du se, Nora.

Dette er meg når jeg forvandler teve-seerne.

Dette er en som har lykket.

Dette skal være mannen du har lett etter, vil leve sammen med.

Jeg hadde sms'et henne dagen i forveien. Hadde fortsatt epostsvaret hennes liggende i mobiltelefonminnet. Lette etter spor mellom linjene, tegn på at håpet ikke var ute. ”Ikke ta kontakt med meg igjen, Thomas, verken på epost eller telefon,” hadde slutten vært. Sms er ikke telefon, hadde jeg tenkt.

Så du det, Nora?

Så du hvor sikker, klar, velformulerende jeg var, Nora? Hvor sterk jeg var? Hvor mye mann jeg var?

Er du ikke stolt, Nora?

De går på den store ideen.

Jeg ligger på sofaen. Svitsjer meg unna Ærlig Talt.

Hadde jeg virkelig sagt 'ekte'?

Magesekken blåser seg opp igjen.

Jeg har lyst til å brette meg, men mangler noe å kaste opp.

Jeg har det ikke i meg, tenker jeg.

Slukker lyset. Blir liggende våken. Tom.

Han kommer inn til meg ved fire-tiden. Det er allerede skumring ute.

”Kanskje du skulle tatt en joggetur, Thomas?”

Orker ikke tanken på mer trening. Har hatt fem økter i uken det siste. Ser ikke for meg at jeg noengang kommer meg opp på en spinningssykkel igjen.

Pappa står i døråpningen, venter på svar. Har nettopp hørt ham komme hjem fra jobb. Har overhørt mamma si at jeg ikke har spist noe i hele dag. Bare ligget i mørket.

”Alle har slike dager, Thomas. Vet du hva jeg pleier å gjøre? Tar en løpetur, så er jeg grei igjen.”

Jeg tror ikke på ham. Jeg har aldri sett ham svak, nede. Fortell meg om det, pappa. Fortell meg at du har vært svak.

”Har du hatt perioder du ikke har vært på jobb?” spør jeg. Det er det første jeg har sagt på mange timer.

Han drar på det. ”Har vel karret meg på jobb til slutt. Men det er ikke hver dag jeg har hatt like lyst til å gå.”

Jeg tenker over hvor fullstendig forskjellige verdener vi lever i. Han er økonomisjef i sementbedriften. Forutsigbare konjunkturer i tretti år. Jeg er Brand Manager i en stadig skiftende verden. Forbrukeren er konge, innovér eller dø.

Han følger tallene i en virksomhet som selger noe som tilsettes noen dråper vann, stivner og blir stående for alltid.

Jeg utvikler merkevarer knyttet til flaskevannsprodukter der formålet er å fjerne vannet, basisen, og bli stående igjen med et abstrakt symbol som bare skal eksistere i den tidsånden det ble pustet inn i.

”Kom igjen, Thomas. Jeg blir gjerne med deg...”

”Føler meg ikke noe særlig,” sier jeg.

”Men *er* du syk da? Har du vondt noe sted?”

”Vet ikke helt. Har time hos bedriftslegen i morgen.”

Jeg klarer ikke å fatte hvor smertene finnes. Jeg har fornemmelser som flytter seg fra den ene kroppsdelen til den andre. Leker sisten med kroppen min.

To trinn bakover.

Jeg ser små, grønne lysdioder som blinker frenetisk.

Tjuetre prikker på vei, sju ledige slotter.

Jeg er over halvveis.

Hører pusten min gå som lydsporet til en psykothriller. Kjenner pumpen dunke i doubledutch-takt. Mer enn pulsmåleren antyder at den burde. Digitaltelleren flytter seg fra fart til tid. 21.46. Drøye tre minutter igjen. Jeg belønnes med nok en grønn lampe.

Apparatet summer. Båndet saktner. Nok en stigning.

Bassen dundrer i øreklokkene. Rytmen er i utakt. Nå må jeg ned i kjelleren, tenker jeg og lener meg framover. Griper stangen. Telleren går over til puls. Ligger fem over. Bakken er blitt for bratt. Pumpen for liten.

Men jeg er smartere enn rotta. Du kan lure systemet på én måte. Tredemøllen, løpsopplegget, det computerstyrte treningsprogrammet og min personlige trener. Jeg stiller meg på kanten. En fot på hver side. Hodet bøyd ned, pannen hvilende mot gripestangen.

Båndet ruller. Ruller videre. Ruller videre i en uendelig løkke. Uten at jeg er med. Systemet tror at føttene mine fremdeles treffer båndet taktfast. Driver verden videre. Presser drivverket rundt. Alle som følger med tror at jeg er sterk nok til å holde farten, klare stigningen. At mållinjen fire grønne dioder til høyre pisker meg videre.

Jeg tør ikke fortelle noen at jeg allerede har gitt opp. Bare hviler meg på kanten. Pannen mot stangen. Ser at svettedråpene treffer båndet. Ser de to logoene festet til rullebåndet alternere under meg.

Powerade.

Morning Shine.

Powerade.

Morning Shine.

Powerade.

Morning Shine.

Powerade.

Morning Shine.

Gevinsten ved å være veltrent er at du har fart nok på mølla til å slippe å oppfatte merkenavnene.

Det var en håpløs idé likevel.

Det er her det straffer seg å tenke utenfor boksen, leve utenfor realismen.

Det er her det ikke kommer noe godt ut av å holde oversikten over hvor fort man løp tre kilometer på under førstegangstjenesten.

Noen uker tidligere hadde jeg bladd gjennom gamle årskalendere, oppdaget tiden. 10.23. Rød ring rundt. Jeg visste nøyaktig hva tallene stod for. Husket rundene rundt treningsbanen på Madlamoen. Erindret følelsen av å være nitten år, sterk i kroppen.

Jeg hadde lukket kalenderen. Tenkt; hvor kjapp er jeg i dag? Tatt med meg løpeskoene opp til friidrettsanlegget på Sognsvann. Adidas ... Det er aldri noe i veien med utstyret.

Jeg hadde sluntret noen runder til oppvarming. Hadde bestemt meg for å presse kroppen nøyaktig så mye at jeg fikk en tid som lå på et korrekt nivå, men ikke raskere enn at jeg kunne oppnå noen kjappe forbedringer.

Sju og en halv runde senere.

Jeg måtte gå bort til banemesteren. ”Er den indre banen virkelig fire hundre meter?”

Han skjønte hva jeg hadde drevet med. ”Hva løp du på?”

”Drøye kvarteret,” sa jeg og så på klokka. 16.07.

”Ikke så verst, til din alder å være,” sa han og smilte.

Neste dag måtte jeg ringe opp til militærleiren og spørre om det obligatoriske testløpet virkelig var tre tusen meter. De hadde hørt den før.

”Da inkluderer vi et løpsopplegg,” hadde min personlige trener sagt dagen etter dette igjen. ”Det nytter ikke å løpe seg opp med vekter og spinning.”

Det er farten som teller. Ikke tilbakelagt distanse.

Det er ikke snakk om løpe fra fortiden.

Bare å utvikle seg i riktig retning, springe raskere enn du gjorde før.

En grønn lampe gjenstår. Båndet går over i lusketempo.

Powerade.

Morning Shine.

Powerade.

Morning Shine.

Noen har sementert igjen brystet. Apparatet blinker ferdig og dør ut. Jeg stikker brikken min inn i kontrollenheten. Trekker den ut og går mot treningskomputeren i hjørnet av treningsrommet. Det er kø foran maskinen. Jeg venter og strekker det ene benet bakover, presser hælen inn mot øverste del av låret.

Endelig er det min tur. Jeg ser grafene på skjermen. Systemet vet ikke at jeg har jukset meg gjennom den siste bakken. Takket være svindelen er jeg i rute. En virtuell treningskamerat smiler mot meg og sier ”well done, Thomas”.

I garderoben tar jeg fram papirkalenderen. Noterer siste økt på ny linje. Krysser av. Liker å ha backup på papir. Noterer ”smerter i brystet” under ’merknader’.

Det begynner å bli et mønster.

KAPITTEL 20: LEGEN

Jeg sitter i venterommet til bedriftslegen. Det lukter nystekt brød. Jeg prøver å sortere hva jeg skal si der inne. Hvor lang tid har jeg? Fem minutter? Ti? Husker ikke forrige legevisitt. Noen tester under førstegangstjenesten. Kanskje et besøk under studietiden.

Jeg har aldri vært syk bortsett fra en årlig forkjølelse.

Jeg har aldri vært på sykehus.

Knappt besøkt noen på sykehus.

Jeg regner med at jeg har et par minutter til å forklare hva som feiler meg. Hva feiler det meg? Smerter i brystet. Kanskje ikke smerter, men en kilende fornemmelse. Følelsen at det svaier litt. Sjøgang? Hodepine. Forleden banket det ved tinningen. Den oppblåste magen. Og hosten. Kløen inne i halsen. Forkjølelsen fra noen uker tilbake som aldri helt ga seg. Et uendelig lager av slim som må blåses ut hver morgen. Kortpustheten midt på natten. Kvalmen.

Hva kom først? Hva føles sterkest?

Klokka på veggen tikker irriterende. Den er ti minutter over det vi avtalte per telefon. Telefonsamtalen jeg var nær ved å gi opp. Tjue ring uten at noen svarte, uten å bli satt til svarer.

”Jeg er divisjonssjef,” hadde jeg sagt. ”Du må forstå at jeg ikke kan være borte fra plassen min hele dagen.”

”Kom fem på tolv,” hadde hun svart likegyldig og jeg hadde tenkt at vi ikke trenger denne type service for våre syke. Notert nytt punkt i dagsplanen; skift bedriftshelsetjeneste.

Noen minutter senere sitter jeg i bar overkropp og har lirt meg gjennom listen. Sa jeg kvalme? Legen tar fram blodtrykksmåleren, strammer båndet rundt armen, pumper og venter.

”OK. Du kan ta på deg fillene.”

Fillene? tenker jeg.

”Du har fått en liten halsinfeksjon.”

”De andre tingene...?”

”Ikke noe å snakke om. Et par dagers hvile er det som skal til.”

”Skal du ikke ta noen blodprøver?”

”Når var du hos legen sist?”

”Husker ikke. Et par år siden?”

Han tar fram et skjema med fylt av ord og bokser, krysser av. ”Da tar vi alle de vanlige testene.” Han smiler kameratslig mens arket fylles med haker. ”Ta dette skjemaet til laboratoriet i Majorstua-krysset. Så sykemelder jeg deg for tre dager. I første omgang,” sier han og gir med papirkopiene.

Det er tung førvinter ute. Lyst, men disig. Grått slafs på bakken.

Jeg bråvåkner, nok en natt. 2:05. Hvor lenge var jeg borte? Ti minutter? Det er tredje natten på rad. Jeg sliter med innsovingen. Til slutt kobler jeg ut av utmattelse, men jeg kommer aldri inn i det trygge, varme drømmelandskapet.

Punktet i halsen kiler meg igjen. Jeg higer etter vann. Det gjør meg lys våken. Som om noen strammer et nett rundt hodet mitt slik at det er umulig å slappe av.

Natten er ødelagt.

Resten av mørketiden må jeg forholde meg til panikken.

Jeg fatter ikke hva jeg frykter mest.

Tre trinn bakover.

Jeg ser de mørke vinduene. Jeg sitter i en kald bil. Parkert i en dunkel gate utenfor delvis opplyst bygård. Hun leier et sted i tredje etasje. Jeg har plukket det opp via via noen. Det siste svaret hennes, den eneste responsen på alle kontaktforsøkene, tyder på at hun egentlig ikke vil at jeg skal vite. Men jeg er god på research.

Jeg legger pleddet over beina mine. Det sitter en eim av billig parfyme igjen i det. Jeg skulle ønske de brukte litt mindre godlukt. Jeg prøver alltid å kvitte meg med all emballasje etter konsum. Resirkulerer restene for å slette alle spor.

Jeg går over rutinene hennes. Hun har neppe endret de faste postene. Kommer hun senere hjem når ingen venter på henne? Ventet jeg noengang? Hva tenker hun på før hun legger seg? Er hun lykkelig nå? Er hun fri?

Jeg bretter ut brevet hennes. Den eneste begrunnelsen hun har gitt meg. Brevet har fast plass i lommeboken. Skriften er tydelig. Hun ønsket ikke å frigjøre seg. Valgte ikke friheten. Hun valgte bort meg.

Det hjalp ikke at jeg ga henne et løfte om å forandre meg. Forbedre meg.

Det hjalp ikke at jeg skrev det var en utvikling på gang, en produktnyhet. Thomas Olden – ny og bedre, tjuefem prosent mer til samme pris.

Hun trodde ikke på basisproduktet. Hun hadde endelig innsett alle manglene. Hun så ingen framtid i Thomas Olden.

Jeg leser avslutningen høyt. Jeg kan aldri like deg igjen, Thomas, ikke etter det du gjorde.

For en løgn, tenker jeg. Man kan alltid gjenvinne smaken på noe.

Jeg ser mot tredje etasje. Fortsatt mørkt.

Jeg merker at det fremdeles er et bånd mellom oss. Et bånd hun har kuttet, men som jeg er avhengig av at må være der. Jeg tenker over dem jeg har møtt de siste ukene, jentene jeg har forbrukt, kvinnene jeg har vurdert, hvor feil det kjennes.

Så ser jeg henne.

Så ser jeg henne klyve ut av drosjen. Hun smiler og lukker døren til baksetet. Krysser fortauet og er ved inngangen, har nøklene klare og låser seg kjapt inn. Jeg kjenner bevegelsene hennes. Det går nesten et minutt, jeg forestiller meg hvordan hun går trappene. Ser henne bakfra, husker tydelig hvor raskt hun beveger seg fra et trinn til det neste.

Jeg teller steg og etasjer. Det er som om bygården gjennomlyses og jeg ser figuren som når tredje etasje, beveger seg bortover gangen til døren til leiligheten, låser seg inn uten å kaste bort tid. Sekundet etter ser jeg en svak lyskilde i et av rommene mot gaten. Så blir rommet tent. Deretter rommet til høyre.

Jeg myser mot vinduene. Vil hun stille seg foran vinduet og se ut, drømme om noen? Tenker du på meg, Nora? tenker jeg og blir redd. Noen setter en vakumpumpe inn i magen min. Snører igjen ribbeina.

Jeg vet ikke hvor lenge jeg blir sittende. Tenker over morgendagen. Alt som må gjøres på jobb. Tenker på nylanserte produkter. Seiersbrølet fra lanseringsfesten. Se på meg, Nora. Se ut og tenk på meg. Se hva jeg har fått til de siste ukene. Hør brølet fra

publikum. Ser du ikke suksesshistorien? Skjønner du ikke hva jeg står for? Den nye Olden.

Jeg går ut av bilen. Bort til ytterdøren. Kjenner på den. Den har ikke gått i lås. Jeg smyger meg inn. Går opp trappen i den første oppgangen. Tre etasjer opp. Langs veggen bort til døren jeg tror er hennes. Ser etternavnet under ringeklokka. Jeg legger øret inntil døren. Hører stemmen fra innsiden. Hun snakker med noen. Pause. Så sier hun noe igjen. I telefonen, tenker jeg. Jeg ser ned mot brevsprekken. Tar jeg sjansen? Setter meg på huk. Dytter svakt på skyddet i sprekken. Lydløst. Dytter mer. Det oppstår en bitteliten glippe der jeg kan se inn. Skimter en lenestol i entreen. Ser hun sitter med ryggen mot døren. Jeg dytter litt mer. Ser hvordan hun har krøpet seg opp i stolen. En fot gnir seg opp og ned langs lenestolsfoten.

Hun ler. ”Ja, ikke sant?” Uttaler et guttenavn jeg aldri har hørt henne si før. ”Du. Snorre...?” Jeg holder pusten. ”Jeg sitter her alene, vet du. Har åpnet en vin...” Jeg kjenner igjen lengselen hennes når hun snakker på den måten. Hun sukker barnlig. ”Ja, kan du ikke...?” Kort pause. ”Ta bilen da vel...” Pause. ”Men jeg vil ikke vente så lenge.” Pause. ”Da har jeg sikkert sovnet.” Pause. ”Hvem har sagt at du skal kjøre hjem?” Pause. Hun ler.

Jeg bør ikke se dette.

Jeg ser at hun trykker på mobilen. Legger den fra seg på bordet ved siden av stolen. Griper etter vinglasset. Tar en lang slurk. Lener seg bakover. Jeg holder pusten. Hører hennes. Hun reiser seg opp, ser seg i speilet, retter på håret. Jeg er så nær henne at jeg kan kjenne lukten. Chanel Coco Mademoiselle. En duft av sjasmin.

Hun åpner døren til venstre. Badet? Like etter hører jeg det renne i vann. Jeg benytter sjansen til å titte så langt innover i leiligheten som det er mulig. Kjenner igjen bildene på veggen inne i stuen. Men sofaen er ny. Alt virker ryddig. Full harmoni og rene linjer. Jeg hører hvordan det brytes i den jevne brusingen fra dusjen. Forestiller meg hvordan hun såper seg inn, hvilken kroppsdel hun starter med, hvilke områder hun bruker spesielt god tid på. Og til slutt ekstrabehandling av brystene, tenker jeg og ser for meg hendene hennes dreie i omvendte sirkler. Jeg sitter på huk og merker at jeg bør ta dypere åndedrag. Jeg svelger, to ganger.

Jeg bør ikke se dette.

Omtrent nå er hun ferdig, tenker jeg og venter på at vannet skal stoppe å renne. Men jeg hører fortsatt vannet som sildrer. Det går et par minutter. Tre. Fire. Fem. Så går døren opp. Håndkleet er bundet rundt over brystene. Hun går raskt gjennom gangen og inn i stuen. Jeg holder pusten for å lytte etter flere lyder. Hører fresingen av fyrstikken. Litt senere toner fra cd-spillere. Rolig jazz. Hun hørte aldri på jazz tidligere.

Noen minutter senere ser jeg henne i stua. Har tatt på seg det svarte skjørtet og den stramme toppen jeg likte så godt. Liker. Jeg kjenner meg som den døde som fikk et siste besøk på jorda. Velg et rom. Bare se, ikke delta. Så hører jeg en skarp summelyd. Hun beveger seg mot entreen igjen. Jeg slår dekslet ned så lydløst jeg kan. Hører Nora si hallo. Deretter buzzingen fra første etasje. Gjesten er inne.

Jeg bør ikke se dette.

Jeg springer forsiktig oppover mot fjerde etasje. Stiller meg slik at jeg kan se området foran inngangsdøren. Hører hvordan han tar to og to steg i slengen, ser hånden som går mot ringeklokka, men som ikke rekker å ringe på før hun åpner. Jeg får et lite glimt av ham. Mørk. Kjekk. Selvfølgelig. Kjapt kyss på munnen, så drar hun ham inn. Jeg går ned, stanser foran døren. Hører bare bassklarinetten innenfra.

Jeg bør ikke se dette.

Jeg går ned på huk igjen.

Legger fingrene inn mot dekslet over brevsprekken.

Jeg bør ikke se dette.

KAPITTEL 21: SØSTEREN

Jeg hører skrikingen inne fra leiligheten.

Hun river opp døren.

”Thomas!” utbryter hun. Andpusten. ”Det var lenge siden. Mamma sa du kanskje skulle stikke innom. Simon! Slipp Markus med en gang!”

Hun gir meg en rask klem, oppfordrer de tre nevøene mine til det samme, men de har ingen intensjoner om å glede sin fjerne onkel.

”Kom inn på kjøkkenet. Jeg holdt akkurat på med middagen.”

Jeg setter meg på en stol, skyver vekk noen actionfigurer under meg slik at jeg får plass til beina.

”Hvordan går det med deg? Mamma sa du var blitt skikkelig forkjølet. Vent litt. Er klokka ti på fem?” spør hun, roper deretter inn i stua: ”Mathias. Simon. Markus. Klokka er ti på fem!” Den eldste nevøen kaster seg over fjernkontrollen. ”Jeg lar dem se Jetix fra ti på fem, skjønner du,” sier hun og ser på meg som om hun har syndet og vet det. ”Da får jeg iallefall litt pusterom. Prøver å få det til slik at vi spiser ti over halv seks, da er Alpha Teens on Machines ferdig. Og så er det jo barneteve klokka seks. Mathias synes barneteve på NRK er kjedelig, men det er tradisjon. Han pleier å spille på PSP-en det første kvarteret.”

”Hvor gammel er Mathias nå?”

”Det vet du vel, Thomas.”

”Sju?”

”Det var hvertfall riktig det du skrev på bursdagsmailen. Åtte.”

Heldigvis finnes det gode nettjenester som holder orden på merkedager. Selvfølgelig kunne jeg ha plottet slikt inn i den elektroniske dagplanleggeren, men da måtte alle gratulasjons-epostene blitt sendt manuelt.

”Hva vil du ha å drikke?”

”Tar bare et glass vann,” sier jeg.

”Vi har dessverre ikke vannet ditt. Det er litt dyrt. Men det er en suksess ikke sant? Mathias og noen av vennene hans er sankere, er det ikke det dere kaller det?”

Sankerne.

Fire trinn bakover.

Jeg ser arkene med grafer i flere farger. Kjenner Davidsens hvitløksånde sige inn over skulderen min.

”Beklager at jeg var så skeptisk til sankespillet,” sier han halvt innrømmende, halvt ironisk.

”Skal vi kalle det en suksess over hele linja?” spør jeg og smiler, fortsatt andpusten. Klokka er elleve. Vi har ventet et par timer på den første salgsstatistikken. Den var så overveldende at den fortjente utskrift med divisjonens dyreste fargeskriver.

”Jeg trodde ærlig talt ikke at så mange hadde denne funksjonaliteten på mobilen. Og jeg trodde det skulle bli for komplisert. At de fleste skulle dette av lasset,” sier Davidsen.

”Det er sånn det er å være først ute med det siste,” sier jeg.

”Men foreløpig er det et storbyfenomen...”

”Akkurat som jeg forutså.” Jeg samler sammen arkene. ”Kom, så henger vi dem opp på skrytetavla.”

Jeg går ut i fellesrommet. Rydder vekk noen gamle faksimiler og gjør plass til diplomene. Tenker tilbake på ledermøtene der sankespillet ble diskutert.

”Vet dere hva jeg virkelig savner i denne verden,” hadde jeg sagt. De fem andre satt tause.

Det er nå du blir dønn personlig.

Det er nå du bruker det eneste virkemiddelet som fungerer i informasjonsoverflodssamfunnet. Du blir hovedpersonen i fortellingen.

Det er nå du trekker fram dine egne erfaringer. Dine dyptfølte behov. Dine savn. Mine savn.

”Jeg savner kicket jeg fikk av å finne en tomflaske. Å se noe av klar plast som lå halvveis bortgjemt i gresset. Det lille sekundet jeg ennå ikke visste om det virkelig var en brusflaske, om det virkelig betydde at jeg var en krone rikere.”

Det var ikke det at én krone i åttisju var vanvittig mye penger.

Det var ikke det at jeg snart skulle kjenne smaken av to karameller.

Det var det at jeg, det lekende barnet, lengtet etter disse drikkeflaskene på andre måter enn produsentene hadde ment.

Du kunne hete Fanta, Sprite eller Coca-Cola, imponere med pen ungdom og friske farger før femmern på Colosseum. Men så var det ikke den glinsende veggen av fulle flasker som betydde noe. Du kunne hete Solo og hevde at drikken bare hjalp mot tørsten. Men så var det ikke det gule vannet som var greia i det hele tatt.

Det var tomgodset som skapte spenningen.

Det var returemballasjen som gjorde livet verdt å leve.

Følelsen av å lure merkevarene. Være opptatt av den delen av kretsløpet som egentlig ikke ga penger i konsernkassene.

Dette forteller jeg ledergruppen. Dette nikker sjefene gjenkjennende til. Denne opphisselsen har vi alle erfart. *Den er min*. Kappløpet om å nå flasken først.

Her utveksler vi ikke informasjon.

Her deler vi ikke kunnskap.

Her gjenkjenner vi innsikten hos hverandre. Skåler med visdommens begere.

Det er sjelden det er stille så lenge i et norsk møterom.

Det betyr ikke at vi ikke har noe å komme med.

Det betyr bare at vi en stund sitter og drømmer, lengter tilbake til barndommens eventyr og lurer på hvordan vi kan gjenskape følelsen.

”Jeg har tro på sankingen,” fortsetter jeg etter en stund. ”Men bare på én betingelse; sankespillet må ikke kommuniseres. Dette må konsumentene selv oppdage. Den mystiske koden på produktvarianten. Nysgjerrigheten rundt RFID-merket. Eksperimenteringen med GPS-søk på mobilen. Tolkingen av kartet med alle utsalgsstedene. Og tilgjengeligheten. Røper vi reglene har vi tapt. Dersom innovatørene skjønner opplegget av seg selv, begynner å leke seg med kodene, tar tegninga og snakker oppglødd om dette til kompisene – da har vi en forbrukerrevolusjon på gang. Da har vi plutselig skapt en ny bølge, den nye måten å lete etter flasker på, ikke tomflasker som ikke betyr noe for salget likevel, men fulle, inntektsbringende flasker. Fem kroner netto til Yttergård. Den neste greia.”

Jeg skulle ha ønsket at vi ikke tar bølgen rundt møtebordet.

Men det gjør vi.

Jeg skulle ha ønsket at når vi reiser oss, én etter én, og hiver armene i været, er vi ironiske.

Men det er vi ikke.

Selv jeg mener dette.

Så langt innerst inne som jeg greier å komme.

KAPITTEL 22: NEVØENE

”Thomas...?” sier hun. ”Du ble helt borte...”

”Kan jeg låne dassen?”

”Ja da. Du husker hvor det er?”

På vei tilbake går jeg gjennom stuen der nevøene mine sitter.

”Hei,” sier jeg. Ingen svarer. Fjernsynet går til reklame for actionfigurene fra neste program. ”Er det sånn du har, Mathias?” spør jeg åtteåringen.

”Nei,” sier han oppglødd på en fraværende måte, ”det er Axel Meaning, lederen av A.T.O.M. Men han kalles Jo-Lan fordi han er mester på Jo Lan martial art. Jeg har Zach Hawk, jeg. Han er testpilot.”

”Who rocks!” sier plutselig ettåringen og jeg legger merke til at reklamespotten avslutter med den samme frasen.

”Markus er ganske smart,” sier jeg til søsteren min tilbake i kjøkkenet. ”Han er ikke to år ennå, ikke sant?”

”Han kommer til å bli den mest oppvakte. Men han er ikke så langt framme fysisk.”

”Hvordan går det med Mathias på skolen?”

”Ikke så veldig bra, tror jeg. Den norske skolen er blitt ganske dårlig. Gamle lærebøker og nedslitte lokaler og sånn. Og så er han jo gutt. Han er mest opptatt av dataspill og samlekort og sånn. Han skjønner ikke helt hvorfor han skal bruke tid på regning og skriving og lesing når det er så mye annet gøy å gjøre.”

”Er det vanskeligere å oppdra gutter?” spør jeg. Mest for å ha noe å snakke om.

”Ja det tror jeg. Problemet er jo ikke hva vi forteller dem og grenser og slikt, men hva de hører fra andre. Jeg synes alt dreier seg om forhandlinger om hvor mye brus, hvor mye godteri og snacks, hvor mange McDonalds-besøk og hvor mye dataspilling og så videre. Og da er det alltid en eller annen venn som får lov til mer. Så gir vi etter, for vi vil jo ikke at de skal bli mobbet heller.”

”Så Mathias er en sanker?”

”Han syntes det er kjempekult. Og tøft at onkelen er med på å lage flaskene. Det er en fin måte å vise at mobilen kan brukes til noe nyttig. Og så er jo vannet mye sunnere enn brusen.”

”Men for dyrt?”

”Ja, vet du egentlig hvor mye seks halvannen-litere med Cola koster i faste lave priser på Rema?”

Ja. Jeg vet. 29,90. Det vil si 3,32 kroner per liter. Pluss panten. Som du alltid sørger for å få igjen. Aldri setter ut i naturen til glede for småungene. Barna blir avspist med småflaskene. Med lommerusket. Én krone i 2007 er nada. Ikke engang landets fattige ber ungene sine samle flasker for å få råd til kjøttpålegg.

Ja. Jeg vet. Verden er full av slike paradokser.

Da jeg ble født måtte gjennomsnittsarbeideren jobbe nesten et helt kvarter for å få råd til én liter Coca-Cola. Fem minutter for det det koster å framstille en liter melk.

I 2007 må man jobbe femtitre sekunder for Coca-literen. Og det blir stadig dyrere å produsere melken.

”29,90!” sier hun.

”De har fortsatt gode avanser,” sier jeg.

”Ja. Du vet det vel, du. Er det dere som lager denne lasagnaen?” spør hun og skal til å kaste ferdigmatemballasjen.

”Nei. Det er konkurrenten vår.”

”Oops.”

”Det gjør ikke noe. Den er egentlig mye bedre på smak. Ikke like sunn, men bedre.”

”Det er den eneste ungene liker. De vil ihvertfall ikke ha den vi lager selv. For store gulrotbiter. De er blitt utrolig kravstore. Ikke bare skal de på McDonalds, de skal ha den største brusen og den største pomes fritten.”

”Kan dere ikke bare la være å gå på Maccern?”

”La være? Det er ikke noe alternativ. Det er den sikreste måten å gjøre barna dine til tapere. Husker du ikke selv hvordan det var, Thomas? Vi hadde jeg aldri råd til det som alle andre fikk. Gidder du å dekke på forresten?”

”Jeg husker ikke at det var så ille,” sier jeg og bærer ut tallerkener og bestikk. Jeg erindrer faktisk at knapphet kunne være et gode. Det ville ikke vært noe sjarm å finne en flaske bak hver sving.

”Mathias skal ha Batman, Simon Spiderman og Markus Ole Brumm, men det skjønte du kanskje.”

Jeg bruker lang tid i stua. Det er såvidt jeg orker å sette ut bestikken og jeg merker at jeg må sette meg ned. Jeg fester blikket på teveskjermen.

”Hva er det som kommer nå?” spør jeg guttene, to ganger.

”Sonic X,” sier Simon.

”Ekssssjjjj,” gjentar Markus.

Jeg trekker pusten. Hvor nær er jeg ved å gi opp? Jeg tenker over verden slik jeg vokste opp i den. Husker en barndom med barne-teve klokka seks. Storesøsken som så kabeltevevideoer, men ingen egne tegnefilmkanaler. For det meste var vi ute, drev på med kjepper, baller og hytter av treplanker. Noen kjente noen som hadde dataspill på Commodore64. Noen hadde tyvlånt DonkeyKong og vi flippet opp det oransje topplokket, så tønnene rulle nedover stillasetasjene og hoppet det vi var gode for. Men det var aldri noe press om å komme videre til neste level med helt nye universer. Det fantes ikke reklame på teve og jeg husker den magiske følelsen av å se kinoreklame, Trond Kirkevaag kjøre Olabil ned trappene med milkshake festet til hjelmen.

Den er min.

Det var befriende enkelt å forholde seg til tegneseriebladene. Det fantes ingen samlemanier utover fotballkort og gorkene på Colaen. Det var ingen Harry Potter som fløy mellom bokhyllene, kinotrailerne, kortspillbordene, figursamlingene, karnevalsburdagene, tvspill-konsollene, bannerannonsene og barnehagemåltidene. De fleste heltene holdt seg i ro i avgrensede medier. En og annen gang spratt det en tegneseriefigur over på kjekspakkene. Men jeg rakk akkurat å bli ferdig med barndommen før de globale megakonsernene fikk dilla på fusjoner, krysspromotering og ideen om det stadig voksende garnet av merkevareforlengelser.

Jeg ble sju år og slapp å forholde meg til hvor mange skritt på kontantkortet det var forventet å bruke som såvidt skolemoden.

Jeg fylte ni år i åttiåtte og trengte ikke å bekymre meg for bursdagssпам med penisforlengelsestilbud på eposten bare fordi jeg hadde registrert meg med navn og adresse på Diddls bursdagsklubb.

Jeg ble elleve år og slapp å bruke gjennomspensede leksebøker med gjengivelse av flere spørsmål enn jeg klarte å forestille meg.

Jeg ble tenårings og kunne gå rolig til skolen uten å måtte ta stilling til hundre skrikende poster-budskap, de fleste med kvinnemodeller som struttet med sine datamanipulerte bryster og smilte bak retusjert glitterhud.

Reklamen er over. Tilbake til Sonic X.

Jeg reiser meg. Går bort til vinduet. Ser ut på utemiljøet med opparbeidet lekeplass og grøntareal. Det skal tydeligvis være godt å vokse opp i nybyggerfeltet på Lørenskog.

Det står noen eldre guttunger ved det ene huskestativet. De er for gamle til å bruke apparatet slik det er meningen og har gjort det om til hangout-place. Tre gutter står rundt den fjerdes mobiltelefon. Jeg tenker over hvor lett de tar de nye greiene. De deltar hundre prosent og forstår det elektroniske dramaet som utspinner seg. Lever på kryss og tvers i nåtidens hyperlinkete underholdningsvirkelighet, identifiserer seg med vår tids myter til det fulle. Mens vi gamlingene, alle oss som nærmer seg tretti, får stadig flere signaler på at livet er forbi.

Jeg setter meg ned i sofaen bak salongbordet, ved siden av ettåringens gåstol, kjenner at jeg er for gammel til det volumet guttene har innstilt fjernsynet på.

Jeg føler meg fullstendig mørbanket. En tanke bedrøvet.

Og frarøvet all kontroll jeg trodde jeg hadde en uendelighet av.

Ute av denne verden.

Den er ikke min.

Men den er slik jeg var med å skape den.

Jeg sitter på toget fra Lørenskog. To tenåringsjenter sitter bak meg.

Forventningsfull forstadsungdom på bytur tirsdag kveld. Begge drikker på vannet vårt. Synger med vannet vårt. ”Hør her,” sier hun ene. ”Hvilken versjon fikk du igjen?” spør hun andre. ”En uptempomix av Rap Attitude-baben. Kult?” svarer hun første og låner bort halvparten av øreklokkene.

Fem trinn bakover.

Jeg ser skyvedørene til Ultrabutikken på Ullevål åpne seg. Innenfor ønsker svingstengene meg velkommen til en god handel. Jeg går forbi snacks og annet tørrfôr til daffe hjemmekinokvelder. Jeg går forbi hyllene der glassert frukt- og grønnsaksvarer bugner fristende, med mer frostrøyk sivende enn i softmetall musikkvideoer.

Jeg ser skapene i enden av ferskmatavdelingen. To glasskap med varer som lyser opp. Vi har montert lyspanel i veggen bak hyllene. Tusen watt som stråler opp og sier: Ta meg. Bruk meg. Kast meg.

At ingen har tenkt på dette før.

Jeg går sakte mot skapene, vil ha med meg alle detaljer. Jeg ser en skyline av forstørrede flasker på toppen av skapet. Jeg ser de midterste hyllene flimre. Vi har festet fire monitorer, tolv tommers flatskjermer, på innsiden av skapdørene.

At ingen har tenkt på dette før.

Høydepunkter fra de første Starocracy-sendingene går i loop. Redigererne har gjort en strålende jobb med å plukke klipp fra deltakernes stjernerykninger. Jeg er ti meter unna og skimter forte glimt av sympatiklemmer og jeg-er-videre-brøl.

Jeg går nærmere, beveger meg litt til siden. Jeg ser en collage på kjøleskapenes sidevegger. De seksten finalistene fra første runde, alle med hver sin flaskevariant i hånden. Jeg er fem meter unna og later som om jeg skal gå forbi skapene. Etter planen skal styrken i lyspanelet nå dimmes opp tjue prosent og de fire monitorene sende identiske filmsløyfer. Skapet inneholder en sensor som fanger opp bevegelser i umiddelbar avstand til flaskene.

At ingen har tenkt på dette før.

Jeg ser at Starocracy-finalistene fra første runde kjemper om å flirte med meg i firedoble fantasier. Jeg ser flaskene på innsiden, med heltrukken, gjennomsiktig plast som markerer ansiktstrekk. De pirrer nysgjerrigheten. Forhåpentligvis også tørsten. Jeg åpner døren. Hører lydplakater fra kveldsshowet. Fem sekunders jingler kommer som perler på snor.

At ingen har tenkt på dette før.

Jeg lar pekefingeren tegne slangebevegelser nedover hyllene. Jeg bestemmer meg for Starocracy-Melinda. Friluftskjeien. Jeg leser på etiketten. Hun skal inneholde dråper av blåbær og villbringebær. Skogens dronning. Rural Green. Det skinner i en livsstil av mose og gulbrune lønneblader. Ikke naturverner i tradisjonell forstand, men glad nok i naturen til at merkevarer som Ulvang, Missing Link og Rast har ønsket å identifisere seg med henne. Flaskebaksiden har blitt en ny reklamearena.

At ingen har tenkt på dette før.

Jeg stryker fingrene over det kalde kinnnet hennes. Føler meg fram langs neseryggen og inn i øyegropen. Hun smiler til meg og jeg tilter flasken for å lese skriften som står vertikalt på siden. Kjenner vi hverandre? tenker jeg og leser om hennes yndlingsting. Det beste hun vet er viltpostei med sylteagurker. Les mer på internett. Jeg ser på korken. Vet hva som vil skje når jeg skrur. Gleder meg som en femåring. Jeg går hurtig mot kassene.

Den velkjente lyden av strekkode som stråles. Displayet lyser 15.00 og jeg dytter bankkortet med SmartKort-chippen ned i leseren, trykker grønt og kortet spretter ut av festet. Jeg plukker kortet ut av betalingsterminalen, går ut gjennom alarmporten, stopper opp rett utenfor kasseraden. Jeg putter inn ørepluggene, mobilen ligger klar i ytterlommen. Jeg skrur på tuten slik at plastforseglingen brytes og vannet blir drikkeklart. Og spilleklart. Jeg tar fram mobilen. Det lille displayet indikerer at det er mp3 i luften, 'vil du spille?'. Jeg trykker OK og den ber om kode. Jeg taster sifferstrengen som er trykket på chippen på korkens underside.

At ingen har tenkt på dette før.

Umiddelbart strømmer musikken inn i pluggene. Jeg hører Melinda nynne en dance-remix-versjon av Marion Ravens sommerhit fra 2005, Break You. Jeg tar en slurk, det smaker skog og jeg tenker på blåbærturer ved Båntjern. Jeg går ut gjennom Ultras skyvedører, ser utover parkeringsplassen, oppover mot Marka og smiler. Jeg tar en slurk til.

Én til.

Og enda en.

Så tømmer jeg resten av flasken som på gode, gamle reklamefilmer.

Kjenner det snører seg ubehagelig på grunn av all kullsyren.

Og jeg er fortsatt tørst.

KAPITTEL 23: SENTRUM

Digre billboards farer forbi lokaltogvinduet. De har overtatt for graffittien som pleide å dominere innfartsårene til hovedstaden. Plakatene dekker lange betongvegger og nedlagte industrilokaler og er utstyrt med følere som merker spraymaling og slår alarm.

Jeg vet det fordi Stai har fortalt meg om den nye overflateteknologien som skal hindre hærverk og reklamejamming.

Toget skyter ut under **Vålerenga-tunnelen**. Jeg ser posteren for vårt eget flaskevann. Det dirrer i bukselommen. Jeg leser av:

VI VET NOK

HVA DU DRIKKER

Jeg orker ikke å røre meg. Må konsentrere meg for å huske tastemønsteret som skal til for å slette. Har mistet tellingen på hvor mange meldinger av denne typen jeg har mottatt. Orker ikke å forholde meg til denne statistikken. Det er som med junkmail. Det enkleste er å slette, glemme.

Toget bremser ned ved Nationaltheatret. Jeg går av. Beveger meg oppover mot utgangen i krysset **Henrik Ibsens gate** og Parkveien. Stanser opp foran veggkunsten i undergangen, menneskene som sitter inneklemt bak betongveggene. Jeg gjenkjenner følelsen av å være fastlåst. Lasagnemiddagen er på vei ut. Jeg griper tak i kunstverkets fingeravstøpninger. Holder meg fast. Ser meg rundt. Bøyer meg ned. Brekker meg.

Ufordøyde matrester velter ut av gapet. Plassen i magesekken erstattes av en lammende redsel. Stikkingen i halsen kommer tilbake. Pustebesværet. Jeg blir stående og ser i begge retninger. Jeg aner ikke hvor jeg vil. Er jeg på vei hjem igjen? Hvorfor gikk jeg av på denne stasjonen? Hvorfor gikk jeg denne veien?

Jeg løper tilbake der jeg kom fra, men svinger av og løper ut av stasjonslokalet, ut til den lille plassen mellom fontenen og Narvesen-kiosken. Ser skiltet 'tog retning vest' og tenker at jeg må komme meg hjem til foreldrene mine på Hovseter. Løper inn dørene, ned mot stemplingsautomaten, stempler, men ombestemmer meg og løper ut igjen. Sprinter ned Karl Johans gate, oppover mot Egertorget. Stanser. Og ser meg tilbake.

Jeg står på Karl Johans gates høyeste punkt. Har Freiauret, Kristianias første lysreklame fra 1909, over meg. Slottet foran meg. Paradegaten hadde gjennomgått en ekstrem forvandling noen år tidligere for å komme i stand til hundreårsmarkeringen. Kalaset hadde kostet og kommunen måtte ta det igjen ved å utnytte ethvert leskur, søppelkasse, benkerygg og trestamme.

Jeg prøver å telle produktnavn. Jeg prøver å telle bilder av glossy lips og photoshoppet ferskenhud. Man pleier å si at et bilde er verdt tusen ord, men hvor mye er

egentlig tusen bilder verdt? Og hva er vel tusen ord, når de kun er merkelapper på tomhet?

Hva med meg? Hvor mye er jeg verdt?

Jeg lar blikket gli fra tre til tre, fra fasade til fasade, fra stolpe til stolpe. Jeg står og registrerer navn, gjentar disse stille, vel vitende om at markedskontrakten betyr at noen har betalt rundt **tre øre per hode** som symbolet eksponeres for. ....
... ..
... .. Ti glimt. Er jeg nå verdt tretti øre? Tusen glimt. Tretti kroner?

Det piper i lomma mi. Jeg kjenner svetten ved korsryggen. Jeg vil ikke at noen skal vite hvor jeg er. Jeg ser utover neonlysfesten. Hva vet de om meg, alle disse mørkets ledestjerner?

Vet de egentlig hvem jeg er?

Vet de hvem jeg egentlig er?

Jeg står på Karl Johan gates toppunkt og tenker på hvordan vi virrer rundt i bybildet som mobile dartbrett, er levende blink for merkevarenes dartpiler. Til nå har vi stort sett unngått å bli truffet. Alle disse plakatene har vært for dumme til å vite hvordan man skal sikte, hvem man skal treffe. Nå utstyres vi oss med radiooverførte id-brikker og snart vil posterbejbene koble inn overvåkningsapparatene. Det blir blink hver gang og vi tror det er en ære å bli truffet i Bull's Eye.

Jeg vil ikke bli overvåket.

Jeg vil ikke bli våket over.

Jeg ser bort på fasaden over nedgangen til Stortinget stasjon. Storskjermen spyr ut reklamefilmer, til en plaza der alle er på vei til noe, bort fra noe. Kun tiggere og gatemusikanter står igjen og får den hele og fulle historien. Alle andre haster videre til nye treffplasser med nye audiovisuelle støyskjermer. Selv stanser jeg opp, får med meg det moderne eventyret fra forsikringsselskapet. Den middelaldrende kvinnen som har mistet alt, villaen, SUV-en, mannen og to skjønne små. Likevel beholder hun alt. Takket være selskapet. Hun smiler.

Hvor er jeg nå? tenker jeg.

Midt på Egertorget, på toppen av Norges hovedstad, med fysiske bygninger og virkelige mennesker med solide ærender svervende rundt meg?

Eller langt inne i min egen lille drøm, der jeg møter glansete blikk i alle retninger, øyne som utfordrer hvem og hva jeg bør være, i et slags abstrakt markedsføringsrom?

Kan jeg ikke like gjerne ligge hjemme med ledning inn på hjernen som uavbrutt kringkaster disse drømmene i markedstilpassede bolker?

Hva er vitsen med en hovedstad når det ikke lenger er et sted der mennesker møtes, men et rom der vi alle virrer rundt som kunder med uklare behov som bare makter å stanse opp når noen skriker høyt, vilt og deilig nok?

Det skriker inne i hodet. Jeg ser opp på skjermen og ser en horde juble over noe som er kommet på dvd.

Hvem tror jeg egentlig at jeg er?

Er jeg han som kaster de spisseste pilene?

Markedsføreren.

Jeg setter meg på en benk. Graver hodet dypt i hendene. Ser meg til høyre. Det sitter en fyr med samme nedsenkete hode, et Deli de Luca-beger foran seg. Ikke så rart, de er råest på convenience. Til og med tiggerne er på sin ubevisste måte deltakere i samfunnets gjennomspensede virkelighet.

Jeg puster tungt. Klarer ikke å tømme hjernen for merkevarer og varemerker. Jeg lever og tenker i reklamepauser.

Reclame.

Definisjon: Det å gjenta et budskap for å henlede oppmerksomheten mot en bestemt vare.

Tjuefire timer i døgnet. Jeg titter ned. Ser logoen som sveiper over asfalten. Jeg makter ikke å se annet enn merkevaresignaturer, logoplasseringer, budskapsutforminger, symbolbruk, valg av visuelle virkemidler, frekvens, bevegelse, slagord, tyngde og den bakenforliggende produktutvikling.

Og det er faen meg ganske mye.

Hvert eneste sekund. Jeg titter opp. Føtter passerer. Jeg ser ikke mennesker, typer eller individer. Jeg vurderer folk kun som målgrupper, eyeballs, potensielle kundesegmenter utstyrt med et kobbelt irrasjonale vurderingskriterier og lokalisert et bestemt sted i kjøpsprosessen.

Og det er faen meg ganske mye.

Jeg ser dem søkende etter seg selv. Et selv som kun er realiserbart gjennom konsumvalget.

Og det er faen meg ganske mye.

Jeg mangler evnen til å oppdage mennesker. Ser kun mottakere i en kommunikasjonsmodell. Kun sluttbrukere i en kjøpsprosess.

Og det er faen meg.

Det er faen meg.

Seks trinn bakover.

Jeg ser kjeksstangen som penetrerer vaniljeisen. Jeg suger i meg en bit av den frosne fløten. Vet ikke helt hva jeg skal føle. Det heter visst toothing. Jeg vet alt om det fordi jeg har snakket med folkene som fabrikerte historien og fikk fenomenet slått opp i all verdens lands seriøse medier en begivenhetsfattig aprildag 2004. Toothing er siste nytt på sexfronten, en aprildag det ene året. Toothing er løgnhistorien som gikk verden over, en aprildag det neste året.

Det geniale er at det faktisk er mulig. At det faktisk skjer, hadde han sagt.

Områdene rundt Oslo S, Byporten og Oslo City er de beste, hadde noen andre sagt. Sett deg på cafe og klargjør mobilen for bluetooth-sniffing.

Jeg taster inn en profil: M29, søker pike, flirt, bj. Ingen grunn til å lyve om dette.

HoneyGirl er på meg noen minutter senere. Jeg strever med de siste dråpene i bunnen av isbegeret.

> hei kjekken
> hei søta
> gjør du?
> sitter og tenker
> på hva?
> deg
> :)
> kan vi treffes?
> kan vi, men vil jeg?
> vil du?
> hva kan du gi meg?
> hva vil du ha, søta?

> et par sko
> dyre?
> niks. 800
> greit

Hun sender meg type, farge, skonummer og butikk. Jeg finner butikken. Skoene er på vindusutstilling. Jeg ber om byttelapp, sier det er konfirmasjonsgave til kusina mi.

”Skal jeg pakke dem inn da?” spør hun bak disken.

”Ehrm. Er ikke nødvendig,” sier jeg, betaler og går raskt ut. Jeg setter meg på benken utenfor. Trekker fram mobilen fra innerlomma og flipper opp lokket.

> du _er_ kjekk jo
> ser du meg?
> liker stilen din
> hvor er du?
> se opp til høyre

Jeg ser opp. En jente i turkis står ved rekkverket, ansiktet begravd i mobilen. Det virker som hun ikke er tilstede i kjøpesenteret i det hele tatt. Ute av denne verden. Det gjør det enklere å forholde seg til. Jeg fjerner meg på samme måte fra benken og virkeligheten.

> i turkis?
> selvfølgelig dummen
> hvor kan vi møtes?
> cafe con bar i brugata. unisex-toalett i 2.etg
> ok. 5 min?
> greit. du først

Fem minutter senere sitter jeg på dolokket. Det banker på. Jeg åpner opp, ser at jenta er alene. Hun holder fortsatt mobilen i hånda.

”Kom inn,” sier jeg og setter meg ned igjen.

”Du *er* kjekk,” sier hun.

”Den har du brukt før,” sier jeg.

”Er du virkelig tjueni?”

”Ja.”

”Hvor er skoene?”

”Der,” sier jeg og peker på posen i hjørnet. Hun går bort, titter nedi, tar opp den ene, snur seg mot meg og smiler.

”Helt riktig, jo, kjekken.”

”Vi må prate litt først.”

”OK.”

”Hvor gammel er du egentlig?”

”Atten.” Jeg godtar løgnen.

”Har du vært med en mann før?”

”Nei,” sier hun og vrir seg på en barnslig måte.

”Fin topp,” sier jeg. Hun glir hendene over brystene, ned mot kanten, griper tak i toppen med den ene hånda og drar halvveis oppover. Perfekt mage, tenker jeg. Litt flubby, men fin hud. Trendanalytikerne mener at det nye kvinneidealet skal ha naturlige former. Latte-fett kaller jeg det selv.

”Denne?” spør hun og strekker ut stoffet.

”Hva slags bh har du på deg?”

”Push-up,” svarer hun og drar mer i toppen for at jeg skal se at hun ikke ljuger.

”Du har fine pupper. Kan jeg se?”

”Enda bedre,” sier hun og slikker seg rundt munnen. ”Du kan kjenne.”

Hun går nærmere. Jeg legger hånden forsiktig mot henne. Hun sukker. Jeg puster tungt en gang. Hun er fantastisk riktig. Som om vi har sett de samme filmsnuttene.

”Snu deg,” sier jeg.

”Men jeg vil se deg,” flirter hun.

”Vil bare se den nydelige baken din.”

”Denne?” spør hun, lener seg framover, legger den ene hånden på den ene bakkdelen. ”Men du kan ikke få den. Jeg sparer meg.”

Jeg kjøper argumentet.

”Men du kan ta av deg jeansen?”

Hun knepper opp. Smiler lurt. ”Så mye?” Drar buksen noen centimetre ned. ”Eller så mye?” Fører buksen ned til knærne. ”Eller sånn?” Hun har svart g-streng.

”Kan jeg ta på deg?”

”Du er ikke hard med meg?”

”Neida,” sier jeg og legger hånden farskjærlig på den ene halvdelen. Sprer rompa hennes littegrann og ser mer av trusestrengen.

”Åh...” sukker hun. Jeg gnir en finger fra spissen av g-streng-v’en og nedover sprekken. ”Det er deilig,” hvisker hun. Stemmen er perfekt.

”Kan jeg se litt av kjønnet ditt?”

”Slik?” Hun drar det svarte stoffet til side og jeg ser det lille hun har av krusete kjønnsår.

”Mmm,” sier jeg kort. Jeg har gått tom for spørsmål.

”Du?” sier hun spørrende. Setter den ene foten bak den andre og vrir på seg. ”Kan jeg suge deg?”

”Har du gjort det før?” hvisker jeg.

”Nei,” sier hun og jeg tror på henne slik jeg tror på alle reklamens løfter. Jeg åpner smekken og lar henne trekke fram staken. Hun kiler pikkhodet ertende med tungen. Jeg skjønner at jeg kan leve lenge på dette bildet.

Idet jeg merker at det er like før jeg kommer, lener jeg meg mot henne og sier: ”Kan du le sånn søtt når jeg kommer?”

Hun smiler. Drar ut pikken når hun merker rykningene. Den gul-hvite væsken treffer kinnet hennes og hun ler slik jeg instruerte henne.

KAPITTEL 24: PLAKATEN

Hun står med baken i været. Lyser opp på hjørnet av Youngs gate og Calmeyers gate, ikke så langt unna Youngstorget. Bleket, permanentbølget hår henger rotete foran ansiktet. Hun smiler lokkende. Våte lepper.

Jeg får henne midt i trynet. Har nettopp rundet hjørnet.

På vei et sted. Hjem. Bort.

Vet ikke.

Hun er minst femten meter høy, opplyst av et titalls sterke kastere og dominerer fasadehjørnet. Jeg leter etter avsendernavn. Tally Weijl. Jeg kjenner merket. Jeg kjenner til varekolleksjonen fra østeuropeiske storbyer. Jeg kan det meste om merkevareprofilen. Life is sexy, life is fun. Målgruppe: Unge, selvsikre damer som liker å kle seg i sex mens de nyter livet. Har ikke vært tilstede i Norge tidligere.

Jeg blir stående å studere. Et mønster gjentar seg bak kvinnekroppen. Jeg har fortsatt ikke tolket strektegningen som gjentar seg i bakgrunnen. Så ser jeg kaninene. To kaniner. Den ene på alle fire. Som den menneskelige rollemodellen. Den andre ivrige jokkende. Jeg teller. Fem knullende par i bredden. Fem i høyden. Trekk fra ni par der damen står på kne og bak logoen. Trettito pumpende kåte kaniner, tegnet med lilla strek på gammelrosa bakgrunn. Det blir barn av slikt.

Og kvinnen ser ut til å nyte posituren. Hun har på seg rosa minikjole. Det er en av disse som både kan brukes under og over. Det ville ikke vekket oppsikt å gå slik på premiefester. Samtidig er det pirrende nok som utpakket gave til mannen. Hun vet det og blikket hennes forteller meg akkurat dette.

Jeg ser stilaset hun er festet til. Det runder hele hjørnet av bygningen. Jeg ser glimt av den forfalne fasadeveggen bak stilaset. Stigen nederst som fører opp til første etasje.

Jeg står på motsatt side av krysset. Ser rundt meg. Stille. Mørkt. Gatehjørnet ligger utenfor de vanligste gårutene på denne tiden av døgnet. Jeg ser på klokka på mobilen. Halv to. Hvorfor er jeg her igjen? Ute så sent. Det er flere timer siden jeg forlot søsteren min. Jeg ser på flexikortet. Det er over to timer siden jeg stemplet.

Jeg blir stående et par minutter. Fortsatt øde. Jeg tenker; hvorfor står hun her og gjør seg yppig? Er ikke meningen at hun skal bli sett? Bli forestilt seg tatt?

En og annen bil kjører forbi. Gule taxier. Hvite varebiler. Ingen stanser. Krysset blinker gult. Jeg ser mot høyre. Et kvartal bortenfor ser jeg et lite utsnitt av Youngstorget. Kanskje ser også Youngstorget et lite glimt av kvinnen på alle fire. Kanskje er det alt som skal til.

Jeg løper over veien. En taxi tuter og svinger unna. Jeg hviler meg til de nederste stolpene i stilaset. Ser på bakken rundt meg. Jeg trenger noe skarpt. Ser en knust ølflaske. Tar den opp, får ikke pant nå likevel.

Så går jeg mot stigen. Den er dratt opp, festet til noe i hodehøyde, men den er ikke vanskeligere å åpne enn døren til et vedskjul. Jeg trekker stigen nedover. Det skingrer. Så klatrer jeg opp. Er oppe på første avsats. Veien derfra og videre opp er enkel. Det skal være lett og trygt å være vedlikeholdsarbeider i dagens Norge. Det er vel fortsatt etniske nordmenn på denne arbeidsplassen, ikke bare moderne øst-europeiske slaver.

Til slutt står jeg så høyt som jeg kommer. Bak meg er den skitne fasaden. Foran meg henger det gigantiske lerretet. Festet med hvite plaststroppe. Jeg teller over festepunktene. Seks øverst. Jeg går helt til høyre og starter arbeidet. Fram med glasskåret, sliper meg ned i den hvite platen. Det går lettere enn jeg ville trodd. Ti-femten sekunder og opphenget er løst. Jeg går noen metre til venstre. Fortsetter med neste. Så neste. Så neste.

Bare noen minutter senere merker jeg at den øverste randen av lerretet henger ned. Men damen er fortsatt ikke dekket til. Produktnavnet er borte, men damen står like delikat og roper 'ta meg' til forbipasserende på Youngstorget.

Ta meg *ned*, tenker jeg og går en etasje ned. Det er 'ta meg ned' du sier. Innerst inne. Jeg kutter et av punktene i siden. Lerretet daler tungt, skrår nedover. Jeg løper mot stigen igjen. Klyver ned så fort jeg greier, mot festet i etasjen under. Femten nye sekunder og damen er snart ute av synet. Nok en etasje. Så enda en. Til slutt står jeg på den nederste avsatsen. Idet siste festet på høyresiden av posteren ryker, ser jeg at det øverste hjørnet av lerretet treffer bakken.

Jeg hopper ned på bakken igjen. Løper over på den andre siden av krysset. Banner. Fordi duken er bredere enn høy, er selvfølgelig ikke hele damen borte. En flik er synlig helt til venstre. Der hodet hennes er.

Jeg løper over krysset igjen. Klatrer opp og skal til å starte øverst på den andre siden. Jeg kommer omtrent midtveis. Så hører jeg bilen. Så hører jeg sirenen. Jeg ser meg rundt. Her oppe er det ingen steder å skjule seg. Jeg klatrer ned det raskeste jeg kan. Nede på bakken ser jeg de to i uniform som nettopp har gått ut av bilen. De roper noe mot meg. Jeg starter å løpe i den andre retningen.

Men så er det glatt.

Jeg har ikke på meg de gode løpeskoene.

Og jeg har ikke kommet langt nok i treningsprogrammet.

Det er som om jeg blir stående på kanten igjen. På stedet hvil på fortauskanten. Han ene griper tak i jakkekragen min.

"Jeg tenker du blir med oss," sier han.

"Men hva med henne?" sier jeg og peker på den lille delen av hånden hennes som fremdeles synes nederst i venstre hjørne.

”Hva med henne? Ja, hva med henne?” spør han bryskt.

”Hvem skal ta med seg henne?” spør jeg.

”Ta det med ro,” sier den andre og smiler. Good cop. ”Hun er sikkert oppe igjen i morgen. Det er kun én telefon og så henger hun sikkert pent på plass om et par timer.”

”Har jeg ikke sett deg før?” spør han og åpner et dokument på maskinen sin. Jeg har roet meg. Den gode og den onde er tilbake på gaten og jeg sitter hos en av de som sørger for papirarbeidet. Sett meg før? Hva tar han meg for? En gammel kjenning av politiet?

”Er du kjent?”

”Nei...”

”Du har ikke nettopp vært på teve eller noe sånt?”

”Jeg var gjest på Ærlig talt på TV2...”

”Der var det! Brusforbud i skolene.”

Jeg vrir meg i stolen. Den knirker. Utrolig hva folk legger merke til.

”Beklager, men jeg kommer ikke på navnet ditt...?” Det er som om respekten er omfordelt.

”Thomas Olden.”

”Olden, ja. Fødselsdato?”

Jeg gir ham alle kalde fakta. Føler meg litt mer ovenpå når det bare dreier seg om å ytre konkrete fakta. Er på nippet til å be om å reservere meg mot reklamepost fra politiet.

”OK. Du virker jo oppegående, Olden, så jeg skal si det på denne måten: Hva i helvete gjorde du dette for?”

Jeg puster tungt igjen, tenker meg om.

”Eller for å si det sånn,” fortsetter han når han skjønner at jeg ikke kan gi ham noe fornuftig svar. ”Politiet har andre ting å gjøre enn å være sikkerhetsnett for næringslivstopper som bedriver ekstreme veddemål.”

”Veddemål?”

”Når ressurssterke som deg utfører slike tåpeligheter, er det som regel Gutteklubben Greis private lille ’jeg-gjør-hva-som-helst’-show med Hemsedalsleiligheter

som gevinst. Dette har vel en eller annen høytflyvende kompis festet til film, da, og til uka sendes videosnutten rundt på epost til alle i gærningnettverket? Ikke sant?”

”Jo,” sier jeg spakt på innpust.

”Det eneste vi gjør i denne omgang er å gi deg et forenklet forelegg på 10.000. Pluss kostnaden ved at JCDecaux må rykke ut og henge opp reklamen sin på nytt. Jeg antar at du går i pluss likevel. Men husk at politiet har viktigere ting å bruke ressursene sine på.”

”OK,” sier jeg. ”Eh... takk...”

”Du Olden,” sier han etter at jeg har signert meg skyldig og er på vei ut av døren. ”Fortsett med vanngreiene dine. Den der brystrenden er noe skikkelig svineri for ungene.” Han kommer mot meg med hånden utstrakt.

Jeg snur meg, tar ham i hånden og ser oppstillingen av tomme Cola-flasker i hjørnet idet jeg går ut til friheten igjen.

Sju trinn bakover.

Jeg ser digitalklokka gå fra 02:36 til 02:37. Jeg ser han som stirrer inn i flatskjermen. Videosnutten som spilles i en rute midt i skjermen. Tretti sekunder lett redigert kortfilm. Filmet dagen derpå. Etter frieriseansen på Supper Club i Roma. Hun som våkner. Deilige, trøtte øyne. Vilt, rufsete hår. Det ene brystet som duver i utakt når hun vrir seg fra sideposisjon til å ligge på ryggen. Smilet. Latteren. Det eneste jeg husker fra dette minnet som jeg ville ha fjernet, er pusten hennes. Hvitløksånden. Den kan ikke spilles av likevel. Og de tretti sekundene står igjen som livets mest fullendte kortfilm.

Jeg ser han som stirrer inn i den lille ruten.

I denne seansen er han komplett. I disse sekundene binder han alt han har erfart opp til dette øyeblikket perfekt sammen med forventningene om fremtiden. Lykkens motorvei starter her. Veien fram til autostradaen flettes sammen på denne strekningen, denne morgenen etter.

Jeg ser han som stirrer inn i den leende jenta og tenker; ble det egentlig slik han hadde forestilt seg? Gadd han virkelig å jobbe for å føre lykken videre?

Dette er deg når du forstår hvorfor alt gikk galt, men nekter å godta svaret.

Dette er meg når jeg forstår hvorfor alt gikk galt, men nekter å godta svaret.

Jeg har et annet program åpent i en annen rute på flatskjermen. En rute med ren tekst. Jeg leser over teksten. Den går langt nedover, helt ned til etasjen under meg. Jeg scroller meg nedover, skummer alt for endte gang. Kan alle formuleringene på rams, husker alle stedene jeg gikk inn og fant nye ord. Jeg søker meg til slutten, til bunnen av dokumentet. Det er en forklaring, en bekjennelse, et løfte, en visjon. Alt på en og samme tid. Det er slik jeg jobber. Jeg skal klare alt på én gang. Jeg har synlige bevis rundt meg på at jeg har det i meg. Suksesshistorien Thomas Olden.

Jeg tar blikket vekk fra skjermen og ser rundt meg. Kontorveggene er tildekket. Alle utskriftene. Skissene. Emballasjeprøvene. Jeg ser bort på testutstyret. Tomflaskene i hjørnet. Digitalspilleren som ligger på det lille møtebordet. Det er premiere dagen etter. Morgendagen og de kommende ukene vil forandre alt.

Jeg skal forandre meg, Nora, leser jeg på nytt i teksten.

Fra og med i morgen vil jeg være et annet menneske. Et fullkomment menneske. En ny trettisekunder som binder sammen fortid og framtid, som legger alt til rette for framtidens lykke.

Sammen med deg, Nora, tenker jeg og trykker på epostprogrammets sendeknapp.

Jeg blir sittende og se ut i mørket. Jeg ser speilbildet av meg selv. Krokrygget i kontorstolen. Dobbeltvinduene gjør konturen av kroppen utydelig. Jeg prøver å fortelle figuren at resten av livet starter her.

Jeg ser på flatskjermen igjen. Orker ikke mer av den smilende, leende Nora i sengen på hotellrommet i Roma. Dreper videoavspilleren og glør inn i en blå bakgrunn.

Jeg hører skrittene på gangen utenfor kontoret mitt. Ser salgssjefen stoppe utenfor døra. Jeg snur meg.

”Du hadde en del igjen å gjøre før morgendagen, du også?” sier jeg og skjerper hodet.

”Det går greit med nattejobbing så lenge det bare er en gang iblant,” sier hun.

”Jeg synes du ser sliten ut, Thomas.”

”Nora har flyttet fra meg,” sier jeg. Jeg vet ikke hvorfor dette kommer akkurat nå. Det er nesten en måned siden. Jeg burde informert mine nærmeste kollegaer tidligere.

”Jøss. Det visste jeg ikke. Hva skjedde?”

”Vi fant ut at vi burde gå hver til vårt.”

”Det forklarer at du sitter her nesten hver kveld.”

”Hadde sikkert lagt inn ekstragiret uansett.”

”Det er viktig for deg dette?”

”Det er viktig for oss alle. Divisjonen. Konsernet. Markedet.”

”Joa...”

”Når dette kommer ut, blir alt annerledes. Vi kommer til å få helt andre rammebetingelser å jobbe med. Det kommer til å bli mye mer spennende,” sier jeg og gnir meg hardt over den ene skulderen.

”Er du stiv? Anspent?” spør hun.

”Nja...”

”Skal jeg massere deg litt?”

Hun venter ikke på svar. Stiller seg bak meg. Jeg ser henne i vinduet. Hendene er bestemte og varsomme på samme tid. Hun går fullt inn for oppgaven. Jeg lukker øynene. Hører pusten hennes. Merker hvordan hun river og drar i skulderpartiet mitt. Hun trykker tomlene i sirkler øverst på ryggen min. Jeg merker at hun anstrenger seg. Pusten hennes blir tyngre. Jeg tenker på Nora. Jeg tenker at det er Nora som står der, presser fingrene inn i ryggen og straffer meg. En siste straff før hun vil tilgi meg.

”Ehh...,” begynner salgssjefen mykt.

”Jeg tror det holder,” sier jeg. ”Det gjorde godt.”

Salgssjefen stiller seg på halvdistanse. Blir stående som om hun venter på noe mer. Jeg har ikke noe annet å tilby henne. Hun har ingenting å tilby meg.

”Vel,” sier hun. ”Lykke til i morgen, da. Jeg gir meg for i dag.”

”Lykke til til deg også,” sier jeg idet hun går ut av kontoret.

Jeg ser digitalklokka gå fra 02:56 til 02:57.

Jeg trenger noe annet, tenker jeg og tar fram mobilen. Jeg vrir på hjulet for å bla meg nedover i adresseboka. Må ikke så dypt i registeret. Navnet hennes markeres og jeg trykker grønt for oppkalling.

”Thomas,” sier hun i halvsøvne. ”Det var en stund siden. Er du klar over hvor mye klokka er?”

Jeg hvisker navnet hennes. ”Du må hjelpe meg. Noe må skje. Noen må ta tak og røske i meg.”

KAPITTEL 25: KRASJET

Jeg forlater politistasjonen. Hopper inn i en drosje og ber sjåføren kjøre til Pilestredet Park av gammel vane. Kommer meg hjem og låser meg inn i leiligheten før jeg husker at jeg for tiden bor et annet sted. Jeg tar fram en bag og legger ned noen nye klær. Ringer til foreldrene mine.

”Thomas,” sier hun. ”Vet du hvor mye klokka er? Hvor er du? Jeg ringte Anette og hun sa du hadde dratt i ti-tiden. Vi er bekymret for deg, Thomas. Du sa jo at du skulle bli hos oss noen netter til.”

”Jada. Måtte bare hjemom og hente noen rene klær.”

”Du vet vel at jeg kan vaske de skitne.” Jeg hører at hun roper til Pappa. ”Han er hjemme hos seg selv. Han sier han trengte rene klær.” Jeg hører Pappa svare at hun kunne vasket de skitne. ”Skal Pappa komme og hente deg?” spør hun.

”Neida. Tar en bil.” Jeg dreper samtalen og samtidig piper apparatet.

VI VET NOK

HVA DU SØKER

Jeg sletter før jeg rekker å fordøye setningen. Setter meg ned på sofaen. Skrur på boksen og raser gjennom kanalene for å hvile ut. Etter et kvarters tid skrur jeg av, tar på meg ytterjakka og går ut. Ute krysser jeg Pilestredet og småløper mot drosjestasjonen ved Holbergs plass.

En bil starter opp bak meg. Den kjører i samme retning. Rød sportsbil. Sjåføren ser skummel ut. Jeg ser at bilen aksellererer mot krysset i stedet for å saktne farten. Jeg speider mot krysset og lurar på om sjåføren er full. Jeg ser ingen andre biler i mørket. Så tuter det i to forskjellige toner. Jeg hører bildekk som skriker. Så smeller det. Det er en lyd jeg aldri har hørt i virkeligheten. Smellet høres stumpere ut enn man er blitt vant til fra actionfilmenes THX-drønn. Det er som om lyden river opp magesekken min.

Jeg løper ned til krysset. Noen titalls meter unna ser jeg bakenden av den røde bilen som nettopp har feid forbi meg. Den har smelt inn i siden på en lilla metallic leiebil, jeg ser Rent-a-wreck-logoen på siden.

Jeg ser meg rundt. Bydelen er unormalt øde. Løper mot vrakene. Oppdager fyren som nærmest henger ut av vinduet fra leiebilens passasjer sete. Funderer ikke på hvorfor vinduet har vært åpent i den kalde Osłonatten. Jeg går bort til kroppen som henger ut av vinduet.

”Er du OK?” spør jeg. Han grynter tilbake. Det renner blod nedover armen hans. Jeg får den er kritthvite følelsen i ansiktet. Ser at føreren av den andre bilen er ved bevissthet. Han sitter i setet og klør seg i hodet. Jeg skal til å slå 113 på mobilen idet en ny bil stanser opp bak leiebilen. To personer går ut, kommer bort til meg.

”Hva har skjedd her?” spør de og jeg blir overrasket over hvor rolige de er.

”Ulykke,” sier jeg. ”Han her er ganske hardt skadet.”

”Vi tar ham med til legevakten med en gang. Det er det raskeste.”

De går bort, åpner døren, hjelper mannen løs fra vinduet, tar et solid tak og drar ham med seg.

”Er dere sikre på at det er lurt å flytte på ham?” spør jeg og prøver å huske gammel lærdom om hva man skal gjøre som førstemann på ulykkesstedet.

”Det virker ikke som hodet er skadet,” sier de og trekker den skadde med seg inn i bilen. ”Ring politiet du. Og hør med han andre sjåføren hva som skjedde.”

Jeg sletter 3-tallet og taster 2 for politi. På vekten legger jeg igjen navn og posisjon og får beskjed om å holde meg i ro til noen kommer.

Jeg går bort til den andre sjåføren. Han sitter fremdeles og klør seg i hodet. Jeg banker på ruten hans.

”Unnskyld. Er alt bra med deg?” spør jeg.

Han ruller ned vinduet. ”Faen. Fatter ikke hva som skjedde. Hvordan gikk det med han andre?”

”Han ble fraktet til legevakten.”

”Godt. Hvordan ser fronten min ut?”

”Fronten?” Jeg går fram og titter. Den ene lykta er knust, deler av støtfangeren må rettes opp, men bilen har klart seg overraskende bra i forhold til farten og smellet. ”Ser overraskende bra ut,” sier jeg til sjåføren. Han smiler.

”Tror du at jeg kan kjøre videre?”

”Hjulene ser helt greie ut.”

”OK. Du. Jeg har det litt travelt. Ta dette kortet og be han andre om å kontakte forretningsføreren min for skadeoppgjør. Du er vitne, ikke sant? Jeg tar på meg skylda selvfølgelig, men jeg er nødt til å stikke nå.”

”Er det ikke best at du venter til...” begynner jeg, men han har allerede satt bilen i gir, gasser opp og **svinger til høyre oppover Holbergsgata.**

To-tre minutter senere er politiet der. Jeg står alene med vrakrestene av en lilla metallic leiebil og to bremsespor i asfalten.

To uniformerte går ut. Tante og onkel politi. ”Er dette bilen din?”

Jeg tar hele historien. De to ser mistenksomt på meg.

”Du får nesten bli med på stasjonen,” sier den kvinnelige politibetjenten.

”Men helt ærlig, jeg vet ikke mer enn det jeg har sagt,” sier jeg og tar fram kortet fra lommen. ”Jeg fikk dette av han som kjørte videre. Og den andre sjåføren ble som sagt tatt med til legevakten av de to som stoppet opp like etter krasjet.”

”Ja, ja. Vi tar dette på stasjonen,” sier politimannen.

”I alle dager,” sier betjenten som tok alle dataene mine tidligere på natten. ”Glemte du noe?”

”Han var vitne til en ulykke,” sier politimannen som geleider meg inn. ”Du får skrive en rapport på historien hans. Det er noe som skurrer...”

Jeg tar hele hendelsesløpet så kronologisk jeg klarer.

”Vent her mens jeg tar noen telefoner,” sier han og går inn på naborommet. Han blir lenge borte. Jeg benytter ventetiden til å ringe hjem igjen. Mamma blir hysterisk. Jeg prøver å roe henne. Jeg er uskyldig. Kan ikke noe for at jeg var på feil sted til feil tid.

Han som har åpnet to saker på mine vegne kommer tilbake og setter seg rolig ned i stolen sin. Lener seg bakover og folder hendene.

”Vel,” begynner han. ”Nå har jeg ringt nummeret på visittkortet du ga meg. Ukjent nummer. Legevaktene i sentrum har ikke fått inn noen personer med det signalementet du ga oss. Rent-a-wreck har ikke bilen i sitt register, faktisk eksisterer ikke bilnummeret i det hele tatt. Ingen andre vitner har meldt seg. Så alt vi har er deg, et uregistrert bilvrak og to bremsespor som tyder på at den røde bilen kjørte over fartsgrensen. Husker du nummeret på den røde bilen?”

”Nei,” sier jeg.

”Eller typen?”

”Sportsbilaktig,” sier jeg og er klar over at dette verken er et varemerke eller en merkevare. Et par uker tidligere hadde jeg belært ham forskjellen.

”Javel. Skriv under her. Vi holder øye med deg nå.”

Jeg låser meg inn i mutter og fatters leilighet på Hovseter. De har lagt seg. Lister meg inn på gutterommet. Legger meg i fosterstilling på sovesofaen.

Pust dypt nå, forteller jeg meg selv.

Jeg makter ikke å få luften ned i magen. Det kribler i hodet. Noen snitter opp hodet med en sløv kniv, griper tak i hudfolden og bretter ut. Skjærer av en bit av toppen av hodeskallen. Hjernen ligger i friluft. Jeg beveger på hodet og det er akkurat som puten risper i hjernens overflate.

Jeg åpner munnen, prøver å væte tungen mot ganen og svelget, men kjenner bare den stikkende pilen bak adamseplet. Jeg kniper øynene sammen. Legger begge hendene på hodet, borer fingrene inn i håret, ned i den avdekkete hjernen. Det er som om å trigge alle destruktive tanker samtidig. Tanker som låses fast i en posisjon der de bare står og slår mot veggen.

Ærlig talt. Båndet ruller. Uten at jeg er med. Jeg bør ikke se dette. Den er min. At ingen har tenkt på dette før. Jeg er fortsatt tørst. Kan du le sånn søtt. Jeg skal forandre meg. Noe må skje.

Ærlig talt. Båndet ruller. Uten at jeg er med. Jeg bør ikke se dette. Den er min. At ingen har tenkt på dette før. Jeg er fortsatt tørst. Kan du le sånn søtt. Jeg skal forandre meg. Noe må skje.

Kan jeg velge alt på nytt?

Alle mennesker har et punkt der de helst vil slette alt og begynne på nytt. I dette punktet står du med kniven i hånden. I dette bildet rekker du den ene hånden fram, vender den og blottes håndleddet. I dette øyeblikket griper du etter noe skarpt med den andre, legger eggen mot håndleddet, tenker at dette er eneste måte å starte forfra og kunne gjøre alle valgene på nytt. Nå gjør du en rask bevegelse med den sterke hånden og hugger til.

Her stopper tiden.

Her stopper fortellingen.

Dette er det aller viktigste valget du noensinne kommer til å gjøre.

KAPITTEL 26: SLAGET

I ellevetiden ringer mobilen. Jeg har hatt to-tre timers sammenhengende søvn for første gang på flere dager. Det lyser 'Alex' på den lille monitoren.

”Hei Thomas,” sier hun lett. ”Har du vært på farten?”

”Måtte ta noen dager av,” mumler jeg.

”Nå...” Pause. ”Hva synes du?”

”Hva mener du?”

”I natt? Fikk du opp pulsen?”

”Pulsen?”

”Har du ikke skjønt det ennå?”

”Hva snakker du om?”

”Tøft. Det fungerer alltid best når man venter noen uker.”

Jeg prøver å huske siste gang jeg snakket med Alex. Jeg kommer på samtalen vi hadde dagen før lanseringen.

Sju og et halvt trinn bakover.

”Alex.” Jeg hvisker navnet hennes. ”Du må hjelpe meg. Noe må skje. Noen må ta tak og røske i meg.”

”Ja vel?”

”Kan jeg bestille et opplegg av deg?”

”Ser-man-det-ja. Har du penger?”

”Fortsatt femtitusen?”

”For å være tilskuer til en enkel ulykke, ja.”

”OK.”

”Greit. Da trenger du ikke å tenke mer på det.”

Jeg legger på. Alex har alltid vært forsiktig med å røpe hva slags byråttjenester hun driver med, men ryktene sier at det fungerer. Maksimalt adrenalinkick. Hundre prosent diskresjon.

Jeg ser nok en gang for meg mannen som henger som en våt klut ut av bilvinduet. Det kjennes som om noen strammer til pannebåndet mitt igjen. Jeg sklir halvveis ut av sovesofaen, strekker meg etter jakken jeg hadde på kvelden før, vender på ermet og ser de røde flekkene. Jeg sniffer inn. Gjenkjenner den kvalme lukten av kunstig blod. Erindrer hvordan lukten fikk meg til å brette meg under et førstehjelpskurs i militæret. Det går opp for meg at den første alvorlige ulykken jeg har vært vitne til i mitt liv, er iscenesatt av Rent-an-accident, bestilt og betalt av meg.

”Var det opplegget?” spør jeg.

”Innrømmer du at det var troverdig?”

”Faen, Alex. Jeg trengte ikke dette nå.”

”Kom igjen, Thomas. Cheer up. Kom og spis lunsj med gjengen. Det er lenge siden sist.”

Vi sitter på FAKE igjen. Alex. Diglas. Stai. Arvingen. Og jeg.

Jeg klarer ikke å bestille noe.

”Hva med den blide herren?” spør kelneren.

”Jeg skal ikke ha noe,” svarer jeg. Orker ikke tanken på ironisk mat så tidlig.

”Du tar *ingenting*?” spør kelneren.

”Ja takk. Ingenting,” svarer jeg og kelneren noterer.

”Trodde du sa at du ikke var sulten,” sier Stai.

”Njahmpf,” puster jeg tungt.

”Vanligvis sier vi ikke noe om dette,” sier Alex og lener seg fram. ”Men Olden har nettopp vært utsatt for et aldri så lite opplegg.”

Arvingen skjønner hva jeg har gjennomgått. ”Er det ikke herlig å leve, Thomas?” skriker han og dunker meg i ryggen. ”Jeg mener, ikke bare eksistere. Leve! Føle at det skjer noe?”

Jeg sitter taus. Så sklir Diglas mot meg over skaitrekket og legger armen over skuldrene mine. ”Vi vet nok hvordan du føler deg,” sier han.

Jeg ser ned på bordflaten.

”Vi ... vet ... nok, Thomas,” gjentar han.

Jeg snur meg om ser skrått oppover mot ham. Han er iferd md å briste.

”Hørt den før?” ler han.

Jeg kjenner klumpen i halsen. Biter jekslene sammen. Jeg knytter neven. Svinger armen i et kjapt hugg. Det knekker i neseroten hans. Igjen høres det fjernt fra lydspor jeg kjenner fra voldsfilm.

”Faen, Thomas,” skriker han og bøyer seg.

Jeg ser blodet mellom fingrene hans. Det kjennes herlig å endelig ha skapt noe ekte. Lukten av ekte blod er langt mer behagelig enn duften av det kunstige. For første gang på flere uker kjenner jeg en antydning til noe godt i kroppen.

Jeg reiser meg. ”Slapp av, Thomas,” sier Alex og Stai i kor.

”Det er nå det begynner,” sier jeg og forlater bordet. Krasjer nesten i kelneren som kommer bærende på et digert brett.

”Hva mener du ’nå det begynner’. Faen, Thomas, det var du som begynte, jo,” roper Diglas sint etter meg. Jeg gidder ikke å høre på forklaringen.

KAPITTEL 27: UTGANGSBILDENE

Det er her du tar feil.

Du tror det bare er å denge løs, så er problemet borte. Få ut sinne. Du tror det er snakk om å ta på seg løpeskoene og beine bortover, riste av seg alt det vonde. Du tror det er snakk om å drive fram det store følelsesutbruddet. Sette på et tevedrama som tvinger tårekanalene vid åpne. Leie film på film med slapstick-humor og le seg ut av konfliktene. Stille seg på den høyeste topp og skrike så det jaller i dalsidene under deg. Du tror det er snakk om en bylt av fortvilelse som har satt seg fast et eller annet sted bak ribbeina, godt beskyttet, innesperret mellom hjerte og lunger. Du tror det dreier seg om å tvinge løs klumpen, vikle ut alle dens tråder og knuter ved å hyle mot noe, banke opp noen, rase

over noe. Drive opp takten i blodpumpen, bringe åndedrettet opp i heisafart og tilintetgjøre denne bylten ved hjelp av ekstreme følelsesutbrudd.

Du tror at problemene egentlig ikke ligger begravd i deg selv.

Du tror du er feilfri, som alle andre.

Men det er her du tar feil.

Det er her jeg tar feil.

Jeg ligger i mørket. Har alle utgangsbildene klart for meg. Illustrasjoner fra en folder, på stivt, glanset, vokset papir, som et flyselskaps sikkerhetsinstruksjon. Det minner meg om at jeg er like ved å lette, ta av fra verden jeg til nå har gått rundt i. Hvor befriende vil det ikke være å lene seg bakover, titte ut av gluggen mens maskinen stiger og byen nedenfor blir mindre. Menneskene forsvinner. Bilene blir små maur som løser seg opp i veidekket. Husene slutter å være tilholdssted for drømmer og konflikter og blir små klosser, brikker og til slutt prikker langt der nede. Veiene blir til tynne streker som bryter opp feltene i grå nyanser. Å se det hvite skydekket som legger seg som et laken over den hvitbleke kroppen av natur. Til slutt er det kun meg, fortsatt trykket ned i det myke flysetet, og et uendelig blått hav som rommer alt og ingenting på samme tid.

Hvor befriende, tenker jeg og henter fram den glatte pappen, åpner klaffene og går gjennom alle utgangsalternativene. Alle fluktveiene.

Klokka blir sju. Det er sent for han som bare ligger i mørket og tenker, men tidlig nok til å ringe noen. Jeg slår nummeret til broren min. Har ikke snakket med ham på måneder.

”Hva feiler deg egentlig?” spør han.

”Vet ikke helt,” sier jeg.

”Du blir sikkert snart bedre.”

”Det verste er at jeg ikke orker å ta meg sammen.”

Det er stille en stund. ”Nja.”

”Ville noen merket det om jeg ikke var her?”

”Hva mener du?”

”Ville du savnet meg om jeg ble borte?”

”Ikke tull. Selvfølgelig. Hvorfor spør du om dette?”

”Glem det. Det var bare et innfall.”

”Ikke tenk mer på det. Du blir jo bedre som alle andre.”

”Hvordan går det på jobben?”

”Samme greia som alltid. Mye å gjøre.”

”Ikke tenk på det der jeg sa i sted.”

”Du kan jo komme hit en dag og spille dataspill...?”

”Ja.”

Vi bryter forbindelsen igjen.

Du har like mange grunner til å ta livet av deg, som du har til å leve. Skriv en liste. Fordeler foran, ulemper bak. Arket fylles med omtrent like mange punkter på begge sider. Tenk over dette; dersom det ikke fantes en eneste grunn til å dø, ville livet vært en eneste lang lidelse. Livet er endelig. Den eneste måten å forholde seg til dette faktum, er å ha en mengde grunner til å ønske å dø.

Det betyr ikke at du ikke skal velge å klamre deg fast til livet. Du kan stå med fingeren på avtrekkeren, kniven i hånden eller repet rundt halsen, og den eneste forklaringen du har er at livet aldri ble helt slik du ønsket deg. Det er for dumt å skrive dette i avskjedsbrevet. Den siste tanken før den endelige rykningen er uansett at ingen vil komme til å bry seg. Likevel skal du velge å bli. Såpass skylder du dem du hittil ikke har møtt.

Dette skjønner du.

Dette skjønner jeg.

Hvorfor skal alle øyeblikkene jeg har slåss bli ødelagt av denne ene innskytelsen om resignasjon?

Fig. 1: Drukning.

Så dette er meg. På toppen av brua. Står med noen taugreier rundt beina. Man sier drukning er den verste måten å drepe seg selv på. Vannet har kvalt meg langsomt de siste ukene. Det vil være den mest treffende metoden.

Dette er meg. Et kort glimt. Jeg står på rekkverket. Loddet festet til tauet. Tauet festet til ankene. Det siste jeg tenker er: Hvilken forbannet klisjé.

Så hopper jeg. Ned på bakken.

Vi sitter på Stockfleth's i Tinghuset. Jeg rører to teskjeer sukker rundt i svart kaffe. Koffeinfri. Han ser på klokka igjen mens han setter ned espressokoppen

”Hvordan føler du deg?” sier PR-rådgiveren.

”Nja,” svarer jeg. ”Fått meg til å tenke; hva er det verste som kan skje?”

”For flaskevanndivisjonen, mener du?”

Jeg mener strengt tatt med meg. ”Ja. Hva er det verste som kan skje for omdømmet vårt?”

”Å ja. Du mener generelt sett. Det må jo være om et parti blir forgiftet. At bakterier eller noe slikt fører til at folk blir syke. Og, worst case, dør av å drikke vannet.”

”Er det sannsynlig?”

”Nei. Dere har svært strenge kontrollrutiner. Antakelig må en slik skade bli påført innenfra. Av en utro tjener.”

”En som jobber i produksjon?”

”Ja, mest trolig. Men altså; dette er ganske drøyt. Har du grunn til å mistenke noen?”

”Nei.”

Han ser på klokka igjen. ”Du. Jeg må faktisk stikke.” Han skjønner at det ikke er flere timer å føre på meg i dag. ”Vi ser gjerne over krisehåndteringsplanene, hvis det er det du mener?”

Du er kanskje bare en dråpe unna forbrytelsen. Du gjør det egentlig ikke for pengene. Ikke for hevnen. Ikke for å ødelegge noens liv. Ikke for å fjerne overlegne konkurrenter. Eller brysomme beilere. Du dreper ikke for den store saken. Du stjeler ikke for egen vinnings skyld.

Du er villig til å bryte grensene fordi du vil at uskyldige skal føle den samme usikkerheten som dominerer tankene dine.

Du blir kriminell for du ikke lenger fatter hvem du er.

Du gjør deg til skurk fordi du ikke har bedre fantasi når du ønsker at noe skal skje i livet ditt.

Jeg snakker om de indre motivene. Trygghet. Identitet. Stimulering.

Fig. 2: Forgiftning.

Så dette er meg. Midt på natten. Høy puls. Jeg ser etter vaktene. Ingen lyd. Fortsetter mot produksjonstankene. Eksperten har sagt at noen centiliter vil være nok. Hele partiet vil bli forgiftet. Flere tusen flasker. Dette er også massekommunikasjon, tenker jeg. Jeg har et voldsomt behov for å bli hørt.

Dette er meg. Et kort glimt. Har åpnet luken til tanken. Skrudd lokket av giftflasken.

Så heller jeg innholdet ut. Det renner en tynn bekk på utsiden av tanken..

Jeg låser meg inn. Stopper i gangen og lytter. Svak musikk fra radioen på kjøkkenet. Jeg sniker meg mot det gamle gutterommet.

”Thomas, er det deg?” Hun går gjennom stua. Holder Gule Sider under armen.

”Skal du ringe noen?” spør jeg.

Hun har fortsatt en finger stukket inn i katalogen. Litt etter midtveis i alfabetet.

”Måtte bare slå opp nummeret til en øre-nese-hals-lege for faren din.”

”Leger står under ’L’,” sier jeg.

”Hva?”

Jeg peker mot den delen av registeret fingeren hennes har boret seg inn i. Jeg tror ikke hun helt skjønner hvor smart jeg er. ”La meg,” sier jeg og strekker ut den ene hånden min.

”Neida, jeg fant det i sted.”

”OK.”

Jeg stikker inn på kjøkkenet etter et glass melk. Det ligger en lapp på kjøkkenbordet. Telefonnummeret til legen, tenker jeg. Jeg ser de åtte sifrene. Nummeret ender på ’00’. Memorerer de seks første. ’233 022’.

På vei ut, med glasset i hånden, taster jeg inn tallene på en tekstmelding. Sender sms til opplysningsentralen. Inne på rommet piper det. Jeg flipper opp lokket og leser.

Oslo Hospital Psykiatrisk Sykehus

lyser mot meg i displayet.

Jeg veksler til mobilens nettleser, googler 'Oslo Hospital', prøver lykken og ser bildet av en stille hage med idylliske epletrær. Sjuhundre års omsorg og lindring står det. Det høres lenge ut.

Du ligger en uke til observasjon etter fødselen. Er innom helsestasjonen hver fjortende dag det første halvåret ditt. Bare fordi det finnes et tilbud. Du starter i barnehage som ettåring. Åtte og en halv times daglig stimulering med pedagogisk lek, historiefortelling og sosial trening. Du starter tretten års skolegang med nøkkel rundt halsen. Som du sjelden benytter på grunn av skolefritidsordningen. Deretter er du et år i militæret og skal lære å stå på egne bein. Støvelpuss og skjortestryk, dovask og brettekanter. Du immaterikuleres, får nye fem år på skolebenk og tilbringer fritiden på felleskjøkken på studenthjemmet.

Du blir tjuefem år og er klar for arbeidslivet. Kanskje blir du barnehagepersonell. Lærer. Yrkesmilitær. Studieveileder. Systemets produkt og produksjonsmiddel til samme tid.

Og blir alt for tungt, blir det hele for mye for deg, finnes det en ledig seng. Et rom uten lyd. En dag uten krav. Et måltid du slipper å lage selv. Og et lite pappbeger med piller i flere farger. Gap opp.

Du kan leve uten å måtte tenke på andre enn deg selv.

Jeg kan leve uten å måtte tenke på andre enn meg selv.

Det høres ikke ut som noe liv.

Fig. 3: Tvangsnæring.

Så dette er meg. Blek. Tynn. Usynlig mot det hvite sengetøyet. Lenket til sengen. Bundet med slitte lærstropper. Væsken med noen livsviktige næringsstoffer sprøytes inn i kroppen min fire ganger daglig. Jeg prøver å se for meg det uendelige, åpne havet, men bølgene slår høyere enn noen gang.

Dette er meg. Et kort glimt. Jeg biter leppene sammen når de kommer med flasketuten. Nekter å svelge det lunkne vannet som fyller munnhulen.

Så må jeg gi etter for presset. Svelger og må leve en dag til.

Duften av nystekt brød kvalmer meg. Jeg hater den brødmaskinen. Klokka på veggen nærmer seg halv ett. Noe P1-greier fester seg som dråper på veggene i venterommet. *Hvem snakker vi med nå? Hva driver du med? For tiden arbeidsufør, ja. Det kan skje den beste. Ja, mange opplever kravene i arbeidslivet som urimelige. Så til spørsmålet; altså, hva het Norges første konge i moderne tid før han ble kronet?*

Døren slår opp. ”Olden. Din tur.”

Jeg går inn. Tenker over hva jeg skal referere av nye fornemmelser. Som om noen kiler meg i hjerteroten. Som om noen drar i tråder bak låret mitt. Som om jeg våkner med en tett badehette rundt hodet. Som om jeg har båret en tung ryggsekk feil i lang tid.

To timer senere sitter jeg på ventestolen på apoteket. Sammenligner tall på lappen jeg trakk og nå-betjenes-skiltet. Det nærmer seg. Jeg vurderer pensjonistene rundt meg. Speider etter nye trender i habitten for de over seksti? De godt modne ser veslsående ut. Nye modeller kvalitetsmerker. Sporty. Ikke slik jeg husker mormors klesstil.

Det durer. Min tur. Jeg går mot disken. Legger lappen flaut på disken. Hun ser trøstende på meg. ”Klare om ti minutter,” sier hun.

Jeg setter meg på en annen stol. Tar fram mobilen og rydder opp i tekstmeldinger. Hun ved siden av meg gjør meg oppmerksom på skiltet som forbyr bruk av telefon inne i lokalet. Jeg nikker og legger apparatet på innerlommen. Det går et kvarter.

”Olden,” roper en annen bak disken. Så, så, tenker jeg, ikke så høyt. Jeg stiller meg framfor henne. ”Har du tatt slike midler tidligere?” spør hun.

Jeg rister på hodet.

Hun forteller meg om bivirkningene. Legger esken i posen for meg. Jeg går ut. Lykkelig eier av nye piller.

Ute på gaten tar jeg fram mobilen. Kobler meg på nett, googler medikamentmerket. Leser om styrken på middelet. Det ser ufarlig ut. Jeg ser ikke for meg et liv som avhengig.

Det handler egentlig om utflating. Du skal kappe av alle toppene. Men snu landskapet opp-ned. Det betyr egentlig at du kutter i bunn. Står igjen med en tilnærmet vannrett strek. Se. Nå ser du horisonten. Nå oppdager du evigheten.

Samtidig det øde, åpne og vanvittig kjedelige intet.

Du skjønner at spenningen skapes i bakkene.

Jeg skjønner det.

Fig. 4: Nedskylling.

Så dette er meg. Jeg klemmer på pakningen. Folien brytes. Den sjokkrosa perlen klekkes ut. Jeg legger den på tungespissen. Smaker etter. Fyller glasset med vann fra springen. Tar en munnfull.

Dette er meg. Et kort glimt. Jeg gurgler vannet. Kjenner den lille pillen som kiler meg i drøvelen.

Så svelger jeg. Luft. Ser ned på det svakt rosa vannsølet i utslagsvasken.

Han ringer og sier navnet mitt på en måte som om vi var på kino sammen i går.

”Har du meldt deg på eller, Thomas?”

Jeg har fortsatt invitasjonen i sms-arkivet.

Ta med godt humør – og deg selv.

Velkommen!

Hilsen Russestyret 98

Jeg har ikke det. Jeg lot det gli over fristen. Og så ble alt borte i arbeidet med lanseringen. ”Nei. Trodde ikke jeg skulle få tid.”

”Men det har jeg,” sier han. Fredrik. Den eneste jeg hadde kontakt med utenom skoletiden på gymmen. ”Hadde ikke giddet å gå uten deg.”

Hvor lenge er det siden jeg så ham. Fire år? Snakket med ham. Tre og et halvt? Hørte fra ham? For et års tid siden fant jeg ut at han bodde tre kvartaler unna i Oslo. Jeg tenkte at heller ikke Prodigy på Kalvøya i 97 vil skje igjen.

”Jeg er jo sjuk, vet du.”

”Er du sengeliggende da?”

”Egentlig ikke.”

”Kan du ikke ta noen øl hos meg før festen? Fant fram miks-kassetten som vi spilte hele tiden.”

”Vet ikke...”

”De der overgangene funker som faen fortsatt.”

To dager senere. Fredag kveld. Han åpner og det er såvidt jeg kjenner han igjen.

”Jøss. Du er blitt skalla,” sier jeg uten å tenke over valget av gjensynsreplikk.

”Ja. Like greit å ta alt. Det var greit da det bare var viker. Men så ble jeg så jævlig tynn på toppen.”

Han ser ut som et spøkelse. ”Men du hadde jo så mørkt og tykt år.”

”Ja. Kunne vært verre, da. Kunne hatt kuler som stakk ut.”

Jeg tar av meg på beina. Han går foran og viser meg leiligheten. Det er fort gjort. Jeg legger merke til bumpene i bakhodet.

”Det er ikke så stort. Men jeg ville bo sentralt. Her ta en pils.” Han viser meg kassetten. ”Litt slitt i kantene, men samme lyden.”

”Samme dårlige lyden, ja. Fantes det virkelig ikke cd-brenner i ’98?”

”Gjengen med monsteranlegget kjørte digitalt. MiniDisc. Men russebilanlegget vårt var ikke akkurat high-end.”

Jeg husker det annerledes.

Jeg husker krystallklar lyd.

”Var det så grøtete?” spør jeg i det bassen fra Massive Attack tvinger seg ut av anlegget hans. *Dream On*.

”Må innrømme at jeg har spilt kassetten en del i det siste,” sier han. ”Skål.” Han klinker med ølflasken. ”Godt å se deg, Thomas. Tror du Siri kommer?”

Han snakket om Siri i tre år på videregående. Den eneste gangen han prøvde seg med samtale var på 17.mai-frokosten i tredje. Strengt tatt burde det blitt med snakket.

”Tror du hun husker hva jeg gjorde?” spør han og er nesten blank i øynene.

Rus er forventningens forsterker. Dette kommer du aldri helt til å skjønne. Du er sytten år og har vært klar for ditt første ligg i flere år. Du har stoppet å telle jevnaldrende som tropper opp med gedigne referater mandag morgen om et ligg de ikke husker en dritt av. Du er sytten år og er på klassefest, har bælmot tre Ringnes og føler deg som en eneste

stor pikk. Alt kvinnekjøtt du i ditt korte tenåringsliv har sett i bevegelse blander seg sammen i et vaginalt monument. Rusen gjør deg penetreringsklar og du reduserer kvalitetskravene i takt med antall slurker.

Du drikker fordi du ikke tror på dine egne evner til å toppe følelsene.

Eller til å bunne.

Du er tjue år og befinner deg en meter under kjelleren. Du tror at tre pils skal skyve alt blodet tilbake inn i lemnet. Men du blir liggende slappere enn noen gang.

Dette skjønner du kanskje nå.

Dette skjønner jeg kanskje nå.

Fig. 5: Rus.

Så dette er meg. Holder fast rundt bunnen av glasset. Dreier og vipper på glasset og ser barinteriøret svømme i den klare væsken. Isbitene duver på overflaten. Jeg drikker den bar. Ingen grunn til å støtte blandevannsprodusentene. Jeg snuser nedi innholdet, sipper en god teskje av drikken og lar spriten brenne seg vei nedover halsen.

Dette er meg. Et kort glimt. Legger seddelen på disken. Kelneren sier noe om at nok er nok. Jeg prøver å stirre ham bakover i flaskehyllene.

Så glipper fokus. Jeg rygger ut og lar seddelen ligge.

Jeg zapper ned til den fjerde kanalen. TvNorge har fortsatt noe såpe igjen på dagtid innimellom alle realityreprisene. Glamour episode 4765. Jeg hører dialog uten å oppfatte ordene. Det føles behagelig. Jeg blir roligere av å høre på noen jeg ikke trenger å lytte ordentlig til.

Jeg prøver å finne mønsteret. Hvor skulle det egentlig ha vært en reklamepause? Hvor finnes det et dramatisk utspill som TvNorge ikke får lov til å etterfølge med sjamporeklame?

Jeg føler meg sterkere. Jeg vet mye om dette. Det føles plutselig godt å ha en kunnskap uten å trenge å bruke den. Jeg lener meg lenger tilbake i stresslessen. Stiller på hjulet som dreier meg et trinnløst steg nærmere liggstilling. Kan jeg leve en slik tilværelse? Se fjernsyn på dagtid og føle at jeg fortsatt er med?

Jeg flytter meg nedover i kanaloversikten, nærmere nullpunktet. NRK sender en reprise på debattprogrammet jeg så kvelden i forveien sammen med muttern og fatteren. De snakker om ulven igjen. Denne gangen kan jeg virkelig alle argumentene på rams. Det ligger en unik kraft i repetisjonen. Dette vet jeg. Dette vet alle som har sett samme filmen to ganger på rad.

Jeg får lyst til å delta i debatten. Jeg tar fram mobilen og begynner på en tekstmelding. Jeg har hundreogseksti tegn til rådighet til å formulere dette ene argumentet som skal slå ihjel hele konflikten. Det virker som en umulighet. I den stadig mer komplekse verden blir det vanskeligere å skrive kort. Jeg gir opp å være saklig og tyr til et hissig, ekstremt standpunkt. Signerer Oslo og fyrer av til nummeret nederst på rullefeltet. Mobilen piper tilbake med en gang. 'Debatten er avsluttet' forteller de meg.

Men jeg sov ikke i natt heller, tenker jeg. Det er fortsatt kveld her i gården.

Jeg går inn på gutterommet. Starter opp PC-en. Overskrift: Kast ulven til ulvene. Nå skal det skrives leserbrev, tenker jeg og føler meg verdifull.

Egentlig har du evner. Egentlig har du det som skal til for å lykkes i noe. I det aller meste. Du kan stille opp ett hundre forskjellige jobber på rekke og rad. Du kan forestille deg hvordan du vil takle oppgavene, spørre deg selv: Er dette en jeg vil mestre?

I nittini tilfeller er svaret ja.

Den eneste arbeidstypen du vil feile, er den du peilet deg ut. Den du valgte å bli. Den du var en kort stund. Den du innså ble uoverkommelig.

Dette har å gjøre med hva du utdanner deg til. Hvilken karrierevei du legger ut på. Hvilken stilling du først glir inn i. Mislykkes du i denne, er du for stolt til å gå over i den neste jobben. Og det er utenkelig å klatre ned et nivå.

Du tar heller imot sjekken fra den skjulte hånden enn å innrømme at du ikke er stor nok til å fylle den rollen du valgte.

Fig. 6: Vanfør.

Så dette er meg. Jeg står og vasker opp glassene. For hånd. Det renner en vannstråle ned i utslagsvasken. Jeg er nøye på å skylle vekk såperestene. Jeg lar teknologien hvile. Har god tid. Må fylle dagen med den gode rutinen. Jeg forestiller meg

vannets vei gjennom rørene og ut av kranen min. Jeg sender en tanke til den trygge, gode staten som garanterer for månedsinntekten.

Dette er meg. Et kort glimt. Egentlig er det såvidt jeg orker å røre børsten rundt i glassene. Prøver å ta i, men det sitter igjen en hinne av størknet melk.

Så setter jeg alt inn i maskinen.

”Når det har gått så lang tid må du over i aktiv sykemelding,” sier han og ser på kopiene av sykemeldingsskjemaene mine.

”Aktiv sykemelding?”

”Tror du at du kommer tilbake til den jobben du har i dag?”

Det har ikke slått meg at det finnes alternativer. ”Hvorfor skulle jeg ikke det?”

”Vi ser at mange har behov for å bli trent opp for en annen funksjon i bedriften.”

”Trent opp?”

”Det er det som er opplegget med aktiv sykemelding. At du er innom jobben for å trenes opp til å mestre en funksjon igjen.”

”Må jeg begynne å stikke innom jobben?”

”Ja. Men i første omgang tror jeg det er viktig at du glir over i en annen rolle der. Har du mulighet til å jobbe mer internt?”

”Internt?”

”Vi møter mange her på sosialkontoret som snakker om det urimelige markedspresset. Noen ganger hjelper det å fokusere på interne oppgaver.”

Jeg klarer ikke å forestille meg hva det skulle være. ”Produksjon?”

”Vel. Kanskje ikke det for en med din bakgrunn. Hva med intern rapportering?”

”Vi har folk som driver med dette.”

”Ja vel. Hva med å tenke helt nytt? Utenfor boksen. Har dere et program for CSR?”

”Eh... customer satisfaction rrrrehr..?”

”Nei, nei. Corporate Social Responsibility. Bedriftens samfunnsansvar.”

Jeg kan engelsk din dust, tenker jeg og spør ham om å utdype: ”Hva mener du?”

”Ja, dere som driver med flaskevann. Dere driver ikke med bistandsarbeid i tredje verden, da? Som en del av den etiske bevissthet. Hjelper til med å bygge ut brønner og skaffer fattige på landsbygda rent drikkevann, for eksempel?”

”Jeg vet at vi gir noen millioner på konsernivå.”

”Til ’rent drikkevann’-prosjekter?”

”Nei. Mer på generelt grunnlag.”

”Kanskje du kunne etablert et CSR-program? Du virker som en driftig kar. Norge har tette kontakter med flere afrikanske land der man skriker etter utviklingskompetanse på slike typer prosjekter.”

”Mener du at jeg skal flytte til Afrika?”

Han snur seg og tar fram en mappe. ”Se her. Sør-Afrika. Nepal. Tanzania. Afghanistan. Alle disse stedene er Norge inne og ønsker å gi til vannprosjekter. Og da trengs det dyktige koordinatorene. Som kan jobbe tverrfaglig og tverrkulturelt. Jeg hadde faktisk én innom ifjor som hoppet på noe slikt. Som var nysliten og utbrent som deg selv og kom tilbake som en ny mann etter et slikt halvårsengasjement.”

Og skjærer alt seg, kan du alltid redde verden.

Hver dag, i et eller annet møterom i verden, i en eller annen bedrift som jobber intenst med markedsinnovasjon, står det ’Eliminate World Hunger’ eller ’Cure AIDS’ på idétavlen sammen alle de andre frasene, boksene og pilene. I et øyeblikk har de hjernestormende lettet og fått et anfall av ultimat godhet opp i all den grenseløse kreativiteten.

Hvert eneste minutt trekker en underernært unge sitt siste sukk og dør av sult. Av tørste.

Hver eneste time trekker en mellomleder med seg brainstormingsforsamlingen inn i et felles nirvana som avsluttes med kongstanken om å gi alle disse ungene en skål grøt og rent vann til.

Det blir med tanken. Det er bare snakk om dråper likevel.

Dessuten er det ikke skålen med grøt som døyver sulten likevel. Det er ikke koppen med rent vann som slukker tørsten.

Det er snakk om at det må finnes arbeidstakere som kan produsere råvarene.

Det er snakk om at det må finnes kunnskap om hvordan næringsmidler frambringes.

Det handler om å ha utdanningssystem som sørger for og stadig fornyer denne kunnskapen.

Det dreier seg om at det finnes kapital som investeres i lønnsomme produksjonsmidler som gir produksjonsstedene nødvendig konkurransekraft.

Det må sørges for samfunnsstrukturer som sikrer effektiv ressursutnyttelse og rettferdig konkurranse.

Det hjelper ikke å hoppe bukk over alle disse leddene og være bistandskelneren som bringer mat til bordene.

Dette vet du. Det eneste det hjelper på er din egen dårlige samvittighet.

Min egen dårlige samvittighet.

Følelsen av å være med å redde verden. Ved å redde seg selv først.

Fig. 7: Brønn.

Så dette er meg. Jeg hakker meg nedover i den tørre jorda. Er én i rekka og ser svettedråpene i den beksvarte huden til mannen ved siden av meg. Jeg smiler og han smiler tilbake. Vi snakker samme språk. Jeg er ovenpå. Den enkle planen jeg la, har gjort meg til en gud blant innbyggerne. Jeg ser en strøm av kvinner med store krukker på hodet der borte i horisonten. De fattet først ikke hva de skulle gjøre med tiden jeg frigjør.

Dette er meg. Et kort glimt. Ser utover landskapet og skjønner hvor uendelig mange meter vi har igjen å hakke.

Så setter jeg meg på en stein. Skrur av korken til plastflasken og ser sidemannen min skjule misunnelsen i et smil.

”Her,” sier pappa og gir med et A5-ark. ”Kan du ikke bli med på dette? Da får du tankene over på noe annet.”

Jeg ser på arket. ’Alene mot Nordpolen. En polfarers dagbok.’

Jeg blir med.

Vi sitter i en slitt gymsal på Hovseter skole. Scenen er trukket fram. Den ensomme polfareren lar de tre lysbildeapparatene realisere drømmen alle har om

polhimmelen i bakgrunnen. Det er dødt. Det er vidt. Men det er blått. Den blå himmelen alle lengter etter, som klippet ut fra en glanset Syden-brosjyre. Så synd den i virkeligheten bare kan oppleves gjennom en spesiell type solbriller.

Han sier at reisen ikke var en reise til Nordpolen. Ikke egentlig. Han forteller at han ikke kjempet mot naturkreftene. Ikke egentlig.

Han snakker om reisen innover i seg selv.

Han beskriver den harde kampen mot seg selv.

Det var ikke snakk om å overvinne det strenge klimaet. De blodtørstige rovdirene. De lunefulle sprekkene. Matrasjeringer. Det plutselige værskiftet. Minusgradene. Motvinden. Strengt tatt fantes det ikke ytre farer i det hele tatt.

”Den eneste reelle trusselen kommer herfra,” sier han og tapper seg tre ganger på pannen med pekefingeren. ”I begynnelsen er det bare uvant å ikke ha noen å snakke med. Og du må jobbe mentalt med å gå inn rutinen, fokusere på arbeidsoppgavene, komme inn i rytmen.” Han viser rytmen ved å bølge begge hendene bortover foran seg. ”Etter en ukes tid kommer de første signalene. Usikkerheten. Du stiller deg spørsmål som går utover oppgavene og det endelige målet. Du vet at du skal finne roen, men begynner å tvile. Så kommer det alltid et par netter med panikk. Du står kanskje foran beslutningen om å bare gi opp. Før du skjønner at du må ta deg sammen og gå videre, følge rutinen og fokusere på oppgavene. Først da klarer du å nyte stillheten, landskapet. Da begynner det å svinge. Da er du alene med naturen. Da føler du at du er kommet hjem.”

Jeg blir sittende å irritere meg. Det kjennes umulig å sitte godt på den harde trestolen. Jeg må stadig oftere skifte stilling. Oppe på podiet, bak foredragsholderen, gjentar landskapet seg i formasjoner med ørsmå variasjoner. Is. Snø. Vann. Himmel. Hvitt og blått. En og annen gang detaljer fra polfarerens høyteknologiske utstyr. Innovative klær som takler ekstremvær og er overlegne Amundsens skinnklær av ulv og sel.

Han åpner for spørsmål fra salen. Han smiler, men det virker påtatt. Egentlig skulle han ikke vært her, men oppe i drømmelandskapet sitt. Alene med isen og de gode tankene. Det er vel snakk om å finansiere neste tur, tenker jeg og rekker opp hånden.

”Hva har du egentlig gjort for å fortjene hele dette isødet for deg selv?” spør jeg og kjenner at fattern dulter meg i armen.

”Hva mener du?” spør han. Fortsatt glisende.

”Hva godt er det at du tar disse turene? Hva hjelper det resten av oss?”

”Å ja slik. Jeg tror jeg blir et lykkeligere menneske. Det betyr mye for dem rundt meg. Og jeg tror jeg hjelper folk til å holde fast til drømmene sine. På slike foredrag som dette.”

Han ser utover salen som om han er klar for neste spørsmål, men jeg gir meg ikke. ”Hva tror du vil skje dersom alle skulle tatt med seg skiene og dratt av sted?”

”Asså; jeg innrømmer at dette virker som et egoistisk prosjekt. Men jeg ser mer på det som individualisme. At det sier noe om meg som person og min egenart. Så tror jeg at vi moderne mennesker realiserer denne unikheten på forskjellige måter. Er det flere spørsmål?”

Pappa klapper meg to ganger på armen.

Selvfølgelig skal du trives i eget selskap.

Selvfølgelig må du starte med deg selv.

Men det er juks å velge tilværelser der du ikke har noe valg. Der samtalen i ditt indre er eneste tilgjengelige dialog. Det spiller ingen rolle om du velger at underlaget skal være snø, sand, fjell eller vann. Idet du spenner på deg skiene, setter deg opp på kamelen, knyter på deg turskoene eller setter seil, har du sagt noe om resten av oss. Du har konkludert. Du vil ikke lenger forholde deg til våre mangler, våre laster, vår uvitenhet og våre motargumenter.

Og du nekter å se hva som ligger bak satellittelefonens eksistens. Det supertynne stoffet som varmer huden og holder fuktigheten unna. Materialet i masten utviklet for å stå imot de verste stormene.

Du mener at alle rundt deg er en del av problemet, ikke løsningen.

Jeg mener at alle rundt meg er en del av problemet, ikke løsningen.

Fig. 8: Seiltur.

Så dette er meg. Det er bare meg og havet. Båten, seilet og roret. Og en elektronisk bok lastet med femti litterære klassikere. Det er midt på dagen. Vindstille. Drepende sol. Jeg driver i den retningen jeg har peilet meg ut. Ligger i hengekøye med

parasoll over skjermen og tar ordene inn over meg. Har aldri konsumert så mye sannhet på en gang.

Dette er meg. Et kort glimt. Ser ut over havet og tenker at disse ordene ikke er skrevet av noen som kun har ligget og drevet på åpent hav.

Så går batteriet ut. Det er kun meg og tankene igjen.

Jeg står utenfor en vegg av steinblokker. Klokkene ringer. Noen fortalte meg en gang at dette er byens eldste bygning. Jeg har pyntet meg. Ren skjorte. Strøken skjorte. Det er to år siden jeg var et slikt sted forrige gang.

Jeg går inn. Setter meg bakerst. Strengt tatt føler jeg meg like uvel som på strippeklubb. I tillegg er setene hardere her. Kanskje noen har funnet ut at man er mer skjerpet til budskapet når man sitter vondt. Jeg får beskjed om å reise meg nesten med en gang.

Jeg ser meg rundt. De fleste er gamle. Jeg tar opp arket som jeg fikk da jeg gikk inn i skipet. Øynene søker etter SIPs. Dette er måten jeg vanligvis skummer informasjon på. Søker etter ord som er overrepresentert i en gitt tekst. Her går det mye på jesus, gud, lys og halleluja. Man trenger ikke avansert programvare for å fatte dette.

Jeg blir stående å putte husets alle bestanddeler inn i paradigmer slik jeg pleier. Prøver å finne den overordnede visjon, mål og strategier. Leter etter tilstander og prosesser. Symboler til koding og dekoding og ser etter returkanalene.

Det er ikke verre enn å skifte ut reklamefilmen med dagens salmetekst. Endre kjøpekraften til en bønnestrofe. Bytte ut produktattributtene med gud, jesus og den hellige ånd. Og det erfarte behovet? Renselse. Syndsforlatelse. Og evig liv. Amen, her er kvitteringen.

Orgelet toner ut. Forsamlingen får beskjed om å sette seg. Jeg blir stående. Jeg vet ikke om noen legger merke til meg. Presten stiller seg med ryggen til. De fleste ser ned i benkeryggen foran seg. Mannen i hvit kjortel synger noen strofer, fortsatt med bakhodet til publikum.

Jeg tenker at her er det en som ikke mestrer kommunikasjon. Han bør stå der oppe, sier jeg til meg selv og ser mot prekestolen utsmykket med barokk krims-krams. Så går jeg ut i midtgangen. Ingen legger merke til meg. Står stille et sekund, før jeg beveger

meg mot tårnet. Jeg klatrer opp trappene, så er jeg på toppen av prekestolen. Legger hendene på kanten og ser utover. De fleste titter fortsatt ned i arkene sine, i salmebøkene. Presten står meg ryggen til i høylytt bønn. Forsamlingen vet nøyaktig hvor de skal inn. Jeg blir stående og se utover. Et par gamle fruer på første rad får øye på meg, smiler. Jeg smiler tilbake. Kan ikke huske forrige gang jeg smilte sånn. Medmenneskelig liksom. Så snur presten seg og får øye på meg i omdreiningen. Han ser strengt på meg, blikket forteller at jeg må komme meg ned, komme meg ut. Jeg vet at jeg bør si noe, for å gjøre denne forestillingen jeg ikke aner utgangen av komplett. Men jeg klarer ikke å formulere et eneste ord. Det finnes ikke en eneste tanke i hodet. Ikke så mye som et halleluja.

Jeg skimter at presten nikker mot noen som står bak meg. Det går et par sekunder til. Taleevnen er fortsatt blokkert. Så kjenner jeg noen som griper meg fast på skulderen. Jeg snur meg og en yngre fyr smiler på en forståelsesfull måte til meg. Blikket sier at nok er nok nå. Vi går ned trappen, han fører meg langs veggen bakover i kirken, mot utgangen. Han slipper ikke taket i meg før vi er ute.

”Du får komme tilbake en dag du føler deg litt bedre,” sier han til meg og viser meg retningen til porten og gaten utenfor.

Jeg nikker. Går mot porten som markerer at man er utenfor guds territorium.

Og til slutt vil du begynne å tvile.

Etter alle årene med to streker under svaret, kommer tvilen tilbake.

Thomas tvileren.

Da er det ingen annen utvei enn å tro, tenker du.

Er det ingen annen utvei enn å tro? spør jeg meg.

Fig. 9: Dåp.

Så dette er meg. Nakken hvilende mot kanten av døpefonten. Hvit kjortel. Kjemmet hår. For hver stein jeg har vendt på, finner jeg to nye. Har jeg gravd opp for mye dritt?

Dette er meg. Et kort glimt. Presten sier noen ord. Jeg hører hånden som rører vannet.

Så blir jeg våt. Av redsel.

Det er nå du klaffer sammen folderen, legger den fra deg i setet foran deg. Det er nå maskinen du sitter i rister kraftig, lysene i taket blinker to ganger. Det er nå tankene farer gjennom hodet ditt slik de alltid gjør når turbulensen står på som verst; hva om *dette* er alt? Hva om dette *var* alt?

Du ser den glatte pappen stikke opp av lommen foran deg. Du vet at disse bildene ikke kan redde deg, uansett hvor klare og tydelige de fremstår. Illustrasjoner som har redusert strekene til det aller mest nødvendige, kun relevante symboler, men du ser ingen redning i figurene.

Det er nå du innser at det ikke nytter å flykte.

Det er nå jeg innser at det ikke nytter å flykte.

Jeg velger å bli.

Jeg velger å kjempe. Å slåss uten å bruke nevene.

Jeg kan ikke velge hvor jeg skal slåss, men jeg kan velge å bli igjen og føre kampen videre der jeg kommer fra.

Punkt én: Jeg må finne ut hvem jeg skal slåss mot.

Det er natt til mandag. Det er fortsatt beksvart. Jeg drømmer ikke. Drømmer aldri lenger. Jeg tilbringer hele dagen i et fantasiland likevel, i et landskap der alle mennesker er vridd ut av mine desperate tankeprosesser. Et mørkt, vedvarende mareritt. Det tømmer meg sakte.

Jeg finnes ikke uthvilt.

Har ingen ro i kroppen.

Og jeg er langt fra klar til å komme tilbake til den arenaen jeg konkurrerte i. Jeg har ingen kraft å bidra med i noen flaskevannsddivisjon, ikke internt, ikke på halv fart, ikke på noen slags måte. Jeg finner ingen motstandere her. Jeg må grave meg videre nedover, inn mot kilden, innover i sjelen, inn til de egentlig problemene. Jeg må finne det grunnleggende motivet.

Så bestemmer jeg meg.

Jeg reiser meg opp i sengen. Setter føttene ned på den kalde parketten.

Jeg går mot badet, forsøker å glemme at kroppen er støl. Prøver å ikke tenke på den tunge ryggsekken jeg bærer.

Jeg slår på lyset inne på badet. Ser meg i speilet. Ser det bleke ansiktet. Strekmunnen. Det tomme blikket.

Jeg går mot vasken. Lar det kalde vannet renne.

Så slår jeg spruter i ansiktet. Tar av meg t-skjorten. Fyller håndfuller med vann og væter overkroppen. Smeller den kjølige væsken inn i armhulene.

Jeg stryker hendene gjennom håret. Det legger seg glatt bakover. Tørker ikke resten av overkroppen.

Jeg tar på meg trøya igjen. Finner fram en olabukse. En varmere genser. Tar på sokker og sko. En vindjakke. Så ser jeg meg i speilet i gangen. Håret fremdeles fuktig. Noen av lokkene har glidd ned i pannen.

Jeg putter nøkkelen i lomma og slenger igjen ytterdøra.

Idet jeg tar trappen i doble steg, ser jeg på klokka. Halv sju.

Ute sover byen. Det er fortsatt kaldt. Det er fremdeles is i veikantene.

Det er dette som kalles å være klar til kamp.

Det er dette som kalles å være kamplysten.

Det er på tide å gjøre opp status. Jeg langer nedover gatene og teller på fingrene. Jeg klarer ikke å finne fram til noen kjerne i denne dysfunksjonelle kroppen som beveger seg målløst langs fortauene, men jeg må definere den første motstanderen.

Og jeg velger meg kunden. Konsumenten. Forbrukeren. Jeg velger meg den personen jeg vanligvis setter all min overtalelseskraft mot. Jeg velger meg ikke de andre leverandørene, konkurrentene på den tradisjonelle arenaen, de er lagspillere. Jeg velger meg kunden.

Alle bevegelser jeg foretar meg innenfor rammen av næringslivet har som mål å få den ene personen, heretter konsumenten, til å slippe en bit av sin disponible inntekt ned i forretningsområdet mitt. Det er ingen andre jeg daglig kjemper imot. Det finnes ingen andre konkurrenter. Det finnes kun kundens motvilje. Og jeg må lokke denne med stadig nye attributter. Det holder ikke å tilby vann, for han eller hun er ikke lenger tørst. Det holder ikke å tilby en smak, fordi man får raskt smaken på noe annet.

Dette vet du.

Dette vet jeg.

Dette begynner å ligne på et foredrag jeg pleide å holde.

Så; er det slik at kunden har overvunnet meg?

Jeg bestemmer meg.

Jeg må fange en kunde, fysisk fange ham, stikke av til et sted ingen kan se oss og tvinge sannheten ut av forbrukeren.

Langt der borte oppdager jeg det gule, opplyste skjellet. Jeg går mot servicestasjonen. Stiller meg i randsonen. Speider etter fremkomstmidler. Det er alltid noen med dårlig tid.

Etter fem minutter kommer bilen svingende inn, stopper foran pumpen. Fyller. En mann i førtiårene titter utover mot ingenting. Så setter han pumpen tilbake. Setter på lokket. Går mot butikken.

Jeg går umerkelig mot bilen hans. Titter inn mot rattstammen på førersetet. Ser nøklene i tenningen. Gløtter mot butikken der han står og briefet med plastkortet. Så setter jeg meg kjapt inn, vrir om tenningen, setter bilen i gir og kjører ut av området. I sladrespeilet ser jeg han som løper og faller på isen.

Jeg vet ikke hvorfor jeg gjør dette.

Så kjører jeg mot den eneste jeg vet om som kaller seg kongen av konsum.

KAPITTEL 28: BILTUREN

Jeg ringer på den øverste knappen. Gjentar trykkingen og det summer i hele callinganlegget. Det går noen minutter. Jeg forsøker å lete etter noen inne i den lille linsen midt på panelet.

”Thomas? Hva faen gjør du her? Vet du hva klokken er?” Det er bare diskanten igjen av stemmen hans.

”Ta på deg klærne og bli med,” lokker jeg. ”Jeg har kommet over noe du må oppleve.”

”Hva snakker du om?”

”Du må bli med.”

”Er dette på grunn av det som skjedde for et par uker siden?”

”Nei, nei.”

”Er du frisk, eller?”

”Dette har ikke noe med meg å gjøre. Dette må du bare se.” Jeg høres ut som en dårlig radioreklame.

”Vet du hva, Thomas. Jeg orker ikke dette tøyset. Du kan komme opp her og få en kaffe, hvis du vil. Hvis ikke, synes jeg kanskje at du skal gå hjem og legge deg.”

Jeg blir stående taus og leter etter de avgjørende salgsargumentene. ”Ulv, Arvingen. Ulv! Ulv!”

”Hva i helvete roper du ulv etter?”

”Har du smakt ulv før?”

”Hva mener du?”

”Jeg snakker om ulvebiff med viltsaus og rørte tyttebær. Spis det før det forsvinner fra menyen for godt.” Jeg merker jeg burde alliert meg med en tekstforfatter.

”Hvor har du fått tak i den?”

”Kan ikke røpe råvareleverandøren. Kan bare si at bordet er dekket.”

”Vent litt. Jeg kommer ned.” Det går et par minutter, så knitrer det i høyttaleren igjen. ”Du koddet ikke med meg?”

”Nei, nei. Ulven er felt. Skinnen flådd. Indrefiletten ligger og godgjør seg i marinade.” Dagens matprat.

Så knepper det på nytt. Jeg venter ute på fortauet. Gjennom glassdørene i inngangspartiet ser jeg heisdørene åpne seg og Arvingen komme mot utgangen i lange steg.

”Hvordan er det du ser ut, Thomas?” Han tar hånden min uten at jeg tilbyr ham den.

”Det er tidlig. Bli med meg.”

Vi går mot Mercedesen. Jeg blinker opp låsen.

”Fått ny bil?” spør Arvingen.

”Fatterns,” svarer jeg.

”Har han arvet?”

”Eh... ja.”

”Og så velger han å sette pengene inn i en splitter ny CLS?”

”Han sa han alltid hadde drømt om en ny Mercedes.”

”Hva er dette, Thomas?”

”Sett deg inn,” sier jeg. ”Vil du ha ulv eller ikke?”

Han går inn. Jeg setter bilen i gir og kjører.

”Hvor skal vi?” spør han.

”Hurdal.”

”Hurdal?”

”Der den ble skutt.”

Vi kommer oss raskt ut av bygatene, over Bispelokket, gjennom Vålerenga-tunnelen og inn på E6-en. Det er nesten helt tomt i kjøreretningen vår. Vi kjører forbi to digre, gule skjell i veikanten.

”Kan vi ikke stoppe for en kaffe?” spør han.

”Har ikke tid,” sier jeg.

Jeg trykker på knappen som barnesikrer dørene. Lyden er dempet, men sterk nok til at Arvingen hører det. ”Hva driver du med, Thomas?”

Jeg girer ned for å få litt ekstra fart. Skifter radiokanal til NRKmpre.

Han prøver låseknappen på passasjerstet uten hell. ”Gidder du å låse opp døra mi?”

”Nei.”

”Du, i tilfelle det skjer noe, ser jeg helst at jeg kan åpne døren innenfra.”

”Vil helst at du blir sittende,” sier jeg.

”Hva snakker du om?”

”Jeg har en ting jeg vil ta opp med deg.”

”Har det klikket for deg?”

”Nei. Men du og jeg skal finne ut av noe.”

”Hva med ulven?”

”Det finnes ingen ulv.”

”Fleiper du? Hva er dette? Kidnapping?”

”Kall det runde én.”

”Hva faen har du planlagt?”

”Det er *det* du og jeg skal finne ut av.”

”Er du bevæpnet, eller?”

”Ja.”

Han rykker bakover i setet. ”Du. Ikke kødd med meg. Stans bilen.”

”Nei.”

”Få se våpenet...”

”Hvem sa at jeg har våpen?”

”Du sa du var bevæpnet.”

”Ord. Jeg er bevæpnet med ord.”

”Ja, ja. Det har alltid vært våpenet ditt, Thomas. Nå stopper vi dette tullet. Nå kjører du inn her, svinger og kjører meg hjem igjen. Jeg gidder ikke å være med på denne leken. Jeg er ikke en del av denne krisen din, Thomas.”

”Jo. Det er nettopp det du er. Du er faen meg en større del av denne krisen min, som du kaller det, enn det du tror.”

”Hva mener du?”

”Kong Arve...”

”Kong...?”

”Tenk på alle disse gangene du har messet om at konsumenten er konge. Og at du er den moderne keiseren.”

”Er du misunnelig på at jeg har arvet kjøpekraft av fatteren?”

”Jeg driter vel i at du er rik,” sier jeg. ”Men jeg bryr meg om hvordan du bruker pengene dine. At du lar deg kjøpe så lett.”

”Gi deg, da. Jeg er vel nøyaktig som alle, velger å tilpasse meg budsjettbetingelsen. Jeg bruker min disponible inntekt på de greiene jeg mener gir meg størst nytte i livet. Dette har vi da for faen snakket om før. Dette er den virkeligheten vi må forholde oss til, Thomas. Dette er samfunnet vi lever i. Alle lever slik. I den ene hånden har vi pengene. I den andre hånden har vi manglene, ønskene, drømmene. Behovene. Så veier vi hendene mot hverandre og gjør det beste ut av det.”

”Og du hadde behov for ulvekjøtt akkurat nå?”

”Men faen, Thomas. Du kjenner meg. Du vet at jeg ikke klarer å være som alle andre. At jeg må heve meg over massemarkedet. Jeg driter vel i hva det betyr at jeg velger å konsumere opplevelser de færreste har vært bort i. Jeg kan ikke ta noe ansvar

utover denne ene handlingen. Og hadde ikke jeg gjort dette konsumet, hadde noen andre gjort det. Ulven er allerede død, slik jeg ser det. Den kan ligge og råtne eller noen kan få nytte av den. Er dette et spørsmål om moral? Sånn der 'tenk før du tanker'-dritt?"

"Veit da faen. Jeg prøver bare å finne ut av hva dette dreier seg om."

"Det dreier seg om Maslow. Behovspyramiden. Selv-realisering. Det dreier seg om at i denne fantastiske verden, i dette fantastiske samfunnet vi er vokst opp i, har vi alle disse mulighetene, nær sagt en uendelighet av produkter vi kan velge mellom. For hvert lille valg vi gjør, er vi et steg nærmere å realisere kjernen av oss selv. Det er dette som er frihet, Thomas. Dette er faen meg dine egne teorier. Tenk deg det motsatte da. Fjern alle alternativene og reduser mangfoldet ned til én. Hva vil det da si å velge? Det vil bli en fuckings tvangstrøye. Å måtte velge dette ene, er ikke noe valg. Adjø frihet."

"Og dette tror du på?"

"Ja, for faen. Dette tror jeg på, fordi det gjør at jeg lever og føler at jeg realiserer det innerste av meg. Enhver liten handling i livet mitt inneholder en mengde bevisste produktvalg jeg har gjort tidligere, og dette gjør at jeg kjenner pulsen slå. Hver eneste dag. Hver eneste time. Hvert eneste sekund."

"Og du mener du velger fritt?"

"Altså; jeg forholder meg til budsjettbetingelsen som alle andre. Penger. Tid. Men der har jeg ikke noe annet valg. Der har ingen noe valg. Og vi vet jo at denne budsjettbetingelsen er avhengig av samlet produksjon i samfunnet. Alle arbeidstimene som legges inn og hvordan disse utnyttes."

"Som du ikke bidrar med..."

"Det er irrelevant, Thomas. Jeg har valgt at pengene skal jobbe for meg, ikke at jeg skal jobbe for pengene. Men jeg snakker selvfølgelig om samlet arbeidsinnsats i samfunnet. Det er ikke lenger noen likhet mellom timene du selv legger inn og utbyttet du får. Dette vet du, Thomas. Dette vet vi, for faen."

"Og du har valgt hundre prosent konsum."

"Jeg er en del av systemet, som alle andre. Men, ja, jeg velger forbruk. På samme måte som andre velger å nesten bare jobbe. Det er også en del av friheten."

"Men hvordan kan du si at du velger fritt, når du akkurat sa at det er viktig for deg å kjøpe opplevelser ingen andre kjøper?"

”De færreste, sa jeg.”

”Men du sier jo at et av de viktigste valgkriteriene dine er hvordan andre mennesker innretter seg?”

”Ja. Men slik er det for alle i et demokratisk produksamfunn. Så lenge alle varer kan kategoriseres, er en del av en produkttaksonomi – som jeg mener å huske var ordet du brukte en gang – blir alt konsum nødvendigvis avhengig av attributtene til de andre som anvender produktene. Varer er jo bare et innhold som flytter seg fra en avsender til en mottaker i en kjøpsmodell, på samme måte som en idé vil flytte seg fra avsender til mottaker i en kommunikasjonsmodell. Mottakernes egenskaper seg i mellom må nødvendigvis spille en rolle i begge disse kretsløpene. Ingen eksisterer i en isolert verden. Vi er alle innredet relativt til hverandre.”

”Så konsumenten er uten skyld?”

”Nå vet ikke jeg hva slags skyld du er ute etter å plassere, men jeg føler meg ikke skyldig i noe som helst.”

”Så jeg har tatt med meg feil type?”

”Hva slags hevnoppgjør er dette egentlig? Hva er det du planlegger å gjøre?”

”Jeg må komme til bunns i noe.”

”Hør her, Thomas. Jeg aner ikke hva som skjer oppe i hodet ditt. Men jeg tipper at det har toppet seg. Kanskje er det stress? Kanskje er det sorg? Jeg vet da faen, jeg er ikke psykolog. Men jeg tror du griper dette feil an. Du tenker bare fag, for faen.”

”Poenget er at jeg vet at jeg må løse opp i dette. Jeg må inn i dette markedskretsløpet og finne ut hvem jeg skal ta opp kampen mot. Jeg må slåss innenfor markedets rammer.”

”Markedet...?”

”Nettopp. Jeg tror ikke på å rømme fra systemene. Jeg tror ikke på enkle utveier.”

”Jeg synes nå dette ligner mistenkelig på å rømme,” sier Arvingen og peker rundt på skoglandskapet vi kjører gjennom. Vi har kjørt av E6-en og befinner oss på riksvei 180. ”Dette kaller jeg å ta turen ut av sivilisasjonen. Bor det folk her? Hva heter dette området, sa du?”

”Hurdal. Poenget er ikke skogen som er rundt oss. Poenget er at det *bare* er skog rundt oss, slik at vi kan fokusere på denne fighten mellom oss.”

”Greit nok. Men hvor vil du at dette skal ende? Hva ønsker du å oppnå?”

”Aner ikke. Hadde håpet at du skulle si noe som gjorde meg sikker på at kunden er skyldig.”

”Da synes jeg heller du skal gå et steg bakover i kjeden og ta for deg markedsførerne. De som er ute etter å lure massemarkedet til stadig høyere konsum, til å kjøpe mer enn budsjettbetingelsen. Eller til hensynløst personlig forbruk uten å tenke på de sosiale konsekvensene. Der har du moral, vet du. Du må huske at jeg ikke lar meg forføre av massekommunikasjon. Jeg går etter eksklusivitet og dette reklameres det ikke for på vanlig måte.”

”Så hvem synes du at jeg skal ta med meg?”

”Tja. Du kan jo begynne med å kidnappe noen av de såkalt kreative i byrået dere bruker.”

”Reklameteamet?”

”Ja, for faen. Du kan fritte ut hva som driver dem. Vet du hva, jeg blir gjerne med deg. Dette er faktisk et ganske kult opplegg. En god nummer to etter ulven.”

”Hva?”

”Har du tenkt å lure med deg en av disse typene på egen hånd?. Det er sikkert lettere når vi er to. Kjør inn her borte, så snur vi og drar tilbake til byen. Hvilket byrå bruker dere?”

Jeg sier navnet på AD'en og tekstforfatteren som flaskevannsdivisjonen bruker.

Så er vi på vei mot byen.

Vi tropper opp i byråets interiørmagasinavbildete resepsjon. De kjenner meg igjen. Jeg spør om tekstforfatteren er inne.

”Han sitter på det gule møterommet.” Jeg vet at det betyr internmøte. Vi stormer inn uten å banke på. Tekstforfatteren drodler på tavlen. Rundt bordet sitter tre som jeg ikke drar kjensel på.

”Eh...Olden. Har vi møte i dag?” spør han og vrir overkroppen mens han fortsetter å skrive på tavlen.

”Nei,” svarer jeg. ”Men jeg kunne tenke meg at du ble med oss en tur. Dette er din store sjanse.”

”Jeg skjønner ikke helt.”

Arvingen går bort til ham og tar tak i armen. ”Hvis jeg var deg,” sier han og smiler, ”ville jeg ikke gått glipp av denne sjansen.”

”Hvem er du?”

”Det finner du snart ut av.” Han drar tekstforfatteren bort fra tavlen uten å være for hard.

”Kan jeg hente jakken min?”

”Vi skal ikke ut,” sier Arvingen.

Vi fører tekstforfatteren mellom oss, forbi resepsjonen.

”Jøss. Visste ikke at du skulle gifte deg,” sier resepsjonisten og smiler idet vi går ut av det lyse, åpne felleslandskapet.

Tekstforfatteren rister uforstående på hodet til mennesket bak disken, vender seg mot oss. ”Hva er dette egentlig dreier seg om?”

”Det vet bare Thomas.”

”Og hvem er du? Jobber du også i Yttergård?”

”Nope. Jeg er kunden. Kongen over alle kunder. Selveste keiseren,” gliser Arvingen og ser på meg.

Vi tar heisen ned i parkeringshuset, setter oss i bilen. Tekstforfatteren foran i passasjeret. Jeg kjører ut og det skriker når jeg kaster bilen inn i betongspiralen. Vi kommer oss raskt ut på hovedveien ut av sentrum, kjører gjennom tunnelen igjen og tar E6-en mot det samme ødet som timen tidligere. Trafikken har tatt seg opp nå.

”Si meg, hvor skal vi?”

”Hurdal,” svarer Arvingen og glir framover fra baksetet.

”Hurdal? Hva faen er Hurdal?”

”Hurdal er luft,” svarer Arvingen. Han er nesten helt framme ved tekstforfatteren. ”Tomhet. Det store intet,” hvisker han.

Jeg barnesikrer dørene igjen. ”Nå starter det,” sier Arvingen og setter seg til rette. Tar på seg sikkerhetsselen.

Tekstforfatteren famler med hånden på døren sin. ”Gidder du å låse opp døren, eller?”

”Nei,” svarer jeg.

”Er jeg kidnappet?”

”Kall det hva du vil.”

”Du Thomas. Vi har fått med oss at du er sjuk. Men vi visste ikke at det var på denne måten...”

”På denne måten?”

”Ja, altså, vi var ikke klar over at du var inne i en slik krise.”

”Jeg begynner faktisk å føle meg bedre.”

”Men hva dreier dette seg om? Jeg vil nødig skade kundeforholdet, men dette liker jeg ærlig talt ikke, Olden.”

”Ta det med ro. Jeg er bare ute etter å plassere skyld. Ikke straffe de skyldige.”

”Hva mener du? Lanseringen har vært en av årets store suksesser. Dere har skutt gullfuglen, Olden.”

”Gullfisken,” kommer det fra baksetet.

”Dette dreier seg ikke om Yttergård. Dette handler ikke om vann. Dette er en større kamp.”

”Javel...?”

”Dette handler ikke om at du jobber på oppdrag for oss. Dette handler ikke om deg. Dette går mer på typen din, rollen din i samfunnet. Hvem du har valgt å bli og hvorfor.”

”Tekstforfatter?”

”Ja. Eller kommunikatør, for å være enda mer generell.”

”Hva vil du vite?”

”Hvordan du endte opp der du er i dag...”

”Skal jeg ta hele livshistorien...?”

”Gjerne det.”

”Ok. Hvis det gjør deg happy. Jeg var PR-ansvarlig i russerevyen og syntes det var meg å jobbe med markedsføring. Så søkte jeg meg inn på Westerdahls og kom inn i et utrolig spennende miljø. Sisteåret fokuserte jeg på tekst. Da jeg var ferdig med utdannelsen, var det bare sånn halvgode tider i bransjen, næringslivet lå nede første halvdel av nittitallet. Men jeg fikk prøve meg i et lite byrå, og ble heldigvis fort lagt merke til. Etter to år begynte jeg i et større byrå. Var der i fem år før jeg skiftet til det

byrået jeg har jobbet i de siste seks årene. De siste fire årene i team med AD'en. Jeg skjønner ikke. Dette er helt standard. Bytt ut merkenavnene; utdanningsstedet, byråene, oppdragsgiverne, og du får nesten den samme historien av alle.”

”Og du mener at det du bidrar med er viktig?”

”Hva da? Kommunikasjon? Selvfølgelig er det viktig. Men det er jo ikke alt, vi vet da det. Og selvfølgelig vet vi i bransjen at vi ikke akkurat er bistandsarbeidere. Men det er kommunikasjon vi kan. Kommunikasjon som fungerer utifra forutsetningene. Hvis du tenker på at vi er noen navlebeskuende primadonnaer, som bare drømmer om gullfisker og anerkjennelse og ønsker å skape den reklamen som alle legger merke til, så er det sikkert noe i det. Og det er klart vi vet at vi er noen forbanna klisjeer, alle sammen, men spiller det noen rolle? Vi har en jobb, en funksjon, vi løser en utfordring for kunden og kunden blir fornøyd og betaler. Punktum. Som sagt; det finnes andre som redder verden. Dessuten må de som skal redde verden også ha hjelp til å få budskapet sitt ut og til å trenge gjennom stadig mer støy i markedet.”

”Hva med alle konsumentene som lar seg lure?”

”Men for faen, det er ingen som tvinger folk til å kjøpe som de gjør. Tvert om. Vi lever i et moderne samfunn uten noen som helst form for tvang.”

”Tror du ikke at ungdom føler seg tvunget?”

”På hvilken måte?”

”Til å måtte gå med et bestemt merke. Det merket som de beste markedsførerne har truffet tidsånden med. Dette litt udefinerbare som ligger der i alle utgaver av produktreklamen, som oppfattes som det virkelige må-ha-argumentet av innovatørene i segmentet, det vil si gutta med mest kjøpekraft. Alle kommunikatørenes våteste drøm; å knekke koden overfor vestkantsossen. Eller opinionslederne andre streder, for den saks skyld.”

”Men kommunikasjon er vanvittig mye mer enn dette.”

”Ja, selvfølgelig. Dere identifiserer alle de behovene som finnes og formidler hvordan disse kan dekkes?”

”Nettopp. Og nå vet jeg akkurat hvilket argument du skal komme trekkende med – for dette møter jeg hos alle skeptikerne – vi *skaper* behov som forbrukerne ikke var klar over at de hadde. Vi får konsumentene til å føle at de har mangler i livet som de strengt

tatt ikke har. Og vi dyrker det egoistiske forbruket i et samfunn der alle mener at de har rett til å bruke alle pengene på seg selv, kjøpe mer ting og nye utgaver av produkter de egentlig ikke trenger. Selvfølgelig,” sier tekstforfatteren og hever armene i været. ”Da er jeg skyldig på alle punkter. Ta meg med ut i skogen og skyt meg, da, for faen.”

”Så så, nå må du ikke foregripe begivenhetenes gang,” sier Arvingen fra baksetet.

”Men hva vil dere egentlig ha ut av dette?” spør tekstforfatteren og begynner å bli oppgitt.

”Jeg vil vite hvor du kommer inn,” sier jeg. ”Jeg vil vite hvorfor du er drevet inn i denne bransjen, når du er så klar over denne falskheten som du er.”

”Jeg sier ikke at det er falskt. Og jeg har ingen dårlig samvittighet når jeg kommer hjem fra jobb fordi jeg ikke har prøvd å redde verden. Fordi jeg kun har tenkt på hvordan jeg kan hjelpe oppdragsgiveren min til å selge mer.”

”Men innrømmer du at du er med på å skape skjebner?”

”Skjebner?”

”Fordi reklamepresset er blitt så sterkt, fordi vi møter budskapene overalt, hele tiden, og ikke klarer å rømme fra dette kravet om å kjøpe mer, konsumere, konsumere. Fordi stadig flere føler at de ikke har råd til å være med på denne innkjøpskarusellen. Og fordi de som har råd, likevel aldri blir mette, fordi det alltid er et nytt produkt som skal gjøre dem enda lykkeligere. Folk som kunne brukt tiden på å ta vare på hverandre, men som i stedet jobber seg i hjel for å få råd til alle disse fantastiske varene som skal gjør alt så jævlig perfekt. Jeg snakker om skjebner i alle lag av befolkningen. Jeg snakker om ofrene. Jeg snakker om virkeligheten, om den siden av medaljen som dere aldri gidder å ofre en tanke på.”

”Som sagt; jeg er skyldig på alle punkt.”

”Faen, ikke prøv deg med sånn reklamebyråironi på meg.”

”Men i svarte; jeg skjønner ikke hvorfor du går etter meg. Etter reklamebransjen. Det er ikke byrået som betaler lønna mi. Det er oppdragsgiverne. Hør her, Olden. Hør på dette. Det er bare tre sannheter i bransjen. Én: Reklamens eneste mål er økt salg. Vi driver ikke på med dette for å more, friste, bygge merkevare eller vinne priser, selv om det kan virke sånn til tider. Vi gjør dette for å hjelpe oppdragsgiverne med å øke salget. To: Annonseørene er villige til å ta i bruk alle tilgjengelige virkemidler for å nå dette

målet. Alt blir naturligvis vurdert opp i mot kostnaden, men gitt rammebetingelsene som settes av myndighetene og av kommunikasjonskanalene, er de som betaler oss klare for hva som helst bare det øker salget. Og tre: Reklamebransjen består bare av folk som mener de er har mest kunnskap til å vite noe om hvordan virkemidlene utnyttes. Jeg snakker om markedsforståelse og kreativ innsikt, det er det vi har. Derfor jobber vi med dette, og derfor honorerer oppdragsgiverne oss et greit beløp per time. Det finnes ikke noe utover dette. Det er urimelig å hevde at vi skal ha skyld dersom det skapes skjebner som ikke fikser å bli eksponert for de tiltakene vi utformer. Vi betales av oppdragsgiverne. Det er de som skaper de nye produktene, og som hyrer oss til å være med på å finne ut hvordan vi mest mulig effektivt treffer målgruppene som er villige til å ta fram lommeboka si.”

”Oppdragsgiverne?”

”Ja, men for faen. Se deg selv i speilet. Hvem ser du?”

”Arvingen?”

Han vrir på sladrespeilet. Jeg mister fokus på bakruten og ser mitt eget ansikt i rektangelet. ”Det er deg, Olden. Brand Manageren. Jeg hadde ikke gjort dette, dersom det ikke var for at Yttergård og alle de andre leverandørene betalte oss for å gjøre denne jobben. Du må faen meg begynne med deg selv. Det er ikke vi som har funnet ut at markedet trenger ørtten nye flaskevannsmaker. Det er oppi hodet ditt at dette har oppstått. Hvis noen er skyldig her i denne bilen, så er det faen meg deg, Thomas Olden.”

Jeg godtar det med en gang.

Jeg retter på speilet. Arvingen ser på meg. Han kniper øynene igjen og smiler som en rev.

Men det er fortsatt et ledig sete ved siden av ham.

”Så, Thomas. Hva har du å si til ditt forsvar?” sier Arvingen etter en stund.

”Jeg heter Thomas Olden. Jeg er i Drikke. Jeg er ansvarlig for en divisjon i et konsern som utvikler flaskevannsprodukter for det norske markedet.”

”Takk. Har hørt den før. Så, er du ansvarlig for at markedet er iferd med å løpe løpsk? Er det din skyld at vi får nye produkter på markedet som skal dekke stadig nye behov som vi ikke visste at vi hadde?” spør Arvingen.

”Nei,” svarer jeg. ”Nei, for svarte.”

”Men hva skulle vi egentlig laget reklame for, dersom du ikke kom bankende på døra og ville ha hjelp til å annonsere for nye drikkevarianter hvert kvartal?” spør tekstforfatteren.

”Nei, si det,” svarer jeg.

”Jeg kan hjelpe deg på vei, og fortelle deg hva jeg hadde gjort dersom ikke du hadde vært her i egenskap av å være merkevarerjef i Yttergård,” fortsetter tekstforfatteren. ”Jeg hadde skrevet en bok. Jeg vet ikke om jeg kunne tjent like gode penger på dette, men kanskje ville jeg undervist i norsk på sida for å spe på inntekten.”

”Undervist?”

”Slik at flere mestrer å skrive godt norsk.”

”Og kan ende opp som tekstforfattere...?”

”Nei, nei. Dette markedet ville jo vært nesten dødt nå. Markedet i dette nye scenarioet her leverer jo bare et par basisprodukter, og disse markedsfører seg nesten av seg selv. Omtrent som å dra tilbake til planøkonomien. Staten estimerer hva folk trenger og leverer varene. Vi kutter vekk alle kommunikasjonskanaler og alle feedbacksystemer.”

”Det må da finnes en mellomting?”

”Ja. Samfunnet på femtitallet var vel en slags mellomting mellom denne planøkonomien og dagens forbrukersamfunn. Som dagens samfunn er en mellomting mellom femtitallesmarkedet og la oss si tretti-forti år fram i tid.”

”Så du mener at dette bare vil aksellerere?”

”Ser du noen mottrender? Tror du folk vil konsumere mindre? Tror du virkelig produktmangfoldet vil avta? Tror du ikke at det finnes noen nye Thomas Oldener der ute, som vil inntre produktutviklingsstolen og finne fram til nye varianter som kan testes ut i markedet? Nye forretningsområder? Nye hybrider? Nye forbrukersegmenter? Tror du morgendagens businessmenn og – kvinner skal leve på oppgullet av det vi til nå har funnet opp? Tror du ikke lenger på markedsinnovasjon?”

”Men hvem er skyld i dette? Når vi sier at kunden er skyldfri. At kommunikatøren er skyldfri. Er det jeg?” spør jeg.

”Hvem betaler egentlig lønna di?” spør tekstforfatteren.

”Bedriften?”

”Og hvem eier denne?”

”Bedriftseierne.”

”Nettopp. Kapitaleierne. De som har valgt å sette pengene sine inn i Yttergård i stedet for i juiceprodusenten. Eller hvilket markedssegment det enn skulle være.”

”Så jeg burde tatt med han som egentlig betaler lønna vår? Kapitalisten?”

”Ja. Det synes jeg du burde,” sier Arvingen. ”Men vær så snill, ikke fattern. Han har hatt hjerteproblemer i det siste.”

Jeg bremser ned foran den første avkjørselen jeg ser. Den ligner mistenkelig på den vi valgte forrige gang. På den annen side; alle avkjørsler i Hurdal-området ser like ut.

”Kjenner du noen som kunne tenke seg en tur til skogs?” spør tekstforfatteren. Han er roligere nå.

Jeg beveger meg kronologisk bakover i møteboka slik jeg klarer å framstille den i tankene. Havner på møtet vi hadde med kjedemilliardæren. REMA-kronprinsen.

”REMA,” sier jeg og blinker inn på riksveien igjen, kjører mot Oslo.

”Bor ikke han i Trondheim?” spør tekstforfatteren.

Arvingen fikler med mobilen sin i baksetet. ”De har et Oslokontor i Grenseveien 88 på Helsefyr. Kan være verdt å prøve der...”

”Perfekt,” sier jeg.

Vi prøver en ny strategi denne gangen. REMA-kronprinsen er distré nok til å tro at vi må til skogs for å teste ut et helt nytt handelskonsept. Siste innen RFID. En søndagsstor lettveggbutikk satt opp i Hurdal et sted. Han setter seg komfortabelt ned i passasjeretet.

”Fin bil!” sier han.

”Ja.”

”Gamle penger,” sier Arvingen fra baksetet.

”Gamle penger kan bli nye igjen,” sier REMA-kronprinsen og tar fram mobilen. Han ringer noen ufarlige forretningssamtaler. Det dreier seg for det meste om klokkeslett.

En snau halvtime senere er vi oppe på den øde veien igjen. Jeg låser dørene.

”Hva skjer?” spør REMA-kronprinsen, fortsatt gnikkende på mic-stangen mot kinnet.

”Beklager at vi har løyet for deg,” sier jeg.

”Hva mener du?”

”Det finnes ingen testbutikk, ingen teknologiutprøving.”

”Så hva er dette? Hvorfor låste du?”

”For sikkerhets skyld.”

”Er dette noe tv-greier?”

”Er du på kjendislista?”

”Blir jeg nødt til å ringe etter noen som kan hjelpe meg ut av dette?”

”Jeg tar den jeg,” sier Arvingen og napper mobilen ut av hendene på REMA-kronprinsen.

”Du, slutt med det tullet,” sier han forstyrret.

”OK. La oss starte med det du sa tidligere; gamle penger blir som nye. Hva mener du egentlig når du sier noe slikt?”

”Hva faen er dette snakk om? Kidnapping? Skal dere ha løsepenger nå?”

”Glem det der med kidnapping,” sier jeg. ”Slapp helt av. Du er bare med på et markedsøkonomisk eksperiment. Jeg skal finne ut hvem som har mest skyld, og du skal hjelpe meg.”

”Vet du hva, dette har ikke jeg tid til. Jeg har et par viktige avtaler i ettermiddag.”

”Slapp av, sa jeg. Dette er fort gjort. Håper jeg. Det tar ikke mer tid enn vi ville brukt i testbutikken.”

”Kan jeg få tilbake mobilen min?” spør han og snur seg mot Arvingen.

”Glem mobilen,” sier jeg. ”Her er det ikke mulig å be om å ringe til noen likevel. Det er bare du – kapitalisten, jeg – produktutvikleren, tekstforfatteren – kommunikatøren, og Arvingen – konsumenten. Skjønner du?”

”Dette blir for sært altså.”

”Skjønner du? Kapitalisten, produktutvikleren, kommunikatøren og konsumenten er samlet i en bil på vei til ingensteds. Så har vi altså funnet ut at konsumenten er uskyldig i sitt konsum. Han hevder å bli lurt av kommunikatøren som på en kreativ måte skal presse på ham varer han ikke har behov for. Men kommunikatøren er like uskyldig. Han jobber bare på oppdrag av produktutvikleren og det er han som har skapt alle nyvinningene. Så hevder jeg, produktutvikleren, at jeg er like uskyldig. Jeg er nemlig bare en vanlig ansatt i et helt vanlig konsern. Lønnet av bedriften, som strengt tatt betyr

bedriftens eiere. Og det vil si deg. Kapitalisten. Det er altså her du kommer inn, mister REMA. Gutten med gullboksene i egen høye person. Det hele er altså din skyld. Det er du som skaper dette jaget. Det er din skyld at jeg og mange andre ligger nede for telling. Som gjør at vi ligger i horisontalen, hører dommeren telle til ti og sende oss ut av ringen mot den evige utgang.”

”Ok. Her er det noen som ikke har det helt greit for tiden. Jeg skjønner dette nå. Olden, jeg beklager virkelig at du ikke er helt på topp. Jeg kjenner deg som en sterk type som sikkert kommer tilbake. Men jeg klarer ikke å hjelpe deg med dette. Jeg skjønner ikke en *dritt* av hva du snakker om.”

”Hør på kapitalisten som ikke forstår noe som helst...”

”Ja, men altså, dette er ganske enkelt. Ja, vi har penger i familien. Penger fattern har tjent opp ved å være på rett sted til rett tid, men først og fremst – hatt utrolig teft for forretninger og stått på som faen i flere tiår. Vet du hvor mange dager han jobbet døgnet rundt før det begynte å ligne på noe som ga overskudd? Tjue år, for faen. I 72 grunnla Odd Sjøkkpris i St. Olavsgate i Trondheim, men det var ikke før vi hadde REMA1000-butikk på hvert eneste tettsted på nittitallet at vi begynte å tjene gode penger.”

”Men har dere gjort verden til et bedre sted?”

”Vet du hva; i dag bruker husholdningene ti prosent av sin disponible inntekt på mat. Det er minst i verden. Da våre foreldre var barn brukte de fire ganger så mye. Førti prosent, for faen. Bare lave priser. Det er faktisk ikke bare noe som han i baksetet har funnet på. Og hvordan har vi fått til dette? Mer effektiv handel. Vi har omfordelt makten slik at vi kan kjøpe inn til lavere priser og gi gevinsten til kunden. Vi har fjernet fordyrende ledd. Vi har standardisert butikkene og har stordriftsfordeler på de områdene der dette lønner seg. Og igjen, vi gir nesten hele denne gevinsten til forbrukerne.”

”Og denne kjempeformuen?”

”Ja, men altså, jeg innrømmer at familien vår er blitt kjemperike i stedet for at mange, små kjøpmenn er blitt litt rike. Men dette gjør ikke noe. Hvorfor? De aller fleste kjøpmennene får mer i lommen som ansatte sjefer enn som butikkeiere på grunn av incentivsystemene. Men vi har grepet tak i en dønn ineffektiv bransje, der noen grossister og leverandører satt med alt for mye makt, omstrukturert denne totalt og gitt mesteparten til forbrukerne. Hvorfor? Fordi vi alle vil ha billigere mat! Bedre tilgjengelighet!”

”Men dere har likevel skyld i kjøpepresset.”

”Hva er alternativet?”

”Hør her. Hensynsløs vekst uten å tenke på konsekvensene. Dette er alt dere tenker på. Hadde dere ikke spyttet pengene inn i matbransjen, hadde det blitt noe annet. Dere spør dere faen meg bare én ting; hvilket område kan jeg gå inn i med kapitalen for å få størst mulig avkastning på midlene? Som betyr, på hvilket område kan jeg presse enda mer ut av forbrukeren? Hvor ser jeg potensiale til fortsatt forbruksvekst? Og da spør jeg deg; hvorfor satser dere ikke på områder som er mer genuint gode? Som ikke bare gir økt avkastning, men som også måler andre verdier? Verdier som ikke kan måles i økonomiske størrelser.”

”Fordi de målestørrelsene ikke finnes.”

”Men faen heller, dere må jo være smartere enn de fleste rundt oss. Dere som skjønner hvordan markedene utvikler seg. Det må vel være mulig å bruke all denne kunnskapen til å tenke nytt? I stedet for å si; hvordan kan vi investere pengene i noe som ikke bare gir overskudd i form av mer penger å investere på nye formål. Si heller; hvordan kan vi investere i noe som bidrar til, jeg vet da faen, bedre utdanning, redusere kriminalitet, økt integrering av fremmedkulturelle, færre rusmisbrukere, bedre oppvekstvilkår for drabantbybarn. Det må vel være mulig å lage årsrapporter med disse størrelsene også. Hvorfor er dere ikke her?”

”Men det du nevner er jo politikk. Det skal politikerne drive med. Vi skal skape verdier, så gir vi til felleskassa ved å betale skatt på profitten, og så skal politikere fordele.”

”Det kan vel tenkes at den negative konsekvensen av vekstsamfunnet løper raskere enn politikerne klarer å følge etter og rydde opp med gode tiltak.”

”Ja, men alle de sammenhengene der er det umulig å finne ut av. Hva som fører til hva. Det eneste jeg vet, som vi forholder oss til, er: Hvor finnes kjøpekraften? Vi må skjønne hvor og hvordan kundene legger igjen pengene sine. Er du ute etter å plassere skyld, vil jeg faktisk hevde at vi ikke villeder noen som helst. Vi flytter pengene våre etter det området vi tror at kunden befinner seg i, ikke omvendt. Vi investerer bare der som det finnes en sum av kunder som gir lønnsom avkastning. Så synes jeg at myndighetene skal gå inn, som de gjør, og skattlegge det forbruket som ikke er ønskelig

på lang sikt. Legg gjerne på mer miljøavgifter, bruk mer på forebyggende informasjon, sats på omsorg og utdanning. Alt det der er helt greit og rammer vi som kapitalister kan forholde oss til, men vi kan ikke, og vi *skal* ikke, gå inn og ta dette ansvaret selv. Det ville faktisk ikke vært demokratisk; at de med mest penger skulle bestemt hvordan samfunnets fellesressurser skulle anvendes. Det ville jo betydd at kapitalistene satt med nesten all makt.”

”Men det er vel det dere egentlig gjør i dag?”

”Nei. Du har makten. Som kunde er det opp til deg. Dersom du hadde valgt å handle maten din hos små landhandlere, hadde ikke REMA-kjeden eksistert. Dersom det ikke hadde fantes ungdommer som var villig til å betale litt ekstra for vann med smak og musikk, hadde det ikke vært noe vits for eierne av Yttergård å bruke penger på denne produktutviklingen. Alt kommer ned til én person: Deg selv. Hva du velger å kjøpe. Vi forholder oss faktisk bare til deg.”

”Fornøyd med dette slagordet, Olden?” spør tekstforfatteren.

”Det er det vi alltid har sagt,” sier Arvingen. ”Konsumenten er en keiser med uinnskrenket makt.”

”Sett meg av,” sier jeg.

”Det er du som kjører denne bilen,” sier REMA-kronprinsen.

Jeg svinger inn til siden. Går ut uten å se meg for i speilet. Det er likevel øde på strekningen. Jeg holder døren på gløtt og ser inn mot de tre. ”Du får kjøre hjem bilen,” sier jeg til Arvingen.

”Til faren din på Hovseter?”

”Nei. Den er egentlig ikke hans. Du kan sette den hos politiet.”

”Hva mener du? Har du stjålet den?”

”Spiller ingen rolle.”

”Hvor skal du?”

”Må bare gå en tur.”

”Ikke tull da. Hvordan skal du komme hjem?”

”Jeg får gjøre som de gjorde i gamle dager. Gå.”

”Men vi er mil fra byen.”

”Har fortsatt god tid,” sier jeg og går inn i skauen.

Jeg hører Arvingen rope etter meg. Tre ganger. Så smeller det i en bildør og jeg hører motoren ruse.

Men jeg går. Innover. Jeg går langt innover i skauen. Som et litt for stort dyr kroker jeg ryggen, senker skuldrene og labber innover. Jeg vet absolutt ingenting om hvor jeg er. Hvor jeg skal. Jeg kjenner ikke igjen mønstrene i disse landskapene. Men jeg vet at jeg må gå. Holde farten konstant. Ikke nøle. Ikke sette meg ned.

Dette er ukjent terreng. Jeg kan kanskje tyde noe som ligner på stier, men de fleste slike kroker seg såpass at jeg mister troen på at de vil føre meg til noe. Til noe jeg ennå ikke aner hva er.

Jeg håper på å finne fram til en kilde. Kilden til noe jeg har søkt etter i lang tid. Jo lenger innover i skauen jeg beveger meg, jo mer sikker blir jeg på at det er vannet jeg leter etter. En rennende bekk. Klart, friskt vann som beveger seg i raske vendinger nedover tilfeldig steinstruktur. Et slags stryk.

Det former seg et bilde i hodet mitt. I dette bildet setter jeg meg på huk på en av de store steinene som stikker ut, stikker seg inn i den farende bekken og danner et lite platå. I dette bildet krøker jeg meg ned mot vannet, strekker hendene ut og folder dem til en skål. I dette bildet fanger jeg en brøkdell av væsken som renner forbi meg, fører hendene til munnen og slurper i meg vannet. I dette bildet drikker jeg meg utørst.

Jeg går. Jeg ser bildet helt tydelig nå. Og jeg går.

Jeg langer ut, snubler meg over røtter og mister fart i naturens egne fartsdumper. Jeg snidder busker, kjenner harde kvister kutte meg i kinnet, men lar ingenting stanse meg. Jeg merker at pusten går fortere. Jeg trekker kraftig inn gjennom neseborene, kjenner den sterke lukten av mose, av våt jord, av barnåler. Kanskje presser det fram urinstinkt i meg. Jeg tør å gå innover i de mørkeste områdene, der trærne står tette, der sperringene er flest.

Jeg kommer til en skråning, det går oppover. Det gjør meg i godt humør. Jeg ser hvordan slakke bergformasjoner og store steiner bryter seg ut av bakkene. Men fortsatt intet vann. Jeg klatrer halvveis opp i en liten bakke, dreier av og beveger meg bortover i konstant høyde i stedet for å gå bakken til topps. Det viser seg å være riktig strategi.

Sildringen.

Lyden av klukking.

Bekken som treffer sperrende steinflater nedover sin ferd ned skråningen.

Jeg klatrer mot den største steinen jeg ser hvile mot bekkebredden. I det siste steget må jeg hjelpe til med begge hendene, dra meg opp. Så setter jeg meg på knærne. Bøyer meg over bekken. Kjenner en kaldere luft treffe hakespissen. Lyden er sterkere nå. Jeg senker hodet ned mot vannoverflaten. Noen dråper treffer nesen min. Jeg hører svak buldring i perfekt stereo. Vannet som nærmer seg meg i venstre ørekanal, vannet som fjerner seg i høyre. Jeg senker hodet litt til og kjenner den rasende bekken treffer haken min. Justerer sittestillingen for å holde balansen. Så fører jeg armene framfor meg, slår de krummede håndflatene sammen i en skål, dykker skålen ned i bekken, holder den der, kjenner kulden i vannet stikke i hendene. Når det blir så kaldt at jeg er iferd med å miste følelsen i begge hendene, drar jeg skålen opp av vannet, fører den mot munnen og drikker.

Jeg drikker.

Først en slurk. Holder vannet i munnhulen for å varme det. Så svelger jeg.

Deretter en ny slurk. Slurper i meg restene som ligger og blinker til meg i håndflatene. Vannet er allerede blitt litt varmere. Men smaken er den samme. Smaken er nøyaktig slik den skal være.

Og akkurat i dette øyeblikket, i dette lille sekundet munnen min nok en gang treffer det kalde vannet, får jeg en innskyttelse i hodet. Idet jeg puster innover og munnen min lager slurpelyder samtidig som den fylles av en ny munnfull, oppstår det en leveregel i tankene mine. En beslutning jeg vet jeg vil være tro mot resten av livet.

Noen valg er det umulig å gå vekk ifra.

Noen valg tar man én gang og vet at man vil følge resten av livet, fordi det er akkurat dette ene valget som kommer til å opprettholde likevekten.

I løpet av denne ene, lille slurken tenker jeg:

Jeg vil bare drikke vann.

Det er plutselig det mest innlysende jeg kan tenke meg. Det er denne ene justeringen som skal til for å føre meg videre, få meg på rett spor igjen.

Jeg har funnet fram til et område av livsnødvendighet, behovet for drikke, og gjort et grunnleggende valg som jeg vet at vil gi meg optimal frihet.

Den aller høyeste formen for frihet. Friheten til å slippe å velge.

Jeg vet at dersom jeg bestemmer meg for vann, bare vann, i dag, vil jeg for hele resten av livet være et fullstendig fritt individ med retten til å velge på områder i livet som virkelig betyr noe. Jeg trenger ikke å vurdere juice opp mot brus, smak opp mot smak, fordi jeg har tatt det ene, grunnleggende valget som frigjør meg fra å måtte velge.

Jeg vil bare drikke vann.

Fig. 10: Balanse.

Så dette er meg. Hver morgen må jeg fylle muggen. Den ble vasket kvelden i forveien, står opp-ned på oppvaskbenken. Jeg lar vannet renne tjue sekunder. Fyller muggen. Setter på plastlokket. Det er viktig at muggen har lufttett lokk. Setter vannet i kjøleskapet. Etter frokosten fyller jeg første glass. Tidløse Duralex-glass. Snitter en skive lime, ser den synke til bunns. Tar en isbit fra fryseren.

Dette er meg. Et kort glimt. Som varer evig.

Vedlegg I:

KOMMUNIKASJONSBRIEF

Virkelighetsforståelse:

Mennesket lever i den virkeligheten man har tilgang på. Denne virkeligheten er arenaen der alle opplevelser inntreffer. Disse lagres i hjernen som erfaringer og er grunnlaget for alle framtidige handlinger.

I en praktisk talt umediert (dvs. uten tilgang til informasjonsmedier) tilværelse, slik for eksempel steinaldermennesket befant seg i, foregikk nær sagt alle bevegelser, herunder alt konsum, i en her og nå-situasjon, i steinaldermenneskets umiddelbare omgivelser.

Teknologiutviklingen har ført til en rekke medier som alle har hatt til hensikt å utvide menneskets virkelighetshorisont, utover de erfaringene som oppstår i de umiddelbare omgivelser. Først og fremst har mennesket forlenget synet og hørselen slik at man kan se og lytte til hver eneste krok i verden. Men man kan også si at den kommersielle utviklingen innen verdenshandelen har ført til at det er mulig å kjenne smaken og duftene av fremmede omgivelser.

I motsetning til steinaldermennesket beveger det post-moderne individet seg i et universelt nærmiljø, i det globale lokalsamfunnet.

Behovsforståelse:

I den umediate virkeligheten var alle behov knyttet til overlevelse og reproduksjon. Mennesket måtte stole nesten hundre prosent på eget sanseapparat når et behov skulle dekkes. Selvfølgelig utnyttet man kunnskapen fra lagrede erfaringer, men alle disse hadde utgangspunkt i direkte kontakt mellom sanseorgan og natur.

Eksempel drikkevann: *Mennesket føler seg tørst. Behovet for vann oppstår. Synet brukes til å tolke omgivelsene. Hørselen lytter etter sildringen fra en bekk. Synet oppdager rørlig vann som glimrer refleksjoner av sollyset. Kroppen legger seg ved bekkekanten. Lukten sniffer etter urenheter i vannet. Hånden føler det iskalde vannet, fører det opp til munnen, til leppene. Tungen smaker friskheten, hjelper væsken inn i munnen, ned i halsen. Det smaker liv. Det smaker alt sammen akkurat her og nå.*

Det dreier seg om overlevelse.

Det dreier seg om overlevelse i den nære virkelighet.

I en tradisjonell behovspyramide kalles dette et grunnleggende, fysiologisk behov og befinner seg nederst som en forutsetning for alle andre behov.

For den post-moderne konsument, som altså først og fremst befinner seg i dette globale lokalsamfunnet, har disse grunnleggende behovene ikke lenger relevans, fordi de alltid blir ivaretatt uten at man bruker vesentlig tid eller ressurser på dem.

Eksempel: *Er du tørst? Trenger du vann? Gå til springen og fyll opp et glass.*

Men kontinuerlig teknologiutvikling har ført til et vell av medier og verktøy som har gitt nær sagt uendelige muligheter til å få fram ulike sider av personligheten, til å dekke nye behov, til å realisere seg selv.

Selv-realisering er toppen av den tradisjonelle behovspyramiden, slik Maslow definerte den på 1950-tallet. Poenget nå er at behovene som tidligere ble sett på som grunnleggende fysiske behov har et potensiale til å flyttes oppover i behovspyramiden, ved at man utvider disse med selv-realiserende attributter (se Produktutvikling).

Eksempel drikkevann:

Mennesket ønsker å involvere seg i en rollemodell som står for verdier, holdninger og livsstil man selv kan tenke seg å stå for. Denne modellen fører også fram et drikkeprodukt. Mennesket deltar i et sankespill der målet er å komplettere en samling av de egenskapene man identifiserer seg med. Man bruker teknologiske hjelpemidler for å spore opp drikkeproduktet. Idet man anskaffer seg og bruker drikkeproduktet oppstår noe i ens musikkspiller som man ikke har opplevd tidligere. Man hører noe nytt og spennende. Man får også muligheten til å bruke en kode til å interagere med rollemodellen neste gang denne modellen deltar på direktesendt underholdningsshow på fjernsynet. Man drikker, lytter og forventer. Det smaker av liv. Det smaker hele greia intenst i øyeblikket.

Det dreier seg om opplevelse.

Det dreier seg om opplevelsen av den universelle virkelighet gjennom sin personifiserte livsstil.

Mediasammenligning nyere tid:

Den digitale revolusjon har ført til nedbryting av tradisjonelle grenser mellom felt som reklame og redaksjonelt innhold, markedsføring og konsum, underholdning og produktinformasjon. Det er ikke lenger tydelig når mennesket blir underholdt og når mennesket blir markedsført noe. Man kan ikke lenger snakke om at man konsumerer et sluttprodukt, fordi ethvert produkt kan reklamere for det neste.

Eksempel drikke: *Den moderne konsumenten drakk en Coca-Cola. Det var kanskje status og stod for en spesiell livsstil, men ikke noe mer. Den post-moderne konsumenten drikker en Coladrikk som er inngangsbillett til en film som trigger interesse for et dataspill som gjør deg interessert i en sportsgren som fører til engasjement for et verdensmesterskap som markedsfører et reisemål som promoterer lokale varer som gjør deg interessert i varenes opprinnelse som leder deg til et utkikkspunkt der Coladrikken omsettes.*

Den nye, totalmedierte virkeligheten blir derfor et økosystem av varer og tjenester som er like gjensidig avhengig av hverandre som bestanddelene i naturens eget samspill.

Produktutvikling:

Divisjonens produkt, slik det framligger på markedet i dag, tar utgangspunkt i kjerneproduktet vann, og tillegger merverdi gjennom attributtene naturkilde, kullsyre, smak, utforming og tilgjengelighet. Dette har løftet produktet opp fra kun å dekke behovspyramidens nederste trinn, opp til trinn fire, som står for status.

I disse dager videreutvikles produktene slik at den nye linjen kan bevege seg opp mot og smake på øverste trinnet av pyramidens. Produktene blir derfor tillagt en mengde attributter som utvider produktet med en mengde supplerende, immaterielle symbolverdier i alle fasene; produktoppmerksomhet, produktorientering, produktengasjement, produktkjøp, produktkonsum og produktetterbruk.

Konkret beskrivelse av det videreutviklede produktet vedlegges i storyboardskisser.

Målgruppebeskrivelse og –begrunnelse:

Primærmålgruppen er barn, ungdom og unge voksne, dvs. aldersgruppen 9-28 år. Poenget er at man må ha et naturlig forhold til ny-teknologiseringen av samfunnet. Forutsetningen for dette er at en del av sin oppvekst og modningsfase, dvs. årene fram til fylte 19 år, var i berøring med de digitalkritiske årene 1997-1999. I praksis betyr det at man er født etter 1979 og at man kom i kontakt med forkortelsene www, jpg, sms, mp3 før utgangen av tenårene.

Nedre alder 9 år er satt fordi dette har vist seg å være alderstrinnet barn har ferdig utviklet merkevareforståelse og begynner å kommunisere produktnavnpreferanser.

Kjernemålgruppen innen primærmålgruppen er tenåringsgruppen 13-19 år. Motivet for alle handlinger til tenåringsmennesket er frigjøring fra familiens beskyttelse og far/mor som rollemodeller. I det skandinaviske samfunnets velferdsmodell er dessuten tenåringsperioden et opprør mot velferdsstatens trygghetsfiksering og stramme struktur.

Tenårene brukes primært til å orientere seg i alle symbolene som springer ut fra markedet, knekke kodene, verdifastsette produktene med utgangspunkt i de sosiale nettverkene man tilhører eller ønsker å tilhøre, teste personligheten sin inn mot grupper av produkter, dvs. livsstilsbåser, vurdere og gjøre endringer i konsumvalg basert på disse erfaringene.

Tenåringsperiodens første fase stanser opp i det man glir over i en periode med hensynsløs festing ved det studiestedet man – mer eller mindre bevisst - velger, aldersmessig median 20 år. Etter et avbrekk på gjennomsnittlig fire år, starter tenåringsperiodens fase to, 24-28 år, som i forhold til konsum, produktprøving og –feiling minner om den egentlige tenåringstiden. Gruppen 24-28 år blir derfor den andre kjernemålgruppen.

Markedsføringsmål:

Kjernemålgruppen(e) er forbrukergrupper som kun adopterer nye, tekniske løsninger dersom produktleverandøren i minst mulig grad kommuniserer bruksanvisninger og bruksscenarioer. De ønsker å bli levert en verktøykasse, og deretter lage varekonstruksjonen

selv. Det er viktig at det ikke markedsføres en riktig og en feil måte å gjøre tingene, men at innovatørene i kjernemålgruppen selv definerer riktig bruk.

Jo mindre disse spillereglene forstås av mennesker utenfor målgruppen, jo sterkere bånd vil knyttes mellom målgruppe og produkt. Resultatet av dette er sterkere involvering og større profittpotensiale for produktene.

Markedsføringen skal skape følgende etterlatte inntrykk hos målgruppen:

Dette blir årets greie.